

ജീവിതപ്രഭാവം.

*****

എഫ്. നാരായണൻ നായർ.

പ്രകാശകൻ

എം. രാമൻ നാട്ടർ.

8-ാം പതിപ്പ് - 500 കോപ്പി.

1-ാം പതിപ്പ് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയത്. ഏപ്രിൽ 1926.

2-ാം പതിപ്പ് ജൂൺ 1926.

All rights reserved with the author.

നോമൻ പ്രിൻസിങ്ങ് ബ്യൂറോ, കോഴിക്കോട്.

1928.

வில. பத்திரங்கள்.

വിഷയാനുക്രമണിക.

ഭാഗം.

ആമുഖോപന്യാസം. i
 അവതാരിക ii—iv
 1-ാം പതിപ്പിന്റെ മുഖവുര v—viii
 ജീവിതവിജയം ix—x

I ജീവിതരീതി 1—16

1. ജീവിതതത്വം.
2. അവസരങ്ങൾ.
3. നിത്യാഭ്യാസം.
4. കൃത്യം.
5. വ്യവസ്ഥ.

II. സ്വശക്തി 17—30

1. പരിശ്രമം.
2. പെരുന്തം.
3. ഏകാഗ്രത.
4. ദൃഢനിശ്ചയം.
5. സഹനശക്തി.
6. ആത്മവിശ്വാസം.
7. ലജ്ജ.

ഭാഗം.

III സത്യമൃതം 31—43
 1. സത്യം.
 2. നടപടി
 3. അഭിമാനം.
 4. മൃതം.

IV. സുശീലം 44—53
 1. മനസ്സൂഷി.

2. സുശീലം.
3. സംഭാഷണം.
4. ക്ഷമ. X
5. പൈശ്വര്യം.

V. ധർമ്മം 54—72

1. ധർമ്മം.
2. സ്വപ്രയത്നം.
3. വിദ്യാഭ്യാസം.
4. കർമ്മപരിവർത്തനം.
5. ലോകപരിവർത്തനം
6. തൊഴിൽ.

VI ധനം 73—87

1. ധനം.
2. ഭാരിദ്യം.
3. കടം.

ഭാഗം.

4. ആയുധങ്ങൾ.
5. ലാഭം.
6. ചരോപകരണം.

VII വിവരണം 88—104.

1. വിവരണം.
2. ചരിത്രശാസ്ത്രം.
3. സ്വഭാവമണ്ഡലം.
4. ശുദ്ധഭരണപ്രാപ്തി.
5. സൗന്ദര്യം.
6. സ്രീസ്വാതന്ത്ര്യം.
7. സന്താനപ്രദം.

VIII ആരോഗ്യം.

105—118.

1. ആരോഗ്യം.
2. വ്യാധി.
3. ശുദ്ധി.
4. ഭക്ഷണം.
5. ലഹരിവസ്തുക്കൾ.
6. ഉടുപ്പ്.
7. വിശ്രമം.
8. ചികിത്സ.

IX ഐക്യമത്വം.

119—125.

1. സ്വാതന്ത്ര്യം.

ഭാഗം.

2. അഭിപ്രായങ്ങൾ.
3. ഐക്യമത്വം.

X മാഹാത്മ്യം.

126—136.

1. മാഹാത്മ്യം.
2. മനോനൈർമ്മല്യം.
3. സമഭാവന.
4. സ്വയം.
5. സത്യം.

XI ദൈവഭജനം.

137—150

1. മതം.
2. ദൈവം.
3. മനുഷ്യൻ.
4. ദൈവഭജനം.
5. ഹിന്ദുമതം.

XII മോക്ഷം.

151—165

1. വിധി.
2. കലിയുഗം.
3. മോക്ഷം.
4. വിജ്ഞാപനം.

പുസ്തകാഭിപ്രായങ്ങൾ

ആമുഖോപന്യാസം.

എൻ. നാരായണൻ നായരവർകൾ എഴുതിയ 'ജീവിതപ്രഭാവം' എന്ന പുസ്തകം ഞാൻ വായിച്ചുനോക്കി. ഇതിൽ മനുഷ്യജീവിതത്തിൽ ഒരാൾക്കു നേരിടാവുന്ന സകല വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചും ഗ്രന്ഥകർത്താവു വിചിന്തനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ജീവിതരീതി, സ്വഭാവം, സത്യം, ശീലം, ധർമ്മം, ധനം, വിവാഹം, ആരോഗ്യം, ഐക്യമത്രം, മഹത്വം, ഭക്തി, മോക്ഷം എന്നീ അല്പായുധങ്ങളാൽ തന്നെ എത്രത്തോളം കൃപകഷ്ടമായിട്ടാണ് ജീവിതപ്രഭാവത്തെപ്പറ്റി ഇതിൽ വിമർശിച്ചിരിക്കുന്നത് എന്നു കാണിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ പുസ്തകത്തിൽ സ്ഥൂഢമായി കാണുന്ന ഉല്പത്തിഷ്ണുത്വം വായനക്കു സുഖത്തെത്തരുത്തുണ്ട്. സന്മാർഗ്ഗപാഠം പഠിപ്പിക്കണമെന്നുള്ള അഭിപ്രായം ബലമായിരിക്കുന്ന ഇക്കാലത്തു ഇപ്രകാരമുള്ള പുസ്തകങ്ങൾക്കു വിദ്യാലയങ്ങളിൽ ഒരു സ്ഥാനം ഉള്ളതാകുന്നു.

ഈ പുസ്തകം ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ പ്രഥമശ്രമമാണ്. ഇദ്ദേഹം മേലും പുസ്തകങ്ങൾ എഴുതിക്കാണാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ സാഹിത്യശ്രമങ്ങളിൽ സകല വിജയത്തേയും ആശംസിക്കുന്നു.

എം. രാമവർമ്മസ്വാമി,

ബി. ഓ., എൽ. ടി.

കോഴിക്കോട്, }
14-3-1926. }

പ്രിൻസിപ്പാൽ, സമൂതിരികോളേജ്,
കോഴിക്കോട്.

അവതരീക.

‘ജീവിത പ്രഭാവം’ എന്ന ഇപ്പുസ്തകത്തിന്നു ഞാൻ ഒരു അവതരീക എഴുതേണ്ടെന്നു തൽകർത്താവായ എൻ. നാരായണൻനായരവർകൾ എന്നോടാവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ സ്വതഃവേ പല ബുദ്ധിമുട്ടുകളുള്ള എന്നിങ്ങ ഏതെങ്കിലും ഒഴികഴിവു പറഞ്ഞു ആ കൃത്യത്തിൽ നിന്നു പിൻമാറാമായിരുന്നു. എന്നാൽ ഇപ്പുസ്തകത്തിന്റെ പേരും അതിന്നു യോജിച്ച വിഷയവിവേചനവും, വിഷയവിതരണവും, നാരായണൻനായരവർകളുടെ ഒഴിക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്ത അപേക്ഷയുമാണു എന്നു ഈ അവതരീക എഴുതുവാൻ നിർബ്ബന്ധിതനാക്കിയത്.

മലയാളഭാഷയിൽ പുസ്തകങ്ങൾ കണക്കിലധികം വർദ്ധിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും പൊതുവിൽ നൂറ്റാണ്ടുപരമായ തത്വങ്ങളടങ്ങിയവ നന്നെ കുറവായിട്ടാണു കാണുന്നത്. “കഥയില്ലാത്ത” ചില കഥകളും, യാതൊരു ചമൽക്കാരവും ആശയവൈശിഷ്ട്യവുമില്ലാത്ത കവിതകളുമാണു ഇക്കാലത്തും നമ്മുടെ ഭാഷാഭണ്ഡാരത്തിൽ നിക്ഷേപിക്കപ്പെട്ടവയെന്നു പ്രധാന സമ്പത്തുകൾ. എന്നാൽ കുറഞ്ഞൊരു കാലമായി ഏതാനും പണ്ഡിതന്മാരുടെ നിരന്തരമായ പ്രയത്നത്താൽ ആത്മീയ തത്വങ്ങൾക്കുട്ടി ഇക്കാലത്തു പുസ്തകരൂപത്തിൽ പുറത്തിറങ്ങിത്തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. കള്ളക്കഥകൾക്കൊണ്ടും, പുരാണങ്ങൾക്കൊണ്ടും, ലോകത്തിന്നു യാതൊരു ഉണവും സിദ്ധിക്കുന്നില്ലെന്നു അനുഭവംകൊണ്ടു

പരക്കെ അറിയുവാനിടവന്നതിന്റെ ഫലമാണ് ഭാഷയിൽ ഇങ്ങിനെ ഒരു പ്രസ്ഥാനം ഇപ്പോഴെങ്കിലും വന്നുകൂടിയതു. ഇവക പുസ്തകങ്ങൾ ഏതതെന്ന് ഉണ്ടായാലും അധികമായിപ്പോകുന്നു എന്നു പറയുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. ആഭാസകാവ്യങ്ങളും, അസംബന്ധ പുരാണങ്ങളും പാരായണംചെയ്തു മനോമുക്തരങ്ങൾക്കു മലിനത വരുത്തിയിരിക്കുന്ന പല മലയാളികൾക്കും യഥാർത്ഥ തത്ത്വപരപ്പേരങ്ങളടങ്ങിയ ഇത്തരം ഗ്രന്ഥങ്ങൾകൊണ്ടെ വാസ്തവത്തിൽ പരിശുദ്ധരാകുവാൻ സാധിക്കയുള്ളു. നാലുനൂറ്റാണ്ടുവർക്കുളുടെ ഇപ്പുസ്തകത്തിന്റെ ആകർഷണീയമായ ചേരുതന്നെ അതു ആദ്യവസാനം വായിച്ചുനോക്കേണമെന്നു ആർക്കും ആഗ്രഹമുണ്ടാക്കിത്തീർക്കും. നമുക്കു ലോകത്തിൽ എല്ലാംകൊണ്ടും പ്രാധാന്യമേറിയ ജീവിതപദ്ധതിയിൽ നാം അനുകരിക്കേണ്ടുന്ന മുഖ്യ കാര്യങ്ങളാണു അദ്ദേഹം ഇപ്പുസ്തകത്തിൽ വിവരിക്കുന്നതു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഉപയോഗവും വിശദമാകുന്നു.

‘ജീവിതപ്രഭാവം’ എന്ന ഇപ്പുസ്തകത്തിൽ ജീവിതരീതി, സ്വശക്തി, സത്യമയ്യോടു, സുശീല, ധർമ്മം, ധനം, വിവാഹം, ആരോഗ്യം, ഐക്യമത്വം, മാഹാത്മ്യം, ദൈവഭജനം, മോക്ഷം എന്നിങ്ങിനെ നമ്മുടെ ജീവിതത്തിന്നു പ്രത്യേകാവശ്യമായ പന്ത്രണ്ടു വിഷയങ്ങളടങ്ങിയിരിക്കുന്നത. ഈ പന്ത്രണ്ടു വിഷയങ്ങളും ഓരോ പ്രത്യേകാദ്ധ്യായത്തിൽ, പല വിശിഷ്ട ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും, മഹാത്മാരുടെ അഭിപ്രായങ്ങളിലുമുള്ള തത്വങ്ങളെ ശ്രോധീകരിച്ചു

ഗ്രന്ഥകർത്താവു സ്വാഭാവിപ്രായത്തോടുകൂടി എഴുതിയിട്ടുള്ളതാകുന്നു. ഈ വിഷയങ്ങളിലുള്ള തത്വങ്ങളെല്ലാം നമുക്കു ആദരണീയവും, അനുകരണീയവുമാകുന്നു. ഇപ്പുസ്തകത്തിലെ ഭാഷക്കും സുഗമതയുണ്ടു.

ഈ “ജീവിതപ്രഭാവം” പൊതുവിൽ വായനക്കാർക്കു അവരുടെ ജീവിതാനുഷാസനത്തിന്നു ഒരു മാതൃകയായി പരിണമിക്കേണമെന്നും, നാരായണൻനായരവർകൾ വിശിഷ്ടതത്വങ്ങളടങ്ങിയ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഇനിയും എഴുതേണമെന്നുമുള്ള ആശംസയോടുകൂടി ഇപ്പുസ്തകത്തെ ഞാൻ സജ്ജനസമക്ഷം അവതരിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

എന്ന്,

ലക്ഷ്മീവിലാസ്,
കോഴിക്കോട്
24-3-1926.

സി. കൃഷ്ണൻ,

ബി. ഏ., ബി. എൽ.,

മിതവാദി പത്രാധിപർ.

ഒന്നാം പതിന്റെ മലവര.

ബഹുജനങ്ങൾക്കു കൃത്യാകൃത്യബോധവും, തുണക്കേ
ഷവിവേചനവും, ജീവിതയാത്രക്കുപകരിക്കുന്ന വിജ്ഞാ
നവും, നൽകുന്നതിന്നു സരിച്ചായിരിക്കും ഏതു പുസ്തക
ത്തിന്റേയും ഉപയോഗം തത്പജ്ഞാനവിഷയങ്ങളടങ്ങിയ
പുസ്തകങ്ങൾ അനേകം പ്രചാരത്തിലുണ്ടെങ്കിലും സാധാ
രണന്മാർക്കും ലോകരംഗത്തിൽ അപരചിതന്മാർക്കും കൂടി
ജീവിതത്തിന്റെ ഉദ്ദേശവും, രീതിയും, പ്രഭാവവും, സുഗ
മമായി ഗ്രഹിപ്പാൻ സഹായമായിത്തീരുന്ന പുസ്തകങ്ങൾ
മലയാളഭാഷയിൽ ഒർല്ലഭമാണ്. സംശയങ്ങളും, പരിഭ്രമ
ങ്ങളും, വലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഇക്കാലത്തു ലോകപരി
ജ്ഞാനവും ആത്മീയബോധവും ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്ന പുസ്ത
കങ്ങളാണ് പൊതുജനങ്ങൾക്കു അത്യാവശ്യമായിത്തീർന്നിരി
ക്കുന്നത്. ഈ ഒരു സംഗതിയാണ്, എന്നെ ഈ പരിശ്രമ
ത്തിലേക്കു പ്രേരിപ്പിച്ചത്.

ജ്ഞാനപ്രകാശം ഉദിക്കാത്ത നിമിത്തമാണ് നാം
ഭൗതികവും ആത്മികവുമായ ബാല്യതകളെ വേർപിരി
ച്ചു, ആന്തരിയമായ തത്വങ്ങളെ ആലോചിക്കാതെ, ബാ
ഹ്യാനുഷ്ഠാനങ്ങളേയും, നിർത്ഥകങ്ങളും അനന്തമുദ്രക്കു
ളുമായ അനാചാരങ്ങളേയും മൂഢവിശ്വാസത്തോടുകൂടി പി
ന്തുടന്നു വരുന്നത്. സ്വാർത്ഥത്തിന്റേയും, ആത്മീയതത്വ
ത്തിന്റേയും പരസ്പര സംഘട്ടനം മൂലമാണ് സമസ്തഭാ
ഷങ്ങളും ഉരുവിടുന്നത. നാം ലോകത്തിലും, ലോകം

സത്യസപരൂപനായ ദൈവത്തിങ്കലും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതിനാൽ സ്വയമ്ങ്ങളെല്ലാം ലോകോപകാരത്തേയും, സത്യത്തേയും ആശ്രയിച്ചതന്നെ ഇരിക്കണം. സ്വാർത്ഥം, ഗ്രഹസ്ഥാനമയമ്ം, സ്വദേശഭിമാനം, പരോപകാരം ഇത്യദി സർവ്വ ധർമ്മങ്ങളേയും പരസ്പരോപയുക്തമാക്കി ഈശ്വരാർപ്പണമെന്ന നിലയിൽ മനോവാക്കായങ്ങളാൽ ഉള്ള സർവ്വപാപങ്ങളിലും അനുഷ്ഠിച്ച തന്നിമിത്തം ആത്മശക്തിയുടെ പ്രഭാവോദയത്താൽ ജീവിതയാത്രയിൽ സാരമായ അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിക്കുകതന്നോയാണ് മനുഷ്യരുടെ പരമധർമ്മം. ലോകം നിലതില്ലെന്നു തോന്നാതെ കാലം മിക്കപേക്കും ലെഗുകികകർമ്മങ്ങളെ നിശ്ശേഷം തൃജിച്ചിരിപ്പാൻ കഴിവുണ്ടാകുന്നതല്ല. എന്നാൽ അജ്ഞാനവിമുഖതനിമിത്തം ആശാപാശങ്ങളാൽ ബലഹീനരായി ഭക്തുമ്മങ്ങളിലേപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കാതെ പരമാർത്ഥബോധത്തെ ലഭിച്ചു സ്വൽപരസഞ്ചരണം ചെയ്തു സ്വധർമ്മങ്ങളെല്ലാം വ്യവസ്ഥയോടു കൂടി നടത്തി സദാപാരനീഷ്യയിൽ ക്രമേണ ദൈവപ്പെട്ടവൻ ആകും സാധിക്കുന്നതാണ്. പക്ഷെ, തത്പ്രസാരങ്ങളെ ഗ്രഹിച്ചതുകൊണ്ടു മാത്രം യാതൊരു പ്രയോജനവുമുണ്ടാകുന്നതല്ല. സദാ ശ്രദ്ധവെച്ചു പരിശീലനം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നാൽ മാത്രമേ അവ പ്രബലമായി മനസ്സിൽ പതിഞ്ഞു സഫലമാക്കിയുളളൂ. അതിലേക്കു ജീവിതത്തിന്റെ ഉദ്ദേശവും, മഹിമയും, ജീവിതത്തെ ക്രമപ്പെടുത്തുന്ന രീതിയും സർവ്വതരം ഗ്രഹിച്ചിരിക്കേണ്ടതുമാണ്.

“ധർമ്മനീഷ്യഃ, തപഃനീഷ്യഃ, സത്യനീഷ്യഃ സദാഭവാഃ
ഈ പ്രമാണത്തിന്നനുസരിച്ചു നിശ്ചലമായ ആത്മവി

ശ്വാസത്തോടും, ആത്മസംയമനത്തോടുകൂടി നിരന്തരം
 പുരുഷപ്രയത്നം ചെയ്യുകൊണ്ട് സത്യമുമാർക്കുള്ള അനുസ-
 രിച്ച സ്വധർമ്മം നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നാൽ മാത്രമേ ജീവി-
 തയാത്ര നിരവേറി പരിപൂർണ്ണമായ സ്വാതന്ത്ര്യവും,
 ജ്ഞാനവും, സമാധാനവും അടങ്ങിയിരിക്കുന്നതായ സ-
 ച്ചിദാനന്ദപദം (മോക്ഷം) പ്രാപിക്കാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ.
 ആത്മബോധം വർദ്ധിച്ച സമസൃഷ്ടികളെ സേവിക്കു-
 ന്നതുതന്നെയാണ് ശരിയായ ഈശ്വരഭക്തി. ജനസമുദായ-
 ത്തിലേക്കു നന്മയാചിരിക്കുമെന്നു ബോദ്ധ്യമുള്ള കാര്യങ്ങ-
 ലേ യഥാശക്തി നിവൃത്തിക്കുവാനു പരിശ്രമിച്ചുകൊണ്ടി-
 രിക്കേണ്ടത് സർവ്വഭൂതയുടെയും സ്വധർമ്മമാണ്.

ഈ ചെറുപുസ്തകത്തിൽ സാഹിത്യോൽക്കണ്ഠയുണ്ടെ-
 ന്നോ, ഇതിലടങ്ങിയ ആശയങ്ങൾ മുഴുവനും ഏതേന്താ-
 ണെന്നോ ഞാൻ അഭിമാനിക്കുന്നില്ല. അനേകം വിശിഷ്ട-
 ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ നിക്ഷേപിച്ചിരിക്കുന്ന തത്വസാരങ്ങളേയും,
 മഹാത്മാരുടെ അഭിപ്രായങ്ങളേയും, ക്രോഡീകരിച്ച ശ്രുതി-
 യുക്തബോധത്തിനനുസരിച്ചു ഇക്കാലത്തു പരക്കെ ബോ-
 ദ്ധ്യമായിരിക്കുന്ന തത്വങ്ങളെ സ്വാഭാവികമായതോടുകൂടി ഇ-
 തിൽ സംക്ഷിപ്തമായി അടക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നും, ഭവാണ്ണവത്തി-
 ലെ ചുഴികളിലകപ്പെട്ടു കരകാണാതെ നിരാശപ്പെടുന്നവ-
 കൾ പ്രത്യേകിച്ചും ഇതു ഒരു മാർഗ്ഗരേഖയായി വാണിയു-
 ണ്ടെന്നും മാത്രമുള്ള സംഗ്രഹത്തെ ഏതീക്കുള്ളു. പൊതു-
 ജനോപകാരത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചു ആഞ്ഞുനടക്കുന്ന വിശ്വാസപു-
 വ്വം ഞാൻ ചെയ്തതായ ഈ പരിശ്രമം നിമിത്തം സഹജ്

വികളിൽ ചിലരെങ്കിലും സമാജ്ഞിൽ ജീവിതത്തെ നയിക്കുവാനും, ജനസമുദായത്തിന്നു അല്പമെങ്കിലും നന്മ വർദ്ധിപ്പാനും ഇടവരുത്താനായാൽ ഞാൻ കൃതാർത്ഥനായി. ആയ്തിനാൽ ഈ പുസ്തകത്തെ എല്ലാവരും സൗഹൃദത്തോടുകൂടി സ്വീകരിക്കണമെന്നുപേക്ഷിച്ചു. ഓകോണ്ടാ ഞാൻ ഇതിനെ പൊതുജനസമക്ഷം സമർപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

സംരക്ഷിതൃസംബന്ധമായ എന്റെ ഈ ആദ്യത്തെ പരിശ്രമത്തിൽ എന്നെ സർവ്വഥാ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ച സാമൂതിരികോളേജ് പ്രിൻസിപ്പാൾ എം. രാമചന്ദ്രതമ്പാനവർകൾക്കും, മിതവാദി പത്രാധിപർ സി. കൃഷ്ണനവർകൾക്കും, എ. സി. ശോഭിദനവർകൾക്കും ഞാൻ ഈ അവസരത്തിൽ എന്റെ ഹൃദയംഗമമായ നന്ദി പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു. ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ അച്ചടി വൃത്തിയായും ഭംഗിയായും നിലവിലിട്ടുതന്ന എഞ്ചയർ പ്രസ്സുകാരോടും എനിക്കുള്ള കൃതാർത്ഥതയെ രേഖപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളുന്നു.

തിരൂരങ്ങാടി,
30-3-26.

• ഞാവളൂർ നാരായണൻനായർ,

ഗ്രന്ഥകർതാവ്.

ശുദ്ധപത്രം.

ഭാഗം. വരി.	അശുദ്ധം.	ശുദ്ധം.
2 8	സൂചകങ്ങളാണ് എന്നതിന്നു മുമ്പായി "പര ശ്വാത്വന്മാരുടെ നാഗരീകത്വം ബാഹ്യമാ യ അഭിവൃദ്ധിയുടേയും" എന്നു ചേർക്കുക.	
~~5~~ 17	അവകളിൽ	അവയിൽ
7 22, 23	എന്നിവകയിൽ.	എന്നിവയിൽ
24 18	നറക്കുന്നു.	തറയ്ക്കുന്നു.
27 8	ആനന്ദാദികൃപയും.	ആനന്ദാധികൃപയും.
37 4	ഉള്ളവരെ	ഉള്ളവരോടു.
46 5	ആശാഭംങ്ങളുമാണു.	ആശാഭംഗങ്ങളുമാണു്.
17	ക്രോധവേശത്തോ	ക്രോധാവേശത്തോടു കൂടി.
63 22	ദയ്യയുക്തി.	ദയ്യുക്തി
64 3	ജീവിതത്തിൽ	ജീവിതത്തിൽ
79 4	നന്നം	ധനം.
117 19	ആരോഗേശപത്രി	ആരോഗേശപത്രി
	സമേതം.	സമേതം.
141 24	പരാത്മാവായ.	പരമാത്മാവായ
161 23	ആജ്ഞാശക്തി.	ആജ്ഞാശക്തി.

സച്ചിദാനന്ദസ്വരൂപായനമഃ ജീവിതപ്രഭാവം.

*****

1. ജീവിതരീതി.

“ദേവതാമമനുശതം തൽ പുഷ്പതപഞ്ച മാനവാഃ
പ്രായാണിവാഞ്ചിതം ചാന്യൽ ദ്രവ്യം യേ വ്യവസായിനഃ”
മാർക്കണ്ഡേയപുരാണം.

(ദേവതാവും, ദേവേന്ദ്രതാവും, ദേവേന്ദ്രപുഷ്പതാവും
മറ്റു സർവാഭീഷ്ടങ്ങളും സ്ഥിരോത്സാഹികൾ പ്രാപിക്കുന്നു.)

1. ജീവിത തത്വം—പരോഗതിക്കായിക്കൊണ്ടുള്ള
സ്വശക്തി നിമിത്തമാണ് മനുഷ്യനു ഭൂമണ്ഡലത്തിലെ സ
ർവ്വസൃഷ്ടികളിലുംവെച്ചു ഉൽകൃഷ്ടത, എന്നു പറയേണ്ടതില്ല
ല്ലോ. സ്വശക്തി എന്നുവെച്ചാൽ ജഡശക്തിയല്ല, പ്രകൃ
തിയെ ക്രമേണ തനിക്കു കീഴടക്കുവാൻ സാധിക്കുന്ന ആത്മ
ശക്തിയാണു്. സ്ഥൂലത്തിന്നേക്കാൾ സൂക്ഷ്മത്തിന്നു എത്ര
യോ ബലം കൂടുമെന്നുള്ള സംഗതിക്കു് ആവി, വിദ്യുച്ഛക്തി
മുതലായവ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളാണല്ലോ. സർവ്വജീവമൂലധാതുവർ

ശ്ലാഘിക്കുകയും ക്രമേണ ജാഗ്രത സ്വപ്നസുഷുപ്താവസ്ഥകളിൽ
 സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ആത്മകിരണമുണ്ടു്. സമ്പ്രദികൾക്കുകൂടി
 വികാരങ്ങൾ സ്വപ്നമായുണ്ടെന്നുള്ള സംഗതി ഡാക്ടർ ബോ
 സ്സ്, എന്ന മഹാൻ ഈയിടെ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തിട്ടുണ്ടു്. എ
 ന്നാൽ മനുഷ്യനിൽ മാത്രമേ ആത്മാവിന്നു ബോധം വലി
 ച്ചു തുടങ്ങിട്ടുള്ളു. ബോധത്തിന്റെ അഭിവൃദ്ധി ആന്തരീയം,
 ബാഹ്യം എന്നിങ്ങിനെ രണ്ടുവിധമാണു്. പാരസ്പര്യമാരുടെ
 കരുണയും ആത്മരമായ അഭിവൃദ്ധിയുടേയും സൂക്ഷ
 കക്കൂടാണു്. അവകളിൽ ആദ്യത്തേതു ശ്രേയസ്സും (glory)
 രണ്ടാമത്തേതു പ്രേയസ്സും (pleasure) ആണു്. എങ്കിലും ഇ
 ച്ചോഴത്തെ നിലയിൽവെച്ചു അധികം ഉയർന്നുനില്ക്കു
 നു പദവികൾ ഇനിയുമുണ്ടു്. ബാഹ്യാത്മ്യങ്ങൾക്കു രണ്ടു
 വിധമുള്ള അഭിവൃദ്ധികളിലും ഒരുപോലെ പൂർണ്ണ പ്രാപ്തി
 ലഭിക്കുന്നതാണു് മഹിമ.

സർവ്വ പ്രാണികളും പ്രകൃതിയിൽനിന്നു സ്വതഃവ ല
 ഭിക്കുന്ന ഭോഗങ്ങളിൽമാത്രം തൃപ്തിപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ മ
 നുഷ്ഠനാകട്ടെ അവകളിൽ തൃപ്തിപ്പെട്ടിരിക്കാതെ സ്വാ
 തന്ത്ര്യം, ജ്ഞാനം, ആനന്ദം എന്നീ മൂന്നവസ്ഥകളുടെ
 ഉപയുക്തഭാവമുള്ള ആഗ്രഹിച്ചു പരിശ്രമിക്കുന്നു. ഈ
 മൂന്നവസ്ഥകളും പരസ്പരശ്രീതങ്ങളുമാണു്. പ്രസ്തുത അവ
 സ്ഥാശ്രയത്തിന്റെ പരിപൂർണ്ണതയെയാണു് മോക്ഷം, കൈ
 ല്യം നിവ്വാണം, ദൈവഭാവം എന്നെല്ലാം പറയുന്നതു്.
 ക്ഷണഭോഗങ്ങളായ ലൌകികസുഖങ്ങളെല്ലാം നിത്യാന

ദൈവത്തിന്റെ മാത്രാഭൂതങ്ങളാണ്. അതിനാൽ ഉത്തമമായ മാനുഷജന്മം ലഭിച്ചിട്ടുകൂടി ജീവിതയാത്രയുടെ തത്വത്തെ മനസ്സിലാക്കി സ്വപശ്ചര്യയെ ഉണർത്തി ധർമ്മാർത്ഥകാമമോക്ഷങ്ങളായ പുരുഷാർത്ഥം ചതുഷ്ടയസിദ്ധിക്കായ്ക്കൊണ്ടു പരിശ്രമിക്കാതെ ജീവിതത്തെ വൃഥാമാക്കുന്നതു പരമഭോഷ്യതപമാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

മുഖ്യ സമീപനങ്ങൾ
ജീവിതയാത്രയിൽ അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിച്ച സമ്പൂർണ്ണത ലഭിക്കേണമെങ്കിൽ, സർവ്വകാംക്ഷാമൂർത്തിയായ ബ്രഹ്മതന്റെ നിരവേററുണ്ടെത്തുണ്ട്. ആയതു

- (1) താന്താങ്ങളുടെ സ്വന്തം നില ഉൾപ്പെടുക.
- (2) ലോകത്തോടുകൂടി സഹകരണം ചെയ്യുക.
- (3) സത്യസ്വരൂപനായ ദൈവത്തെ ഭജിക്കുക.

എന്നിങ്ങിനെ മൂന്നാണ്. മുരുകിപ്പറയുന്നതായാൽ പ്രസ്തുത ബ്രഹ്മതകൾ മൂന്നും കൂടേണ ധർമ്മം, മർദ്ദം, സത്യവുമാണ്. കർമ്മം, ജ്ഞാനം, ഭക്തി എന്ന ത്രികോണാകൃതിയായ മോക്ഷമാർഗ്ഗത്തിലേക്കു നയിക്കുന്ന ഉപമാർഗ്ഗം എന്നാണ് സത്യമർദ്ദമകളോടു കൂടിയ സ്വധർമ്മം. ജീവിതയാത്രയിൽ സത്യം ആസ്പദവും, മർദ്ദം ദീപവും ധർമ്മം പരിശ്രമവുമാണ്. കർമ്മവുമാണ്, ധർമ്മം. ബോധത്തിന്റെ പ്രകാശമാണ്, മർദ്ദം. നിർവ്വാണമായ ഭക്തിയാണ്, സത്യം. ധർമ്മത്തെ അനുസരിക്കാത്ത കർമ്മവും, മർദ്ദത്തെ ശോഭിപ്പിക്കാത്ത ജ്ഞാനവും, സത്യത്തെ ആശ്രയിക്കാത്ത ഭക്തിയും വികടവും കപടവുമാണ്. സൂക്ഷ്മമായി പരമപ്രഭാവനയായ സർവ്വതോമുഖമായ അഭിവൃദ്ധി പ്രാപി

ഭേദമെങ്കിൽ, സത്യധർമ്മമൂലകളെ ക്ഷിത്വാദിഗോളങ്ങളുടെ സ്പന്ദന, പരിഭ്രമണ, പ്രാദക്ഷിണ്യ ഗതികളെന്നപോലെ പരസ്പരോപയുക്തങ്ങളാക്കി നിരന്തരം പരിശീലനം ചെയ്യുകെന്ദിരിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

താന്തങ്ങളുടെ സ്വന്തം പ്രകൃതിത്തെ വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്താനെയും, പ്രപഞ്ചതത്വങ്ങളെ കുറിച്ച ബോധം ഉദിക്കാനെയും, ആത്മാവിന്നനുബന്ധമായിത്തന്നെയും ദിവ്യമോചനം ഒരിക്കലും ലഭിക്കുന്നതല്ല. മാനുഷപരം ലുപ്തങ്ങളെ കീഴടക്കുവാൻ തക്ക സ്വശക്തി സ്പർശിച്ചിട്ടില്ലാത്തവർ സ്വധർമ്മത്തെ അടത്താതിരുന്നാൽ അലസന്മാരും ചപലന്മാരും ദൈവമുതലായ പരാധീനന്മാരുമായിത്തീരുന്നു. നന്നായ വിചിന്തനങ്ങളെ നീക്കിപ്പോക്കി പരിത്യജിച്ചാണുള്ള വൈരാഗ്യം ഉദിച്ചിട്ടില്ലാത്തവർ മയ്യോദ ആചരിക്കാതിരുന്നാൽ അജ്ഞാനതമോമയന്മാരും കലീനഹൃദയന്മാരും പ്രതിബന്ധങ്ങളാൽ തടയപ്പെടുന്നവരുമായിത്തീരുന്നു. സത്യത്തെ ആശ്രയിക്കാത്തവരെല്ലാം ഭർമ്മാർഗ്ഗികളും ഭർമ്മാർഗ്ഗനക്തിയുടെ ഭർന്നിപാദ്യപരിമയ യാതനാനന്തരപഞ്ചം അനുഭവിച്ചു അഭയാഗതി പ്രാപിക്കുന്നവരുമായിരിക്കും. ആയതിനാൽ മാത്രമായും ലഭിക്കുന്നതുവരെ മനനം, വാചനം, കർമ്മം എന്നിങ്ങനെ ത്രികർമ്മങ്ങളാലുള്ള സമ്യക് വൃന്ദനങ്ങളിലും സത്യധർമ്മമൂലകളെ അംഗീകരിക്കുന്നതാണ്, നന്മ എന്ന സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ടല്ലോ. സത്യധർമ്മമൂലകളിൽ പക്ഷിപ്പെട്ടേണമെങ്കിൽ ചില വ്യവസ്ഥാക്രമങ്ങളെ നിത്യപരിശീലനത്താൽ ദൃഢീകരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതിനാൽ

ഒരു നിരപരാധ സുന്ദരമായ ബാലജീവിതത്തിൽ തന്നെ സ്വപ്രയത്നശീലവും, സ്വയമർന്നിഷ്ടയും, സമസൃഷ്ടിസ്നേഹവും, ഹൃദയപരഭക്തിയും ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കേണ്ടതാലത്രമാണ്.

2. അവസരങ്ങൾ—സമയം എത്രയും വിലപിടിച്ചതാണ്. അസംഖ്യം അനുഭവങ്ങൾ ഒന്നോടൊന്നു ചേർന്നു സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതാണ് ഒരു രൂപം. അപ്രകാരമുള്ളതൊന്നു അനേകം നിമിഷങ്ങൾ തുടരെത്തുടരെ കോത്തുനില്ക്കുന്ന ഒരു സ്ഥിതിയാണ് ജീവിതം. ജന്മസാഹചര്യമുണ്ടായിത്തീരേണ്ടതെങ്കിൽ സമയവും അതിന്റെ ഉപയോഗവും ഉടയ്ക്കും പാവപ്പെട്ടതൊഴിവു കോത്തിരിക്കണം. ഒരു ഉടയ്ക്കും ഒരു പാവപ്പെട്ടതൊഴിവു ആ നൂനത തുണി മുഴുവനും ബാധിക്കുന്നു. ആ നൂനതയെ പരിഹരിക്കേണ്ടതെങ്കിൽ അതുവരെ അടുത്തിയ നെയ്ത്തു മുഴുവൻ അഴിച്ചു വീണ്ടും അതുതന്നെ തുടങ്ങുകതന്നെവേണം. സമയം വ്യർത്ഥമാക്കിയാൽ ആത്മശുദ്ധിക്കും ബുദ്ധിമുട്ടും ശുഷ്കതയും ദാരിദ്ര്യവും സംഭവിച്ചു ആ നൂനത ജീവിതകാലം മുഴുവനും എന്നു മാത്രമല്ല തന്നെത്തരവും ബാധിക്കും. പോയ്ക്കോയ ധനത്തെ നിരന്തരമായ അപവാദത്താലും, പോയ്ക്കോയ വിദ്യയെ വീണ്ടുമുള്ള പഠിപ്പിനാലും, പോയ്ക്കോയ ആരോഗ്യത്തെ ശൈശവങ്ങളാലും ദീനചയ്യക്രമത്താലും വീണ്ടും സമ്പാദിക്കും. എന്നാൽ പോയ്ക്കോയ സമയത്തെ ഒരു പ്രകാരത്തിലും വീണ്ടെടുപ്പാൻ നിവൃത്തിയില്ല. ജീവിതത്തിലെ ഒരു മണിക്കൂറെങ്കിലും പാഴാക്കിയാൽ അതു എന്നെന്നേക്കും പോയ്ക്കോയതുതന്നെ.

ഭിഖസന്തോരുമുള്ള ഉദയാസ്തമനം ജീവിതത്തിന്റെ
 ഭാരോന്മുഖത്തെ അപഹരിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്നു. ജീവിത
 ത്തിലുൾം ബാല്യമായും വാല്യമായും കഴിഞ്ഞുപോകുന്നു.
 ശേഷമുള്ള അർദ്ധത്തിൽ പകുതി ഉറക്കത്തിനും, നിത്യവൃ
 ത്തികൾക്കും, ദേശാഭിമാനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കേണ്ടിവരുന്നു.
 ആയതിനാൽ നമുക്കു സ്വന്തം കണ്ണുശ്രദ്ധയായി നില്ക്കുന്ന കാ
 ലോഹരിയെ ഒരു നിമിഷംപോലും വൃത്യാമാക്കാതെ അഭി
 വൃദ്ധിക്കായി ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കേണ്ടതാണ്. ഓ
 ഞ്ഞ ഉദയാസ്തമനം കഴിയുമ്പോൾ മൃത്യു അണഞ്ഞുനിൽക്കു
 വരുന്നു. അതുകൊണ്ടു

“കാലക്ഷേപോന്മുഖം കർതവ്യം
 ക്ഷിണമായുഃ ക്ഷണേ ക്ഷണേ”

എന്ന അഭിപ്രായത്തെ ഓർമ്മവെച്ചു ഒരു നിമിഷം
 പോലും നിഷ്പ്രയോജനമായിത്തീരാതിരിപ്പാൻ സൂക്ഷിക്കേ
 ണ്ടതാണ്. കർതവ്യങ്ങൾക്കു വീഴ്ചവരുത്തിപ്പോയല്ലോ എന്നു
 പിന്നീട് പശ്ചാത്താപം ജനിക്കുമ്പോൾ സൗയ്യം തിരികെ
 കിട്ടുന്നതല്ലായ്യാൽ അവയെ നിവേദിക്കേണ്ടിരിപ്പാൻ
 എപ്പോഴും സൂക്ഷിച്ചു അശ്രാന്തപരിശ്രമം ചെയ്യുകൊണ്ടി
 രിക്കേണ്ടതു എപ്പോഴും മുറയാണ്.

അസംബന്ധപ്രലാപങ്ങളിലും, ഉത്സവകോലാഹല
 ങ്ങളിലും, വിനോദപരമ്പരകളിലും, സുഖഭോഗസമൃദ്ധിക

ജിലും പരദൂഷണങ്ങളിലും മറ്റുമായി സമയത്തെ ദുർവ്വ
 യം ചെയ്യാതെ തന്റെയും തന്റെ സഹജീവികളുടെയും
 അഭിവൃദ്ധിക്കായ്ക്കാണ് സഭാ ജാഗരൂകനായി സമയത്തെ
 വിനിയോഗിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നത് ജീവിതത്തിനുള്ളിൽ
 എന്തെല്ലാം മഹത്തരങ്ങളായ കാര്യങ്ങൾ നേടി സമാധാ
 നം പ്രാപിക്കാം! സമയത്തെ ഇങ്ങനെയോ ഐശ്വര്യ
 മായിട്ടോ രൂപാന്തരപ്പെടുത്തുന്നതാണ് പ്രയോജനകരമായ
 വിവേകം. ചില നിമിഷങ്ങളിൽ റൊയ്സ്സിന്റെ 'യോഗ്യ
 ഭാഗ്യ'ത്തിന്റെ ബീജം അടങ്ങിയിരിക്കാം. അതെല്ലാം
 എന്നെ ആകർഷിക്കുക. ജീവിതത്തിനിടയിൽ ഒരിക്കൽ
 ചെങ്കിലും ഭാഗ്യശ്രീ അണഞ്ഞു ചെല്ലാത്തവരാരുമില്ല. പ
 ക്ഷേ ആ അനുകൂലശക്തിയെ യഥോപാധി സപിക്ത
 പ്താൻ റൊൾ ജാഗരൂകനായി കാത്തുനിൽക്കുന്നില്ലെങ്ക
 ൽ അതു പിൻതിരിഞ്ഞുപോയി അന്യസ്ഥാനം പിടിക്ക
 ന്നതാണ്.

നല്ല കാലത്തിനും അന്യന്മാരുടെ സഹായത്തിനും
 ഭാഗ്യവിശേഷത്തിനും കാത്തിരിക്കാതെ സാധാരണ അ
 വസരങ്ങളെയെല്ലാം പിടികൂടി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയ
 ണ തന്റെതന്റെ ലക്ഷണം. മടിയന്മാർക്കാണ് അ
 സരങ്ങളാണെന്നും ദൃശ്യമാകാത്തതും ഉത്സാഹശീലന്മാർ അ
 സരങ്ങളെ നിമിഷപ്രതി എത്തിരിട്ടും ഉറക്കം, തളർപ്പ
 ശൂന്യം, പരദൂഷണം, ഐക്യം, സുഖഭോഗം എന്നിവ
 ക്കായിൽ മടിയന്മാർ വൃഥാമാക്കിക്കളയുന്ന സമയത്തെ ഉ
 ത്സാഹശീലന്മാർ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി ജീവിതത്തെ ന

ഫലമാക്കിത്തീർക്കുന്നു. വിശ്വസമയങ്ങളിൽനിന്നു ദിവ
സേന ഒരു മണിക്കൂർ നേരമെങ്കിലും നാം 'സ്വയംഭി
ദ്ധി'യായിക്കൊണ്ടു ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നാൽ നമ്മു
ടെ ജീവകാലത്തിനുള്ളിൽ ആ സമയത്തിന്റെ പെരുക്ക
കൊണ്ടു ഏതെല്ലാം നന്മകളുണ്ടാക്കിത്തീർക്കാം. സ്വർണ്ണ
ഉരുക്കൾ രാകിപ്പെട്ടാടിച്ചുവീഴുന്ന ശുഭികളെ മെഴുകിൽ
ഒട്ടിച്ചെടുത്തു ശേഖരിച്ചു ചില സ്വർണ്ണവേലക്കാർ അനവ
ധി ധനം സമ്പാദിക്കുന്നില്ലേ? നമുക്കു മിക്കപ്പോഴും ദിവ
സേന ഒരു മണിക്കൂറെങ്കിലും ആത്മീയഭിദ്ധിയെ വിനി
യോഗിപ്പാൻ വിഷമതയുണ്ടാകുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ലോ
കാലത്തിൽ പ്രധാന വേഷക്കാരായി ജീവിച്ചവരെല്ലാം
മുൻപറഞ്ഞ പ്രകാരമാണു ഉന്നതി പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നത.
വളരെക്കാലം ഇംഗ്ലണ്ടിലെ പ്രധാനമന്ത്രിയായിരുന്ന 'ലോ
ക്സ്പെൻസി' നേടിയ 'ഗ്ലാസ്റ്റൺ' എന്ന മഹാൻ തന്റെ
അനുസ്മരണയായ ജോലിത്തിരക്കുകളുടെ ഇടയിൽ
കിട്ടുന്ന അല്പസമയം പോലും നഷ്ടമായിപ്പോകാതിരിപ്പാൻ
വേണ്ടി ഒഴിവുകിട്ടുന്ന സമയങ്ങളിലെല്ലാം ഉപയോഗി
ക്കേണ്ടതിന്നു തന്റെ കണ്ണു ശുശ്രൂഷ ചെയ്തു
നമുക്കുള്ള എടുക്കുക പരിവായിരുന്നു. ഇങ്ങനെ സ്വ
ല്പസമയങ്ങളെക്കൂടി വിനിയോഗിക്കുക മൂലം അദ്ദേഹത്തി
ന്നു തന്റെ ജീവതദശയിൽ എത്രയോ ആയിരം പുസ്തക
ങ്ങൾ വായിച്ചു അറിവു സമ്പാദിക്കുവാൻ സാധിച്ചിട്ടു
ണ്ടെന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവചരിത്രത്തിൽ പ്രസ്താവി
ച്ചിരിക്കുന്നു. കശാഗ്രബലികളും ഏതാണ്ടു 'നവജ്ഞ

പിം' കയറിയവരുമായ ഗ്ലാസ്സ്നെപ്പോലെയുള്ള മഹാ
 നാർ നമ്മുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ നിസ്സാരമെന്നു തോന്നുന്ന സ്വ
 ല്പസമയങ്ങളെ ഇത്രത്തോളം വിലമതിച്ച സ്ഥിതിക്കു മനു
 ഷ്യനായി. ജനിച്ചു - മനുഷ്യനു വേണ്ടുന്ന യാതൊരുവിധം
 സിദ്ധിച്ചിട്ടില്ലാത്ത നമ്മെപ്പോലെയുള്ള സാധാരണക്കാരെ
 സമയവിനിയോഗത്തിൽ എത്രത്തോളം ശ്രദ്ധാലുക്കളായി
 രിക്കേണമെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

പുഷ്പങ്ങളെ അനേകം പ്രാണികൾ സന്ദർശിക്കുന്നു
 ണ്ടു. എന്നാൽ തേനീച്ചകൾ മാത്രമേ പുഷ്പങ്ങളിൽ നി
 ന്നു സാരാംശമായ തേൻ നുകന്നുകൊണ്ടുപോകാറുള്ളൂ.
 അതുപോലെ തന്നെ വിവേകമുള്ളവർ തങ്ങൾ എത്ര
 പെട്ടെന്നു സർപ്പരിൽനിന്നും; സർപ്പ സംഭവങ്ങളിൽനിന്നും
 പ്രകൃതിയിൽനിന്നും, തത്പ്രസാരങ്ങളെ സംഗ്രഹിക്കും.

* 'ഭവിതവ്യാനാം പാഠാണി ഭവന്തി സർവ്വതഃ'

എന്നാണല്ലോ ആപ്തവാക്യം. സർപ്പസാധാരണമായ തന്റെ
ടം, അദ്ധ്വാനശീലം, വ്യവസ്ഥയായ നടവടി എന്നിവയാ
ൽ തന്നെയാണു എത്രശൗഭീരമായ കാര്യവും നേടുന്നത് അ
 വയില്ലെങ്കിൽ എത്രതന്നെ ശക്തിയും ബുദ്ധിയും സാ
 മർത്ഥ്യം ഉണ്ടായിരുന്നാലും പ്രയോജനമൊന്നുമില്ല.
 ഏതൊരു വിജയത്തിലേക്കും സുഗമവും സുഖകരവുമാ

---

* സംഭവിക്കുവാൻ പോകുന്ന കാര്യങ്ങളിലേക്കുള്ള പഴുതുക്കൾ
 എല്ലാപിടേയും ഉണ്ടായ തീരുന്നു.

ത മാതൃം ശേഷമുള്ളവർക്കുവേണ്ടി ആരും തന്നെ ഇതേ പ
 രെ തുറന്നിട്ടിട്ടില്ല; അതിനാൽ സാധിക്കുകയുമില്ല. കണ്ടു
 മേടം കല്ലും മുളയും നിറഞ്ഞ പെരുവഴിയാണ് വിജയത്തി
 ലേക്കുള്ള മാർഗ്ഗം. നിത്യാനുഭവത്തിലുള്ള നിസ്സാരമായ
 സംഭവങ്ങളിൽ പോലും ദൃഷ്ടിയും ശ്രദ്ധയും ആലോചനയും
 പതിക്കുമ്പോഴാണ് ജ്ഞാനവും ശേഷിയുമുണ്ടാകിത്തീരുന്ന
 ത്. വിഷയസങ്കതമാരായിരുന്നാൽ കാര്യപ്രാപ്തിയും പര
 മാർത്ഥബോധവും ലഭിക്കാൻ സംഗതിയില്ല. സ്വല്പവും നി
 സ്സാരവുമായ സംഗതികളിൽ നിന്നു തന്നെയാണു ഗൗരവ
 മേറിയ കാര്യങ്ങളുടേയും ഉൽപത്തി ഒരൊറ്റ വിരോധമാ
 യവർക്കും, പ്രവൃത്തിയൊ, മുഖഭാവമൊ ഉപേക്ഷയൊ
 അശ്രദ്ധയൊ നിമിത്തം എത്രത്തോളം ആപത്തുകളും
 നാശങ്ങളും ഉണ്ടായിത്തീരുന്നുണ്ട്! മഹായജുർവേദം കൂടിയും
 നിസ്സാരമായ ഭേദങ്ങളിൽനിന്നാണ് ആരംഭിക്കുന്നത്. നാം
 സൂക്ഷ്മമായി ദൃഷ്ടിപ്പെച്ചാൽ, ഏതൊരു നിസ്സാരമായ സം
 ഗതിയിൽനിന്നും ഓരോപാഠം പഠിക്കേണ്ടതുണ്ടാകും. മന്ത്ര
 വാക്യകായങ്ങളാലുള്ള ഏതു വ്യാപാരങ്ങൾക്കും ഒന്നോ
 ടൊന്ന തുടച്ചുയായി കോത്തുകോർത്തു പെരുകിവരുന്ന ഭവി
 ഷ്യത്തുകളുണ്ട്.

ജനസാഹചര്യത്തെ നന്ദാദിപ്പാൻ ഒരു പ്രത്യേക
 ഭാവമുണ്ട്. അതു ജാഗ്രതയോടുകൂടിയ പരിശ്രമശീലവും
 സർവ്വരോടുമുള്ള രഞ്ജിപ്പുമാണു. സൂക്ഷ്മദൃഷ്ടി വെക്കുന്ന
 തായാൽ, ഓരോ നിമിഷവും ഓരോ അവസരമാണു
 സ്വയം പ്രവൃത്തിപ്പാനുള്ള അവസരം - സഹജീവിതം

സമാധിപ്പാനുള്ള അവസരം—മെത്രും വർദ്ധിപ്പിപ്പാനുള്ള അവസരം—സ്വശക്തി പുഷ്ടിപ്പെടുത്തുവാനുള്ള അവസരം—ജ്ഞാനം സമ്പാദിപ്പാനുള്ള അവസരം—ശാന്തത ശീലിപ്പാനുള്ള അവസരം—ബുദ്ധിയെ വികസിപ്പിപ്പാനുള്ള അവസരം—എന്നിങ്ങിനെ അനേകം വിധത്തിൽ ഓരോ നിമിഷത്തേയും ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. ശ്രദ്ധാന്തിയുള്ള ഒരാൾക്കു പരിശ്രമങ്ങൾക്കുള്ള അവസരം ലഭിക്കാതിരിക്കയില്ല. തുറന്ന ഹൃദയത്തിന്നു നന്മകളുള്ള അവസരങ്ങൾ തോന്നാതിരിക്കയില്ല. മടിയന്മാർക്കു ഭോഗേച്ഛ കൾക്കുമാണു അവസരങ്ങളൊന്നും കാണാതിരിക്കുക. ഏറ്റവും തുച്ഛമായ പഷ്ടവും, എത്രയും നിസ്സാരമായ കുമിയും, സൂക്ഷ്മമായ പരിശോധനയിൽ, നമുക്കു ജ്ഞാനസാരങ്ങളെ നൽകുന്നതാണ്. ലോകത്തിലും പ്രകൃതിയിലും എവിടെ നോക്കിയാലും, നമുക്കു ഓരോ പാഠങ്ങൾ പഠിക്കാവുന്നതാണ്.

3. നിത്യാഭ്യാസം — “നിത്യാഭ്യാസി ആനയെ എടുക്കും” എന്ന പഴഞ്ചൊല്ല് അക്ഷരം പ്രതി വാസ്തവമാണു. നിത്യപരിശീലനത്താൽ സ്വസ്ഥതയുണ്ടാകുമെന്നും സഹജമാക്കിത്തീർക്കാവുന്നതാണെന്നും നിത്യപരിചയമാണു നമ്മുടെ സ്വഭാവത്തിന്റെ ആസ്വദനം മുഖ്യമായി ഓർമ്മവെക്കേണ്ട ഒരു തത്വസാരമാണു. മനുഷ്യൻ, യഥാർത്ഥത്തിൽ, അസംഖ്യം ശീലങ്ങളുടെ ഒരു ഖലിയ അടുക്കലാണു. പൂർവ്വവാസനകൾക്കനുസരിച്ചാണു മനുഷ്യന്റെ സ്വഭാവം.

വം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. വർത്തമാനജന്മംകൂടി മുഖജനവാ
 സനക്കുൻരൂപമായിട്ടാണെന്നു സർവ്വ ശാസ്ത്രങ്ങളും ഉൽ
 ഘോഷിക്കുന്നുണ്ടു. അതുകൊണ്ടു നിത്യപരിശീലനമാണ്
 നമ്മുടെ രക്ഷയായ കോട്ടയും ദർബലമായ തുറസ്സും. ഏ
 തൊരു കാര്യവും ആദ്യം തുടങ്ങുമ്പോൾ വളരെ പ്രയാസം
 തോന്നുന്നതിനാൽ അത്യന്തം ശുഷ്കാന്തിയോടുകൂടി അ
 ലാപാനിച്ചു കഴുപ്പുണ്ടാക്കിവരുന്നു. രണ്ടു പ്രാവശ്യം ആ
 കാര്യം നടത്തിയാൽ അതിന്നു പിന്നെ അത്ര പ്രയാസം
 തോന്നാറില്ല. നാലു പ്രാവശ്യം നടത്തുമ്പോഴേക്കു അതു
 എളുപ്പമായിത്തീരുന്നു. പത്തു പ്രാവശ്യം അനുഷ്ഠിച്ചാൽ
 അതു സഹജമായിത്തീരുന്നു. ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽകൂടി
 വെട്ടുപ്പായി നടക്കുന്നു. എന്നു മാത്രമല്ല പിന്നീടു തുടർച്ച
 യായി പ്രവൃത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കാഞ്ഞാൽ അതു തീരെ
 അസുഖമായും തോന്നുന്നു. ഇതാണു സർവ്വ നൈപുണ്യനി
 ന്റേയും കാര്യശേഷിയുടെയും പടുത്തുറപ്പിന്റേയും രഹ
 സ്യം. സത്സപദോവാ, മനശ്ശുഷി, ബുദ്ധിദൈവഭവം,
 പരിത്രമശീലം, ഹൃദയശുദ്ധി എന്നുവേണ്ട സത്യധർമ്മ
 മയ്യാദകളെ പോലും നിശ്ചാല്യാസത്താൽ സഹജമാക്കി
 ത്തിപ്പാറുള്ള സാധനശ്രമം നമുക്കുണ്ടു. നിത്യപരിചയ
 ത്താൽ അന്യന്മാരെയും, അന്യ ശുദ്ധങ്ങളേയും സ്ഥലങ്ങ
 ലേയുംകൂടി നാം സ്നേഹിച്ചുപോകാറുണ്ടല്ലോ.

മനുഷ്യരിൽ അന്യന്മാനു വിചാരിതമായി പ്രവൃത്തി
 ക്കുന്ന മൂന്നു ശക്തികളുണ്ടെന്നു മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണു.
 അവയേതെന്നുവെച്ചാൽ (1) ജന്തുധർമ്മങ്ങളെ അനുസരി

പു പുത്തരിക്കുന്ന ആവേശം. (2) പതിവായുള്ള സ്വഭാവം. (3) ആത്മശക്തി എന്നിവയാണ്. ഇവയിൽ രണ്ടാമത്തേതായ സ്വഭാവത്തിനെ നിത്യ പരിശീലനത്താൽ പരിഷ്കരിക്കുന്നതായാൽ മാത്രമേ ഒന്നാമത്തേതിനെ ജയിപ്പാനും മൂന്നാമത്തേതിനെ പ്രകാശിപ്പിച്ചാണെന്നു നിവൃത്തിയുള്ളൂ.

4. കൃത്യം—ഏതിനും ഓരോ നിശ്ചയം വെച്ചു നിശ്ചിതമായ സമയത്തുതന്നെ അതതു നിർവ്വഹിക്കുന്നതാണ് കൃത്യം. അതു സത്യത്തിന്റെ രംഗവുമാണ്. കൃത്യമില്ലാത്തവർ ജയത്തിന്റെ ചിമ്പിലാങ്ങുകുന്നു. കൃത്യമില്ലാത്തവരുടെ സൗകര്യത്തിന്നു ലോകശക്തി അനുസരിക്കുന്നതല്ലായ്യാൽ അവർക്കു സർവ്വതരവും ദുരിപ്പായത്തിന്നും അതുപകിടും അവിശ്വാസത്തിന്നും ഇടവരുന്നു. കൃത്യത്താലാണ് വിശ്വാസത്തിന്റെ ബീജം അങ്കരിക്കുന്നത്. ദീവസേന ഒരു മിനുട്ടു മാത്രം വ്യത്യാസം കാണിക്കുന്ന ഒരു ഘടികാരത്തിനെ കൂടി ആരും വിശ്വസിക്കുകയില്ല. വില്ലറ സംഗതികളിൽകൂടി കൃത്യം ശീലിച്ചാൽ മാത്രമേ മദ്ധ്യമായ സംഗതികളിലും കൃത്യമുണ്ടാക്കുകയുള്ളൂ. ജയത്തിന്നും തോൽവിക്കുമുള്ള അന്തരം അല്പം മിനുട്ടുകൾ മാത്രമാണ്.

നമുക്കു പ്രകൃതിയിൽ നിന്നുതന്നെ കൃത്യം പഠിക്കാവുന്നതാണ്. സവ്വ ഗോളങ്ങളും ഒരു മാത്രപോലും പിഴവുവരുത്താതെ കൃത്യത്തോടും ക്രമത്തോടും കൂടി ഗതിപെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഒരു ഗുഹയോ ഒരു നക്ഷത്രമോ ഗതി

യിൽ ഒരു മാത്രപോലും പിഴച്ചുപോയാൽ ഗോളങ്ങൾ തമ്മിൽ മുട്ടി നശിപ്പാടിപ്പോകുന്നതും ലവലേശമെങ്കിലും പിഴക്കാത്ത ഗ്രൂപ്പുകളുടെ ശ്രീ നിമിത്തമാണല്ലോ ഗ്രൂപ്പ് ഞാൻ മുതലായവയെ കൃത്യമായി ഗണിപ്പാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്. പ്രകൃതിയിൽ ഏവിടെ ഓക്കിയലും കൃത്യത്തിനും ക്രമത്തിനും യാതൊരു വിഴിയും കാണുന്നില്ല. ചില അപസരങ്ങൾ തെരിപ്പെടാകാനിടവന്നാൽ ആജീവനാന്തം വ്യാപിക്കുന്ന ദോഷങ്ങൾ നേരിട്ടേക്കാം. ഒരു ഡ്രൈറുടെ ഒരു മിനുട്ട് നെരത്തെ ഉപേക്ഷി നിമിത്തം തീവണ്ടികൾ തമ്മിൽ കൂട്ടിമുട്ടി അനേക ജീവനാശത്തിനും മുതൽനാശത്തിനും ഇടവരുന്നു. ഒരു മിനുട്ട്നേരം വൈകുന്നതു നിമിത്തം തീവണ്ടി തെരി ഒരു ഭിവനം ഉഴലിച്ചയായി തീരുന്നതിനു പുറമെ കാര്യദോഷങ്ങളും സംഭവിക്കുന്നു. കൃത്യവും ക്രമവുമാണ് ജീവിതത്തിന്റെ മൗലം. കൃത്യംപോലെ നടക്കാതെ എപ്പോഴും ഓരോ ഒഴിവുകഴിവു പറയുന്നവർ ഒന്നിന്നും കൊള്ളരുതാത്തവരാണെന്നു രീച്ചപ്പെടുത്താം.

കാലചക്രമെന്ന ഘടികാരത്തിൽ 'ഇപ്പോൾ' എന്ന വർത്തമാനമല്ലാതെ 'മുമ്പ്' എന്നു ഉറങ്ങിപ്പോയ ഭൂതവും 'പിന്നെ' എന്നു സ്വപ്നപ്രായമായ ഭാവിയും ഭഗവദ്ഗുരു. വർത്തമാനകാലമാണു ജാഗ്രത്താണ്. വർത്തമാനകാലത്തിന്റെ വേണ്ടവിധത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചാൽ മാത്രമേ ഭൂതത്തിലെ പിഴവുകൾ തീർത്തു ഭാവിയെ രൂപീകരിപ്പാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. ഭൂതത്തെയും ഭാവിയെയും കറിച്ചു ആലോചനയു

മാറാകുന്നതു സമയത്തെ വ്യത്യാസമാക്കുക മാത്രമാണ്.

“വർത്തമാനപ്പു കാഴ്ചയെ വർത്തയന്തി വിവക്ഷ്യന്മാഃ” എന്നാണല്ലോ ആപ്തവാക്യം. ‘നാളെ’ എന്നു പദം വിസ്തൃതികളുടെ നിവണ്ഡവിശ്ലേഷമുള്ളതെന്നു ലോകവിശ്രുതനായ നെപ്പോളിയൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. (ഒരു കാര്യവും പിന്നെ കണക്കാക്കുന്നവെച്ചാൽ ആ കാര്യം നടക്കയില്ലെന്നതന്നെ തീർച്ചയാക്കാം. കാര്യങ്ങളെല്ലാം സിദ്ധിക്കുക എന്ന ദീർഘസൂത്രീകൾ സാധാരണ ‘സദ്യസ്ക ചിന്തിത്’ ആയിപ്പോകുന്നു. ഓരോ ദിവസത്തേക്കുമുള്ള കാര്യപരിപാടി തലേന്നു രാത്രി തന്നെ നിശ്ചയിക്കേണ്ടതാണ്.)

ക്രിയകളെല്ലാം കർമ്മങ്ങളെ കൊള്ളിക്കുന്നു. ലക്ഷ്യത്തിന്റെ കറി ലേശമെങ്കിലും തെറ്റിയാൽ, ചെടി പാളിപ്പോകുമല്ലോ. ആയതിനാൽ അബദ്ധങ്ങളൊന്നും പിണയാതിരിപ്പാൻ സൂക്ഷ്മദൃഷ്ടി ഏതിലും വേണ്ടതാണ്. അതി സൂക്ഷ്മമായ നൊണല്ലോ സത്യാ. (ഏതൊരു കാര്യം നടത്തേണ്ടിവരുന്നവോ അതിനുള്ള താല്പരക ക്ലേശസുഖങ്ങളെ പററി ആലോചിയാതെ അതിൽ പരിപൂർണ്ണത ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നതാണ് തുണയ്ക്കു)

5. വ്യവസ്ഥ - വസ്തുക്കളെ വരിവരിയായി അടുക്കി ഒരു ചെട്ടിയിൽ വെക്കുന്നതുപോലെതന്നെ എല്ലാ കാര്യങ്ങളിലും തുടരെത്തുടരെയുള്ള ഒരു ക്രമമാണ് വ്യവസ്ഥ. ക്രമം അദ്ധ്വാനകഷ്ടത്തിന്റെ അനായാസമുറക്കിത്തീർക്കുന്നു. ക്രമത്തോടുകൂടിയ സാവധാനം അതില്ലാത്തതും അതിവേഗതയേയും കൂടി മുൻകൈക്കൂട്ടുന്നതും തത്പരതയോടെ ഉദാഹര

ണമായി ആമ മുതലിനെ പന്തയത്തിൽ ജയിച്ച കഥ എല്ലാവരും ഓർമ്മിക്കുമല്ലോ. യുതഗതിയോടുകൂടി ഓടുന്ന വർ പടഞ്ഞതോ തടഞ്ഞതോ വീഴ്ചവാനോ മദ്ധ്യേ ഉരുന്ന ശ്വസിക്കുവാനോ ഇടവരുന്നു. ക്രമമായി പ്രവൃത്തിക്കുന്ന വർ കഷ്ടം കൂടാതെ ഉദ്ദേശപ്രാപ്തിക്കു തക്ക നമയത്തേ ത്തിച്ചേരുന്നു. ഇന്നിന്ന സമയത്തു ഇന്നിന്ന പ്രവൃത്തി എന്തെ നിശ്ചയിച്ചു വഴിക്കുവഴിയായി പ്രവൃത്തിക്കുന്നതും, ഓരോ സംഘത്തിന്റെ അംഗങ്ങളിൽ ഓരോരുത്തർക്കു ഇന്നിന്ന ബാല്യത എന്നു നിജപ്പെടുത്തുന്നതും, ഓരോന്നിന്നും ഓരോരോ സ്ഥാനം നിയമിക്കുന്നതും, സ്ഥാനനിലകൾക്കനുസരിച്ചു സ്വയംമുറക്കു നടുത്തുന്നതും എല്ലാം വ്യവസ്ഥ തന്നെ. രാജഭരണത്തിന്റെ നീതിന്യായവും, സേനകൾക്കുള്ള ശക്തിയും, സൂതുമണ്ഡലത്തിന്റെ നിലനില്പു കൂടിയും വ്യവസ്ഥയിലാണ് ഇരിക്കുന്നത്. അപ്രകാരം തടുന്ന വ്യവസ്ഥയിലാണ് നമ്മുടെ ജീവിതവും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. വ്യവസ്ഥ മൂലമായിട്ടാണ് ക്രിയാപാത്രവും ഫലപ്രാപ്തിയും സിദ്ധിക്കുന്നത്. ക്രിയാസാമത്വമുള്ളവർക്കു “വല്ലഭന പല്ലമായുധം” എന്ന വിധത്തിൽ ഏപ്രകാരമെങ്കിലും കാര്യം നിവൃത്തിപ്പാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്.

II സ്വരേഖകൾ.

“ഉത്സാഹിനം പുരുഷസിംഹമുപൈതി ലക്ഷ്മീ
 ദൈവേൻ ദേവമിതി കാപുഷോ വദന്തി
 ദൈവം നിമന്തു കരു പെരുരുഷമാത്മശക്തൗ
 യന്തേകൃതേ യദിന സിദ്ധ്യതി കോത്രഭോഷഃ”

ഹിതോപദേശമേ

(ഉത്സാഹിയായ പുരുഷകേശരിയെ ഏതൊരു പ്ര
 പിടുന്നു. വിധിയാണു് കൊടുക്കുന്നതെന്നു പെരുരുഷമില്ല
 ത്തവമാണു് പറയുന്നതു്. വിധിയെ നിരസിച്ചു ആത്മ
 കതിയാൽ പുരുഷപ്രയത്നം ചെയ്തു. യത്നം ചെയ്തിട്ടു സാധ്യ
 മായില്ലെങ്കിൽ കൂടി എന്താണു് ഭോഷം?)

1. പരിശ്രമം—പ്രയത്നമാണമില്ലാതെ ചൊട
 നവെയൊ; യദൃച്ഛയായൊ, അവിചാരിതമായൊ യാതൊ
 രു ഫലപ്രാപ്തിയും ആർക്കും ഉണ്ടാകുന്നതല്ല. അതേതു
 മായി യാതൊന്നും പ്രപഞ്ചത്തിൽ നുഭവിച്ചു കാ
 ന്നില്ല. ചില സംഗതികളിൽ ഫലമുള്ളതെ നാം പ്ര
 ക്ഷമായി കാണുന്നില്ലെങ്കിൽ തന്നെയും നമ്മുടെ പരേ
 ശ്വരിയങ്ങൾക്കു വിഷയീഭവിക്കാത്ത സൂക്ഷ്മമായ ഫലതു
 ന്നോ ഉണ്ടെന്നു തന്നെ തീർച്ചപ്പെടുത്താം. കാരണമില്ലാ
 കാര്യമുണ്ടാവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. നിരന്തരമായ ദീർ
 പരിശ്രമങ്ങളുടെ ഫലമാണു് തീവണ്ടി, മോട്ടർ,

മാനം, വിദ്യദീപം, കമ്പിത്തപ്പാൽ, തീക്കപ്പൽ മുതലായ സർവ്വ യന്ത്രങ്ങളും.

* “ഉദ്യമേനൈവ സിദ്ധ്യന്തി
കായ്യാണി നമനോരഥൈഃ”

എന്ന ആപ്തവാക്യപ്രകാരം പരിശ്രമം കൂടാതെ ജീവിത യാത്രയിൽ യാതൊരുഭിവൃദ്ധിയും പ്രാപിക്കുന്നതേയല്ല. ശക്തിയും ബുദ്ധിയും സാമർത്ഥ്യവും മറ്റും ആയുധങ്ങൾ മാത്രമാണ്. എന്നാൽ

* “വീനായുദ്ധോന വീര്യേണ
കഥം ജയമവാപ്നന്താൽ”

എന്നു പറഞ്ഞപ്പോലെ വിജയം പ്രാപിക്കേണ്ട മെങ്കിൽ ആയുധങ്ങളെ ഉപയോഗിക്കുകയെന്നു വേണം “ഉദന്വരി ക്ഷേ കൽകഴിയും” എന്ന പഴമൊഴിപോലെ അശ്രുത പരിശ്രമത്താൽ സർവ്വാഭിഷ്ടങ്ങളേയും നീറവേററാവുന്നതാണ്. തുളികൾ ധാരധാരയായി വീണുകൊണ്ടിരുന്നാൽ പാറകൂടി തുളയുന്നുണ്ടല്ലോ.

അലാചാനത്തിന്നു മനസ്സു അന്നകൂലമായ് തീർന്നു ദേഹത്തിലെ സർവ്വ സാധികളും അഭിഷ്ടത്തെ ഒരുപോലെ പങ്കു കൊള്ളുന്ന ഒരുവസ്ഥയാണ് ഉത്സാഹം. ചെറുപ്പം തോന്നാ

* പുയ്യണകുമാർ എന്നയാൾ കായ്ക്കങ്ങളെല്ലാം സാധിക്കുന്നതും ആഗ്രഹങ്ങളെല്ലാം.

* യുദ്ധം കൂടാതെ വികൃദംകൊണ്ടുമാത്രം ഏതിനെജ്ഞാൻ ജയം ലഭിക്കുന്നതും.

വന്ന അലപാനകേശത്തെക്കൂടി ഉത്സാഹം ഹിതമാക്കി
 തീർക്കുന്നു. ഒരു പ്രിയന്നു തന്റെ പ്രേമഭോജനത്തിൽ മ
 ററാറാ കാണാത്തതായ അസംഖ്യം തുണങ്ങളും വിശേഷ
 തകളും സൂക്ഷ്മദൃഷ്ടിയിൽ എങ്ങിനെ ദൃശ്യമാകുന്നുവോ അ
 ങ്ങിനെതന്നെ ഉത്സാഹത്തിന്റെ പ്രഭാവത്താൽ ഉദ്ദേശ
 ത്തിന്റെ സർവ്വ മഹിമകളും ഭൂതകണ്ണാടിയെന്നപോലെ
 തെളിഞ്ഞു കാണപ്പെടുന്നു. സ്ഥിരോത്സാഹത്താൽ മാത്രമേ
 പരിശ്രമം നിലനില്ക്കയുള്ളൂ. ഉത്സാഹത്തിന്റെ വിപരീ
 തഗുണമാണു വൈമനസ്യം. പരിശ്രമശീലത്തിന്റെ വി
 പരിതസ്ഥഭാവമാണു മടി “മടി കടി കെടക്കും” എന്നു
 ഉള്ള ആപ്തവാക്യം ഇക്കാര്യത്തു എത്രയൊ അനുഭവപ്പെട്ടുകാ
 ണുന്നുണ്ടെന്നു വ്യവനമുദ്യം പ്രസ്താവിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.
 ‘സ്വസ്ഥവൃത്തിക്കാർ’ അധികം ഉണ്ടായിരിക്കുക നിമിത്ത
 മാണ് നമ്മുടെ നാട്ടിൽ ഇത്രത്തോളം ഖഴക്കുകളും മത്സര
 ങ്ങളും ദർവ്വവഹാരങ്ങളും തന്നിമിത്തം അധോഗതിയും വ
 ലിച്ചുവരുന്നത്.

2. പെരുരുഷം—പരിശ്രമങ്ങളിൽ മടിയോ വിഹ്ല
 ങ്ങളോ നേരിടുമ്പോൾ പെരുരുഷത്തെ ഉണർത്തി പരിശ്ര
 മങ്ങൾ തുടർന്നുകൊണ്ടിരിക്കേണ്ടതാണ്. ആത്മചൈതന്യ
 ത്തിന്റെ വികാസമായ പെരുരുഷമാണ് സ്വശക്തി.
 പെരുരുഷം ഉണരുമ്പോൾ തന്നിൽ അഭ്യസനമാതിരിക്കിടക്ക
 ന സർവ്വ ശക്തികളേയും ജാഗ്രതപ്പെടുത്തുന്നു. ആത്മീയ
 ശക്തിയേ വികസിപ്പിച്ചാൽ വിധിയെപ്പോലും തടുത്തു കൂ
 മേണ തന്റെ അഭിവൃദ്ധിക്കുള്ള മാർഗ്ഗം തുറക്കാവുന്നതുത

നെയാണ്, പെരുരുഷത്തിന്റെ പച്ചിയാണ് വീഴ്ചയും
 ശൈത്യവും. പെരുരുഷമാണ് ആത്മരക്ഷക്കുള്ള ഏകശ
 ക്തി. സത്വത്തിന്റെ ആധിക്യത്താലാണ് നീന്തൽ തന്നെ
 ക്കാൾ എത്രയും വലിപ്പവും ശക്തിയുമുള്ള ആനയെക്കൂടി
 ജയിച്ചു മുഗദ്ധശ്ശത്തിന്റെ രാജസ്ഥാനം വരിക്കുന്നത്.
 പെരുരുഷത്തിന്റെ ഉണർച്ചയാൽ മാത്രമെ മനുഷ്യ കീട
 ങ്ങളായുള്ള പെരുരുഷബലത്തോടുകൂടിയ അഭിഷ്ഠമാണ് ആ
 ജ്ഞാശക്തി. ആജ്ഞാശക്തിയെയാണു ഇംഗ്ലീഷിൽ വിൽ
 പവർ (Will Power) എന്നു പറയുന്നത്. സ്വശക്തി പ
 ഴ്ചിപ്പെടുത്തുവാനുള്ള മന്ത്രം ആത്മവിശ്വാസവും, യന്ത്രം
 ദേഹാശാഗ്രവും തന്ത്രം ദൃഢനിശ്ചയവുമാണ്. സ്വശക്തി
 യുള്ളവർക്കു മാത്രമേ സത്യമയ്യോദകളോടുകൂടി നവ്യമം നി
 രവേരരി മാഹാരത്നം പ്രാപിപ്പാൻ കഴിയുള്ളൂ. ഭൂപരി
 ത്തം അറിവുള്ളടത്തോളം; മനുഷ്യന്മാർ ഇതേവരെ മഹ
 ത്വം പ്രാപിച്ചതും രാജ്യക്കാർ ഉച്ചം പ്രാപിച്ചതും സ്വശ
 ക്തി മൂലമായെന്നുതന്നെ. ഫലത്തിലല്ല, ഫലം സിദ്ധിപ്പാ
 നുള്ള പ്രാപ്തി ഉണ്ടാക്കിത്തീർന്നതിലാണു മഹിമ. സ്വ
 ശക്തിക്കനുരൂപമായ ഫലം പ്രകൃതിനിമിത്തമേ ക്രമത്തിൽ
 ഉണ്ടാകിത്തീരുന്നതാണു. അനുസരണമഭ്യസിച്ചല്ലാതെ
 ആജ്ഞാശക്തി ലഭിക്കുന്നതല്ല. മനുഷ്യനെ അടക്കി ഉപ
 യോഗിക്കേണ്ടേറും ആത്മശക്തി ഉണർവരുനു.

പെരുരുഷത്തിന്റെ ഹ്രാസമാണു ആലസ്യം.

* “ആലസ്യം ഫി. മനുഷ്യാണാം ശരീരസേവം മഹാരിപഃ”

* ആലസ്യം അഥ മനുഷ്യരുടെ ദേഹത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന

എന്ന പ്രമാണത്തെ ഓർമ്മപ്പെടുത്തി ആചാര്യനെ ഭൂമിയിൽ അക്ഷരാനുജ്ഞാതം. അതിനുമുമ്പും ആധിപത്യമായിട്ടുമാണ് പൗരസ്ത്യത്തിന്റെ വിശദീകരണം. സുഖജീവിതവും സമ്പന്നതയും പൗരസ്ത്യത്തെ ഭൂമിയിൽനിന്നുമാറ്റിയെടുത്തു. പൗരസ്ത്യത്തിന് ബലമില്ലാത്തവർ ധാരാളമുണ്ടായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് അസാധാരണമാർഗ്ഗം ആയിരിക്കും.

3. ഏകാഗ്രത — മനസ്സിനെ നിശ്ചിതാഗ്രസത്താൽ കൂടുന്ന സ്വാധീനപ്പെടുത്തി ഏകാഗ്രതയായി പരിശുദ്ധമാക്കിയിരിക്കുന്നതാണ്. മനസ്സിനെ അനുസരണപ്പെടുത്തുന്ന ജീവിതയാത്രയിൽ അഭിപ്രായം പ്രാപിക്കുകയെന്നതു അസംഭാവ്യമാണ്. ആയിരങ്ങൾ സർവ്വ പ്രാധാന്യമായിത്തന്നെത്താൻ ഭരിച്ചിരുന്ന സ്വഭാവത്തിൽനിന്നും ബലപ്പെടുത്തേണ്ടതു. ഒരാൾ ഏകാഗ്രതയെ സമർത്ഥനായിത്തന്നാലും തനിക്കുവേണ്ടതായ വ്യക്തികളെക്കൊണ്ട് ചർച്ചയ്ക്കുണ്ടായാൽ അതു ആയാളെ അസാധാരണമാക്കിത്തീർത്തിരിക്കുകയും ചെയ്യും. നല്ല ഓർമ്മയോടും, ഉണർച്ചയോടും, ശ്രദ്ധയോടും, ചെറുപ്പത്തോടുംകൂടി ഏകാഗ്രത എന്തിനും സന്നദ്ധനായിരിക്കുന്ന ഒരു സ്ഥിതിയാണ് ജാഗ്രത. ജാഗ്രതയുള്ളപ്പോൾ പരസ്പരം വ്യക്തികളെക്കൊണ്ട് മാത്രമല്ല സർവ്വ കാര്യങ്ങളും സമയോചിതം വേണ്ടതു പ്രവൃത്തിച്ചാൽ ഒരു ജീവിതം നിലകൊള്ളുന്നു.

അന്യവിനയൊന്നും തത്സമയത്തുണ്ടായതെ. ഉദ്ദിഷ്ട കാര്യത്തിൽതന്നെ അതിതീക്ഷ്ണമായ ജാഗ്രതയോടുകൂടി നിമഗ്നമായിരിക്കുന്ന മനസ്സിന്റെ സ്ഥിതിയാണു ഏകഗ്രത. ഭ്രാവകങ്ങളെപ്പോലെ സർവ്വദിക്കിലേക്കും വ്യാപിക്കുന്ന പഞ്ചലമനസ്സുമാർക്കു യാതൊരു കാര്യവും സഫലമായിത്തീരുകയില്ല. ഭ്രമിയുടെ ഉപരിഭാഗം മുഴുവൻ തിരഞ്ഞുനോക്കിയാലും ശുദ്ധജലം ലഭിക്കുകയില്ല. ഒരേ സ്ഥലത്തുതന്നെ ആഴത്തിൽ കുഴിച്ചുനോക്കിയാൽ മാത്രമേ അതു ലഭിക്കുകയുള്ളൂ. അതുപോലെതന്നെ “സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിയാൽ കാണാത്തതും കാണും” പക്ഷതി മനസ്സിന്റെയും മുഴുവൻ മനസ്സിന്റെയും ദേശഗതിയിൽ തന്നെയുണ്ടു, സ്തുത്യമായ വിജയത്തിന്റെയും നിന്ദ്യമായ അപജയത്തിന്റെയും അന്തരം കിടക്കുന്നതു.

4. ദൃഢനിശ്ചയം—ദൃഢനിശ്ചയത്താൽ മാത്രമേ മനസ്സു വ്യവസ്ഥപ്പെടുകയുള്ളൂ. ഏതൊരു കാര്യവും ആരംഭിക്കുന്നതിന്നു മുമ്പായി അതിന്റെ ഗുണദോഷങ്ങളെയും, സാദ്ധ്യാസാദ്ധ്യതകളെയും, മാർഗ്ഗങ്ങളെയും, നാശനങ്ങളെയും കണ്ടിട്ടു ശാഡമായും, ശാന്തമായും, യുക്തിയുക്തമായും പശ്ചാത്തലോചന ചെയ്യേണ്ടതാണു. അതിന്നു ശേഷം വിവേകപൂർവ്വമായ ഉത്തമവിശ്വാസത്തിന്നു സരിച്ചു കാര്യങ്ങളെ അപ്പോഴേതന്നെ ഖണ്ഡിതമായി തീർപ്പുണ്ടാക്കി. ആ തീർപ്പിനെ സംബന്ധിച്ച മനസ്സിൽ ഒരു ദൃഢനിശ്ചയം ചെയ്യണം. വിവേകമാണു ആത്മാവിന്റെ മന്ത്രി. മനുഷ്യനു

ഇതാസൃഷ്ടികളെക്കാളുമുള്ള ഉൽകൃഷ്ടത മുഖ്യമായി വിവേകം നിമിത്തമാകയാൽ ആ വിശേഷസിലിന്റെ വേണ്ടതുപോലെ ഉപയോഗിക്കേണ്ടതുതന്നെ. സാമനക്രമങ്ങളാൽ സ്വയംകൃതാനന്തങ്ങളുത്ഭവിക്കുന്നു. പശ്ചാത്തപിച്ചതുകൊണ്ടു നഷ്ടപ്പെട്ടുപോയ സമരവും അലാപനവും വീണ്ടും കിട്ടുന്നതല്ലല്ലോ. എന്നാൽ കാര്യങ്ങൾക്കു 'തീർച്ചമുച്ചി'യില്ലാതെ ആലോചിച്ചാലോചിച്ചു കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നതു ഹിതവുമല്ല. തീരാത്ത സംശയം പ്രണയോഗമെന്നപോലെ ആകയാൽ നിശ്ചയമെന്ന ഒരുഷയത്താൽ അതിനെ ചികിത്സിച്ചു മാറുകതന്നെ വേണം. കാര്യങ്ങൾക്കു നീങ്ങിയമുള്ളവൻ ജയത്തിന്റെ മുഖത്തു നോക്കിയില്ലെന്നുവന്നാൽ. ഒരു കാര്യം പെന്തേണമൊ വേണ്ടതൊ എന്നു സംശയിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതും, ഏതു കാര്യമാണ് മുമ്പിൽ ചെയ്യേണ്ടതെന്നു തീരുമാനിക്കാൻ കഴിയാതെ പരിഭ്രമിച്ചു നില്ക്കുന്നതുമായ 'ഇതി കർത്തവ്യം മുഹൂർത്തം' കൊള്ളരുതായ്മയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ഉത്തമവിശ്വാസത്തിന്മേൽ താൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയ കാര്യത്തിനെ സംബന്ധിച്ചു ചില പ്രവസ്ഥകളോടു കൂടിയ ഒരു കാര്യം പരിപാടി തീർത്തിട്ടു തീർത്തപരം താൻ കാര്യം നിറവേറ്റിയേ ഇരിക്കുമുള്ള എന്നുള്ള ഉറപ്പോടുകൂടി പരിശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കണം. ജനങ്ങളിൽ ഓരോരുത്തർ ഓരോവിധം അഭിപ്രായപ്പെടുമ്പോഴൊക്കെ ചാഞ്ചാടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതും, മരോരോന്നു കാണുമ്പോൾ ആ വഴിക്കാക്കെ തിരിഞ്ഞതാലും, ക്രിയാനുഷ്ഠാനത്തിൽ മടുപ്പു വെറുപ്പോ തോന്നിയതും വിജയശ്രീ

പിൻതിരിഞ്ഞു ഓടിപ്പോകുന്നു. ഏതെന്നു കാര്യവും, ചെ-
യ്യേണ്ടതെന്നെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തിയാൽ "ശുഭ്രസ്മിപ്രം"
എന്ന മട്ടിൽ ഉടനെതന്നെ ഔവസ്ഥയോടുകൂടി ഞ്ഞാ
നാരംഭിക്കണം. ചെയ്യേണ്ടതല്ലെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തിയാൽ,
അതിനെ മനസ്സിൽനിന്നു ദൂരപ്പെടുത്തുകയും വേണം.

നിശ്ചയത്തിന്റെ ദാർഢ്യത്താലാണ് മനസ്സിനു
ക്ഷമയുളവാകുന്നത്. ക്ഷമയില്ലാത്തവർ മനസ്സിന്റെ ആ
ധിനിമിത്തം കാര്യങ്ങൾക്കു കൊള്ളരുതായ്മയ്ക്കു തീര
ുന്നു. കഷ്ടങ്ങളെയെല്ലാം സഹിച്ചു കാലാന്തരത്തിലും നില
നില്ക്കുന്നവർ ജയം നേടുന്നു. ഫലപ്രാപ്തിക്കു എത്ര കാല
താമസം വേണ്ടിവരുമെന്നു ശരിയായി ധരിക്കുന്നതിലാണ്
വിജയത്തിനുള്ള അർഹത. ഒടുവിലത്തെ മേട്ടം ആണിയെ
ത്തീർക്കുന്നു; അവസാനത്തെ ചെട്ടി മരുത്തിനെ വിളക്കുന്നു;
പരീക്ഷിക്കാത്തു മുന്പുള്ള ഭിക്ഷുക്കളിലെ പരിഷ്കൃത വിജയ
ത്തെ നൽകുന്നു; ആരംഭത്തിൽ ശുഭ്രസ്മിയോടെ എത്രത്തിനു
ന്നാലും ഒടുവിൽ പിന്മുറയ്ക്കു പദം വലിക്കുന്നവനെ ശത്രു
ജയിക്കുന്നു. കഷ്ടത്തിനെ ഹീനമാക്കി ഫലപ്രാപ്തിവരെ
ക്ഷമയോടുകൂടി ഉദ്യോഗിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതുതന്നെയാണ്
അതിമാനുഷത്വം.

5. സഹനശക്തി—ആത്മരക്ഷക്കുവേണ്ടി കടുപ്പ
മായി പരിശ്രമിക്കുമ്പോഴാണ് അസാധാരണമായ വൈരു
ദ്ധ്യം പ്രകാശിക്കുന്നത്. വില്ലുക്കൾ നേരിടുമ്പോഴാണ് ഹൈന്ദവ
ത്വം ഉള്ളതെന്നുള്ളതും ഉണർത്തപ്പെടുന്നത്. ഉയരവും വലു
പ്പവും കൂടിയ വൃക്ഷങ്ങൾ പാറകളുടെ ഇടുക്കിയിൽ മുളച്ചുവളരുന്ന

വയാണ്. ശക്തിയോടുകൂടി വിശുദ്ധ കാരുണ്യമുള്ളവന്റെ
 സ്വാഭാവികമായ വിജയം; എന്നാൽ മനുഷ്യനേക്കാൾ ഉയർന്ന
 ഘോരമായ വസ്തുത അനുഭവിക്കുന്നതിനായി വീണ്ടും
 കണ്ണുകൾ. പെരുന്തുമുഖമുള്ളവർ ആപത്തിൽ നിന്നും രക്ഷ
 പറ്റുവാൻ ഉത്തമമായ പദ്ധതിയും ഉണ്ടുണ്ട്; ദർശനമുള്ളവർ മറ്റൊരു
 രീതിയിലും അതിൽ പങ്കുവെക്കുന്നു. അപരമായ
 നേരിട്ടുവന്നതാണ് പെരുന്തുമുഖമുള്ളവന്റെ ശക്തിമുഖം
 ഉണ്ടെന്നത്. സമ്പത്സമൃദ്ധിയിൽ വളരുന്നവൻ തരംകിട്ടുന്ന
 വർ അശക്തനായിത്തീരുന്നവൻ എടുത്തു.

ജീവിതം സുഖമായി നയിക്കേണ്ടതിനുള്ള സൗകര്യം
 അല്ല അനായാസേന കിട്ടിയാൽ മനുഷ്യൻ ജാതാപുള്ള
 സ്വസ്ഥതയിലുള്ള മോഹം നിമിത്തം സ്വശക്തിപ്രകാ
 ശിപ്പാൻ അവസരം ലഭിക്കുന്നില്ല കഷ്ടം അനുഭവിക്കുന്ന
 സമയത്തു ദുഃഖപ്രദമാണെങ്കിലും മനുഷ്യനെ നന്നാക്കിത്തീ
 രുന്നു. സ്വസ്ഥതയിനെ ഉൾക്കൊള്ളാൻ അടിച്ചു പരത്തി
 നീട്ടി വലിച്ചുവലിക്കാൻ ആഭരണമായിത്തീരുകയില്ല. ഭൂമി
 യെ എത്രത്തോളം ഉഴവാക്കി ചവുട്ടിമരിച്ചുകലക്കി വേ
 റാക്കി നട്ടുവെച്ചാൽ അത്രത്തോളം വിള നന്നായിത്തീരുന്നു.
 മുതലാളി തനിക്കു തൃപ്തിയായ പണിക്കാരൻ ശേഷമുള്ള
 വേലക്കാരെക്കാൾ കൃത്യമായ പ്രവൃത്തികൾക്കൊടുത്തു
 ഒടുവിൽ അവിചാരിതമായ സംഭാവന നൽകുന്നു. നമുക്കു
 സ്നേഹമുള്ളവരെയാണ് നാം ശാസിക്കുന്നതും ശിക്ഷിക്കുന്ന
 തും. അപ്രകാരംതന്നെ സ്വർഗ്ഗത്തെക്കുറിച്ചു ജഗന്നി
 യെ നമ്മെക്കാൾ നമ്മുടെ ഹിതത്തെ മനസ്സിലാക്കി

നമ്മെ ഉപയോഗമുള്ളവരാക്കിത്തീർപ്പാൻ വേണ്ടി പരമകൃഷ്ണൻ്റെ നമുക്കു കഷ്ടത്തെ നൽകുന്നതാണെന്നു സമാധാനപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

* “വിസ്തരിച്ചു സീ ചേന്ദനാതഃ കടാലിന്നിജമാനമജം
താനം ന വിസ്തരിച്ചാമി മയാസൃഷ്ടം ചരാചരം”

എന്നാണല്ലോ ഭഗവദ്ഭാവന. കഷ്ടങ്ങളെല്ലാം സ്വാനഭവംകൊണ്ടറിഞ്ഞിട്ടുള്ളവർ മാത്രമെ പരശ്ശേശം അറികയുള്ളൂ.

സംസാരസാഗരത്തിലെ മുഴികളിലും, തിരകളിലും, കൊടുങ്കാറ്റിലും, പാറയിടുക്കുകളിലും ദേശമെന്ന കല്പലിംഗം നടത്തി വിജയം പ്രാപിച്ചവർ തന്നെയാണ് സംസാരസാഗരത്തിൽ കൂടി സമജീവികളെ കടത്തിവിടുവാൻ യോഗ്യന്മാർ. അങ്ങിനെയുള്ളവർ സംസാരത്തിൽ യാത്രയാകുമ്പോൾ ഭ്രമവും ഇല്ലാത്ത ആചമ്യതയുമാണ്. സുഖമായ സ്ഥലങ്ങളിൽ കൂടി കല്പലാട്ടിയവനെ ആണെപ്പോഴും ലഭിക്കുന്നതല്ല. വില്ലെങ്ങളും, തോൽവികളും, കഷ്ടങ്ങളും, ആപത്തുകളും നേരിടുമ്പോൾ മാത്രമേ ഇത്തരവും ആത്മശക്തിയും പ്രകാശിക്കുകയുള്ളൂ. ആപത്തു ഭാവനയിലിരിക്കുന്നതായ ഭാഗ്യദീപത്തിന്റെ നിഴലും

ഇതെന്തെങ്കിലും ഏല്പാളികളിലും ഒരിക്കൽ മറന്നുകൊണ്ടിരിക്കാൻ ഏതാൽ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ചരാചരങ്ങളെക്കുറിച്ചായില്ല, നിശ്ചയം.

൯. കടിച്ചാൽ പൊട്ടാത്ത ചിരട്ടക്കള്ളിൽ അങ്ങിയിരി
ന്നു സ്വാഭാവികനാളികേരഫലമെന്നതുപോലെ ആപദാവ
രണത്താൽ സൗഖ്യം ഗോപനം ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

കഷ്ടം അനുഭവിക്കാതെ ഒരാൾക്കു ആത്മീയഗുണങ്ങളുണ്ടായിത്തീരുന്നതു ദുർല്ലഭമാണു. കഷ്ടം അടിക്കടി എത്രത്തോളം അനുഭവിച്ചിട്ടുണ്ടോ അത്രത്തോളമാണു സുഖമനുഭവിച്ചറിയാനുള്ള ശക്തി. 'കഠിന വേനലിന്നു ശേഷമുണ്ടാകുന്ന വഷം' എന്നൊക്കെയുപമ തന്നെ. കഷ്ടങ്ങളും ആപത്തുകളും നമ്മുടെ യോഗ്യതയേയും ഗുണങ്ങളേയും പരീക്ഷിക്കുന്നു. നാം നമ്മുടെ നീർമാത്രത്തെ ധൈര്യത്തോടും ക്ഷമയോടുംകൂടി പരിശുദ്ധത്താൽ ജയിച്ചാൽ നീർമാത്രം നമ്മെ സഹായിച്ചുതുടങ്ങും. നാം ഓരോ കാര്യങ്ങളിലും വിജയം പ്രാപിക്കുന്നോരും ആ വിജയശ്രീ നമ്മിൽ ആവേശിച്ചു വീണ്ടും വിജയത്തിനായി നമ്മെ പ്രേരണചെയ്യും.

ഉച്ചനീചാവസ്ഥകൾ ഗ്രഹങ്ങൾക്കുകൂടിയുണ്ടു. ആ ഭിത്രിചന്ദ്രനാക്കുകൂടി ഗ്രഹണം സംഭവിക്കുന്നുണ്ടു. അതിനാൽ ദുർഭാഗാവിചാകങ്ങളിൽ മനസ്സു മെഴുവുപ്പെട്ട ഭഗ്യാനുഭവമാരാകാതെ "പരിവർത്തനം പ്രകൃതിയുടെ മൂലതത്വ"മാണെന്നും, ദുഃഖോപശമനത്തിനുള്ള വഴി മുഴുവൻ അടഞ്ഞിരിക്കുമ്പോഴും സർവ്വേശ്വരൻ നമ്മെ സഹായിപ്പാൻ കഴിയുമെന്നും, മനസ്സിനെ ശുദ്ധിയെ ആത്മശക്തിയെ ഉണർത്തുവാനായ്ക്കൊണ്ടു ലഭിച്ച രഹസ്യമാണു

വിരല്ലമെന്നും സമാധാനിച്ചു സ്വയം സത്യമയോടുകൂടി നടത്തി സ്ഥിരചിന്തയോടെയിരിക്കേണ്ടതാണ്. ക്ഷമ അസ്സമിക്കുമ്പോഴാണ് അധഃപതനം സംഭവിക്കുന്നത്. കഷ്ടത്തിലും അപജയത്തിലും ഹാസ്യത്തിലും കൂടിയാണു യോഗ്യതയും യശസ്സിനുള്ള മാതൃക. കഷ്ടത്തിൽ കടുങ്ങിയവനെ തൃജിക്കുക, ലോകസാധാരണസമ്പ്രദായങ്ങളിൽ നിന്നു വ്യത്യാസപ്പെട്ടു നടക്കുന്നവനെ ഹസിക്കുക, വിജയം നേടിയവനെ മാനിക്കുക, ഇതാണ് ലോകരീതി. ലോകത്തിൽ വിഖ്യാതി നേടിയവരെല്ലാം ആദ്യകാലങ്ങളിൽ അസംഖ്യം കഷ്ടതകളേയും ജനങ്ങളുടെ ഹാസ്യത്തേയും സഹിച്ചവർതന്നെ ആയിരുന്നു. അതെല്ലാം അഗണ്യമാക്കി ധൈര്യത്തോടും, ക്ഷമയോടും, ഏകാഗ്രതയോടുംകൂടി പരീശ്രമം തുടന്നുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോഴാണ് സ്തുത്യർഹന്മാരായിത്തീർന്നത്.

6. ആത്മവിശ്വാസം — ഒരു കർത്തവ്യകർമ്മത്തെ തന്നിക്കു നിറവേറ്റാൻ കഴിയുമെന്നുള്ള പുണ്യബോധമാണ് ആത്മവിശ്വാസം. ആത്മവിശ്വാസത്താൽ മാത്രമേ മനുഷ്യാനു ധൈര്യം ഉണ്ടാകയുള്ളൂ. ആത്മവിശ്വാസം താന്താങ്ങളിൽ ശേഖരിച്ചിരിപ്പുള്ള അളവറ്റ ശക്തിയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ആത്മവിശ്വാസത്തിന്റെ പുണ്യതയെ നോക്കി ഉദ്ദേശങ്ങളുടെ സാല്യസാല്യതാലക്ഷണങ്ങളെ ഒരുവിധം നിണ്ണയിക്കാം. ആത്മവിശ്വാസം ധാരാളമുണ്ടെങ്കിൽ അമാനുഷമായ പ്രവൃത്തികൾക്കുടി നടത്തുവാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്. ഇരുവിൽ പുണ്യമായി വിശ്വസിച്ച ഒരു ശിഷ്യ

ൻ ജലപ്രവാഹത്തിൻമീതെ നടപ്പുൻ കഴിഞ്ഞു; എന്നാൽ തുരുവിനു അതിനു കഴിഞ്ഞില്ല.

ആത്മവിശ്വാസം കരവായ ഒരാളെ അന്ത്രന്മാർ നിസ്സാരമാക്കുന്നതിൽ അശ്ചര്യമില്ല. “നിർഭയം തുളമ്പുക തീല്ല” എന്നപോലെ വിനയവും അനുസരണവും സ്വശക്തിയുടെ അംഗങ്ങൾതന്നെ. എന്നാൽ സ്വാശ്രയം സ്വശക്തിയുടെ മമ്മമാണ്. സ്വാശ്രയത്തിൽ നിലനില്പുൻ കഴിവുണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ സ്വാഭിമാനം യഥാർത്ഥത്തിൽ ഉണ്ടായിരിക്കുകയുള്ളൂ. പരാധീനന്മാർക്ക് സ്വാഭിമാനം ഉദിച്ചു നവകാശമില്ല. സ്വപ്രയത്നത്താൽ നിലനില്ക്കുന്നവരായ പരാധീനന്മാരല്ല. സ്വാശ്രയശക്തിയുള്ളവനു തൻ രാജാവായെന്നുള്ള ഗൗരവമല്ല ഉള്ളത, തനിക്കു രാജ്യഘടിപ്പാൻ കഴിവുണ്ടെന്നുള്ള ധൈര്യമാണ് ഉള്ളത്; സർവ്വ ആപത്തുകളേയും അഗണ്യമായി കരുതുന്ന ഒരു ശക്തിയാണ് ധൈര്യം. ധൈര്യമുള്ളവന്റെ അരികെനിന്നു സർവ്വ വിപ്ലവങ്ങളും അകന്നുകുന്നു പോകുന്നു. ഭീരുവിന്റെ സമീപത്തു സർവ്വ പ്രതിബന്ധങ്ങളും അണഞ്ഞുണഞ്ഞുതുറന്നു. തടസ്സങ്ങളെല്ലാം മനോഭയബുദ്ധ്യരൂപേണ തന്നിൽതണുതാണ് ആദ്യം ഉരുട്ടിക്കുന്നത.

7. ലജ്ജ - താന്താങ്ങളെക്കുറിച്ചുതന്നെ അധികം നിരൂപണം ചെയ്യുന്നതിന്നുണ്ടാവുന്ന അഭിമാനാധിക്യത്താലും, മറുത്തവർ താന്താങ്ങളെക്കുറിച്ചു എന്തു വിചാരിക്കുമെന്നു ശങ്കിക്കുന്നതിനാലുണ്ടാകുന്ന ആത്മവിശ്വാസക്കുറവിന്നുമാണ് ലജ്ജ ഉരുട്ടിക്കുന്നത്. ലജ്ജ സർവ്വ

ഞങ്ങളേയും ശേഷിയേയും ശോഭിപ്പാനുവദിക്കാതെ അപ
 യെ ആപ്തമാക്കും ചെയ്യുന്നു. ലോകമെല്ലാം തന്നെത്തന്നെ
 നോക്കിയിരിക്കട്ടെയെന്നും, സർവ്വർക്കും നാനാങ്ങളുടെ കായ്
 ങ്ങൾതന്നെ പിടിച്ചുതുടങ്ങുന്നു, അത്ഭുതകൊണ്ടു ഒന്നിനേ
 യും മറച്ചുകൂടുന്നു, ലോകസമാന്തത്തിന്നും ഓരോരുത്തരു
 ങ്കളുടെ യോഗ്യതയെക്കുറിച്ചു ശരിയായി വിവരമറിപ്പാൻ കഴിവു
 ണ്ടെന്നും മനസ്സിലാക്കിയാൽ ലജ്ജ വിട്ടുതുടങ്ങും. ലജ്ജയു
 ള്ളവർ യവളമായ വസ്ത്രങ്ങൾ ധരിച്ചു എപ്പോഴും ജനങ്ങ
 ളുടെ ഇടയിൽ പെരുമാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ് വേണ്ടത്.
 ലജ്ജ പുരുഷന്മാർ ഒരു ചർച്ചയാണ്. പ്രസരിപ്പുള്ളവ
 രാണു ജയം സാധാരണയായി കരസ്ഥപ്പെടുത്തുന്നതെന്നു
 ചിലർ ആക്ഷേപിക്കാറുണ്ട്. എന്നാൽ പ്രസരിപ്പുള്ളവർക്കു
 ണ് സാധാരണയായി പ്രയത്നവും, ധൈര്യവും, തീർച്ചമുള്ള
 യും, നയവും ഉണ്ടായിരിക്കുക. ലജ്ജയുള്ളവരെ അത്ഭുതമോ
 ഡ്യംഭോ ഉള്ളവരാണെന്നു ലോകം തെറ്റിധരിപ്പാനും കൂ
 ടി ഇടയുണ്ട്.

III. സത്യമർയ്യാദ

“അതഭിർഗാത്രാണി ശുദ്ധ്യന്തി മനസ്സത്യേന ശുദ്ധ്യന്തി
 വിദ്വാതഘോഭ്യാംപുതാത്മാ ബദ്ധിർജ്ഞാനേനശുദ്ധ്യന്തി”
 സ്മൃതി.

(ജലത്തിനാൽ ഭേദം ശുദ്ധിയാക്കപ്പെടുന്നു. മനസ്സ്
 സത്യത്തിനാൽ നിർമ്മലമാക്കപ്പെടുന്നു. ആത്മാവ് വിദ്യയാ
 ലും തപസ്സിനാലും ശുദ്ധീകരിക്കപ്പെടുന്നു. ബദ്ധി ജ്ഞാന
 ത്താൽ സ്വച്ഛമായിത്തീരുന്നു.)

1. സത്യം— പരമാർത്ഥത്തോടുള്ള ആശ്രയവും യ
 ഘാതമായ അനുഷ്ഠാനവുമാണ് സത്യം. സാധാരണ ലോ
 കരീതിയിൽ അഹിംസയും ആർജ്ജവവുമാണ് സത്യത്തി
 ന്റെ അംഗങ്ങൾ. മനോനൈർമ്മല്യവും സമഭാവനയും
 സ്വയമർയ്യാദയും സത്യത്തിന്റെ ഉപരിയായ പടവുകളാകയാ
 ല് അത് മുന്നിന്നേയും “മോക്ഷാത്മ്യം” എന്ന പത്താമത്തെ
 അദ്ധ്യായത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

* “കർമ്മണാ മനുസാ വാചാ സർവ്വഭൂതേഷു സർവ്വഭാ
 അക്ലേശജനനം പ്രോക്താ അഹിംസാത്വേന യോഗീഭിഃ”
 എന്ന പ്രമാണത്തിന്നനുസരിച്ചു സർവ്വ പ്രാണികളോടും
 നിരുപദ്രവം ആചരിക്കുന്നതാണ് അഹിംസ. “അഹിം

* മനോവാക്ക് കർമ്മങ്ങളിൽ സർവ്വ ജീവികളിലും ഹിംസയാ
 നിരുപദ്രവം ആചരിക്കുന്നതിനാണ് അഹിംസയെന്ന യോഗിക
 ലാൽ പറഞ്ഞുപിടിച്ചിട്ടുള്ളത്.

സാ പരമോധർമ്മഃ" എന്നു തത്വമാണു് സർവ്വ വേദശാസ്ത്രങ്ങളുടേയും അസ്ഥിപാരം. പാപം ഹിംസാ ന മം ന ഹി" എന്നു വചനപ്രകാരം ഹിംസകളെല്ലാം മഹത്തായ പാപം തന്നെ. ശാശ്വതമായ ഒരു പരമാത്മതത്വം ജീവിതത്തിലുണ്ടെന്നു മനസ്സാക്ഷി നമ്മെ അറിയിക്കുന്നുണ്ടു്. യാതൊരു പ്രാണിക്കും യാതൊരു പ്രകാരത്തിലും അഹിംസ ചെയ്യുവതിരിക്കയാണു് നമ്മു്.

മനുഷ്യനു ഇതരസൃഷ്ടികളെക്കാളുമുള്ള പ്രഭാവം വിശേഷിച്ചും മനസ്സാക്ഷിമൂലമാണു്. വിശേഷസിദ്ധിയെന്നു നാം കരുതിവരുന്ന ബുദ്ധിശക്തി പക്ഷിമൃഗാദികൾക്കു കൂടി ഉള്ളതായിക്കാണുന്നുണ്ടല്ലോ. മനസ്സിലൊന്നു വിചാരിക്കുക, വേറൊന്നു പറയുക, മററൊന്നു പ്രവൃത്തിക്കുക എന്നതു മനുഷ്യസ്വഭാവത്തിന്നു യോജിച്ചതുല്ല.

യാതൊരുപ്രകാരത്തിലും കളങ്കമില്ലാതെ മനസ്സാക്ഷിക്കനുസരിച്ചും, നമ്മെ ലോകം എപ്രകാരംധരിക്കേണമെന്നു നാം ഇച്ഛിക്കുന്നുവോ അപ്രകാരവും നാം ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതും സംസാരിക്കുന്നതും അനുഷ്ഠിക്കുന്നതും തന്നെയാകുന്നു ആർത്ഥജ്ഞം. സത്യത്തിന്റെ പൂർണ്ണതക്കനുസരിച്ചാണു മനസ്സിനിച്ഛലമായു് തീരുന്നതു്. സത്യത്തെ ആശ്രയിക്കാത്ത ഭക്തി മിത്ഥ്യയും നിഷ്പ്രയോജനവുമാണു്. താന്താങ്ങളുടെ എന്തെങ്കിൽ വാഴുന്ന ആത്മാവിനെ ഭജിക്കാത്തവർ ദൈവാനുഗ്രഹം ലഭിച്ചാൽ യോഗ്യന്മാരല്ല. ആയതിനാൽ താന്താങ്ങളിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന മനസ്സാക്ഷിയെ ഭജിക്കുകയാണു മന്ദിത പഠിക്കേണ്ടതു്. വഴിയെ വിശുദ്ധ

പത്തിൽ പ്രത്യക്ഷമായിക്കാണുന്ന ഈശ്വരവൈതന്യവി
 ലാസങ്ങളെ ഭജിക്കണം. എന്നാൽ മാതൃമെ ദൈവഭക്തി
 പൂർത്തിപ്പെടുകയുള്ളൂ. ദൈവം സത്യസ്വരൂപനാകയാൽ
 സത്യസന്ധനായ ഓരോ ദൈവത്തെ മുതീകരിച്ചു പ്ര
 ത്യേകമായി ഭജിക്കേണമെന്നില്ല. സത്യത്താലാണ് പ്ര
 പഞ്ചമാസകലം നിലനില്ക്കുന്നത്. “സത്യേന ജായതേ മ
 ക്തിഃ” എന്ന പ്രമാണവശാൽ സത്യത്തോടു തന്മയത്വം
 പ്രാപിക്കാതെ മകുതനാവുന്നതല്ല. “സത്യം ഭൂതഹിതം
 പ്രോക്തം” എന്നാണ് സത്യത്തെ അമരകോശത്തിൽ വൃ
 ഷ്ണാനിച്ചിരിക്കുന്നത്. ദുഃഖമോഹനത്തിന്നു സത്യം എന്ന
 ഏകമാർഗ്ഗമേ ഉള്ളൂ.

സത്യവാനായ ഓരോക്കു സീദ്ധാന്തങ്ങളും പക്ഷഭേദ
 ങ്ങളുമുണ്ടായിരിക്കുകയില്ല; മനസ്സു, ഖാലാകർമ്മങ്ങളാതൊ
 രു പ്രാണികളും അഹിതം ചെയ്തുകൊള്ളുകയില്ല; നിശ്ചയങ്ങളോക്കു
 ഇളക്കമോ കലക്കമോ യാതൊരു കാരണത്താലും സംഭവിക്കുകയില്ല;
 വാദങ്ങളെ ഒന്നിടത്തും ചർച്ചിക്കുകയില്ല; വിപരീ
 തങ്ങൾ നിമിത്തം അസ്വസ്ഥത നേരിടുകയില്ല; തന്റെ
 വിചാരവും വാക്കും പ്രവൃത്തിയും പരമാർത്ഥത്തിനെക്കുറിച്ചു
 തനിക്കുള്ള യഥാർത്ഥബോധത്തിനെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കും;
 ജീവിതത്തിലേന്തോ മരണമുള്ള ഒരു തത്വമുണ്ടെ
 ന്നു സത്യവാൻ പൂർണ്ണമായി വിശ്വസിക്കും; ധൈര്യമെന്ന
 പരിവയയേയും ക്ഷമയെന്ന ആയുധത്തേയും എപ്പോഴും
 ഒന്നിച്ചു കൊണ്ടുനടക്കും; ഹൃദയം നിർമ്മലവും പരിശുദ്ധ
 വുമായിരിക്കും; പരഭക്തൃശരം കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുകയില്ല; ആത്മ

ഒരു പേരിലും യാതൊരു പ്രതികാരമേറ്റുയരുമുണ്ടായിരിക്കയില്ല; മനുഷ്യാക്ഷിയെ എപ്പോഴും തൃപ്തിപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കും.

തല്പരവും എന്തുതന്നെ കഷ്ടം അനുഭവിക്കേണ്ടിവന്നാലും “സത്യം ജയിക്കുന്നതാണ്” എന്ന പ്രകാരം ഒടുവിൽ സത്യം ജയിക്കാതിരിക്കയില്ല. അതിനാൽ നമ്പൂത്ത എപ്പോഴും വിശ്വസിച്ചു ഭജിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കണം. ആർ കാണുന്നുണ്ടെങ്കിലും ഇല്ലെങ്കിലും എപ്പോഴും തന്റെ മനുഷ്യാക്ഷിയെ ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്തണം. തന്റെ വിചാരമോ കർമ്മമോ ആരും കാണുന്നില്ലെങ്കിലും തന്റെ മനുഷ്യാക്ഷി കാണുന്നുണ്ടെന്ന് ഓർമ്മപ്പെടണം. യാതൊരു ദുർമ്മാദവും കൈക്കൂലിയും സത്യമെന്ന നിയമിയെ അപമാരിക്കാതിരിപ്പാൻ സൂക്ഷിക്കണം. രത്നത്തിനുള്ള ശ്രേഷ്ഠത എങ്ങിനെ അതിന്റെ നൈർമ്മല്യം നിമിത്തമാണോ അങ്ങിനെതന്നെ ഹൃദയശുദ്ധി നിമിത്തമാണു മനുഷ്യന്റെ പരമോൽകൃഷ്ടത. ജീവിതത്തിന്റെ കേന്ദ്രമാണു സത്യം. കുറയറു മനുഷ്യ, പതറാത്ത നിശ്ചയം, കലുങ്ങാത്ത സമാധാനം, ഉജ്ജ്വലിക്കുന്നു സ്വഭാവം ഇവകളുടെ നിലവാരം കാണു മറ്റു സർവ്വ ലൗകികങ്ങളായ തുല്യ പ്രതിഫലങ്ങളേക്കാളും എത്രയോ മഹിമ.

പ്രകൃതിയിൽ ഞാനും യാതൊരു അസത്യവും കാണുന്നില്ല. സർവ്വ ശോചങ്ങളും തങ്ങളുടെ ഗതികളെ കൃത്യക്രമങ്ങളോടുകൂടി സദാ നിരവചനിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഓരോ തുണിലുള്ള സസ്യവൃക്ഷാദികളുടെ ആകൃതിക്കും, പ്രകൃതി

കുറും, വളർച്ചക്കും, ഫലങ്ങൾക്കും തുടങ്ങിയവയെല്ലാം കൃഷിയിലൂടെയാണ്. അതുപോലെതന്നെ നാമും എല്ലാത്തരം വൃദ്ധനുമായ പ്രകൃതത്തോടുകൂടി സ്വയം നിലനിർത്തേണ്ടതാണ്. സത്യവും ചോരയും തന്നെ ബന്ധമില്ലാത്ത ഉപേക്ഷിച്ചാൽകൂടി സത്യവാൻ തന്റെ സത്യത്തിൽ ഉറപ്പി നിവർന്നിരിക്കും. ആപത്തിലാണ് സത്യവാന്റെ നടപടി. ഏറ്റവും പ്രയോജനപ്പെടാത്ത കാര്യങ്ങളെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കുന്നതിൽ കൊടുങ്കാറ്റടിക്കുമ്പോഴും മനോഹരത വീണ്ടുപോയ സത്യവാൻ തന്റെ നിശ്ചയങ്ങളിൽനിന്നു ലോഭമെങ്കിലും ചലിക്കുകയില്ല. എന്നാൽ സത്യവാന്റെ നാട്ടും മാതൃഭൂമിയും ധർമ്മപരമ്പരയും വിപത്തിൽ വൃദ്ധനായിത്തീരുകയും അഭ്യർത്ഥത്തിൽ മടങ്ങിയെത്തുകയും ചെയ്യും.

എല്ലാവർക്കും ഉപരിയായി തന്നോടു സത്യമായി തീർത്ത പെരുമാറ്റം. എന്നാൽ മാത്രമേ അന്ത്യമായി തന്നോടു അപകാരം പെരുമാറുകയുള്ളൂ. അല്ലെങ്കിൽ കളവോ നാട്ടുമോ വാസ്തവത്തിലുള്ള തുണങ്ങളേകി മറയ്ക്കുന്നു. വിചാരമാണ് സർവ്വത്തിനും ഭേദം; തൽകാരണത്താൽ വിചാരത്തെയാണ് മുമ്പിൽ നിർമ്മലമാക്കിത്തീർക്കേണ്ടതു്. ഇലകളും ചെടികളും തിന്നു ജീവിക്കുന്ന ശലഭങ്ങൾ, ക്രമേണ ഇലകളുടെയും ചെടികളുടെയും വണ്ണം പരിഗ്രഹിക്കുന്നവിധത്തെ നാമും നമ്മുടെ മനോവിചാരങ്ങളുടെയും ഹൃദയത്തിലുള്ള അർത്ഥങ്ങളുടെയും മാതൃഭൂമിയിൽ പരിണമിക്കുന്നു.

2. നടവടി രാജ്യത്തെ നിത്യവൃത്തിയിൽ എല്ലാവരും ഉത്സാഹം, നിശ്ചയവും, വൃദ്ധനുമായ, നിരപരാധവും

ശാന്തതയും കർണപ്പെടുത്തുവോ അപ്പോൾ ആയാൾ സത്യത്തെ കയ്യുൾപ്പെടുത്തുവാൻ തുടങ്ങിട്ടുണ്ടെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്താം. നാം അറിയുന്നതെങ്കിലും ഇല്ലെങ്കിലും സർവ്വതരങ്ങൾക്കു ചുറ്റുമുള്ള വരുടെ നടപടിയെ സൂക്ഷ്മമായി പരിശോധിക്കാറുണ്ട്. സത്യമായ നടപടി മൂലമാണു റൊളെക്കുറിച്ചു ഇതുരമാക്കു വിശ്വാസമുരുഭവിക്കുന്നതു. ശാശ്വതവും യഥാർത്ഥവുമായ ധനം സത്യം തന്നെയാണു. കളവും ചതിയും ആരെയും ദീർഘകാലത്തേക്കു ധനീകനാക്കയില്ല. റൊൾക്കു ഒരു സമയത്തു സത്യ ജനങ്ങളെയും വഞ്ചിപ്പാൻ കഴിഞ്ഞുവെന്നു വരാം; ചില ജനങ്ങളെ പലപ്പോഴും വഞ്ചിപ്പാൻ സാധിച്ചുവെന്നും വരാം; എന്നാൽ സർവ്വ ജനങ്ങളെയും സദാ വഞ്ചിപ്പാൻ ആർക്കു കഴികയില്ല; തന്റെ മനസ്സാക്കിയെ റൊൾക്കും ഒരിക്കലും വഞ്ചിപ്പാൻ കഴിയുന്നതുമല്ല. സത്യം ഏതു പ്രകാരത്തിലും ഒരിക്കൽ വെളിപ്പെടും. അസത്യത്തിൽ എന്തെങ്കിലും ഒരു പഴുതില്ലാതിരിക്കയില്ല. കൊലപാതകത്തിനെ 'കല്ലും മണ്ണും'കൂടി വിളിച്ചു പറയും.

സ്വപ്നരത്നങ്ങളെക്കാൾ എത്രയോ വിലപിടിച്ചതുതന്നെയാണ് മനസ്സിന്റെ കൃതാർത്ഥത. തങ്ങൾ തൊട്ടതെല്ലാം കനകരത്നമായതിന്റേണമെന്നുള്ള പരം വാക്കാണിഷ്ടമുള്ളവർ ആരുമുണ്ടായിരിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. എന്തുതന്നെയാണു ഭക്ഷണവും, പാനീയവും, ശുദ്ധയും കളത്രപുത്രാദികൾ കൂടിയും സ്വപ്നമോ രത്നമോ ആയി ചമഞ്ഞാൽ എന്തു ഭോഗമാണ് അനുഭവിപ്പാൻ കഴിവുണ്ടായിരിക്കുക?

16 OCT 1946

ആർക്കും മാന്യതാപാകുന്നതും ഓടയാളമാണെന്നു നടവടി നടവടി നോക്കിത്തന്നു ഏതായാലും ഇന്നു ഓടയാള വിചാരത്തിൽ പതിവു അധികാരമോ ശക്തിയോ, ധനമോ, മാത്രം ഉള്ളവർക്ക് തല്ലാലകായ്ക്കുന്നതിന്നു വേണ്ടിയോ ഭയപ്പെട്ടിട്ടോ ഇന്നു ഓടയാളമാണെന്നു നടിക്കുമാ യിരിക്കാം. ബുദ്ധിമാന്മാരോടും സമത്വമാണെന്നോടും ഇന്നു സാധാരണയായി കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചു ആലോചന ചെയ്യാൻ ഉണ്ട്; എന്നാൽ സത്യമായ നടവടി ഉള്ളവരെ മാത്രമേ വിശ്വസിച്ചു പിന്തുടരുകയുള്ളൂ. നടവടിയിലില്ലാത്ത യോഗ്യത കടത്തിനകത്തു വെക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള വിളക്കുപോലെയാണു. ഉറങ്ങുന്ന സ്വീപത്തിനേക്കാൾ കറക്കുന്ന നായയെക്കൊണ്ടാണു ഉപയോഗം. സത്യം ന്യായങ്ങളെയും പരിഹരിച്ചു പിന്താങ്ങുന്ന ഒരാൾമാണു നടവടിയെന്നു. അതില്ലാതെ യാതൊരുതരം ഒരു തുണുപോലും വിചാരിക്കുന്നതല്ല. സർവ്വരേയും രാകി മുറിച്ചു മിനുസപ്പെടുത്തുന്ന വൈരക്കല്ലാണു സത്യമായ നടവടി. നടവടിയെന്നു പരസ്പരപ്പെടുത്താതെതന്നെ പ്രസിദ്ധിയെ കൊടുക്കുന്നു.

3. അഭിമാനം - മാന്യത, അതിന്റെ ശരിയായ അർത്ഥത്തിൽ വേണ്ടതുതന്നെ. അന്യന്മാരാൽ മാനിക്കപ്പെടേണമെന്നു വിചാരിക്കുന്നതിന്നു മുമ്പായി തന്നെത്താൻ മാനിപ്പാൻ അർഹതയുണ്ടാക്കിത്തീർക്കണം. താൻതാൻ ഉള്ളിൽ വാഴുന്ന ആത്മാവിനെ വഞ്ചിക്കാതിരിക്കുന്നതു തന്നെയാണു ശരിയായ അഭിമാനം. ബുദ്ധിയെ വികസ്പിച്ചും, സുഭാവത്തിനെ സംസ്കരിച്ചും, ഏതെങ്കിലും

നിർമ്മലമാക്കിത്തീർത്തു, ആത്മശുദ്ധിയെ ഉണ്ടാക്കുകയാണ് ജീവിതത്തിന്റെ പരമോദ്ദേശം. ധനവും മറ്റെല്ലാ വിഷയങ്ങളും അതിലേക്കുള്ള ആയുധങ്ങൾ മാത്രമാണ്. ധനത്തിലും, അധികാരത്തിലും, സ്ഥാനത്തിലും, കീർത്തിയിലുമല്ല ശാശ്വതമായ വിജയം; ആത്മീയബോധത്തിൽ തന്നെയാണ്.

ധനികനായതുകൊണ്ടു മാത്രം ഓരോ മാനുഷനാകയില്ല. പരിഷ്കരിച്ച സമ്പ്രദായങ്ങളിലും അഭിനയങ്ങളിലുമല്ല അഭിമാനം; സത്യധർമ്മയുടേക്കുളോടുകൂടിയ നടപടിയിലാണ്. സ്ഥാനസ്ഥിരതയിലും, മോടിയിലും, പകിട്ടിലും മറ്റും ലോകം സാധാരണയായി കരുതിവരുന്ന ആഭിജാത്യം പൊള്ളയായ ദുരഭിമാനമാണ്. ദുഷ്ടനായ ധനികനേക്കാൾ സാധുവുത്തനായ സിദ്ധന്റേ ഏതായാ മറ്റൊരു കൂടിയവനാണെന്നുള്ള സംശയം നിവൃത്തിപ്പെടുന്നു. ഹിംസയിലും, കളവിലും, ചതിയിലും, നീലവൃത്തിയിലും മാത്രമേ വാസ്തവത്തിൽ അപമാനമുള്ളൂ.

4. മയ്യോട - മറ്റുള്ളവരെല്ലാം തന്നോടു എപ്രകാരം അനുഷ്ഠിക്കുന്നതു തന്നിട ഹിതമായിരിക്കുമോ അപ്രകാരം തന്നെ താൻ മറ്റുള്ളവരോടും ഹിതമായി എപ്പോഴും ആചരിക്കുന്നതാണ് മയ്യോട. സത്യം മനുഷ്യന്റെ ആന്തരികമായ ഗുണമാണ്; എന്നാൽ മയ്യോട ബാഹ്യത്തിലുള്ള പൈതൃകമാണ്. വിനയവും ശുഭായുവുമാണ് മയ്യോടയുടെ പ്രധാനമായ അംഗങ്ങൾ. സത്യമെന്ന ആസ്പദമില്ലാത്ത മയ്യോട പെരും നാട്ടും മാത്രമാണ്. ജനങ്ങളോടുള്ള ഭഞ്ജിപ്പും

ഇന്നക്കവു തനിക്കുള്ള അറിവിനെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവാൻ തനിക്കില്ലാത്ത അറിവിനെ അവരിൽനിന്നു തുച്ഛിപ്പാൻ സഹായിക്കുന്നു. പകിട്ടിലല്ല, മയ്യാദയിലാണ് നാഗരികത്വം. അഥവാ പരിഷ്കാരം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. തന്നെ സംബന്ധിച്ച കാര്യങ്ങളിൽ ഒരു വിധം സ്ത്രാമം; പരമാർത്ഥ സംബന്ധിച്ച കാര്യങ്ങളിൽ സ്ത്രാമമാണ് വേറെ. എന്നുള്ള പൂത്രാസമീപ്തസ്ഥിതിയെ മാത്രമേ നാഗരികത്വം എന്നു പറഞ്ഞുകൂട്ടൂ. അപ്രകാരമല്ലാത്ത നാഗരികത്വം മുക്കുപണ്ടമെന്നപോലെ കപടമായ ഒരു പുരം പൂപ്പി മാത്രമാണ്.

തന്നിൽ താണവർ, തന്റെ കീഴിലുള്ളവർ, പരിചരിക്കുമാർ, സ്ത്രീകൾ, കുട്ടികൾ, തന്റെ രക്ഷയിലിരിക്കുന്നവർ, ആത്മിതന്മാർ ഇവരോടെല്ലാമുള്ള പെരുമാറ്റത്തെ നോക്കിയാണ് ഒരാൾ പൂർണ്ണമയ്യാദസ്ഥനോ അല്ലയോ എന്നു നിശ്ചയിക്കേണ്ടത്. തങ്ങളേക്കാൾ ഉയർന്ന സ്ഥിതിയിലുള്ളവർ, ബന്ധുമിത്രങ്ങൾ, സമന്മാർ, തങ്ങൾക്കു കാര്യമുള്ളവർ മുതലായവരോടെല്ലാം ഉന്മാദപിത്തമാരൊഴികെ ഏവരും മയ്യാദയായി പെരുമാറാതിരിക്കയില്ല. സ്വല്പമനുഷ്ടം സ്വാഭിമാനമാണെന്നുള്ള തത്വം കാർമ്മവെച്ചു അഹംഭാവം ലേശമില്ലാതെ എല്ലാവരോടും സൗമ്യമായി പെരുമാറുന്ന രീതിയാണ് വിനയം. പരഹിതത്തിന്നു വേണ്ടി സ്വാർത്ഥത്തെ ത്യാഗംചെയ്യുന്ന മഹാമനുഷ്യന്മാരെ ശുഭായും.

മയ്യാദസ്ഥൻ ആത്മപ്രശംസക്കൊരുക്കുകയോ സ്വർഗ്ഗം കാണിക്കുകയോ ഇല്ല, സ്വാഭിമാനം പുറത്തിയായി ഉ

ഞാതിരിക്കുമെങ്കിലും തന്നിൽ താണവരാമുണ്ടെന്നു ഭാ-
 വിക്കിയില്ല; ആരെയും 'അലോക്യ'പ്പെടുത്തുകയോ താനും
 നിരസപ്പെടുകയോ ചെയ്കയില്ല. പരപവാദം ചെയ്ത-
 യും അതിന്നു ചെവിക്കൊടുക്കുകയുമില്ല; നികൃഷ്ടവും ഹീന-
 വുമായ കാര്യങ്ങൾക്കൊന്നിപ്രമായ സേവക്കോ ഇറങ്ങുക
 യില്ല; ശാന്തമായി തുടങ്ങിയ മട്ടിലേ സംസാരിക്കുകയും; കാര്യ-
 ശൃംഖലിലെല്ലാം വിട്ടുവിട്ടതി ഉണ്ടായിരിക്കും; തന്നെ ശര-
 ണം പ്രാപിച്ചവരെ ഉപേക്ഷിക്കുകയില്ല; ആശ്രിതവാത്സല്യ-
 വും ഉപകാരസ്മരണയും ഔദാര്യശീലവും ഉള്ളവനായിരി-
 ക്കും സഹജീവികളോടനുജയിപ്പുള്ളവനായിരിക്കും; ആരേയും
 വന്ദിക്കുകയല്ലാതെ നിന്ദിക്കുകയില്ല; സ്വന്തരേയും ഹീനപ്പെടു-
 ത്തുവാൻ ആന്തരമായി പരിശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. മുൻ-
 പറഞ്ഞവിധത്തിലുള്ള കല്യാണഗുണശാർദ്ധികൾക്കു ഗത-
 കളാരുമുണ്ടാകുന്നതല്ല; തേൻപുറമിട്ടുള്ള ഒരു തേനിച്ച-
 കത്തുന്നതല്ലല്ലോ. മയൂരനിമിത്തമെ ലോകത്തിൽ ഐ-
 ക്യം വളർപ്പാൻ തരമുള്ള. മയൂരസ്ഥന്മാരാണ് ജനസമു-
 ദായത്തിന്റെ നട്ടെല്ല്.

മയൂര ധനവിഷയത്തെ മാത്രം ആശ്രയിച്ചല്ല ഇരി-
 ക്കുന്നത്. ധനം മയൂരയെ പ്രകാശിപ്പിച്ചു പഴുപ്പിപ്പെടുത്തു-
 ന്ന ഒരു ശക്തിതന്നെ എങ്കിലും വാങ്ങമനോ ഭേദങ്ങളാലു-
 മുള്ള സർവ്വവിധ ആദരവുകളാലും അനുഭവഭാവത്താലും
 ലോകരംഗത്തിലെ ഏതു സ്ഥാനനിലകളിലുള്ളവർക്കും മ-
 യൂര സഭാ അനുജിക്കാവുന്നതാണ്. "ജീവപാത്ര മിത്ര-
 ബാധവഃ" എന്ന തത്വമോത്തു സംസാരിക്കുക; ഒരാൾ

സംസാരിക്കുന്നതിനുമുമ്പേ കടന്നു വീഴാതിരിക്കുക; യാത്ര
 ചെയ്യുമ്പോൾ മറുവളയക്കു വഴി വിട്ടുകൊടുക്കുക; വഴി
 അറിയാതെ ഉഴലുന്നവർക്കു വഴി തിരിച്ചു കൊടുക്കുക; രാജ്യ
 പരിചയമില്ലാതെ കഴങ്ങുന്ന പരദേശികൾക്കു ഭേദപ്പെട്ട
 ഉത്തരഗകൾ ചെയ്യുകൊടുക്കുക; അതിഥികൾക്കെല്ലാം
 “സർവ്വഭവമയോതിഥിഃ” എന്ന ധാരണയോടെ സ്വർക്കാര
 രക്കൾ ചെയ്യുക. (“അയ്യോട്ട തന്നതമതു” എന്നപോലെ
 എണ്ണത്തിലും, വണ്ണത്തിലുമല്ല സൽക്കാരം, ആദരവിലാ
 ണ്”), സ്വഗൃഹത്തിൽ വന്നിരിക്കുന്നവരെക്കൊണ്ടും “സർവ്വ
 സ്വാദ്യാഗതോഽയഃ” എന്ന കരുതി ആചാരോപചാരാദി
 കൾ ചെയ്യുക; തന്റെ ശത്രുവായിരുന്നാൽ കൂടി സ്വഗൃഹ
 ത്തിൽ വന്നാൽ ഭയമുഖമൊട്ടും കാണിക്കാതെ ബഹുമാനി
 ച്ചാദരിക്കുക; ആപത്തുണ്ടാക്കി നില്ക്കുന്ന ആളെത്തന്നെ മടി
 യും ഭയവും കൂടാതെ രക്ഷിക്കുക; ആകസ്മികമായ ഹാനി
 കൾ നേരിട്ടവർക്കു പ്രഥമോപചാരങ്ങൾ ചെയ്യുക; ആരോ
 ടും അഹംഭാവവും വിമുഖതയും കാട്ടാതിരിക്കുക; അബല
 മായി ഒരാൾക്കു അപരാധം വല്ലതും ചെയ്തപ്പോഴാൽ ഉ
 ടനെന്നെന്നെ നിവൃത്തിയായി ക്ഷമായാചരണം ചെയ്യുക;
 പല്ലു ഉപകാരവും ഒരാൾ ചെയ്താൽ അഭിനന്ദി സൂചിപ്പി
 ക്കുക; പരിചിതന്മാരെ കാണുമ്പോഴെല്ലാം അഭിവാദന
 ളും കശലപ്രശ്നാദികളും അനുഷ്ഠിക്കുക, പിരിയുമ്പോൾ
 ക്ഷേമമാശംസിക്കുക; കാര്യനിവൃത്തിക്കുണ്ടാകുന്നപോഴെല്ലാം
 വർക്കു സർവ്വസുഖപ്രദമായ ആശീർവാദങ്ങൾ ചെയ്യുക. ബ
 സ്വമിത്രങ്ങളുടെ സന്തോഷാവസരങ്ങളിൽ, അനുമാദന

വെയ്ക്കുക; ബ്രഹ്മരൂപത്തെപ്പോലെ സംസ്കാരവാക്കുകൾ പരയ
ക; മോശബാധിതന്മാരെ സമാധാനിപ്പിക്കുക; കട്ടികളോട്
വാത്സല്യം കാണിക്കുക; സ്ത്രീകളോടു സഹോദരഭാവം അ
ർപ്പിക്കുക; അജ്ഞാതന്മാരെ സന്ദർശിച്ച് വിട്ടുവിടുക;
അർപ്പിക്കുക; മറ്റുവർക്കുവേണ്ടി ആരെങ്കിലും പ്രവർത്തിക്കു

ആ അനുഭവങ്ങൾ നല്ലപേരത്താൽ അവരെ അതിർ
നിന്നു പിൻതിരിയുക; താനാൽ കുറച്ചു ക്ലേശം അനു
വിക്കേണ്ടിവന്നാൽ കൂടി അന്യന്മാരുടെ ഹിതം പ്രവൃത്തി
ക്കുക; വൃദ്ധന്മാരേയും ഭക്തന്മാരേയും ജ്ഞാതികളേയും
ആവാന്മാരേയും നന്മജനങ്ങളേയും ബഹുമാനിക്കുക; യു
സ്ഥിതികളിലുള്ളവരോടും സമത്വമാവരിക്കുക; എന്നിങ്ങ
നെ അസംഖ്യം പ്രകാരമെന്ന ആർക്കും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്നു
മറ്റൊന്നും കൂടാതെതന്നെ നിഷ്പ്രയാസം മറ്റും അനു

മറ്റും പറ്റുവാനാവാം
വിവേകപൂർവ്വമായ ഉത്തമവ
ർക്കുള്ള അപൂർവ്വപാഠമെന്ന
ആ തീർപ്പിനെ സംബന്ധി
ചെയ്യണം. വിവേകമാണു

ആ അനുഭവങ്ങൾ നല്ലപേരത്താൽ അവരെ അതിർ
നിന്നു പിൻതിരിയുക; താനാൽ കുറച്ചു ക്ലേശം അനു
വിക്കേണ്ടിവന്നാൽ കൂടി അന്യന്മാരുടെ ഹിതം പ്രവൃത്തി
ക്കുക; വൃദ്ധന്മാരേയും ഭക്തന്മാരേയും ജ്ഞാതികളേയും
ആവാന്മാരേയും നന്മജനങ്ങളേയും ബഹുമാനിക്കുക; യു
സ്ഥിതികളിലുള്ളവരോടും സമത്വമാവരിക്കുക; എന്നിങ്ങ
നെ അസംഖ്യം പ്രകാരമെന്ന ആർക്കും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്നു
മറ്റൊന്നും കൂടാതെതന്നെ നിഷ്പ്രയാസം മറ്റും അനു

ദിയി ഒരു കടാക്ഷമോ അനുക്രമമായ ഭാവമോ ക്ഷണികമാ
യിട്ടുള്ള ആറ്റാടമെങ്കിലും ഏവർക്കും നല്ലതാണ്. എ
ന്നാൽ സന്തോഷത്തെ പ്രദാനം ചെയ്യാനുള്ള ഏതു അവ
സരങ്ങളെ നാം വിട്ടുകൊടുക്കുന്നു. ഒരു മിനുട്ടു ഭരണത്തെക്കുറി
യും ഒരാളുടെ മനസ്സിന് പ്രകാശം കൊടുക്കുന്നതു ഒരനുഗ്ര
ഹമായിരിക്കയില്ലേ? ഏതെങ്കിലും ദൈവം സർവ്വമനുഷ്യർക്കും
നല്കിയിട്ടുള്ളല്ലോ. അതിന്റെ മഹിമയെ ലോകംഗത്തിലെ
ഏതു സ്ഥാനത്തിലായിട്ടുള്ളവർക്കും പ്രകാശിപ്പിക്കാവുന്ന
താണ്. കൂരതയാലും കാര്യശൃത്താലും ലോകത്തെ അന്വ
ക്ഷമാക്കി ചമയുന്നതു സൃഷ്ടിവിശേഷമായ മനുഷ്യ
നു യോജിച്ചു തുണമല്ലെന്ന് പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. നിത്യ
പരിചയത്താൽ മയ്യോദയേയും നമുക്കുമാക്കി തീക്കാവുന്ന
താണ്. സർവ്വഭാടം അടുപ്പവും, അഭിമുഖവും, കലവരതി
ല്ലാത്ത പെരുമാറ്റവും, ആനുകൂല്യവും എല്ലാവരും ഏർ
യ പർജ്ജകമായ വിധത്തിൽ പരിശീലിക്കേണ്ടതാണ്.
സൽഗുണങ്ങളെ വളർപ്പിക്കുവാൻ പരിശ്രമിക്കാത്തവർ മൃ
ഗപ്രായന്മാരും അവരുടെ ജന്മം നിരന്തരമാകുന്നു.

ചെയ്യും; വൃന്ദനിക്കുണവരോടു സാത്തപനവാക്കുകൾ പറയുക; ദോഷബാധിതന്മാരെ സമാശ്വസിപ്പിക്കുക; കുട്ടികളോടു വാത്സല്യം കാണിക്കുക; സ്ത്രീകളോടു സഹോദരഭാവം അനുഷ്ഠിക്കുക; തരാതരങ്ങൾക്കു സരിച്ചു വിടുവിടുതികൾക്കു വഴിപ്പെടുക; മയ്യുടകേടായി ആരെങ്കിലും പ്രവർത്തിക്കുന്നതു കാണുമ്പോൾ നടുപുറത്തുനിന്നു അവരെ അതിൽനിന്നു പിൻതിരിയ്ക്കുക; തന്നാൽ കുറച്ചു ക്ലേശം അനുഭവിക്കേണ്ടിവന്നാൽ കൂടി അന്ത്യനായകന്റെ ഹിതം പ്രവൃത്തിക്കുക; വൃദ്ധന്മാരെയും ഭക്തന്മാരെയും ജ്ഞാനികളേയും സത്വന്മാരെയും തുരുത്തുക്കളേയും ബഹുമാനിക്കുക; ഏതു സ്ഥിതിയിലുള്ളവരോടും സമത്വമാവുക, ഏനിക്കിന്റെ അസംഖ്യം പ്രകാരേണ ആർക്കും സ്വാതന്ത്രിയെ വിരോധം കൂടാതെതന്നെ സിഷ്ടപ്രയാസം മയ്യുട അനുഷ്ഠിക്കാവുന്നതാണ്.

ഇപ്രകാരം സ്വപ്ന സംശതീകളിൽകൂടി മയ്യുട നിത്യപരിചയമാക്കി തീർത്താൽ മാത്രമെ പരോപകാരബുദ്ധി ബലപ്പെടുകയുള്ളൂ. ജീവിതസമരത്തിൽ അസംഖ്യം കഷ്ടങ്ങളുണ്ട്. അവയെ കഴിയുന്നതും പ്രയത്നപരവും വിസ്മയിപ്പിക്കുവാനും പരിശ്രമിച്ചു സഹജീവികളെ ഉദ്ധരിക്കുന്നതും തന്നിമിത്തം തന്നാക്കുകയും ശാന്തി ലഭിക്കുന്നതും തന്നെയാണു വാസ്തവമായ പുരോഗതി. മുൻപറഞ്ഞ തത്വങ്ങളെ മെല്ലാം നീത്യാനുഷ്ഠാനത്തിൽ ആലമിച്ചവനാൽ നമുക്കു ഏതു ഏകദൃഷ്ടിയിൽ ലോകത്തിലെ ഏതൊരു വർഗ്ഗത്തിനും സൗഹൃദമായ ഒരു വാക്കോ, ദയയോടുകൂ

ടിയ ഒരു കടാക്ഷമോ അനുക്രൂപമായ ഭാവമോ ക്ഷണികമായിട്ടുള്ള ആറ്റാടമെങ്കിലും ഏവക്കും നല്കുന്നതാണ്. എന്നാൽ സന്തോഷത്തെ പ്രദാനം ചെയ്യുന്നതല്ല. ഏതു അവസ്ഥയെ നാം വിട്ടുകൊടുക്കുന്നു. ഒരു മിനുട്ടു നേരത്തെക്കെങ്കിലും റോളുടെ മനസ്സിനു പ്രകാശം കൊടുക്കുന്നത് ഒരനുഭവമായിരിക്കുകയല്ലേ? ഹൃദയത്തെ ദൈവം സർവ്വമനുഷ്യർക്കും നല്കിയിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതിന്റെ മഹിമയെ ലോകഗുണത്തിലെ ഏതു സ്ഥാനനിലയിലുള്ളവർക്കും പ്രകാശിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. കൂരതയാലും കാരിന്ദ്രത്താലും ലോകത്തെ അന്ധക്കാരമാക്കി ചമയ്ക്കുന്നത് സൃഷ്ടിവിശേഷമായ മനുഷ്യനു യോജിച്ച ഗുണമല്ലെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. നിത്യപരിചയത്താൽ മയ്യുംദയയും സഹജമാക്കി തീർക്കാവുന്നതാണ്. സർവ്വഭാഷാ അർത്ഥവും, അഭിമുഖവും, കലവറയില്ലാത്ത പെരുമാറ്റവും, ആനുകൂല്യവും എല്ലാവരും ഹൃദയം വർദ്ധകമായ വിധത്തിൽ പരിശീലിക്കേണ്ടതാണ്. സർഗ്ഗങ്ങളെ വളർപ്പിക്കുവാൻ പരിശ്രമിക്കാത്തവർ മൃഗപ്രായമായും അവരുടെ ജന്മം നിരന്തരകവുമാണ്.

IV. സു ശീ ലം .

“യാനി ദുഃഖാനി യാതൂഷ്ണാ ദുസ്സഹാ യേ ദരാധയഃ
തസം ശാന്തഃ പതസ്സ തമോക്ലേഷചിവ നശപതി
ശുതപാ സ്പൃഷ്ടപാഖ ദൃഷ്ടപാഖ ഭക്തപാ പ്രോതപാ

ശുഭാശുഭം

നഹ്യച്യതി ശ്ലായതിയഃ സശാന്ത ഇതി കല്പതെ”

(യാതൊരു ദുഃഖങ്ങളും ആശങ്കയും സഹിക്കവയ്യാത്ത ദരാധികളും ഉണ്ടോ അവകൾ സമസ്തവും സൂര്യനിൽ അന്ധകാരമെന്നപോലെ ശാന്തചിത്തന്മാരിൽ ഞാൻ പ്രാപിക്കുന്നു; ശുഭാശുഭങ്ങളെ കേട്ടാലും സ്പൃഷ്ടിച്ചാലും കണ്ടാലും അന്നഭവിച്ചാലും പ്രാണിച്ചാലും, യാവന്നൊരുത്തൻ സന്തോഷിക്കുകയോ സന്തപിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നില്ലയോ അവനെ ശാന്തചിത്തനെന്നു പറയപ്പെടുന്നു.)

1. മനസ്സുച്ഛി—മനഃപ്രസാദം അമൃതകിരണരശ്മികൾക്കുതുല്യമാണ്. മനസ്സ് ശീതളമായിത്തീർന്നാൽ മാത്രമെ ബുദ്ധിക്ക് ക്രമമതയും പരിശ്രമങ്ങൾക്കു ഉത്സാഹവും പെരുഷ്ഠത്തിന്നു ബലവും ഉണ്ടായിരിക്കുകയുള്ളൂ. മനസ്സ് പ്രസന്നമായിരിക്കുമ്പോൾ സർവ്വതരവും സർവ്വ കാര്യങ്ങളുടേയും തുണഭാഗം മാത്രം തെളിഞ്ഞു കാണപ്പെടുന്നു. ആ അവസ്ഥയിൽ വിപ്ലവങ്ങളെയും കഷ്ടങ്ങളേയും അന്യന്മാരുടെ ‘അല്പസപല്പ’മായ അപരാധങ്ങളേയും ആരും ഗണ്യമാക്കാറില്ല. നേരെ മറിച്ചു മെന്മെന്മുള്ളപ്പോൾ സർവ്വരിലും സ

കലത്തിലും ഭാഷഭാഗം മാത്രം ദൃശ്യമാകുന്നതിനാൽ കാര്യങ്ങളിൽ സംശയവും, ഉപേക്ഷയും, ഭയവും, വെറുപ്പും, നിസ്സാരമായ ഫേതുക്കൾ നിമിത്തം അന്യന്മാരുമായി ശത്രുതയും സംഭവിക്കുന്നു. നിസ്സാരമായ സംഗതികളിൽ നിന്നു തന്നെയാണ് മുഖ്യമായ സംഭവങ്ങൾ ഉത്ഭവിക്കുന്നതെന്നു ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ഓർമ്മവെക്കേണ്ടതാണ്. ഭാവിയിലുണ്ടായേക്കാവുന്ന ഭാഷങ്ങളെക്കുറിച്ചു നിരൂപണം ചെയ്യുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനാലുള്ളവകുന്ന സൈപരമിപ്പായ്ക്കും, ആധി. ഭയം-ഇത്യാദികൾ നിമിത്തമാണു അധികവും മനസ്സിന്നു മെന്തപ്രമുണ്ടാക്കുന്നതും. എന്നാൽ ആ വക ഭാഷങ്ങൾ മിക്കതും ദൈവഗത്യാ തട്ടിഞ്ഞിരിഞ്ഞു പോകുന്നവകളാണെന്നു മനസ്സിലാക്കി മനസ്സിനെ ശാന്തമാക്കിത്തീർക്കേണ്ടതു അത്യാവശ്യമാണ്. വിഷ്ണുപ്രതിഷ്ഠിക്കുന്നതുകൊണ്ടു ഏതായാലും പ്രയോജനമൊന്നുമില്ലല്ലോ. സമാർത്ഥപ്രതിപത്തിയുടെ ആധിക്യമാണ് മനസ്സിലുള്ള ജനിപ്പിക്കുന്നത്.

* “അന്തഃശീതളതായാത്ര ലബ്ധിശായം ശീതളം ജഗൽ
അന്തസ്തൃഷ്ണോപതപ്താനാം ദിവദാരമയം ജഗൽ”

എന്ന അഭിജ്ഞാപനംപോലെ അനുഭവങ്ങളിലല്ല മനോഭാവനയിൽ മാത്രമാണ് സുഖദുഃഖങ്ങളായ ദ്വന്ദ്വങ്ങൾ യഥാർത്ഥത്തിൽ ഇരിക്കുന്നത്.

* ഉദാഹരണം തന്നെയാൽ ലോകം ശീതളമാകത്തോന്നു; ഉദാഹരണം ആഗ്രഹങ്ങൾ നിമിത്തം സന്തപ്തമായാൽ ലോകമെല്ലാം പട്ടിയിനി ഇല്ലായ്മയും തോന്നുന്നു.

ഒരാളുടെ മനസ്സിന്റെ ഉദ്ദേശവും അതിന്നു വിചരിതമായ മനസ്സെയും ആയാൾക്കു ചുറ്റുമുള്ളവർക്കു കിടന്നത്തിൽ പ്രാപിക്കുന്നതുമാണ്. സത്തുഷ്ടമനസ്സാൽ ഉള്ളവീടെയെല്ലാം ചൈതന്യവും തേജസ്സും ചേർച്ചയും ആഹ്ലാദമുണ്ടായിരിക്കും. ദോഷൈകദൃഷ്ടിയും ആശാഭംഷമുമാണ് മനസ്സിന്റെ പ്രകാശത്തെ ആവരണം ചെയ്യുന്നത്. ദോഷൈകദൃഷ്ടിയും വിഷാദശീലവും കഷ്ടരോഗമെന്ന മഹാവ്യാധിയെപ്പോലെ സ്പർശിക്കുന്നവരെല്ലാം ഓടിപ്പിടിക്കും. ഇതിനെല്ലാം പരമമു, മനസ്സാശ്വസ്തവും ദേഹാനുശ്ചലവും പരസ്വരാത്രിതങ്ങളാണെന്നുള്ള സംഗതിയും പ്രത്യേകം ഓർക്കേണ്ടതാണ്. മനസ്സ് പ്രവർത്തിക്കുമ്പോൾ യാതൊരു രോഗവും അമ്മമവേഗത്തിൽ ബാധിക്കുകയില്ല. സർവ്വരോഗബീജങ്ങളെയും വിഷങ്ങളെയും എത്രത്തക്കവാനുള്ള ശക്തി നമ്മിൽതന്നെ ഉണ്ട്. മനസ്സിന്നു അസ്വസ്ഥതയോ, മെന്റലുമോ, ക്ഷീണമോ നേരിടുമ്പോൾ ആ ശക്തിയും ക്ഷയിക്കുന്നു. മനസ്സിന്റെ ക്ഷോഭങ്ങളെല്ലാം അവയവങ്ങളുടെ സ്വയമർമ്മങ്ങളെ ഭംഗപ്പെടുത്തുന്നു. ക്രോധ്വേശത്തോടുകൂടി ഉഴൺകഴിച്ചാൽ ദീപനക്ഷയം പ്രത്യക്ഷഫലമാണല്ലോ. ആത്മരക്ഷയെ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടെങ്കിലും ചിത്തശുദ്ധി ദോഷങ്ങളെയെല്ലാം അടക്കി ശാന്തശീലം പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നതായി എപ്പോഴും ഇരിക്കേണ്ടതാവശ്യമാണ്. മനസ്സിന്നു ശല്യങ്ങളൊന്നും അടിക്കാതെ ശാന്തതയോടുകൂടി എപ്പോഴും ഇരിപ്പാൻ ശീലിച്ചാൽ രോഗങ്ങളെന്നമാത്രമല്ല സർവ്വപാപങ്ങളും ഒഴിഞ്ഞുപോകുമെന്നതിന്നു യാതൊരു സംശയവുമില്ല.

2. സുശീലം—“ശീലംപ്രധാനം നകലംപ്രധാനം” എന്ന പദത്തെപ്പോലെ സുശീലത്താലാണ് ആരുടെയും യോഗ്യതയെ ഗണിക്കേണ്ടതു. സുശീലം കാര്യനിർമ്മാണത്തിനപ്പോലെയാണു്. സത്തോന്നമില്ലെങ്കിലും അതു സുഖമെന്നും ആനുകൂല്യമെന്നും നൽകുന്നു. എത്രതന്നെ സൽഗുണങ്ങളുണ്ടായിരുന്നാലും ദുശ്ശീലം പ്രതീകുലങ്ങളെ ജനിപ്പിക്കുകയേ ഉള്ളൂ. ദർമ്മമുള്ളവരോടുകൂടി സഹവസിച്ചാൽ ആരും ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതല്ലെന്നുമാത്രമല്ല, അങ്ങനെയുള്ളവർക്കു വിരോധങ്ങളും പ്രതിബന്ധങ്ങളും അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടിവരികാം. സർവ്വാനുകൂല്യങ്ങളും സൈമ്യതയിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്നതാണ്. കൂരതയാൽ പരിഭവങ്ങളുണ്ടായിത്തീരുകയേ ഉള്ളൂ. പുഞ്ചിരിയും ദേഷ്യഭാവവും തമ്മിൽ കാര്യങ്ങളിൽ എത്രത്തോളം അന്തരവ്യത്യാസമുണ്ടെന്നു നോക്കിയാൽ നിത്യപരിചയത്തിൽ കണ്ടുവരുന്നില്ലേ. തുടങ്ങി പുഞ്ചിരിയും അനുകൂലഭാവവും മധുരമായ വാക്കും ഏതു ശത്രുവിനേയും ജയിക്കും, നഷ്ടമൊന്നുമില്ലതന്നെ. ആവശ്യമുള്ളതെല്ലാം പുഞ്ചിരിയാൽ വാങ്ങിക്കൊള്ളുന്നതല്ലാതെ, വിരോധത്താൽ ലഭിച്ചാൽ തുനിഞ്ഞു. എന്നു മാത്രമല്ല കൊടുക്കുന്നതെല്ലാം ആദരവോടും സന്തോഷത്തോടുകൂടി കൊടുക്കുകയും വേണം. നീരസഭാവത്തോടുകൂടി കൊടുക്കുന്നതൊന്നും സഫലമായിത്തീരുകയില്ല. ദുസ്വഭാവം പലപ്പോഴും സത്യമെന്നും സൽഗുണങ്ങളെയും പലപ്പോഴും മറയ്ക്കിക്കൊണ്ടു്. മറ്റുള്ളവയുടെ കൂടെ സൽസ്വഭാവം തല്ലാലും പരിഹരിക്കണം; ഒരു നായിന്നു മോസക്കുഴന്നതെ വലിച്ചെറിഞ്ഞുകൊടുത്താൽ അതു

പാവമെന്തെ പാഞ്ഞുചെയ്യുന്നുതെയുള്ള. എന്നാൽ നായിനെ
 ചിളിച്ചു തട്ടിത്തടവി മാംസത്തെ കയ്യിൽനിന്നു കപ്പി എ
 ടക്കാൻ അനുവദിച്ചാൽ അതു നന്ദിസൂചകമായി കമ്പിട്ടു
 ചരണാവചാരമെല്ലാം വാലാട്ടുന്നു ഭർമ്മവത്തോടുകൂടിയും
 വലിച്ചെറിഞ്ഞും കൊടുക്കുന്ന നന്മക്കു നന്ദി ലഭിക്കുന്നതല്ല.

കൊടുക്കാറിനെ സർപ്പം ഭയപ്പെട്ടു ഒഴിഞ്ഞുപിടിക്കു
 ന്നു; അതു സർപ്പം നാശത്തെക്കുറിച്ചു ചെയ്യുന്നു. എന്നാൽ മനു
 മാരുതന്നോ സർപ്പം സ്വാഗതം പറയുന്നു; അതു സർപ്പം
 ആനന്ദത്തെയും കൊടുക്കുന്നു. അപ്രകാരമതന്നെ സുശീല
 പും മയ്യാദയോടുകൂടിയ പെരുമാറ്റവും ഭരണകർമ്മങ്ങൾ
 കഴിയില്ലാത്ത. സൽസ്വഭാവമെന്ന തൈലം സമുദായ യന്ത്ര
 ചക്രത്തിന്റെ മിന്നൽപ്പൊട്ടത്തി വിവിധാംശങ്ങൾ തമ്മിൽ
 പരസ്പരം ഉരസൽകൂടാതെ കഴിച്ചു മുട്ടിത്തമായി സ്വധർമ്മ
 ങ്ങളെ നടത്തിക്കുന്നു. ഇവയെക്കുറിച്ചുള്ള ആലോചിച്ചു
 ശാന്തശീലനായിരിപ്പാൻ എല്ലാവരും പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധ
 വെക്കേണ്ടതാണ്.

3. സംഭാഷണം—

* “സത്യം ബ്രൂയാൽ പ്രിയം ബ്രൂയാൽ നന്ദു.”

യാൽ സത്യമപ്രിയം,

പ്രിയം ചന്ദാനുതം ബ്രൂയ്മദേവേയമ് സനാതനഃ”

എന്നുള്ള പ്രമാണത്തെയാണ് സംഭാഷണത്തിൽ ആചരി
 കേണ്ടതു. അതിശയോക്തിയേക്കാൾ ശക്തി വാസ്തവോ

* പ്രിയമായിട്ടുള്ള സത്യത്തെ പറഞ്ഞാലും, അപ്രിയമായിരിക്കുന്ന
 സത്യത്തെ പറയരുതു; പ്രിയമായിരിക്കുന്ന കളവും പറയരുതു. ഇതാ
 ണ ശാശ്വതമായ ധർമ്മം.

കുതിക്കു തന്നെയാണ്. ഒരു കാര്യത്തെക്കുറിച്ചു ഉച്ചത്തിൽ ആവർത്തിച്ചാവർത്തിച്ച വൃഥാ കണ്ഠക്കേടാലോ ചെയ്യുന്നതിന്റേക്കാൾ സ്പഷ്ടമായും സരസഭാമായും ശാന്തമായും പറയുന്നതിനാണു അധികശക്തി. വാക്കുകൾ ഇലകളെപ്പോലെയാണ്; അവകളധികമുള്ളവിടെ പൊന്തളായ ഫലമുണ്ടായിരിക്കയില്ല. “കരക്കും പട്ടി കടിക്കില്ല,” ഇരമ്പമുള്ള ഒഴുക്കിന്നു ആഴമില്ല” എന്നു തത്വവചനങ്ങൾപോലെ അധികം ജല്പിക്കുന്നവർക്കു കാര്യം നിവൃത്തിയുണ്ടാകുന്നതിനുള്ള പാടലം കാണാൻ പ്രയാസമാണ്.

സമയം വളരെ വിലപിടിച്ചതായാൽ സംഭാഷണം പെരുക്കി തന്റെയും മറ്റുള്ളവരുടെയും സമയത്തെ അശ്ലീലമാക്കരുത്. അധികമാനും ആലാപിക്കരുതെന്നും ഉത്തരത്തിരിയാതെയും ചൊല്ലായി കാര്യങ്ങളുടെ മർമ്മത്തിൽ വേഗം എത്തുന്നതാണു ഉത്തമം. അപ്രസാദിക്കേണ്ടതിന്നടുത്തു തുടങ്ങണം. ജ്ഞാനത്തിന്റെ ജീവനാണു നാരം, കൃത്യം, സത്യം, സാരം ഇവയാണു ജീവിതയാത്രയിൽ കടത്തിവിടുന്ന മന്ത്രങ്ങൾ. ചില്ലകളാക്കി പെരുക്കിയതിനെക്കാൾ ഉണ്ടാകുന്നതെന്നതാണു ശക്തി; പഴഞ്ചൊല്ലു “കളിലാണല്ലാം സാരം. സൂര്യരശ്മികളെന്നപോലെ വാക്കുകളും ഏകീകരിക്കേണ്ടതോളം ശക്തിമത്താവുന്നതാണു. ശ്രദ്ധിതമായ ‘പ്രസ്താവന’യും ‘വാക്യം’, വിചാരങ്ങളെ ആരാഞ്ഞെടുക്കൽ, സംഭാഷണത്തിൽ മിതവും, ശാന്തതയും, ക്രമവും ഇവകളാണ് തന്റേടമുള്ളവന്റെ അടയാളങ്ങൾ.

പരമമായ വാക്കുകൾ കണ്ടെത്താൻ ഹൃദയത്തിൽ ആഞ്ഞുതരുന്നതും ശ്രമമുണ്ടായിപ്പോയപ്പോൾ ഫലപ്രദമായ സമീപനമുണ്ടാകുന്നു.

- “വാങ്മധ്യസ്ഥൻ സർവ്വലോക പ്രിയതപം
വാക്പാദശ്ചാൽ സർവ്വലോകപ്രിയതപം”

എന്ന പരമപാദം കർമ്മത്തിൽ നിന്നല്ല, വാക്കിൽ നിന്നാണ് ലോകത്തിൽ അധികവും മൈത്രിയും ശത്രുതയും ഉണ്ടാകുന്നത്. ഒരാൾക്കു ഹിതമല്ലാത്ത ഒരു കാര്യം പ്രവർത്തിക്കേണ്ടത് തന്റെ മറയാണെങ്കിൽ, സഹതാപത്തോടുകൂടി അതിനെ പ്രവർത്തിക്കുകയല്ലാതെ വാക്കുകളാൽ ശല്യപ്പെടുത്തുന്നതും ഭേദിക്കുന്നതും അസാധ്യമാണ്. കർമ്മശാസ്ത്രം ഭേദിക്കുക ഭയപ്പെടുകയും ഹൃദയകാശിസൃത്തിന്റെയും നീലാണമാണ്. വാക്കു വീചാരത്തിന്റെ പ്രകൃതിയാകുന്നു. വാചാലതയാണ് നടക്കുന്ന ശതാബ്ദത്തിലെ ശക്തി. വെറും വാക്കുകൾ സുലഭമായി കിട്ടുമെങ്കിലും മനുഷ്യൻ ഉണർന്നു വാക്കുകൾ വനിയിൽനിന്നു കനകരത്നാദികളെപ്പോലെ ദുർലഭമായതാണെന്നു ലഭിക്കുകയുള്ളൂ.

4. ക്ഷമാ — ഖിലർ തുല്യങ്ങളായ പിഴവുകളെയും പ്രതികൂലതകളെയും വിസ്മരിക്കാതെ വലുതാക്കിത്തീർത്തു ആചത്തുകളെ വലിച്ചിടുന്നു.

* വാങ്മധ്യസ്ഥൻ സർവ്വ ജനങ്ങളെയും പ്രിയനും വാക്പാദശ്ചാൽ സർവ്വ ജനങ്ങളെയും അപ്രിയനും ഉണ്ടാക്കിത്തരുന്നു.

* “ക്ഷമാബലമശക്താനാം
ശക്താനാം ഭ്രഷ്ടണം ക്ഷമാ”

എന്നുള്ള തത്വത്തെ ഓർമ്മപ്പെടുത്തി ക്ഷമയെ എപ്പോഴും ജ്ഞാതാർക്കു യുക്തമായി അർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ഒരാളോടു എത്രക്കാൻ നില്ക്കുമ്പോഴാണ് ആയാൾക്കു നമ്മെ പറ്റിയുള്ള ആലോചന അധികമായുണ്ടായിത്തീരുന്നത്. അതു നിമിത്തം ശത്രു നമ്മുടെ മർമ്മങ്ങളേയും സുഷിരങ്ങളേയും ചാപല്യങ്ങളേയും സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്ന തരം കിട്ടുമ്പോൾ ദോഷം ചെയ്യാനായി ഒരുങ്ങുന്നു. ശത്രുവിന്നു നമ്മെ ദോഷപ്പെടുത്തുവാൻ സാധിച്ചില്ലെങ്കിൽ തന്നെയും നമുക്കു മനസ്സിന്നു ക്ഷോഭങ്ങളും അസ്വസ്ഥതകളും ഉളവാക്കുന്നുണ്ടിരിക്കും. ക്ഷമയുള്ളവന്നു ശത്രുക്കളാലും ഉണ്ടാകയില്ല; ഒരു കായുത്തിലും അപജയം നേരിടുകയില്ല. ഒരാൾ വല്ല പ്രതികൂലതയും നമുക്കു ചെയ്തിരുന്നാൽ തന്നെയും അതിനെ വിസ്മയിച്ചു ആയാൾക്കു വല്ല ആപത്തും നേരിട്ടുപോൾ സഹതപത്തോടുകൂടി യഥാശക്തി സഹായം ചെയ്തു മുൻതെറ്റിനെക്കുറിച്ചു ആയാൾക്കു പശ്ചാത്താപം തോന്നിക്കുന്നതാണ്. ഉത്തമധർമ്മം. ഒരാളെപ്പോലെ തന്നെ മറെറൊരാളും അനുഷ്ഠിക്കുന്നതായാൽ അവർ തമ്മിൽ പ്രയാസമൊന്നുമില്ല. ഒരു സഹജീവിയുടെ തെറ്റു നമുക്കു പൊറുക്കാനുള്ള ക്ഷമ

യില്ലെങ്കിൽ നമ്മുടെ വക്കലുള്ള അനവധി വീഴ്ചകളെയും തെറ്റുകളെയും സർവ്വേശ്വരൻ ചൊരുകേണമെന്നു ഇല്ലിക്കുന്നതെങ്ങിനെ? തന്നെ ശരണം പ്രാപിക്കുന്ന വൈരികൾക്കും അഭയം കൊടുക്കേണ്ടതു സ്വയമ്നമാണെന്നു പറയേണ്ട ആവശ്യമില്ലല്ലോ. അപ്രകാരം ചെയ്യാത്തവർ അധമാധമന്മാരായ സീദ്ധന്മാർ തന്നെ.

5. പൈശ്വര്യം - അന്യന്മാർക്കു തന്നെപ്പറ്റി യന്താകന്നു അഭിപ്രായമെന്നു അനുപാദിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതും, വേദാന്തമെഴുതിച്ചു അന്യന്മാർ ഭോഷാരോപണം ചെയ്യുന്നതിൽ ചെവികൊടുക്കുന്നതും പൈശ്വര്യത്തിലും പെട്ടതാണ്. ആ വർത്തമാനം നേരല്ലെങ്കിൽ താൻ വഞ്ചിക്കപ്പെടുന്നു. നേരമെന്നെങ്കിൽ തന്നെയും, നിസ്സാരമായ സംഗതികളിലും നിസ്സാരന്മാരുടെ, പേരിലും വിരോധം തോന്നുക നിമിത്തം മനസ്സിന്നു അസ്വസ്ഥതയും ഇഷ്ട്യതയും ഉണ്ടായിത്തീരുന്നു. തന്നിമിത്തം ആപത്തുകൾ വലിക്കുന്നു.

താൻതന്നെ വേദാന്തമെഴുതിച്ചു അപാദിക്കുന്നതും മറ്റും വേദാന്തമെഴുതിച്ചു ഭൂഷിക്കുന്നതിനെ കേട്ടു ഏഷണി കൂട്ടുന്നതും ഹീനവൃത്തിയാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ “അന്യർക്കു ഭോഷം ചെയ്യാത്ത വാക്കു താൻ സത്യഭാഷിതം” എന്നാണല്ലോ ആപ്തവാക്യം. മുഖസ്തുതി പാടവവും പൈശ്വര്യത്തിലും പെട്ടതുതന്നെ. മറ്റൊരു ശ്ലോകം കേൾക്കേണ്ടതിലും പരഭൂഷണത്തിനുള്ളതും, അയാളെ ഏറ്റവും മലിനപ്പെടുത്തി വഷളാക്കിത്തീർക്കുക കളങ്കമുള്ളവർ മാത്രമേ കളങ്കം കാണയുള്ളൂ.

ആയതിനാൽ

* “ഖലഃ സഷ്പ മാത്രാണി പരദോഷാണി പശ്യതി
ആത്മനോബിലപമാത്രാണി പശ്യന്നപിനപശ്യതി”

എന്നുള്ള യഥാർത്ഥത്തെ മനസ്സിലാക്കി തന്മാക്കളെ മുമ്പിൽ നന്നാക്കിത്തീർത്ത സഹജീവികൾക്കുള്ള ഇനതകളെക്കൂടി താന്താങ്ങളുടെ നടപടി മാതൃകയാൽ പരിഹരിക്കാൻ ശ്രമിക്കേണ്ടതാണ്.

മനുഷ്യരിൽ യാതൊരുപ്രകാരത്തിലുമുള്ള അറകൾക്കുള്ളൊന്നുമില്ലാത്ത പുണ്ണന്മാർ ആത്മമില്ലെന്നും ഭുക്തൃണങ്ങളുടെ എണ്ണത്തിലും വണ്ണത്തിലും പ്രകാശത്തിലുമുള്ള ഏറ്റവും ഉന്നതമായ ഉപരിതലത്തിൽ മാത്രമേ ഓരോരുത്തർക്കും തമ്മിൽ പ്രത്യേകതയുള്ളവെന്നും ഭുക്തൃണങ്ങളെല്ലാം മനുഷ്യചാപലങ്ങളാണെന്നും സൽഗുണങ്ങളെല്ലാം മനുഷ്യവിശുദ്ധമാണെന്നും ഈ സന്ദർഭത്തിൽ മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണ്. ചാപലങ്ങളേറിയിരിക്കുന്ന ഒരു ഉച്ചനാരേക്കുൾ സത്യാധിക്യമുള്ള മുൻപന്മാരാണ് വേഗത്തിൽ അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിക്കുകയെന്നുള്ള തത്വവും ഓർമ്മപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

* ഭുക്തൃണ കടലോളം മാത്രമുള്ള അന്യന്റെ ദോഷങ്ങളെ കാണുക; വന്തികൾക്കു സമമായ തന്റെ തെറ്റുകളെ കണ്ണടയ്ക്കി കാണുന്നതുമില്ല.

V ധർമ്മം.

“നീയതം കരുതമ്തപം കർമ്മജായോഽപ്രകർമ്മണഃ
ശരീരയാത്രാചില തേ ന പ്രസിദ്ധേഽപ്രകർമ്മണഃ”

ഭഗവൽ ഗീത

(എപ്പോഴും പ്രയത്നിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കണം. പ്രവൃത്തി തൊഴിലില്ലായ്മയേക്കാൾ ശ്രദ്ധേയനീയമാണ്. കർമ്മമൊന്നു മില്ലാത്തവന്നു ശരീരയാത്രകൂടി സിദ്ധിക്കുന്നതല്ല.)

1. ധർമ്മം—ധർമ്മമെന്നുവെച്ചാൽ, നമ്മുടെ നില നില്പിനുവേണ്ടി നാം നമുക്കുതന്നെ നിർബ്ബന്ധമായി ചെയ്യേണ്ടതായ ചില ന്യായമായ വ്യവസ്ഥകളാണ്. ലോക രംഗത്തിലെ വേഷധാരണത്തിന്നനുസരിച്ചിരിക്കും ഓരോരുത്തരുടേയും കർമ്മം; എന്നാൽ സ്വധർമ്മം നിർവ്വക്തം ഒന്നുതന്നെയാകുന്നു. ആരോഗ്യരക്ഷയും, വിദ്യാഭ്യാസപരിശീലനവും ശുദ്ധസ്ഥാനാശ്രമധർമ്മവും, എന്നു മാത്രമല്ല സ്വന്തം നിലനില്പിന്നും അഭിവൃദ്ധിക്കുമുള്ള എപ്പോഴും വ്യവസ്ഥകളും, പരിശ്രമങ്ങളും സ്വധർമ്മത്തിലുൾപ്പെട്ടതുതന്നെ. സ്വധർമ്മം വ്യവസ്ഥയോടുകൂടെ നടത്താത്ത സംശയാസക്തരും ഒരിക്കലും ന്യായമുണ്ടാകട്ടെ പക്ഷിപ്പെട്ടവൻ ഇവേരുന്നതല്ല; എന്നു മാത്രമല്ല ആ കൂട്ടക്കു വിപരീതസ്ഥിതി സംഭവിക്കുകയുംചെയ്യും. ഇല്ലാപ്രകൃതിയായ മനുസ്സ് ഭോമാരോഗ്യത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നതും, വായുവിനെപ്പോലെ വ്യാപകതപരമായും പരസ്പരത്തെപ്പോലെ പരസ്പരമായി ചാടിപ്പൊങ്ങുന്നതും

ഒളിരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് മനസ്സിനെ സ്വതന്ത്രമായി സ
 ബ്ധിപ്പാൻ വിട്ടാൽ മനുഷ്യൻ മുഗ്ദ്ധനായിത്തീരുന്നു.
 സ്ത്രീയായ കമ്മങ്ങളാണമില്ലാത്ത ഒഴിവിലാകുന്നു മനു
 ഷ്യൻ ദർശനങ്ങൾ ബാധിക്കുന്നത്. കൃഷിചെയ്യാത്ത
 സ്ഥലങ്ങളിലാണ് കളകൾ, കാടകൾ ഇത്യാദി പട്ടമുള
 കൾ പൊന്തുന്നത്. ചോരന്മാർ, ലുഭിചാരികൾ, ദ്രോഹി
 കൾ എന്നിങ്ങനെയുള്ള ദുർമ്മാത്രികൾ മിക്കപ്പോൾ സ്ത്രീ
 മായ സ്വധർമ്മങ്ങളാണമില്ലാത്തവരാണെന്നു നമുക്കു നി
 ത്യാപരിവയമാണല്ലോ. മനോവികാരങ്ങളെ അടക്കാൻ ത
 ക്കു ചെയതമ്പും ഉദിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ഖിലർ ബ്രഹ്മചര്യമോ,
 സന്യാസമോ യോഗാദി സമാധാനശ്ലീലതയുടേതല്ല. ലൗ
 കികകർമ്മങ്ങളിൽനിന്നു തല്ക്കാലം അവർ ഒഴിഞ്ഞിരുന്നാൽ
 കൂടെ ആശങ്കയും അവരെ വിട്ടു പിരിയാത്തതിനാൽ അ
 സ്വസ്ഥന്മാരായിത്തീരുക നിമിത്തം ഉദ്ദേശങ്ങളിലൊന്നും
 അഭിപ്രായപ്രാപിക്കുന്നില്ല. ആഗ്രഹങ്ങളെല്ലാം നിശ്ശേഷം
 അടങ്ങി ലൗകികസുഖങ്ങളിൽ വിരക്തിപ്രാപിച്ചാൽ മാ
 ത്രമേ മനസ്സ് ആത്മാവിൽതന്നെ ലയിക്കുകയുള്ളൂ. ഇല്ലകളെ
 ബലാപ്ലവനമായി പൊടുന്നതല്ല അടക്കുന്നതും അപകട
 മാണ്, അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നതായാൽ, അങ്ങുപറ്റിത്തന്നെ
 യി ആത്മശക്തിക്കുയിച്ചു ജീവിതത്തിൽതന്നെ വെറുപ്പു
 തോന്നിയേക്കാം. നിരന്തരപരിശ്രമങ്ങളാൽ മനസ്സിനെ
 പൂർവ്വസ്ഥാപിപ്പടുത്തി മിതമായ ഭോഗങ്ങളാൽ ക്രമേണ വശ
 ത്താക്കുകയാണ് നമു. ആയ്തിനാൽ തന്നെത്താൻ നിയന്ത്ര
 ണം ചെയ്യാൻ ആത്മീയശക്തി ലഭിക്കുന്നതുവരെക്കും സ

മാർദ്ദമായ കർമ്മങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ട മനസ്സിനെ ക്രമേണ
 പ്രവൃദ്ധപ്പെടുത്തി വരികയാകുന്നു തുണ. സ്വയം മര
 ക്കു നടത്തുവോഴ്യാണു മമതക്കു വികാസം വരുന്നത്. സ്വാ
 ത്വം തല്പരതയാകുന്നു സർവ്വാനന്തരങ്ങളേയും ഉന്മൂലപ്പെടുത്തു
 ന്നത്.

2. സ്വപ്രയത്നം — യാതൊരു പ്രകാരത്തിലുമുള്ള പ്ര
 യത്നവുമില്ലാതെ സ്വസ്ഥവൃത്തിയായിരിപ്പാൻ ആർക്കും അ
 വകാശമില്ല. അങ്ങിനെ ഇരിക്കുവാൻ സ്വശക്തി ഒട്ടുമി
 ല്ലാത്തവരും, അധോഗതിക്കു കാൽ നീട്ടിയവരും, വെറും
 ഭ്രമിഭാരവും ആയിത്തീരുകയേ ഉള്ളൂ. ആലസ്യവും മടിയും
 തമോലാണങ്ങളാകുന്നു. ഉപജീവനത്തിന്നു യഥേഷ്ടം മാർദ്ദ
 മങ്ങളിൽ കൂടി ലോകപരിവർത്തിനും സഹജീവികൾക്കു
 ഉപകാരത്തിനും വേണ്ടി സദാ പരിശ്രമിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കേ
 ണ്ടതു എല്ലാവരുടേയും കടമയാണ്.

* “ഉദമഃ സർവ്വമാകാശ്യേന
 യഥാ പെരേതദാത്മനഃ”

എന്നു തത്വത്തെ അനുസരിക്കുന്നതാണ്, സൗഖ്യ
 ത്തിലേക്കുള്ള മാർദ്ദം

സ്വത്തില്ലായ്മ നിമിത്തം ആരും നിരാശപ്പെടേണ്ട
 തില്ല; പണി എടുക്കേണ്ടിവരുന്നതിൽ യാതൊരുഭിമാനക്കു
 രവും വിചാരിക്കേണ്ടതുമില്ല. എത്ര അത്ഭുതാവഹമായ
 ഒരു ദിവ്യനിഷ്ക്കുപമാണ് ദൈവം നമുക്കു നൽകിയിരിക്കു

* ആത്മാവിന്റെ പരമഭാവത്തിന്നു സരിച്ചു ഏല്പാഴ്വര പ്രയത്നം
 പ്രയുക്തമാക്കേണ്ടതാണ്.

നന്! കൈ, കാൽ, കണ്, ചെവി, ഹൃദയം, തലച്ചോറ് മുതലായ അപാരമായ ശക്തിയുള്ള ആയുധങ്ങൾ നമ്മുടെ അധീനത്തിലുണ്ട്. അളവറ്റ ആകാശവും ഭൂമിയുമെന്നീ പ്രപഞ്ച പുസ്തകങ്ങൾ നമ്മുടെ മുഖിലുമിരിക്കുന്നു. അവകളെ ഉപയോഗിച്ചു തന്നെത്താൻ നിലനിൽത്താൻ കഴിയാത്തവർ പുരുഷന്മാരല്ലെന്ന് മാത്രമല്ല, മൃഗപ്രായത്തിലും തന്നെ നിലകൊള്ളുന്നവരാണ്. പക്ഷിമൃഗാദികൾക്കുടി സേവാദരപൂർണ്ണം ചെയ്യുന്നുണ്ടല്ലോ. ജീവിതചാരത്തിൽ സ്വപ്രയത്നത്താൽ താന്താങ്ങളുടെ മേൽക്കൂർത്തുക്കാരും ബാല്യതകൾ ചുമക്കാനും കഴിയാത്തവർക്കു മരണത്തെ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നവരായിരിക്കുക. ജീവിതപണ്ഡിതത്തിൽ ചെറിയും മിടുക്കും വിവേകവും ഉള്ളവർക്കാണ് ഇന്നും കിട്ടാവാനുണ്ട്.

യാതൊരു പൂർവ്വസ്വത്തും സഹായികളും ഇല്ലാത്ത ഒരു രാൾ ജീവിതം ആരംഭിക്കേണ്ടതെങ്ങിനെ എന്ന ചോദ്യം (1) ഒരു ജോലിയിൽ ഏല്പിക്കണം. (2) അതിൽ നിലനിൽക്കണം. (3) വിശ്വാസയോഗ്യനായിരിക്കണം. (4) ശാന്തതയോടും നയത്തോടുകൂടി പെരുമാറി സർവ്വരേയും ഹിതപ്പെടുത്തണം. (5) സുഖത്തിനുള്ള മോഹങ്ങൾ ചുരുക്കി കൃത്യനിശ്ചയങ്ങൾ പലിക്കണം. (6) കഷ്ടങ്ങളെയെല്ലാം ക്ഷമയോടുകൂടി നോക്കണം. (7) ഒഴിവു കിട്ടുന്ന സമയമെല്ലാം സ്വയംഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തേണ്ട ഉപയോഗിക്കണം. (8) സത്യമായ നടപടിയിൽ പ്രകാശിക്കണം. (9) സദാ ദൈവസ്മരണയോടുകൂടിയിരിക്കണം. ഇപ്രകാരമെല്ലാം അനുഷ്ഠിച്ചുവരുന്ന ഒരാൾക്കു പ്രകൃതി നിരന്തരം

ന കാലക്രമത്തിൽ സർവ്വ ഭാഗ്യവും ഉപയുക്തപരീ വർദ്ധിച്ചുവരുന്നുതാണ്; സ്വപ്രയത്നത്താൽ ഉന്നതി പ്രാപിക്കുന്നതിൽ ശ്രേയസ്സിനു പുറമെ മനസ്സിനു കൃതാന്തമതകൂടി ഉണ്ടാകാതിരിക്കയില്ല.

ഒരു വിളയും വിതച്ചു ഉടനെ ഏടക്കുന്നതു സാധ്യമല്ല. അതു നന്നായി ഏടക്കേണമെങ്കിൽ (1) വയൽ നല്ല വണ്ണം ഉഴവാക്കണം (2) ഞാല പാകി നിർത്തണം (3) ഞാല വളരുമ്പോൾ വയൽ ചേരാക്കിത്തടണം (4) വളം ചേർക്കണം (5) കള പരിച്ചു നീക്കണം (6) വിള നന്നായി കാത്തുകൊണ്ടിരിക്കണം (7) കൊയ്യെടുത്തു ഉണക്കി സംഗ്രഹിക്കണം. അപ്രകാരംതന്നെ മനുഷ്യനു ജന്മസാഫല്യമുണ്ടായ് തീരേണമെങ്കിൽ (1) വിദ്യാഭ്യാസത്താൽ ബുദ്ധിയെ വികസിപ്പിക്കണം (2) അദ്ധ്വാനശീലം ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കണം. (3) ലോകരംഗത്തിൽ പരീചയിച്ചു ഒരു തൊഴിലിൽ ഏർപ്പെടണം (4) ഉത്സാഹിച്ചു തൊഴിലിൽ വിജയലഭനയുണ്ടാക്കിതീർക്കണം (5) രംഗപ്രവേശക്രോധമോഹമദമാത്സര്യങ്ങളെ അകറ്റണം (6) സത്യമയ്യോധകളോടുകൂടി സ്വയമ്മം നടത്തി മനുഷ്യസാദരത്തെ നിലനിർത്തണം (7) സത്യാദിച്ച ജ്ഞാനത്തെ അനുഷ്ഠാനത്തിൽ കൊണ്ടുവരണം. ഗർഭം ധരിച്ചു പത്തുമാസക്കാലത്തെ വളച്ചു കൂടാതെ സുഖപ്രസവം ഉണ്ടാകാറില്ല. ഒരു വൃക്ഷം എത്രത്തോളം വലിപ്പമുണ്ടാകുന്നതാണോ അത്രത്തോളം കാലതാമസം അതിന്റെ വളച്ചു പൂർത്തിയാകാൻ വേണ്ടി വരും. അതുപോലെതന്നെ സ്ഥിരോത്സാഹത്താൽ മാത്രമെ ഏതു വിധമുള്ള ഫലസിൽപ്പിയും പ്രാപിക്കുകയുള്ളൂ.

മാർഗ്ഗസാധനങ്ങളെ പാഴ്ത്തിപ്പോയതിൽ പ്രവൃത്തി മുഴുമാക്കി
 ത്തിൽ ശ്രദ്ധ വെച്ചുകൊണ്ടു വന്നാൽ നിവൃത്തി തന്നെയു
 വന്നുപോകുന്നതാണ്.

3. വിദ്യാഭ്യാസം—മനുഷ്യന്റെ വിശേഷബുദ്ധിയു
 ടെ പ്രധാനമായ ഒരു ഫലമാകുന്നു അക്ഷരവിദ്യ. അതു നീ
 മിത്തമാകുന്നു ഓരോരുത്തരുടെ വിചാരങ്ങൾ മറ്റുള്ളവരെ
 എളുപ്പമായി ധരിപ്പിപ്പാനും ഓരോ പരമ്പരകളായി സ
 ബാദിക്കപ്പെട്ട ജ്ഞാനം ശേഷമുള്ള തലമുറകൾക്കു കരുതി
 വെപ്പാനും ഇടവരുന്നതു. ഇപ്പോഴത്തെ സാഹസികതപമെ
 ല്ലാം ഉണ്ടായ്ത്തീന്നതു വിദ്യാഭ്യാസത്താലാണ്. വിദ്യാഭ്യാ
 സം കേവലമില്ലാത്ത നിരക്ഷരകക്ഷികൾ “വിദ്യാവിഹിനഃ
 പശുഃ” എന്നപോലെ മുഗ്ദ്ധപ്രവൃത്തികൾ തന്നെ. യാതൊരു
 റിഖമില്ലാത്ത മൃഗങ്ങൾക്കു മറ്റേതായ ഉദ്ദേശങ്ങളൊന്നുമു
 ണ്ടായിരിപ്പാൻ സംഗതിയില്ല. അതിനാൽ അവർ പശു
 ള്ളിയ സുഖങ്ങൾക്കു മാത്രം കാംക്ഷിക്കുന്നവരായിരിപ്പാ
 നേ തരമുള്ള. വിദ്യാഭ്യാസത്താലാണ്. ലോകത്തെക്കുറിച്ചു
 ഉള്ള വിവരം ഗ്രഹിക്കുന്നത്. അനേകം ജനങ്ങൾക്കു അവ
 രുടെ അനുഭവത്തിൽ ഉണ്ടായിത്തീന്ന ജ്ഞാനം നമ്മെ സ
 ഹായിക്കുന്നു. വിദ്യാഭ്യാസത്താൽ ബുദ്ധിവികാസം പ്രാപി
 ക്കുന്നു. അതു നിമിത്തം മറ്റേതായ ഉദ്ദേശങ്ങൾ മണ്ഡലിൽ
 ജനിച്ചതുടങ്ങുന്നു. എത്രതന്നെ അലാപനിച്ചാലും ഉദ്ദേശ
 ങ്ങളിൽ കവിഞ്ഞ ഫലപ്രാപ്തി യാതൊന്നും ഉണ്ടാകുന്നത
 തല്ലല്ലോ. “കിം കിം ന സാധയതികല്പതേവ വിദ്വാ” എ
 ന്ന വിധത്തിൽ വിദ്യാഭ്യാസം എന്തിനെന്നാണു സാധിപ്പി

ക്കത്തത്? ധർമ്മാത്മകരമരോക്ഷങ്ങളായ ചതുർവിധപ
രഷാത്മങ്ങൾക്കുള്ള വഴി പൂണ്ടികാണിക്കുന്നത് വിദ്വാളാ
സ്ഥമാണ്.

* “നഖോരചെയ്യും ബ്രഹ്മേണ്ണഹർത്ഥം,
“നദ്രാതുഭാഗം നകരോതിഭാരം,
വൃദ്ധേകൃതേ ഖലന്ത ഏവനീതും,
വിദ്വാധനം സർവ്വധനാൽ പ്രധാനം.

എന്ന ആപ്തവാക്യം അക്ഷരപ്രതി രാസ്തവമാണ്.

സ്വഭാവയിലെങ്കിലും വായിപ്പുറന്നും, ഏഴതുവാങ്ങു
കണക്കിന്റെ നാലു മുരട്ടുകളായ കൂട്ടൽ, കിഴിക്കൽ, പെരു
ക്കൽ, ഹരിക്കൽ ഇവയെങ്കിലും ചെണ്ണാനും കഴിയാത്ത
വരെ അഗതികരപം പ്രാപിച്ചവരെന്ന് ഗ.ണിച്ചുകൂടാ. മു
രട്ടിച്ച നിലയിൽ പ്രാഥമിക വിദ്വാളാസ്ഥമെങ്കിലും സ്രീ
പുരുഷയനികടരിഭൂതയാസ്ഥമെന്നിവെ സർവ്വം നിർബ്ബ
സ്ഥമായി ഭവേണതുതന്നേയാണു. ഈ വിഷയം നിയമത്താൽ
നിർബ്ബസ്ഥമായി തീരുന്നതുവരെ രാജക്കാർ ഇതിനെ സ
ർവ്വ പരോപകരവിഷയങ്ങളിലും വെച്ചു പ്രാധാന്യമേറിയതാ
യി ഗണിക്കേണ്ടതുമാണ്. ഏതു സ്ഥാനനിലകളിലുള്ള

* കള്ളന്മാരൽ മോഷ്ടിക്കപ്പെടാത്തതും, ദോഷവിനാശ അപഹരി
ക്കുവത്താലും, സഹോദരന്മാർക്കു ഭാഗിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതില്ലാക്കളും, ദാ
താക്കൾക്കു ഭാരമൊന്നും ഭരണിപ്പാടാത്തതും, ചിലവഴിക്കുവാനും ദിനപ്രതി
രഹിക്കുന്നതുമായ മിശ്രയെന്ന സ്വത്ത് സമു സ്വത്തുക്കളിലും വെച്ചു
പ്രാധാന്യമേറിയതാണു.

വർഷം തങ്ങളുടെ ആശ്രയത്തിലുൾപ്പെട്ട കുട്ടികൾക്കെല്ലാം കഴിയുന്നത്ര വിദ്യാഭ്യാസം കൊടുക്കേണ്ട ചുമതലയുണ്ട്. എന്നാൽ അവർക്ക് ധനം സമ്പാദിച്ചുകൊടുത്തേ കഴികയുള്ളൂ എന്നു നിബന്ധനയായ ചുമതലയൊന്നും, സൂക്ഷ്മാലോചന ചെയ്താൽ ഇല്ലതന്നെ. പക്ഷെ അവർക്ക് ജീവിതായോഗ്യനത്തിൽ പ്രവേശിക്കേണ്ട കാലമാവുമ്പോഴേക്കു അതിലെങ്കിലും വേണ്ടപ്പെട്ട സാമഗ്രികളെല്ലാം കഴിയുന്നത്ര ഒരുക്കി കൊടുക്കേണ്ട ചുമതല നിർബന്ധമായുണ്ടെന്നു വിശിഷ്ട പരയേണ്ടതില്ലല്ലോ. തങ്ങളെത്തന്നെയും തങ്ങളുടെ കുട്ടികളെയും, ലോകത്തെയും വഞ്ചിച്ചു പോകുന്നത് സ്വരൂപിച്ചുവെക്കുന്ന ധനത്തിന്റെ നിലനിൽപ്പും കലാശവും നാം ഇടക്കിടെ കണ്ടുവരാറുണ്ട്. നമ്മുടെ പകരം തിന്മയായിട്ടാണ് അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നതിന്റെ ഭവിഷ്യത്തു സാര്യം എന്നായി സർവ്വവിചിന്തയുള്ളത്.

എന്നാൽ എഴുതുവാനും, വായിപ്പാനും, കണക്കു ചെയ്യാനും, ഇതരഭാഷകൾ പഠിപ്പാനും ശീലിക്കുന്നതു മാത്രമല്ല വിദ്യാഭ്യാസത്തിലുൾപ്പെട്ടുകയുള്ളു. കരകൗശലങ്ങളായ എല്ലാ തൊഴിലുകളും ശീലിവിട്ടുകളും ശീലിക്കുന്നതും വിദ്യാഭ്യാസംതന്നെ. വിദേശങ്ങളിലെന്നപോലെ നമ്മുടെ രാജ്യത്ത് കൈത്തൊഴിൽ വേലകൾക്ക് പ്രചാരം ഒട്ടും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. കൈത്തൊഴിലുകൾ പ്രചാരപ്രചാരമാക്കി തീക്കാതെ രാജ്യത്തിന്നു പഷ്ടിയും അഭിവൃദ്ധിയും ഉണ്ടായ് തീരുന്നതു അസംഭാവ്യമാണ്. വിദേശങ്ങളിലെന്നപോലെത്തന്നെ ജനങ്ങൾ കച്ചവടസംഘങ്ങളായി ചേർന്നു

വ്യവസ്ഥശാലകളും തൊഴിലാലയങ്ങളും സർവ്വീസുകളും സ്ഥാപിച്ചു തുടങ്ങേണ്ട കാലം അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് മാത്രമെ രാജ്യം നിലനിൽപ്പിൽ നിന്നു ഉയർക്കപ്പെട്ടു.

4. കമ്മ്യൂണിസം—പരിഷ്കൃത രണ്ടു വിധമാണ്. അതിൽ ആദ്യത്തേതു അന്ത്യമോഹിത നിന്നോ, അവർ ഏഴുതീയ പട്ടികകളിൽനിന്നോ, വിദ്യാലയങ്ങളിൽനിന്നോ ലഭിക്കുന്നതും, രണ്ടാമത്തേതു തന്നെത്തന്നെ സ്വീകരിച്ചതും, അനുഷ്ഠാനത്തലം, പരിചയത്തലം കയ്യെടുത്തതിനുശേഷമുള്ളതെന്നുമാകുന്നു. പക്ഷേ കവിട്ടു യുക്താഭിപ്രായങ്ങൾ പഴി തിരിച്ചുകാട്ടി അതിന്റെ വിവരങ്ങളെപ്പറ്റി അറിവുകൊടുക്കുന്ന ഒരു കൈകാട്ടി (Signboard) മാത്രമാണ്. അതുകൊണ്ടു മാത്രം യാതൊരു ഫലപ്രാപ്തിയുമുണ്ടാകുന്നതല്ല. അതിനെ അനുഷ്ഠാനത്തിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയില്ലെങ്കിൽ

“അന്ധനായുള്ളവൻ ദീപം കരത്തിക
ലേന്തി നടന്നാൽ പഴിയറിഞ്ഞിടുമൊ”

എന്നപോലെ നിയമപ്രയോജനവുമാണ്. താനൊക്കൾക്കു സ്വന്തമവസ്ഥാതീർപ്പുണ്ടാക്കുന്ന അറിവുകൾ ഇതാണ്. അതു ആജീവനാന്തം മനസ്സിൽ പതിഞ്ഞിരിക്കുന്നതുമാകുന്നു. ഈ സംഗതിയെ സ്പഷ്ടമാക്കേണ്ടതിന്നു രണ്ടാമത്തെ ഘട്ടത്തെ പറ്റിയാം.

എം. ഏ. പരിഷ്കൃത അഗ്രഗണ്യനായി വിജയം നേടിയ രാജ്യം നിലനിൽക്കു കഴിയില്ലെന്നായിട്ടു

ത്തി വിള നന്നായി എടുപ്പാൻ അന്യസഹായം കൂടാതെ സാധിക്കയില്ല, കൃഷിവിഷയത്തെപ്പറ്റി അറവയി പുസ്തകങ്ങൾ വായിച്ചു മനസ്സിലാക്കിട്ടുള്ള ഒരാൾക്കും അതിന്നു കഴിയില്ല. എന്നാൽ അക്ഷരവിദ്യാശുശ്രൂഷാണെങ്കിൽ കൂടി മുന്മാറിക്കൽ കൃഷിപ്പണി നടത്തിട്ടുള്ള ഒരാൾക്കു അതു പ്രയാസം കൂടാതെ സാധിക്കുന്നതാകുന്നു. ഇതാണ് പുസ്തകവിദ്യയുടേയും ജ്ഞാനത്തിന്റെയും വ്യത്യാസം.

മധുരമെന്നാണെന്നറിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത ഒരാൾക്കു പഞ്ചസാരയുടെ ഗുണങ്ങളെക്കുറിച്ചു ഒരു ദിവസം മുഴുവൻ പ്രസംഗിച്ചാലും ആ വിഷയത്തെപ്പറ്റി എത്രയോ സൂക്ഷ്മമായി പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള പുസ്തകങ്ങളെ വായിപ്പാൻ കൊടുത്താലും പഞ്ചസാരയെ സംബന്ധിച്ച ജ്ഞാനം ഒരിക്കലും ലഭിക്കയില്ല. ആ സാധനം ഏവിടെ കിട്ടുമെന്നും, എന്തു നീറമായിരിക്കുമെന്നും, വിലയെത്രയുണ്ടെന്നും മറ്റും മനസ്സിലാവുകയെ ഉള്ളു. അതിനെ സംബന്ധിച്ച ജ്ഞാനം ലഭിക്കേണമെങ്കിൽ, അതു കിട്ടുന്നദിക്കിൽ പോയി, വില കൊടുത്തുവാങ്ങി അനുഭവിച്ചു നോക്കുകതന്നെ വേണം.

“ഏട്ടിൽ കണ്ടാൽ പോരാ, കൂട്ടിൽ കാണണം”

എന്ന പഴമൊഴിപോലെ ക്രിയാപരിചയത്താലുണ്ടാകുന്ന അനുഭവത്താൽ മന്ത്രമെ ഏതൊരു ജ്ഞാനവും ലഭിക്കയുള്ള്. എന്നുമാത്രമല്ല, ന്യായമായ ക്രിയാനുഷ്ഠാനത്തിന്നു ഉപയോഗപ്പെടുത്താത്ത അറിവു, ദുഷ്പ്രകൃതി, ദുസ്സാമത്വം, ദാഹിവാദം, ഉരുട്ടു പിരട്ടു, തഞ്ചം, തക്കിടി, സ്വർഭം, ഹാസ്യം

ചതി, അവിശ്വാസം, നിഷ്ഠൂരത മുതലായവകളായി പരിണമിച്ചു അധികരിച്ചുഭോഷക്കളെ ഉണ്ടാക്കിത്തീർത്തിട്ടില്ലെങ്കിൽ തന്നെയും ഇപ്പോൾഭാഗങ്ങൾ നിമിത്തം ജീവിതത്തിൽ നിരാശയുണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നതാണ്. അഭിവൃദ്ധികളെല്ലാം തൊട്ടു തൊട്ടു ഒരേ നിലയിൽ പൊന്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുകതന്നെ വേണം. ഒരു ഭാഗം പെണ്ണുമാരും മുറുഭാഗം താഴ്ന്നു ക്ഷേമകരമല്ലാ വിദ്യാഭ്യാസം വില്പിക്കുന്നതാകാം. മറ്റുഭാഗമായ അദ്ധ്വാനശീലം കരഞ്ഞു സ്വൈരവിഹാരം ചെയ്യാനുള്ള വാസന കണ്ടുവരാറുള്ളതുകൊണ്ടാണ് ഇവ സംഗതിയെപറ്റി ഇത്രത്തോളം വിഷ്ണുരിച്ചത്. വിദ്യാഭ്യാസം മുഴുമായ ഒരു വിഷയംതന്നെ. പക്ഷേ അദ്ധ്വാനശീലവും ലോകപരിചയവും അതൊന്നിച്ചു തന്നെ നടക്കേണ്ട മെന്നാകുന്നു മുൻപത്തെ ന്യായത്തിന്റെതാല്പര്യം. വിദ്യാഭ്യാസം ജ്ഞാനനീധിയെകാണിച്ചുതന്നു ഒരു ബന്ധുവകുന്നു; എന്നാൽ അദ്ധ്വാനശീലം ആ നീധിയെ കണ്ണുശല്യപ്പെടുത്തുവാനുള്ള ഒരുയുധമാകുന്നു. വിദ്യ ബുദ്ധിയെ ചികസിപ്പിക്കുന്നു. അദ്ധ്വാനമോ ദോഷത്തിന്നു ആയാസംകൊടുത്തു മനസ്സിനെ സംസ്കരിക്കുന്നു. പ്രവൃത്തിയില്ലാതെ നിവൃത്തികിട്ടുന്ന കാര്യം അസംഭാവ്യമാണ്.

5. ലോകപരിചയജ്ഞാനം ജ്ഞാനവും രണ്ടു വിധമാണ്. ഒന്നാമത്തേതു കർമ്മപരിചയത്താൽ ഉളവാകുന്നതു. രണ്ടാമത്തേതു ലോകപരിചയത്താൽ ഉണ്ടായിത്തീരുന്നതു. ലോകപരിചയത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതും, വിശദീകരിച്ചു മനോഭസംഭാവത്തെ മനസ്സിലാക്കുന്നതുമാണ്,

ഉൽകൃഷ്ടമായ ജ്ഞാനം. തന്നെത്താൻ മനസ്സിലാക്കുന്നതാണു് സർവ്വാപരിയായ ജ്ഞാനം. ലൈകികവിജയങ്ങൾക്കെന്നു മാത്രമല്ല, ആത്മബോധവൽക്കരണത്തിന്നു ലോകപരിവയമാകുന്നു മുഖ്യാവശ്യം. ഇതിന്നുള്ളതാണെന്നു ജന്മത്തെന്നു എടുക്കുന്നതെന്നാണു് ശാസ്ത്രോക്തി. ലോകപരിവയത്താൽ സർവ്വതോമുഖമായ ജ്ഞാനത്തെ നേടുവാനുള്ളതാണെന്നു തീർത്ഥാടനം. പുണ്യമാണെന്നു നമ്മുടെ പൂർവികന്മാർ ബുദ്ധിപൂർവ്വം നിയമിച്ചതു്. ലോകപരിവയത്തിന്നായിട്ടാണു വിഷയസുഖവിരക്തന്മാരായ സമ്പ്രദായപരന്മാർ കൂടി ഭേദം വെച്ചതു്. ഏതൊരു സ്വപ്നമായ സംഗതികളിൽ കൂടി സൂക്ഷ്മദൃഷ്ടി വെച്ചു ലോകസ്വഭാവത്തെ ശരിയായി മനസ്സിലാക്കിത്തുടങ്ങുവാനാണു് ആത്മബോധം വർദ്ധിക്കുന്നതു്. സമുദ്രത്തിന്റെ സ്ഥിതി മുഴുവൻ ഗ്രാമിക്കേണമെങ്കിൽ അതിൽ നീളെ സഞ്ചരിക്കുകയും മുങ്ങിനോക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ കാരണത്താലാണു് മാഹാത്മ്യം ലഭിച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്തവർക്കെല്ലാം സ്വയം അത്യാവശ്യമാണെന്നു മുൻപുതന്നെ പറഞ്ഞതു്.

നമുക്കു ഗോപരമായ സൂക്ഷികളിൽ വെച്ചു അതു തുടരും മനുഷ്യൻതന്നെ. മനുഷ്യന്റെ അന്തഃകരണത്തോളം അതു തുളതാവഹമായി മറ്റെന്തെങ്കിലും മനുഷ്യസ്വഭാവത്തെ ശരിയായി മനസ്സിലാക്കുവാൻ തന്നെയാണു് ഏതൊരു പ്രയത്നം. “പരേതഗിരജ്ഞാനഫലാഹിബുദ്ധയഃ” എന്നു തത്വമനുസരിച്ചു മനുഷ്യസ്വഭാവത്തെ പറ്റി സൂക്ഷ്മമായ അറിവു സമ്പാദിച്ചു ധൈര്യം വേണ്ടെല്ലാ

രോടും അനുഷ്ഠിക്കുന്നതിനെയുമാണ് നായം എന്നു പറയുന്ന
ത്. നായം എങ്ങനെ ചെയ്യാൻ അനുശാസിക്കുന്നതായ ഒരു സാ
മയമുണ്ട്; അതു ലോകസാധാരണ വിചാരത്തിന്റെ ഉപ
യോഗ്യമാത്രമാണ്. സമത്വതക്കു എന്തു ചെയ്യേണ്ടമെ
ന്നു സാമാന്യനാരെക്കൊണ്ടും അറിയാം; എന്നാൽ നയത്തി
ന്നു എപ്രകാരം ചെയ്യേണ്ടമെന്നറിയാം. നായം സാമത്വ
ത്തെപ്പോലെ ഒരു വിശേഷസിലിയൊ ആറാമത്തെ ഇ
ട്രിയമൊ അല്ല; പണ്ടുതന്നെയുള്ള ഉണച്ചയാലുണ്ടാക
ുന്ന തന്റെടം മാത്രമാണ്. സാമത്വം മുറിക്കും, എന്നാൽ
നായം അഴിക്കും. ഡംഭിനിമിത്തം സമത്വം ക്രിയാനുഷ്ഠാ
നത്തിനെ അശബ്ദമുണ്ടാക്കും. എന്നാൽ നായം നമയോച
തംപോലെ പ്രവൃത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. നായം സർവ്വവിദ്യ
യുടെയും അനുക്രമമാക്കി തീർക്കുകയും, പ്രയാസങ്ങളെയെ
ല്ലാം എളുപ്പമായി മാറ്റുകയും, രഹസ്യങ്ങളെ തൽക്കമ
ചെയ്യയും ചെയ്യും. തല്ല പേരിടും, ജനസംഗമം നൽകും,
വിജയസിലിക്കും, ലോകസാധാരണ വിചാരമാകുന്നു ആവ
ശ്യം. അല്ലെങ്കിൽ മറെറൊന്നായിട്ടും പ്രയോജനമില്ല.

ലോകവിശുദ്ധനായ നെപ്പോളിയന്റെ ഒരു ഭടനാ
യെന്നു നെപ്പോളിയനെപ്പോലെത്തന്നെ യുദ്ധശാസ്ത്രവിദ
ഗ്ദ്ധനായാരുളിച്ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്നു. എന്നാൽ ആയാർക്കു
നെപ്പോളിയനെപ്പോലെ മാനുഷസംഭാവപരിചയം ഇ
ല്ലായിരുന്നു. നെപ്പോളിയനു തന്റെ സേനകളെക്കൊണ്ടു
അമാനുഷമായ കാര്യങ്ങൾകൂടി സന്തോഷപുരസ്സരം എടു
പ്പിപ്പാൻ കഴിവുണ്ടായിരുന്നു. ശത്രുക്കളുടെ മർദ്ദങ്ങളെ ക

റിച്ചും നല്ല ബോധമുണ്ടായിരുന്നു. അതു കൂടാതെ സകല സൂക്ഷ്മ സംഗതികളിലും തന്റെ ദൃഷ്ടിയും ശ്രദ്ധയും എപ്പോഴും പതിഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു. വീണാൽ തന്നെയും പൂച്ചയെപ്പോലെ തൽപാദത്തിൽ പതിഞ്ഞിരിപ്പാനും യുക്തിയുണ്ടായിരുന്നു. ഈ സൈവം യുക്തിയും മനോഹരം ക്കു ഇല്ലാതിരുന്നതിനാൽ മാത്രമായിരുന്നു അവരുടെ സ്ഥിരതാദികൾക്കുണ്ടായിരുന്ന അത്ഭുതം വ്യത്യാസം.

ലോകം ഇക്കാലത്തു വിദ്യാന്മാരും സമർത്ഥന്മാരും നിറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ മിക്കപേക്കും ലോക പരിചരം കറവാളായിത്തീർന്നു. സാധിപ്രായസിലാത്തങ്ങളും, മത്സരങ്ങളും, കക്ഷിവിഴക്കുകളും തന്നിമിത്തം അധോഗതിയും വലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. യാതൊരു പ്രത്യേക വിഷയത്തിലും അന്ധവിശ്വാസത്തോടു കൂടിയ ആസക്തിയോ ഭ്രാന്തോ ദുരദൃഷ്ടോക്കോ സീലാന്തരോ ഇല്ലാത്ത സമചിത്തന്മാർ ലോകത്തിൽ നൂറു ചുരുക്കമാണ്. അഗാധബുദ്ധിമാന്മാർക്കു മായാശക്തിയാൽ ഇങ്ങിനെ ഭ്രമിക്കപ്പെടുന്നു. നിർന്തരമായ സൂക്ഷ്മതപവിചാരത്താൽ പരമാർത്ഥബോധം ലഭിച്ചവർക്കു മാത്രമേ ഈ സംഗതി മനസ്സിലാകയുള്ളൂ. ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത വിധിയെ അനുവർത്തിച്ച കാലസ്ഥിതിക്കനുരൂപമായി സദർശങ്ങളെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതാണ് വിവേകം. ശക്തിയുള്ളവർ കഠിനതന്നെ കൊള്ളിക്കുന്നവന്റെ ശതാംശത്തിന്നു വിലപിടിക്കയില്ല. വിദ്വാൻമിദശയിൽ, അഗ്രഗണ്യന്മാരായിരുന്ന പൂർ ജീവിത സമരത്തിൽ വിജയിലായോകുന്നതും അതിന്നു

നേരെ മറിച്ചു കാണുന്നതും ലോകപരിവർത്തനം വൃത്രാസത്താൽ മാത്രമാണ്. ഉയർന്നതും പരീക്ഷകളിൽ വിജയം പ്രാപിച്ചിട്ടും, വലിയ സ്ഥാനസ്ഥികളിൽ ഇരുന്നിട്ടും ലോകരംഗത്തിൽ അപ്രാപ്തന്മാരായി തീരുന്നതിന്റെ മറിയം ഇതുതന്നെയാണ്.

വേലക്കാരെക്കാളെ പണി എടുപ്പിക്കുന്നതിൽ “ഖാഖാ” “പോ പോ” എന്നും പറയുന്നതിൽ എത്രയോ വൃത്രാസം കണ്ടുവരാറുണ്ട്. അകലെയിരുന്നു പണിക്ക ‘അറകൊണ്ടൽ’ കല്പിക്കുന്നതുകൊണ്ടും, പണിക്കാരെ ശകാരിച്ചു ദേവപുഷ്പെടുത്തുകൊണ്ടും, അപകട ശുണ്ഠിയും ചെറുപ്പം വലിക്കുന്നതല്ലാതെ പണിക്ക ശുഷ്കാന്തിക്കുണന്നതു പ്രയാസമാണ്. എന്നാൽ അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ കൂടി അവരുടെ തലവനായി നിന്ന ഒരോ ക്രിയയും കാണിച്ചുകൊടുത്തു വേണ്ടപോലെ നടത്തിക്കയും, മറ്റൊരായി അവരോടു പെരുമാറുകയും ചെയ്താൽ പ്രവൃത്തി അധികം നടക്കുമെന്ന് മാത്രമല്ല, അക്കം ചെറുപ്പം തോന്നുന്നതുമല്ല, സേനയിൽ കൂടിയും ഇതുതന്നെയാണു നഗ്നരപശക്തി. നായകൻതന്നെ കഴുപ്പെടുത്തു കാണുമ്പോൾ പരിവർത്തനം തങ്ങളുടെ കഴുപ്പുകളെ വിസ്മരിക്കുന്നതു നാഭാവികമാണ്. മാത്രകൾക്കു അജ്ഞതയ്ക്കൽ എത്രയോ ശക്തി കൂടതൽ. ഏതു കാര്യവും താങ്ങാൻതന്നെ മുമ്പിൽനിന്നു നല്ല രീതിയിൽ നടത്തിക്കേണ്ടതും. എന്നാൽ വേലക്കാരുടെ കഴുപ്പുകളെ കുഴിയുന്നതു വിസ്മയിപ്പിക്കുവാൻ മനഃപൂർവ്വം പരിശ്രമിക്കേണ്ടതുമാകുന്നു.

6. തൊഴിൽ—ഏതു തൊഴിലിന്നും അയോഗ്യതയോ, പോരായ്മയോ, അഭിമാനക്കുറവോ യഥാർത്ഥത്തിലില്ലതന്നെ. തൊഴിലൊന്നുമില്ലാതിരിക്കുന്നതിലും, അലഞ്ഞു തിരിഞ്ഞു ഉഴന്നു നടക്കുന്നതിലും, പരാശ്രയത്തൽ ഉപജീവനം കഴിക്കുന്നതിലും, കളവു, ചതി, നീചസേവ, ഹീനവൃത്തി മുതലായ ദുഷ്പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്യുന്നതിലും മാതൃമേഖലാസ്ഥലത്തിൽ നിത്യജീവനുള്ള തൊഴിലുകളിൽ സ്ഥാനനിലകൾക്കു തമ്മിൽ വളരെ വ്യത്യാസങ്ങളുണ്ടെങ്കിലും ഓരോന്നിന്നും അതാതിന്റെ പ്രാധാന്യമുണ്ട്. കൃഷിവേലക്കാരുടെ പണിമുടക്കങ്ങൾ സംഭവിക്കുമ്പോൾ അവരുടെ പ്രാധാന്യം പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നുണ്ടല്ലോ. ഏതു തൊഴിലിൽ ഏല്പെട്ടിരിക്കുന്നുവോ അതിൽ വിദഗ്ദ്ധതയും വിശ്വാസ്യതയും ഉണ്ടായിരിക്കുക തന്നെയാണ് അഭിമാനം. കാര്യങ്ങൾക്കു കൊള്ളുതത്തായും വിശ്വാസ്യവുമായും ഏതു തൊഴിലിലും അപമാനകരം തന്നെ.

എന്നാൽ ഓരോത്തക്കും ഓരോരോ തൊഴിലിലേക്കായിരിക്കും അഭിരുചി. ആ അഭിരുചിയെ ആരാഞ്ഞറിഞ്ഞു ഓരോരുത്തർക്കും ഹിതമായ തൊഴിലിൽ ഏല്പെടുക തന്നെയാണു ഉത്തമം. ചിലർക്കു ബുദ്ധിശക്തി, ചിലർക്കു വാചാലത, ചിലർക്കു കൈവേഗത, ചിലർക്കു നന്മ, ചിലർക്കു യുക്തി, ചിലർക്കു മഹാമനസ്സുത, ചിലർക്കു വ്യാപാരപടുതപം എന്നിങ്ങിനെ പലേ വിധത്തിലായിരിക്കും പ്രത്യേകത. ആത്മഹിതമായ തൊഴിലിൽ ദൈർഘ്യരേരിലും വെല്ലു ശോഭിപ്പാനിടവന്നേക്കാം.

തുമല്ലല്ലോ. മാനുഷശരീരയന്ത്രത്തിലെ അംഗവ്യവസ്ഥയുടെ
 ഘടനയേയും പ്രത്യേകിച്ചു ഹൃദയത്തിന്റേയും ശിരസ്സി
 ന്റേയും അതുളതവൃത്തികളേയും ശരീരത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യു
 ന്ന സൂക്ഷ്മശക്തികളേയുംകുറിച്ചുപയ്യോലോചനയെക്കാൾ
 അവയെല്ലാം ന്യായമായ ഉപയോഗങ്ങൾക്കും അഭി
 വ്യക്തികളായ തന്നെയാണു ശൃംഖലയായിട്ടുള്ളതെന്നു നി
 സ്സംശയം മനസ്സിലാക്കാം. ദേഹാലോചനയ്ക്കു മുമ്പിലുതിരു
 ന്നാൽ അന്തഃശാസ്ത്രവും മനോമർമ്മവ്യവസ്ഥയും പെരുമയ്ക്കു
 വും സംഭവിക്കുന്നതാകുന്നു. “ഇരിമ്പും തൊഴിലും ഇരിക്കെ
 കെടും” എന്നാണല്ലോ പഴമൊഴി. വേലയൊന്നുമില്ലെങ്കി
 ല് ജീവിതം വിഷാദജഡവും രസരഹിതവുമായ് ഭവിക്കുന്നു.
 അപ്രസജിവിതത്തോടു തർക്കമുണ്ടല്ലോ അന്തഃശാസ്ത്ര
 ഏതു ഭവ്യാമായ പ്രവൃത്തിയും സൂക്ഷകമായിട്ടേ തീരു
 കയുള്ളൂ. അങ്ങിനെയിരിക്കെ താഴെക്കാണുന്നതും താഴെ
 കാണുന്നതും ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നവരുടെയും ഉപജീവനത്തിന്നാ
 യി വേണ്ടപോലെ അലോചനിക്കാതെ സ്വസ്ഥവൃത്തി അ
 വലംബിക്കുന്നവർ ഏതൊരു നീക്കപ്പന്മാർതന്നെ എന്നു
 പറയാതെ കഴികയില്ല. “ഉത്സാഹമുണ്ടെങ്കിലിത്താഴമു
 ണ്ണാം” എന്നു പറഞ്ഞപ്പോലെ നിരന്തരമായ പരിശ്രമ
 ത്താൽ ഉപജീവനത്തിന്നുള്ള മാർഗ്ഗം ആർക്കും തുറക്കാം.
 “കാതരാ ഏവ ജല്പന്തിയൽ ഭാവ്യം തൽ ഭവിഷ്യതി” എ
 ന്ന സാരോക്തിപോലെ എല്ലാം വിധിയുണ്ടെന്നു സങ്കല്പി
 ച്ച സ്വസ്ഥമായിരിക്കുന്നവർ ഭീരുക്കളാണു. കരളുകാലം
 സ്വസ്ഥമായിരുന്നവർ പിന്നെ അലോചനശീലന്മാരായി

യന്ന കാര്യം കൂടെ ഞെരുക്കമാണ്. നിത്യപരിശീലനത്താൽ കഷ്ടത്തെ ഹിതമാക്കി അദ്ധ്വാനം തുടന്നുകൊണ്ടിരിക്കാഞ്ഞാൽ ലാഭമൊന്നും പ്രാപിക്കയില്ല. നാം എത്രയോ നിസ്സാരജീവിതമായി കരുതുന്ന ഉദ്യമിന്റെ നടപടിയെ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിയാൽ അദ്ധ്വാനശീലവും രീതിയും മറ്റും പഠിക്കാവുന്നതാകുന്നു. ബീത്വോത്സാഹികളെയാണത്രീമാന്മാർ എന്നു പറഞ്ഞുവരാറുള്ളത.

നമ്മുടെ പൂർവ്വികന്മാരുടെ അദ്ധ്വാനത്തിന്റെ ഫലമാണ് നമുക്കിപ്പോഴുള്ള സാമൂഹികതപവും സുഖാനുഭവസൗകര്യങ്ങളും തത്പരജ്ഞാനവും. അതുപോലെത്തന്നെ ഭാവി തലമുറകൾക്കുവേണ്ടി യഥാശക്തി ജഗൽ ഭണ്ഡാരത്തിൽ നമ്മുടെ ഓഹരി നിക്ഷേപിക്കേണ്ട ബാല്യത നാമോരോരുത്തർക്കും നിശ്ചയമായും ഉണ്ട്. സേതുബന്ധനത്തിന്നു അണ്ണാക്കൊട്ടൻ കൂടി തന്നാൽ കഴിയുന്ന വിധം സഹായിച്ചു കഥ എല്ലാവരും കേട്ടിരിക്കുമല്ലോ. ആയ്തിനാൽ യാതൊരാൾക്കും ചെയ്യാതെ ഇരിക്കുന്നവർ പലേ പ്രകാരത്തിലും പ്രകൃതി നിയമത്തെ ലംഘിക്കുന്നു.

V ധനം.

“നാം ഭരണം യുക്തം സമ്പദോപി ദാതുമനാം
ഭവന്തി ചതുരഭോഭക്താ വിചഭോപി മഹാത്മനാം”

(ദക്ഷാത്മാക്കളുടെ സമ്പത്ത് ഓഷ്ഠപരിണാമം വരെ നില നിൽക്കുന്നതാണ്. മഹാത്മാക്കൾക്കു നേരിടുന്ന വിപത്ത് ശുഭഭാവത്തിൽ ഫലപ്രദമായി ഭവിക്കുന്നതുമാണ്)

1. ധനം - ധനം ജീവിതത്തിന്റെ പരമോച്ചമായ ഒരു ഉദ്ദേശമല്ലെങ്കിലും വേദാന്തനിഷ്ഠമായ ഒരു നിസ്സാര സംഗതിയല്ല. “ധനമുലമീദം ജഗൽ” എന്ന് പറഞ്ഞപ്പോലെ ധനം ലോകരംഗത്തിലെ ഒരു പ്രധാനമായ ആയുധവും ശക്തിയുമാണ്. ലോകത്തിൽ തന്റെ സ്വന്തം നില ഉറപ്പിപ്പാനും ഭോഗങ്ങളിലുള്ള ആശ്രമങ്ങളെല്ലാം നിറവേറ്റി മനസ്സുതുച്ഛി അടയുവാനും, കളവു ചതി മുതലായ ദുർമാഗ്ഗവൃത്തികളിലേക്കു ആകർഷണം കരയുവാനും, നന്മക്കുപയോഗിപ്പാനും നല്ലൊരു ശക്തിതന്നെയാകുന്നു, ധനം. ആയതിനാൽ ന്യായമായ പരിശ്രമത്താൽ ധനം സമ്പാദിച്ച സൗഖ്യം പ്രാപിക്കേണ്ടമെന്നു മോഹിക്കുന്നതു നല്ലതുതന്നെ ധനത്തിനല്ല ഭോഷം, ധനത്തിനോടുള്ള സ്നേഹത്തിനാകുന്നു. ധനത്തെ ഹൃദയത്തിലല്ല, ശിരസ്സിലാകുന്നു; വഹിക്കേണ്ടതു; ഏണവെച്ചാൽ ധനത്തിൽ ആശവെക്കാതെ, ധനത്തിനായി ന്യായമായ വിധത്തിൽ ബുദ്ധിപൂർവ്വം പ്രയത്നിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കേണ്ടതും

ണം. ധനമെന്ന യക്ഷനെ സമുദയെ അധീനത്തിൽ നിൽപ്പി-
 നെക്കായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നത് അല്ലതന്നെ. എ-
 ന്നാൽ ആ യക്ഷന്റെ ബന്ധവസ്ഥയിൽ സമുദയെപ്പറ്റി നിർദ്ദി-
 യമായ സർവ്വ നിർദ്ദേശങ്ങളിലും കവിഞ്ഞു കൊടുത്താണ്.
 ധനം സൗഖ്യപ്രദമാണെന്നായിരിക്കെ, ധനം നിമിത്തം
 സമാധാനഭാഗത്തിന്നിടവരുന്നതു അതിശയമായി ത-
 ണെ. പാസ്തവത്തിൽ ധനത്തില്ലാത്ത യോഗ്യത, ധനം സ-
 ഞ്ചിപ്പാൻ വേണ്ടിയ പരിശ്രമങ്ങളാലുള്ള വാസ്തവത്തിൽ സ-
 ശക്തിയിലാണ്. ധനസമ്പാദനത്തിനായി യത്നിക്കുന്നവനെ
 ആലോചനനിമിത്തം ബുദ്ധിവികാസവും, പരിശ്രമത്താൽ
 പെരുന്തും, ക്ലേശങ്ങളാൽ ഭയങ്ങളുടെ അടക്കവും,
 ജനങ്ങളുമായുള്ള ഇടപഴക്കത്താൽ മനോഭയം, പ്രയാസത്താ-
 ല് ക്ഷമയും കരാറിനാൽ പ്രവൃത്തിയും ഉണ്ടാക്കുന്നു. വീള-
 ബിപ്രവൃത്തികളാൽ ഉദരപൂരണം ചെയ്യാൻ കഴിവി-
 ല്ലാത്തവരായില്ല. സാധനങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് വിവിധങ്ങളായ
 തീയും നായമായ പ്രകാരത്തിൽ പ്രാപിക്കുന്നതു യോഗ്യത
 യാണെന്നുള്ളതിന്നു സംശയമില്ല.

2. ദാരിദ്ര്യം, - പട്ടിണിയും പണത്തിന്റെ മുട്ടുമാക-
 ന്നു ദാരിദ്ര്യം, നിർലാഭമാണ്. ചുരുങ്ങിയ നിലയിൽ കൃ-
 ത്വനിശ്ചയങ്ങളോടുകൂടി അശോകത്തിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നതു
 ദാരിദ്ര്യമാണ്. അന്നത്തെ പണിയെടുത്തു കൊടുത്ത കൂലിവാ-
 ള്ളി അതുകൊണ്ടു ചിലവു കഴിച്ചു തൃപ്തിപ്പെടുന്നവൻ ദരി-
 ദ്രനല്ല. മാസത്തോളം 100 കേ വരെയുള്ള കൊറം വരവില-
 ധികരിച്ചു ചിലവുചെയ്തു മുട്ടുള്ളവനായി തീർന്നാൽ ദരിദ്രൻ

തന്നെ. മനുഷ്യന്റെ രണ്ടാമത്തെ ശത്രുവാണു് ഭാരിദ്രൂപം. ഒന്നാമത്തെ ശത്രു മഹാ വ്യാധിതന്നെ. യാതൊരു നഷ്ടം വെച്ചും ഭയവും കൂടാതെ ആരുടെയും മുഖത്തു നേരെ നോക്കി തലപൊക്കി നില്പാൻ കഴിവുള്ള ഒരു ശുലിക്കാരൻ പരമാവധി ആശ്രയിച്ചും, ലജ്ജിച്ചും, മുഖം മറച്ചും, ഭയപ്പെട്ടും, ഓടിയും, ഒളിച്ചും, കളുപ്പുപരഞ്ഞും, നടക്കാനിടവരുന്ന പ്രളയിനേക്കാൾ എത്രയൊ സ്വാഭാവികമായുള്ളവനും ഭാഗ്യവാനുമായവനും. എപ്പോഴും പണത്തിന്നു മുട്ടുള്ള ഒരാൾ അടിമയേക്കാൾ നികൃഷ്ടനായവനും. അങ്ങിനെയുള്ള ഒരാൾക്കു സ്വാതന്ത്ര്യവും, ജ്ഞാനവും, സമാധാനവും അങ്ങനെയൊരു മെങ്കിലും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല. അതു കൂടാതെ മുട്ടുകളെ തല്ലാലം നിവൃത്തിക്കേണ്ടതിന്നു 'മേലും കീഴും' ആലോചിക്കാതെ അദ്ദേഹം 'സേവിച്ചു' അദ്ദേഹം ഇഷ്ടപ്പെടുകയും കീഴടങ്ങേണ്ടിവരികയും ചെയ്യുന്നു. മുട്ടുള്ളവൻ ലോകത്തിന്റെ മുഖത്തു നോക്കാൻ വൈയ്യമുണ്ടാകുന്നതല്ലെന്നു മാത്രമല്ല, ജീവിതം ഭാരമായി തോന്നുകനിമിത്തം ആയാൽ എപ്പോഴും ദുഃഖസാഗരത്തിൽ മുങ്ങി തന്നെത്താനെക്കൊണ്ട് കഴിവില്ലാതെ ആത്മീയശക്തിയെ ക്ഷയിപ്പിക്കുകയും "യേന സൈവപി മത്സ്യേന ജീവന്തോപി മൃതം ഇവ" എന്ന വിധത്തിൽ തന്നെത്താൻ മരിച്ചു നിലയിൽ കരുതുകയും ചെയ്യുന്നു. ഉയന്നു നില്ക്കുന്നതിന്നു അധഃപതിക്കുന്നതിലാണ് ദുഃഖത്തിന്റെ കീഴ്പ്ലം. സുഖദുഃഖഭാര നയുണ്ടായിത്തീരുന്നതു ദിനചര്യക്രമത്തിന്നനുസരിച്ചാകുന്നു. അതി സുഖത്തിൽ ചതുർവിധ വിഭവങ്ങളോടും അനുസ്മര്യ വേഷധാര

ണത്തോടുകൂടി ദിനപതും ശീലിച്ചുവന്നാൽ അതിന്നു ഭംഗമുണ്ടാകുമ്പോഴല്ലാം ദഃഖമുണ്ടെന്നു. ഏതു മാതിരി കഷ്ടങ്ങളും അനുഭവിച്ചു ശീലിച്ചുവന്നു ദഃഖം വളരെ ചുരുങ്ങിയിരിക്കും. തത്പരതയും എന്തുതന്നെ രേഖാപ്പെടുത്താൻ. “അന്തരം നാഭിജാതാമി നീലനന്ദ്യ മൃതന്യുവ” എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതുപോലെ ദരിദ്രൻ ജീവൻമുതൽതന്നെ.

3. കടം = എത്ര തുണവാണാണെങ്കിലും കടക്കാരനായാൽ അധോഗതി പ്രാപിക്കുകയേ ഉള്ളൂ. കടത്തിൽ പെട്ടവർ എപ്പോഴും ലജ്ജിച്ചും ദളിച്ചും കഴിച്ചുകൂട്ടേണ്ടിവരുന്നതിന്നു പരമെ ആയാൾക്കു ഒരിക്കലും നിവർത്തിപ്പാൻ കഴികയുമില്ല. അങ്ങിനെയുള്ള ഒരാൾക്കു സത്യമുമാദകളോടുകൂടി സ്വധർമ്മം നടത്തുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. കടത്തിന്റെ പാത്താണു കളവും ചന്തിയും സവാരി ചെയ്യുന്നതു. ഒരിക്കൽ കടം വാങ്ങിയാൽ വീണ്ടും വാങ്ങാൻ ആരും മടിക്കുക പതിവില്ല. കടം വാങ്ങി ശീലമായാൽ “കടമാണെങ്കിൽ കമ്മാളനു ആണു രണ്ടു” എന്നു തോത്തിൽ കിട്ടുന്നോടത്തോളം കടം വാങ്ങി കൂട്ടുന്നു. “കണ്ടതെല്ലാം കൊണ്ടാൽ കൊണ്ടതെല്ലാം കടം” തന്നെ. കടം വാങ്ങാതെ ഒരു സുഖം അനുഭവിപ്പാൻ ബീച്ചത്തിയില്ലെങ്കിൽ ആ സുഖം വേണ്ടെന്നുവെക്കുന്നതാണുത്തമം. കടത്തിൽ ഉണരുകയേക്കാൾ അത്താഴമില്ലാതെ ഉറങ്ങുകയാകുന്നു നല്ലതു. കടത്തിന്നു നടക്കുന്നവൻ ഒടുവിൽ വൃസനിച്ചു നടക്കേണ്ടിവരും. ആയതിനാൽ യാതൊരാവശ്യത്തിന്നും കടം വാങ്ങുകയില്ലെന്നുള്ള ദൃഢനിശ്ചയത്തോടുകൂടി നടന്നു വരേണ്ടതാണ്.

മുഗപ്രായമായി പഞ്ചേന്ദ്രിയ സുഖങ്ങൾക്കു അതിരില്ലാതെ കാംക്ഷിക്കുന്നതിനാലും, മദ്യപാനത്താലും, സ്ഥിതിയിലധികരിച്ചു ജനങ്ങളെ കാട്ടിക്കൂട്ടേണമെന്നുള്ള ഭേദിതാലമാണ മനുഷ്യർ കടക്കാരാക്കിയതത്. എല്ലാവരെയും കാട്ടിക്കൂട്ടേണമെന്നുള്ള ദുർഭിമാനവും അന്തസ്സം മുഗന്തനിമിത്തമാണ്. നമ്മുടെ കർമ്മപരിപാലകഹൃദയമായ വിധിയെ ക്ഷമയോടുകൂടി നശിച്ചു തലക്കാലസ്ഥിതിയിൽ തൃപ്തിപ്പെട്ടു അഭിവൃദ്ധിക്കായി സ്ത്രായമായ പരിശ്രമങ്ങൾ ചെയ്തു വരികയാകുന്നുവേണ്ടതു. ആധുനിക പരിഷ്കാരഭരതത്താൽ ഏതത്തോളം ദോഷങ്ങൾ ജനസമുദായത്തിന്നു സംഭവിക്കുന്നുണ്ടെന്നതിന്നു കയ്യുംകണക്കുമില്ല. “കിടക്കുന്നതു കാലപ്പുറ സ്വപ്നം കറങ്ങുന്നതു മയ്യും മാളികയും” എന്നതർത്ഥത്തിലാണു നവീനപരിഷ്കാരത്തിന്റെ രജാലങ്ങൾ. ഏതിൽനിന്നും നല്ലതിനെ തിരഞ്ഞെടുത്തു ചിത്തയെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നതെന്ന. താണസ്ഥിതിയിലുള്ള ഒരാരം സ്വാഭിമാനമുള്ള മയ്യാദക്കാരനാണെന്നു വരുത്തുന്നതിനേക്കാൾ ധനികനാണെന്നു അന്യന്മാരെ കാട്ടിക്കൂട്ടുവാൻ വേണ്ടി കടക്കാരനും മുട്ടുള്ള വന്നമാക്കിയെന്നതു “തീയിൽ പാററ ഭരിച്ചുമാടി” നശിക്കുന്നവിധംതന്നെയാണു്. “കാണം വിരരും കാണം ഉണ്ണാൻ തുനിയരുത” “ഇരണുപൊന്നണിഞ്ഞേരററുക്കളിഞ്ഞിടൊല്ല” എന്ന പഴമൊഴികളെ ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ഓർക്കേണ്ടതാണ്. ഓരോരൊ ദർശനങ്ങൾക്കു നമ്മെ ബാധിക്കുന്നതാകും നമ്മുടെ സ്വശക്തി ഓരോ അടിവിന്യോട്ടവെക്കുന്നു. ആന്തരിയമായ നൽഗുണങ്ങളൊന്നും

ഇല്ലാതെ ബാഹ്യമായ പരിഷ്കാരങ്ങൾ മാത്രം അഭിനയിച്ചു നടക്കുന്നവരുമായി സംസ്കാരം ചെയ്യാതിരിപ്പാനും സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്. ആദ്യത്തിൽ കയ്യാൽ ചിലവൊന്നും കൂടാതെതന്നെ സൽക്കാരങ്ങൾ ലഭിക്കുമെങ്കിലും അതു ശീലമാക്കി അന്വേഷിക്കേണ്ട സൽക്കരിപ്പാൻ ആരെയും കാണുകയുണ്ടാവില്ല. ദുഃഖവൃതന്മാർക്ക് ആ വലകളിലൊന്നും കട്ടാക്കതെ കഴിച്ചുകൂടാം.

4. ആചാര്യരുടെ - ദേശഭൂമി നന്മകളെ എല്ലാം കെട്ടക്കുന്നതും തിന്മകളെ വലിപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ട് നിരന്തരപരിശ്രമങ്ങളാലും കൃത്യ നീതിയുണ്ടാകാലും നീർന്നതപത്തിൽനിന്ന് കൂടുതൽ ഉയർന്നവരേണ്ടതാവശ്യമാണ്. ഒരാൾ എങ്ങിനെയാകുന്നു ധനം സമ്പാദിക്കുന്നത്, ചിലവുചെയ്യുന്നത്, കൊടുക്കുന്നത്, വാങ്ങുന്നത്, ഉപകാരം ചെയ്യുന്നത്, കരുതുന്നത് എന്നുള്ള സംഗതികളിലാകുന്നു ആയാളുടെ വിവേകത്തിന്റെ പരീക്ഷ. ലോകം നിലനില്ക്കുന്നതോളം കാലം ജനങ്ങളിൽ അധികപക്ഷവും വേലക്കാരായിരിപ്പാനേ സിദ്ധ്യുണ്ടുള്ളൂ; അതു ലോകത്തിലേക്കു നന്മയാകുന്നു. എന്നാൽ ധനികന്മാർക്കു മാത്രമേ സൗഖ്യം ഉണ്ടായിക്കൂട്ടൂ എന്ന പ്രകൃതിനിയമമില്ല. നിർന്നതപം ആനന്ദാനുഭൂതിക്കു ഒരു തടയല്ല. ഏതു സ്ഥാനത്തിലുള്ളിലുള്ളവർക്കും തങ്ങളുടെ സ്വാഭാവികവും സ്വാതന്ത്ര്യവും സൗഖ്യവുമാണ്.

ആശ്വാസസ്രോതസ്സുകൾ, കടുംബരക്ഷ എന്നിവ മാത്രമല്ല സ്വാഭാവികവും സ്വാതന്ത്ര്യവും മൃഷ്ടി, ശക്തി മുതലായവ

യവയുടെ പുഷ്പിയെകൂടി ധനമുണ്ടാക്കിത്തീർന്നതിനാൽ
 ഞായറായ ധനസ്ഥാനവും കൃത്യത്തോടുകൂടിയ ചിലവും
 വളരെ മുഖ്യമായ വിഷയങ്ങൾ തന്നെയാണ്. ചിലർക്കു അ
 ലോപനിക്കാൻ കഴികയില്ല എന്നാൽ മറ്റുചിലർക്കു അ
 സന്ധാദിപ്പാനറിയും, സൂക്ഷിപ്പാനറിയില്ല. സൂക്ഷാലോ
 ചന ചെയ്യുന്നതായാൽ പണിമുടക്കത്തിന്നും, രോഗത്തി
 ന്നും, ആകസ്മികമായ ആപത്തുകൾക്കും, വാൽകൃദൾക്കും,
 മാതാപിതാകളുപദ്രവികളെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ബാല്യ
 തകളെ നിറവേറ്റാനാവാതെയുണ്ടു ധനം കരുതിവരേണ്ട
 തന്നെന്നു ആർക്കും മനസ്സിലാവുന്നതാണ്. മേലിലുണ്ടാവു
 ന്നപോകുന്ന ഒരു നന്മക്കേറ്റം, തന്നിരിക്കപ്പെട്ട ഒരാൾക്കോ
 പേണ്ടി സ്വാതന്ത്ര്യപ്രതിപത്തി കരളുതുടങ്ങുന്നതു സ്വസ്ഥ
 ക്തിവർദ്ധനവും, ആത്മസംയമനത്തിന്റെയും ത്രാഗത്തി
 ന്റെയും ആദ്യത്തെ പാഠവുമാണ്.

* “ആയംദൃഷ്ട്വാ നൃപംകർത്താൽ ആയാദല്ലതരവ്യയഃ”

എന്ന പ്രമാണത്തിന്നനുസരിച്ചു വരവിൽ അല്പം
 ചുരുങ്ങിയ ചിലവു എന്നാണ് പ്രകൃത്യസരണമായരീതി.
 ചിലവുകൾക്കു കൃത്യങ്ങൾ നിശ്ചയിച്ചു “പലതുളളിപെരു
 പെള്ളം” എന്ന ധാരണയോടുകൂടി വരവിൽനിന്നു അ
 ല്പാല്പം ക്രമമായി വല്ല ഫണ്ടിലും മുഖധനമായ് ഇട്ടുവരേണ്ട
 താണ്. അങ്ങിനെ ചെയ്യാലല്ലാതെ, ചിലവുകളെല്ലാം ക
 ഴിച്ചുകൂടിയതിന്നു ശേഷം, ഓക്കി തന്താങ്ങളുടെ വക്കൽ

* വരവു നോക്കിട്ടു ചിലവു ചെയ്യണം; വരവിൽവെച്ചു ചുരു
 ക്തിയിരിക്കണം ചിലവു.

തന്നെ സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചാൽ മാൺഷപരപലും മേതുവൽ സാധാരണമാക്കാക്കും സാധിക്കുന്നതല്ല. വല്ല ഫണ്ടിലും കറെ പണം സ്വരൂപിച്ചു നില്ക്കുമ്പോൾ മനസ്സമാധാനവും കിട്ടുന്നു. വരവു ചരക്കിയവർക്കും പ്രത്യേകിച്ചും ഗൃഹഭരണകൃത്യവും സൂക്ഷ്മദൃഷ്ടിയും ഇല്ലാതെ മുട്ടുകളും കടങ്ങളും കൂടാതെ കഴിപ്പാൻ സാധിക്കയില്ല.

ധനപഷ്ടിതാൽമാത്രമല്ല, അനാവശ്യങ്ങളെ ചുരുക്കി ഉള്ളതിൽ തൃപ്തിപ്പെടുന്നതുകൊണ്ടും സമാധാനസമ്പന്നന്മാരും. സർവ്വോപരി തന്നെത്താൻ ആന്തരമായി സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ട് മുമ്പിൽ പഠിക്കേണ്ടത്. നികൃഷ്ടവും അന്യായവുമായ ലാഭങ്ങൾക്കൊന്നും കൊതിക്കാതെ സ്വല്പ സംഗതികളിൽകൂടി കൃത്യംവെച്ചു ചിലവു ചുരുക്കുകയാകുന്നു വേണ്ടത്. കൃത്യം എന്നുവെച്ചാൽ ലോഭമല്ല. കൃത്യം ലോഭത്തെപ്പോലെ പണത്തിനെ പൂജിക്കുന്നില്ല; അതിനെ ഉപയോഗമുള്ളതായി മാത്രം കരുതുന്നതേയുള്ളൂ. കൃത്യമുള്ളവന്നു ഉദാരശീലനായിരിപ്പാൻ കഴിവുണ്ടായിരിക്കും. കൃത്യം വിവേകത്തിന്റെ ഫലവും, ഇന്ദ്രിയനിഗ്രഹത്തിന്റെ കൂടെപ്പിറപ്പും, സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ ജനനിയുമാണ്. കൃത്യം എന്നതു തന്നെത്താൻ നിലനില്പാൻവേണ്ടിയ സ്വസ്ഥായശക്തിയുടെ ഒരു സൂചകമാകുന്നു. കൃത്യമുള്ളവൻ സത്യവാനാണ്; അതെന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, കൃത്യമില്ലാത്തവൻ കടക്കാരനും മുട്ടുള്ളവനുമായിത്തീർന്നു കളവു, ചതി, നീചസ്വഭാവമുതലായ ഹീനവൃത്തികളാൽ അഹോർവൃത്തി കഴിച്ചുകൂട്ടുവാനിടവരുന്നേക്കാം. സ്വർണ്ണത്തെക്കാളും രത്തത്തെക്കാളും എത്രയോ വിലപിടിച്ചതു വിവേകമാണ്.

5. ലോഭം — ധനത്തിനെക്കുറേണ്ട മാത്രം ഗണിക്കുന്ന ലൗകികവിജയം തല്ക്കാലം കണ്ണിനെ മിന്നിക്കുന്ന താണെങ്കിലും സൽഗുണങ്ങളെയും അതോടുകൂടി സമ്പാദിക്കാത്തവർ എന്തെന്നോക്കും ദരിദ്രന്മാർതന്നെ. നിരന്തരമായി അദ്ധ്വാനിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു, അരിഷ്ടിച്ചു ചിലവുകഴിച്ചുകൂടി, വേണ്ടപ്പെട്ടവർക്കുകൂടി യാതൊരു രക്ഷയും, ആർക്കും യാതൊരുപകാരവും ചെയ്യാതെ ഉറപ്പികക്കുറപ്പിക പലിശ വാങ്ങി ധനത്തെ പൂജിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നാൽ ആർക്കു ധനം സമ്പാദിക്കാം. എന്താൽ പണത്തിനെ മാത്രം സ്നേഹിച്ച ലോഭത്താൽ സമ്പാദിച്ചുകൂടുന്നതു നിഷ്പ്രയോജനവും വിഡിതവുമാണ്. ധനത്തിനെ മാത്രമുള്ള സ്നേഹം ആത്മപ്രകാശത്തെ മറയ്ക്കുന്നു. അസ്ഥിരവും നശപരവുമായ അല്പധനത്തിന്നു വേണ്ടി വിശിഷ്ടഗുണങ്ങളായ സൽഗുണങ്ങളെ വിക്രയം ചെയ്യുന്നു. 'ഷൈലോക്കിനെ' പോലെയുള്ള കൂട്ടർ ഏറെയും നിന്ദനാർത്ഥം സ്ഥാനത്തെ അർഹിക്കുന്നതേയുള്ളൂ. 'കനകം മൂലം കുമിനീമൂലം' എത്രമാത്രം ജീവനാശങ്ങളും ജീവശ്വേഗങ്ങളും ലോകത്തിൽ സംഭവിക്കുന്നുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞറിയിക്കേണ്ടതില്ലല്ലോ.

* “കമ്മണാ മനസാ വാചാ പരദ്രവേഷേ നീസ്പൃഹാ അസ്തേയമിതി സംപ്രോക്തം ഋഷിഭിസ്സുതപശ്ശിഭിഃ”

* മനോവാക് കർമ്മങ്ങളാൽ ആകൃഷ്ടൻ സ്വത്തിൽ ആശ്യില്ലാക്കിരിക്കുന്നതാണ് മോക്ഷസാധനവും എന്നു തത്വപര്യായം ഋഷികളുടെ പരമമുഖ്യമിരിക്കുന്നു.

എന്ന പ്രജാപ്രാപ്തവചനപ്രകാരം പരമേശ്വരൻ കളവു, പിടിച്ചുപറ്റി മുതലായവകൾക്കു തുല്യമാണ്.

മിന്നാമിനങ്ങളുടേ അതിന്റെ പ്രകാശത്താൽ തന്റെ നിസ്സാരമായ പൂജയെത്താമെന്നും ശോഭിപ്പിക്കുന്ന വിധം തന്നെ സത്വമയ്യുമായില്ലാത്ത ലബ്ധിയാർജ്ജനം യനം ആത്മ സിദ്ധിയെത്താൽ മറ്റൊരു അതിന്റെ ഉടമസ്ഥന്റെ നിസ്സാര തയെത്താമെന്നും ലോകത്തിന്നു വെളിച്ചപ്പെടുത്തുന്നു. 'വാങ്ങുക' എന്ന പദമല്ലാതെ 'കൊടുക്കുക' എന്ന പദം പരിചിതമായിട്ടുള്ള ഒരു ധനികനെ ഭയപ്പെടുന്ന ഒരു യാഥാർത്ഥ്യത്തെത്താൽ യോഗ്യനെന്നു കരിക്കലും പരഞ്ഞുകൂടാ. പലരേയും കെട്ടിത്തൂങ്ങുന്ന നേടിയ 'ആരംഭം' എന്ന നാമക രണത്തിന്നു അർത്ഥമുള്ള. എന്നാൽ അതിന്റെ വിശദീകരണം അത്യാഗ്രഹവും ദുര്യം സൂചിക്കുന്ന ഒരു കാര്യം കരിക്കലും സൗഖ്യം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതുമല്ല.

എന്നാൽ വിവേകമുള്ള ധനികൻ, മറ്റുള്ളവരെക്കാൾ തനിക്കു ലോകത്തോടുള്ള ദുരവസ്ഥിതപത്തെ നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാക്കി സ്വയംകരുതിയെ തന്റെ സഹജീവികളുടെ നന്മക്കായ്ക്കൊണ്ടു എപ്പോഴും ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതാകുന്നു. ഒരു ഏരിയയിൽ വെള്ളം നിറയുന്തോറും പലേ ചെൽവഴിക്കും ജലത്തിനെ വിട്ടൊഴുക്കി കൃഷിസ്ഥലങ്ങളിലുപയോഗപ്പെടുത്താത്ത പക്ഷം ഏരിയ പൊട്ടി ജലം ഒന്നായി തള്ളിപ്പോകുന്നതു കൂടാതെ കൃഷി സ്ഥലങ്ങളെ കൂടി മുക്കി നശിപ്പിക്കുന്നതുമാണല്ലോ. 'മനസ്സിലാക്കുക' എന്നതിന്റെ നിർവ്വചനം നിർവ്വചിക്കുന്നതാണിത്.

ത്തും കൊടുക്കേണ്ടിവരും. ഇതു ആർക്കും തടുപ്പാൻ കഴിയാ
 ത്ത പ്രകൃതിനിധമമാണ്. തന്റെയും തന്റെ ആശ്രയ
 ത്തിലിരിക്കുന്നവരുടെയും നിത്യവൃത്തിക്കും, സാധ്യസംരക്ഷ
 ണത്തിനും, പരോപകാരത്തിനും ഉതകാത്ത ലുബ്ധധന
 പോരൻ, അഗ്നി, ശത്രു, ഭോഗം, യാപനം, രാജകോപ
 മുതലായവയാൽ പെട്ടെന്നു നശിച്ചുപോകാനിടവരുന്നതു
 നാം ഇടക്കിടെ കണ്ടുവരാറുണ്ട്. ഒരാൾ തന്നെ സുതരങ്ങൾ
 പ്രയോഗിച്ചും, അനേകം ജനങ്ങളുടെ 'തലയിൽ കല്ലു തു
 ക്കിയിട്ടും', 'കഞ്ഞിയിൽ പൂഴിവാരിയിട്ടും', തന്റെ നിത്യ
 വൃത്തിതന്നെ വളരെ അരിഷ്ടിച്ചും ധനം മേലേക്കു മേലെ
 സ്വന്തമാക്കിപ്പോകുട്ടി ഭൂതം നിക്ഷേപത്തിന്റെ ഓരോന്നിരിക്കുന്ന
 പോലെ' ധനശയ്യയാൽ ബന്ധിതനായി കാലക്ഷേപം ക
 ഴിച്ചുകൂട്ടി പ്രണേപ്രയാണനമയ്ക്കത്ത മനുസ്സമാധാനം ഭേ
 ശംപോലുചിപ്പാതെ അവസ്ഥാനതിരസ്സരണിയിൽ മരണ
 പോകുന്നു. ആയുരം മരിക്കുന്നതിന്നു മുഖാധിതന്നെ അ
 വകാശികൾ തമ്മിൽ ഛിദ്രിച്ചുതുടങ്ങി, അശനിപര
 ത്താലെന്നപോലെ, സ്വത്തു പൊടുന്നനെയെ നശിച്ചി
 ട്ലുകിൽ മരണാനന്തരം അവകാശികൾക്കു മടം വലിച്ച
 മത്സരിച്ചു. ഒരാളുടെ ജീവിതകാലം മുഴുവനും കഷ്ടപ്പെ
 ള്ളാക്കിയ ധനത്തെ താൻ നേടാപ്പെടാത്ത മാറ്റത്തിന്
 അവർ നിമിഷംകൊണ്ടു "പൊടിപുരമായി" യാപനം
 ചെയ്യുന്നു. സ്വതന്ത്ര്യത്തിന്നും സമാധാനത്തിന്നും അ
 ക്കമാത്രമുണ്ടാണ് ധനം. ധനം നിമിത്തം വിപരീതമാ
 അനുഭവം ഉണ്ടായിത്തീരുന്നതിനേക്കാൾ നിർവ്വേഗത
 ലിരിക്കുകയാണ് എത്രയോ ഭേദം.

6. പരോപകാരം - സമയോചിതമായ ഉപകാരം

ആരെയും ദരിദ്രനാക്കയില്ലെന്ന മാത്രമല്ല, സർവ്വ ഭാഗ്യങ്ങളെയും നൽകുകയും ചെയ്യും. മനുഷ്യാലെ കൊടുക്കുന്നതെല്ലാം പതിനടങ്ങായി മടങ്ങിവരും. പക്ഷേ അതിനെപ്പറ്റി തലുലം ആലോചിക്കേണ്ട. ഒരു മുറി തുറന്നിട്ടാൽ ശുദ്ധവായു എപ്പോഴും വന്നു തിരഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കും. അടുച്ചിട്ടാൽ ശുദ്ധവായു ലഭിക്കുകയില്ലെന്ന മാത്രമല്ല മുറിക്കകത്തുള്ള വായു ദുഷിച്ചുപോകയും ചെയ്യും. പുഴ നദിദ്രത്തിലേക്കു ഒഴിയുന്നതോടും വീണ്ടും നിറഞ്ഞൊഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഒഴുകിനെ തടഞ്ഞാൽ ജലം ദുഷിക്കുന്നതും പുഴ നീളെ പൊട്ടുന്നതുമാണ്. ഇതു പ്രകൃതിനിയമാണ്. പരോപകാരത്താൽ മാത്രമെ മനുഷ്യിനു നിർമ്മലത്വം സിദ്ധിക്കൂള്ളൂ. മനുഷ്യ നിർമ്മലമായിത്തീരാതെ ജീവിതയാത്രയിൽ യാതൊരഭിവൃദ്ധിയും പ്രാപിക്കുന്നതുമല്ല. ആയതിനാൽ പരോപകാരമായ പുണ്യകർമ്മത്തെ നോക്കിട്ടാണ് ആരേയും വിവരമതിക്കേണ്ടതു, അവരുടെ കയ്യാശമുള്ള സാധനങ്ങളെ നോക്കിട്ടല്ല. സൂര്യന്റെ പ്രകാശമാകുന്നു സൂര്യനുളള മഹിമ, ഗോളങ്ങളെ ഭരിക്കുന്ന ശക്തി നിമിത്തമല്ല. സ്വപ്നത്തിനുളള ശ്രേഷ്ഠത എങ്ങിനെ അതിനെ കൊണ്ടുളള ഉപയോഗം നിമിത്തമാകുന്നുവോ അങ്ങിനെതന്നെ സമസൃഷ്ടികൾക്കുളള ഉപയോഗം നിമിത്തമാകുന്നു മനുഷ്യനുളള ശ്രേഷ്ഠതയും. പരോപകാരത്തിനെ സംബന്ധിച്ച രീതിയൊന്നും നിജപ്പെടുത്താവുന്നതല്ല. “പരോപകാരമേതുമിദംശരീരേ” എന്ന ധർമ്മമേതോടുകൂടി ഹൃദയം

സന്ദർഭങ്ങളിലും 'യഥാശക്തി യഥോപിതം' സഹജീവികളുടെ നന്മക്കായ്കയാണു് 'ജ്ഞാനായ ദാനമേവ രക്ഷണായ' ചെയ്യുന്നതെല്ലാം പരോപകാരമാത്രമല്ല ധനത്താൽ മാത്രമല്ല ജ്ഞാനോപദേശത്താലും, മറ്റുകയായ നടവടി, വാക്കു, ദേഹം എന്നിവയാൽകൂടിയും പരോപകാരം ചെയ്യും. അനുകൂലമായ വിചാരത്തിന്നുകൂടി അനുഗ്രഹശക്തിയുണ്ടു്. എന്നാലും ധനമെന്നതാണു് പരോപകാരത്തിന്നുള്ള പ്രധാനമായ ശക്തി. അന്നദാനം പരോപകാരത്തിൽപ്പെട്ട പരമോൽകൃഷ്ടമായ ഒന്നാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. വീശുന്ന വലഞ്ഞുവരുന്നവർക്കു് താങ്ങുക്കൊടുക്കുവാനുള്ളതിൽ നിന്നെങ്കിലും ഒരോഹരി കൊടുക്കേണ്ടതു സർപ്പക്കും നിർബ്ബന്ധമായ ഒരു ബാധ്യതയാണു്.

കാണുന്നവർക്കും ചോദിക്കുന്നവർക്കുമെല്ലാം അസ്ഥാനത്തും അനുപിതമായും അവരുടെ ഇഷ്ടം പ്രവൃത്തിച്ചു ധനത്തെ ദർപ്പനം ചെയ്യുന്നതു വിവേകപൂർവ്വമായ പരോപകാരമല്ല. വയോവൃദ്ധന്മാർക്കും, അംശവൈകല്യമുള്ളവർക്കും, അനാഥ ശിശുക്കൾക്കും, വിത്തഭൂമി രേഖാ മുതലായവേണ്ടുള്ളതാൽ തന്നെത്താണു് രക്ഷിപ്പാൻ കഴിവില്ലാത്ത സ്ഥിതിയിലുള്ളവർക്കും, പ്രവൃത്തിക്കു ശേഷികെട്ടവർക്കും മാത്രമെ സമുദായത്തിൽനിന്നു പുണ്യരക്ഷക്കവകാശമുള്ള ശേഷമുള്ളവർക്കെല്ലാം അവരുടെ സ്ഥിതിക്കും തരത്തിന്നും സന്ദർഭത്തിന്നും അനുസരിച്ചു സമയോപിതംപോലെ രക്ഷ ചെയ്യുന്നതും; സ്വപ്രയത്നശക്തി പുഷ്ടിപ്പെടുത്തേണ്ടതിന്നുള്ള സഹായങ്ങൾ ചെയ്തുകൊടുക്കുന്നതും മാത്രമെ നന്മ

പാത്രദാനമായിരിക്കുകയുള്ളു. സ്വപ്രയത്നത്തിന്നു ശേഷിയുള്ളവനെ മടിച്ചന്മാരാക്കി പരയ്ക്കുന്നതാൽ കാലക്ഷേപം കഴിച്ചുകൂട്ടുവാനിടവരുത്തുന്ന അപാത്രദാനങ്ങൾ രാജ്യത്തിന്റെ ഭക്ഷ്യമന്തിന്നു ഹിതകരമല്ല. അങ്ങിനെയുള്ളവയെല്ലാം അരോഹ്യത്തി കഴിച്ചുകൂട്ടത്തക്ക തൊഴിലാണു ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കേണ്ടതു. അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നതിൽ പരോപകാരമുണ്ടു, എന്നാൽ ഭവ്യയമില്ലതാനും.

സർവ്വപ്രാധാന്യമായി ബ്രഹ്മസായശാലകളും കരകൗശലങ്ങളായ തൊഴിലുകൾ അതു സിദ്ധിക്കുവാൻ തൊഴിലാലയങ്ങളും സ്ഥാപിക്കുക; വിദ്യാഭ്യാസം പ്രചുരപ്രചാരമാക്കി തീർക്കുക; അധഃകൃതവർഗ്ഗങ്ങൾക്കു സാഹസികതയും വലിപ്പിച്ചു സമത്വം ആചരിക്കുക; പൊതുജനങ്ങൾക്കറിവു വലിപ്പാൻ വായനശാലകൾ ഏർപ്പെടുത്തുക; ഗതാഗതമാർഗ്ഗങ്ങളിലെല്ലാം വൃക്ഷങ്ങൾ നട്ടുണ്ടാക്കുക; ആവശ്യമുള്ളവിടങ്ങളിലെല്ലാം ജലാശയങ്ങളും സത്രങ്ങളും നിർമ്മിക്കുക, ബലിമുട്ടുള്ളവയെല്ലാം ചുരുങ്ങിയ പലിശക്കു കടംകിട്ടത്തക്ക വിധത്തിൽ ഐക്യനാണയസംഘങ്ങളെ വലിപ്പിക്കുക; സാധുക്കളായ കൃഷിക്കാർക്കു വീത്ത, വല്ലി, കാലികൾ, കൃഷിപരിഷ്കാരങ്ങൾ മുതലായ ആവശ്യങ്ങളിലേക്കു ധനസഹായം ചെയ്യുക; പാവപ്പെടുന്നവർക്കു യഥാശക്തി ദാനങ്ങൾ നൽകുക; ദോഗികൾക്കു വേണ്ടപ്പെട്ട രക്ഷകളെല്ലാം ചെയ്യുക; അറാഥ ശീതളങ്ങളുടെ രക്ഷക്കു പണ്ടേർപ്പെടുത്തുക; രക്ഷകർത്താക്കന്മാരില്ലാത്ത സാധുസ്രീകൾക്കു ഉപജീവനമർജ്ജ്വത്തിനായി അവർക്കു യോജിച്ചതായ

തൊഴിലാലയങ്ങൾ ഏല്പിട്ടത്തുക; ആപത്തുകൾ നേരിട്ടിരിക്കുന്നവകെല്ലാം കഴിയുന്നതു സഹായങ്ങൾ ചെയ്തു; പൊതുജനോപകാരത്തിനായി സ്നേഹിത സംരക്ഷണങ്ങളേയും സേവാസമാജങ്ങളേയും പ്രവർത്തിപ്പിക്കുക; എന്നിങ്ങിനെ അ സംഖ്യം പ്രകാരം ഒരുവിതൃമേരിയ പൊതുജനോപകാരങ്ങൾ ചെയ്യാൻ മാർഗ്ഗങ്ങളുണ്ട്.

“സന്ദേഹം വേണ്ട ചരന്തപകാരത്തിനാകാത്തതെങ്കിൽ കിരദേഹം കൊണ്ടൊരുപലമിഹ പ്രാണിനാം ക്ഷോണിതനിൽ”

എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വിധം പരോപകാരബുദ്ധി ഉൾപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത മനുഷ്യജീവിതം പ്രതീകമാണ്.

സമസ്തജീവികളെ സ്നേഹിച്ചു യഥാർത്ഥമായി എല്ലാവരെയും ജീവിതയാത്രയിൽ സഹായിക്കുന്നതാണ് ശരിയായ ഹൃദയപരമജനം. വിശ്വപരമാർത്ഥതയിൽ പ്രത്യക്ഷമായി കാണുന്ന ഹൃദയപരമൈതന്യവിലാസങ്ങളെ ഭജിക്കാത്തവർക്കും യഥാർത്ഥഭക്തി ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല. സമസ്തജീവിസ്നേഹമില്ലാതെ സൽഗുണങ്ങളുടേയും യോഗ്യതയുടേയും ഭക്തിയുടേയും സത്യത്തിന്റേയും സൗമ്യമല്ലാത്ത മിത്രവും സമാർത്ഥതപരതയെ മറച്ചു വെച്ചുവെച്ച ഒരുപക്ഷേപം മുതലാണ്. ലോകം നിലനിൽക്കുന്നതിനായുള്ള ശ്രമം നീതിയായും നടത്തുന്നതു കൂടി യാതൊരു പ്രതികാരത്തെയും പകർച്ചമില്ലാതെ ദോഷപരിഹാരത്തെ മുൻനിർത്തി ദയാനവീതമായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

VII വിവാഹം.

“കരുതേഷുമന്ത്രി കരണേഷ്ടാസി
 രൂപേഷ്വലക്ഷ്മീ ക്ഷമയാ ധരിതീ
 സ്നേഹേഷ്ടമാതാ ശയനേഷ്ടവേശ്യാ
 ഷരംകർമ്മധാരി കലധർമ്മപത്നി.”

(കാതൃക്കളിൽ മന്ത്രിയായും, ശുശ്രൂഷയിൽ ഭാസിയാ
 ത, രൂപത്തിൽ ലക്ഷ്മിയായും, ക്ഷമയിൽ ഭൂദേവിയായും,
 സ്നേഹത്തിൽ മാതാവായും, ശയനത്തിൽ വേശ്യയായും വ
 ര്ത്തിക്കുന്ന സ്ത്രീയാണ് കലധർമ്മപത്നി)

1. വിവാഹം - മിക്കതും പ്രാണികൾക്കു ഭാര്യത്വ
 സുഖം കൂടാതെ കഴികയില്ലെന്നുള്ളത് തീർച്ചയാണ്. സ
 ത്താനോല്പാദനത്താൽ ലോകത്തെ നിലനിർത്തുവാൻവേണ്ടി
 സ്നേഹരൂപമായ ആനന്ദത്തിന്റെ അങ്കുരം അസ്ഥിരമാ
 യിട്ടെങ്കിലും കളത്രപത്രവിഷയത്തിൽ പ്രകൃതി നൽകിയി
 രിക്കുന്നു. ഒർല്ലഭം ചില മഹാമാർക്കു വിഷയേച്ഛകളെയെ
 ല്ലാം അടക്കി ബ്രഹ്മചാരികളായിരിപ്പാൻ കഴിവുള്ളതാ
 ണെങ്കിലും സാധാരണക്കൾക്കുല്ലാം അതു ഭജ്യരമായിട്ടാണു
 കാണുന്നത്.

* “കർമ്മണാ മനസ്സവരോപാ സർവ്വവസ്ഥാസുസർപ്പഭം,
 സർവ്വത്ര മൈഥുനത്യാഗോ ബ്രഹ്മചര്യം പ്രവക്ഷതേ”

* മനോവാക്ക് കർമ്മങ്ങളാൽ എല്ലാ അവസ്ഥകളിലും എല്ലായ്ക്കേ
 ഴും ഹല്ലായിടങ്ങളിലുമുള്ള മൈഥുനത്യാഗത്തെയാണ് ബ്രഹ്മചര്യം എന്തെ
 പറയുന്നത്.

എന്ന വിധത്തിൽ കാമവിചാരം മനസ്സിൽ സംഭൂ-
രിക്കാതിരുന്നാൽ മാത്രമെ ബ്രഹ്മപത്രുമാകയുള്ളൂ. സർവ്വം
ബ്രഹ്മപാരികളായി തീരുന്നതായാൽ ലോകം നിലനില്ക്കു-
ന്നതല്ലായ്യാൽ സർവ്വം സത്യസിച്ച സ്രീവിഷ്ണു തൃജി-
ക്കണമെന്നല്ല സൃഷ്ടികർത്താവിന്റെ ഫീതം എന്നു സ്പഷ്ട-
മാകുന്നു.

പ്രേമത്തിന്റെ അങ്കുരം സർവ്വ ജീവികളിലുമുണ്ട്. എ-
ന്നാൽ സ്നേഹം പല വഴിക്കും വിതറി ദർശിച്ചുമായി നില്ക്കു-
ന്നതായാൽ യാതൊരു പ്രയോജനവുമില്ലെന്നു മാത്രമല്ല
പലേ നൂനതകളും ദോഷങ്ങളുമുണ്ടാകുന്നു. അതിനാലാക-
ട്ടു ബുദ്ധിവിശേഷമുള്ള മനുഷ്യൻ സ്നേഹത്തെ ഒരേ ദി-
ക്ഷിൽ പ്രവസ്ഥപ്പെടുത്തുവാൻവേണ്ടി വിവാഹമെന്ന ഒരു
രീതിയെ ഏല്പെടുത്തിയതു. സ്നേഹം ഒരേ ദിക്ഷിൽതന്നെ
പുഷ്പമായിരിക്കുന്നതാണ് ഉപയോഗവും നന്മയും. പ്രപ-
ഞ്ചത്തിലെ സകല കഷ്ടങ്ങൾക്കും ദുഃഖങ്ങൾക്കും പരിഹാര-
മായ ഒരനുഷ്ടാനമാകുന്നു സ്നേഹം. ദാമ്പത്യബന്ധത്തിന്റെ
ജീവൻ ജഡസ്വഭാവമായ കാമമല്ല; പരിശുദ്ധമായ പ്രേമ-
മാണ്. ജന്തുസ്വഭാവമായ കാമത്തെയാകുന്നു ശാസ്ത്രങ്ങളി-
ൽ നിന്ദിച്ചിട്ടുള്ളതും നിഷ്കൂലമായ സ്നേഹത്തെയല്ല.
ഭാര്യഭർത്താക്കന്മാർ ഒരേ ഹൃദയവുമാകുന്നു ആത്മാവും എ-
ന്ന നിലയിലിരുന്നാൽമാത്രമേ ദാമ്പത്യജീവിതത്തിന്നുസൗ-
ഖ്യമുള്ളൂ. ഹൃദയമാണു സ്നേഹത്തിന്റെ ഇരിപ്പിടം. പല്ല-
സംഗതിപശാലും ഹൃദയം തപിക്കുമ്പോഴാണ് ജീവിതം ദു-
ഃഖമായതിത്തീരുന്നത്. ഹൃദയം ശീതളമാകുമ്പോഴാണ് ജീ-
വിതം ബുദ്ധിമായിത്തീരുന്നതാണ്.

സ്വപ്നലോകത്തിന്റെ സ്വാഭാവികമായ ആഗ്രഹങ്ങളെ ന്യായമായും, വ്യവസ്ഥയായും, മിതമായും തൃപ്തിപ്പെടുത്തേണ്ടതുതന്നെ. പ്രകൃതിക്കനുസരിച്ചു നടന്ന പ്രകൃതിയെ ക്രമേണ സ്വാധീനമാക്കുന്നതല്ലാതെ എത്രയെന്നതു എപ്പോഴും വിചാരിത ഫലപ്രദമാണ്. ലൈംഗിക വിഷയങ്ങളിലുള്ള ആഗ്രഹങ്ങളെ സിന്ദേശം അടക്കാൻ നായ്ക്കാണ്ടുള്ള സ്വപ്രകൃതി ലഭിക്കാതെ ബ്രഹ്മവായു ഭാവിച്ചിരിക്കുന്നവരെ മിക്കവാറും വഴിവിഴിച്ചവരായിട്ടാണ് കണ്ടുവരാറുള്ളത്. ദുഃഖം ഐഹിക പാരത്രികങ്ങളായ സമസ്തദോഷങ്ങളേയും ബീജമാകയാൽ യൗവനദശ മുറുമ്പോൾ ന്യായമായ ഒരു വിവാഹം നടത്തി ഗൃഹസ്ഥാശ്രമധർമ്മം സ്വീകരിക്കുന്നതാകുന്നു അത്; എന്നാൽ വളരെ ചെറുപ്പത്തിൽ തന്നെ വിവാഹം ചെയ്യുന്നതായാൽ ആരോഗ്യക്ഷയം സന്താനവൈകല്യം മുതലായ ചില ദോഷങ്ങൾക്കും ഇടയുണ്ട്. മരണത്തു തുണങ്ങൾ ഒരാൾക്കുണ്ടെങ്കിലും ചാരിത ഭംഗം അവയെല്ലാം കെടുകയും, സത്യധർമ്മമയാദികളോടു കൂടിയ നടവടിക്കും പരോധമനത്തിന്നും വൃദ്ധിപാദം മറ്റു സർവ്വ ദോഷങ്ങളിലും കവിഞ്ഞുനില്ക്കുന്ന ഒരു പ്രതിബന്ധമാണ്. പൊന്നാശയും പെണ്ണാശയുമാണ്. ലോകത്തിൽ സർവ്വത്ര സർവ്വ ദോഷങ്ങളെയും ചെയ്യുന്നത്.

ഭാരം ചുമക്കാൻ മടിയുള്ളവരും, അനാതപത്തിൽ തടവിയുള്ളവരുമാണ് ചുണ്ണയൗവനത്തിൽ വിവാഹത്തിൽനിന്നു ഒഴിയുന്നത്. ഗൃഹസ്ഥാശ്രമം ഭരിപ്പാൻ കഴിവില്ലാത്തവരാരും ജീവിതസമരത്തിന്നു പറ്റാത്തവരും

ഷമാരല്ല. ഒരു സ്ത്രീയെ പരിഗ്രഹിച്ചാൽ ചിലപ്പോൾ സമൂഹത്തിൽ
യായി ചെയ്യേണ്ടിവരുമെന്നു വിചാരിക്കുന്നതും ശരിയല്ല.
സ്വസ്ഥിതിയിൽ കവിഞ്ഞ ദിക്കിൽ വിവാഹത്തിനുദ്ദേശി
ക്കാതെ സ്വസ്ഥിതിക്കനുസരിച്ചു കഴിഞ്ഞുകൂടുന്നതിൽ തു
ഷ്ടപ്പെടുമെന്നു തോന്നുന്ന സ്ത്രീയെയാണ് ഭാര്യയായി തിര
ഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതു. വിവാഹം ചെയ്യാത്ത ഒരർത്ഥം സൗ
ഖ്യമുണ്ടാകയില്ലെന്നു മാത്രമല്ലാതെ ചിലപ്പോൾ ഭാരമോ അനു
ഭവത്തിൽ ചുരുങ്ങിക്കിട്ടുന്നതുമല്ല, അങ്ങിനെയുള്ള ഒരാൾ
ക്കു തന്റെ കാര്യത്തിൽ 'മൂടും പാടും' ഉള്ളവരായി ആരും
ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ലാത്തതിനാൽ താൻ തന്നെ സ്വയം കാ
ര്യങ്ങളിലും ദുഷ്ടി വെക്കേണ്ടിവരുന്നു. തന്റെ ചെറുപ്പമായ
സൗകര്യങ്ങൾ 'ഞെട്ടാപ്പിക്കുന്നവർ' തക്കതായ പ്രതി
ഫലവും കൊടുക്കേണ്ടിവരുന്നു. എന്നാൽ താൻ അദ്ധ്യ
മായി യാതൊരു ചാച്ചയും വേഴ്ചയും സംബന്ധമില്ലാത്ത
തിനാൽ കാര്യങ്ങൾക്കു ചിട്ടയും കൃത്യവും ശ്രദ്ധയുമില്ലാതെ,
തന്നിരിക്കുന്ന നഷ്ടകഷ്ടങ്ങൾക്കിടവരുമെന്നു മാത്രമല്ല തരം കിട്ട
ുന്നേടത്തോളം അവർ തന്നെ പറയുകയും ചെയ്യുന്നു. ത
ന്നിരിക്കു വല്ല ദുഃഖം/രീടുമ്പോഴോ, താൻ ക്ഷീണിച്ചു വരു
മ്പോഴോ, രോഗത്തിൽ കിടക്കുമ്പോഴോ തന്റെ മനോഭാ
വം പങ്കാകാണ്ടു തന്നെ ആശ്വസിപ്പിക്കുവാൻ ആരെയും
കാണുകയുമില്ല. തന്റെ ഹൃദയത്തിന്റെ ഘനമുള്ള ഭാരം
ഇറക്കിവെപ്പാനും ആസ്പദമാനും കാണുകയില്ല. മനസ്സമാ
ധാനം വിലക്കു വാങ്ങുവാൻ കിട്ടുന്ന നെല്ലാത്തതിനാൽ
കറച്ചുകൊണ്ടു വെക്കേണ്ടിവന്നാൽകൂടി അതു ലഭിക്കു

നാതല്ലേ നന്മ? പതിവുതയായ ഒരു ഭാര്യക്കുല്ലാന്റെ ആ ശ്വാസം നല്ലുവാങ്ങട്ടെ ശക്തി ലോകത്തിൽ മററാക്കുമില്ല. മനുഷ്യതന്നെ സ്നേഹരൂപമാകയാൽ സ്നേഹത്താൽ മാത്രമെ മനുഷ്യന്റെ പുരണമെല്ലാം കഴികയുള്ളൂ. “അലം ഭായോ മനുഷ്യസ്യ ഭായോശ്ചൈവമനുഷ്യാനാമസ്മി” എന്നുപോലെ ജീവിതയാത്രയിൽ അന്യോന്യം കൂട്ടുകാരാകുന്നു ദമ്പതിമാർ. ഇരുവഴിക്കാരായേയും സുഖദുഃഖങ്ങളെ ഭാഗഭാക്കുകയായി അന്യോന്യം പങ്കുകൊണ്ടു ആശ്രയിക്കുമ്പോൾ രണ്ടു പേക്കും ആശ്വാസവും ശക്തിയുമുണ്ടായിത്തീരുന്നു. തന്നിമിത്തമാണു സുര്യപുരുഷന്മാർക്കു ഭർതൃകളത്രക്കും സംസാരനാഗരം കട്ടപ്പാനുള്ള തോണിയാണെന്നു ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ കല്പിച്ചിട്ടുള്ളതു. ഏതു ദുഷ്ടവൃദ്ധന്മാർക്കും സ്വാത്മമതല്പരത കുറഞ്ഞു തുടങ്ങുന്നതു കളത്രപുത്രാദികൾ മുലമായിട്ടാകുന്നു. സ്വാത്മത്വശക്തിയുടെ പ്രഥമപാഠം ഹൃദയമാശ്രമത്തിൽ നിന്നു തന്നെയാണു പഠിയ്ക്കുന്നതു.

വിവാഹം മനുഷ്യജീവിതത്തിലെ മുഖ്യമായൊരുവസ്തുവുമാണു്. ഭാര്യയെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിൽ യാതൊരു പ്രകാരത്തിലുമുള്ള വ്യാപാരരീതികളും (പിറാഫയനം, മാററം, റീബ്ബന്ധം മുതലായവ) ഉദ്ദേശിക്കാതെ തന്റെ മനുഷ്യരൂപമായ ഹിതത്തിന്നനുസരിച്ചു സ്വയംഭരണമായി വേണ്ടതാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. അപ്രകാരം ചെയ്യാതെ മറ്റൊരാളുടെ ദേശികമയ പ്രതിപാദനം കൈനിയ്ക്കു വിവാഹമെന്നു ഇടവാട്ടുചെയ്യുന്നതിനാലാകുന്നു സമുപവേഷ്ടങ്ങളാകും ദുഃഖങ്ങളാകും ഇടവരുന്നതു. (1) ചാരി

രൂശി (2) സ്വഭാവമുണ്ട് (3) ശുദ്ധരണപ്രാപ്തി (4) സൗന്ദര്യം ഇവയാലാണ് ഒരു സ്ത്രീയെ വിവരമതിക്കേണ്ടതു.

2. ചാരിരൂശി—മനസ്സാ വാചാ കർമ്മണാ നിർദ്ദാഷതപവും വിനയവും ഇല്ലാത്ത ഏതു സ്ത്രീയും മരണമുറയോഗ്യതകൾ തികഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ത്യാജ്യയാകുന്നു. അസതിയായ ഒരു സ്ത്രീ ഒരിക്കലും പതിവുതയായിരിപ്പാൻ സംഗതി മില്ലല്ലോ. പതിവുതയല്ലാത്ത സ്ത്രീയുടെ സൗന്ദര്യവും ബുദ്ധി വൈഭവവും സാമത്രിയും, ഭോഷങ്ങൾക്കും ആചതുരകൾക്കുമായിത്തന്നെ പരിണമിക്കുകയുള്ളൂ. 'കാമിനീ കാഞ്ചനങ്ങൾ' മൂലമാണു ലോകത്തിൽ സമസ്തകലാരങ്ങളും നാശങ്ങളുമുണ്ടായ്ക്കുന്നതു. ദ്രവ്യവൃതത്തോടു കൂടിയ ഒരു സാധുപിങ്കു മാത്രമെ ചാരിരൂശിയാകുക കഴിവുണ്ടായിരിക്കുകയുള്ളൂ. പരീക്ഷാഖേട്ടങ്ങളിൽ ആലോചിക്കുകയോ സംശയിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന സ്ത്രീ അധഃപതിക്കുകയോ പതിവുള്ള സൂക്ഷ്മാവലോകനം ചെയ്താൽ സ്ത്രീപരഷന്മാരുടെ വൃദിപാരകർമ്മങ്ങളിൽ പ്രത്യാസം ഉണ്ടു. പുരുഷനു വൃദിമാരത്തായാ അവാന്തരഭോഷങ്ങളല്ലാതെ പ്രധാന ഫലാഭയഭോഷങ്ങൾ ബാധിക്കുന്നതല്ലല്ലോ. സ്ത്രീത്വത്തിന്റെ പ്രധാനമായ ശക്തി സ്നേഹമാണു; സ്നേഹം മനോശുചിയെ ആശ്രയിച്ചാണു സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു. ഒന്നിനെമാത്രം ആശ്രയിക്കാത്ത താല്പര്യം കരസ്ഥത്തിൽ സ്നേഹമെന്നു ഒരിക്കലും പറഞ്ഞുകൂടാ. സ്നേഹമെന്നൊരവസ്ഥയെ സമ്പൂർണ്ണമായി നല്ലാൻ കഴിയുവാത്ത സ്ത്രീയെക്കൊണ്ടു ദ്രോഹങ്ങളല്ലാതെ

സുഖം ഒട്ടുമുണ്ടാകുന്നതല്ല നിശ്ചയം പരപുരുഷന്മാരോടു
ശൈശവഭാവവും ഭർത്താവിങ്കൽ ഏകാന്തിയുടെ സമർപ്പണ
വുമാണ് പാതിവ്രത്യത്തിന്റെ അടയാളം. അന്യപുരുഷന്മാ
രോടു വീരിച്ചുകളിച്ചു സല്ലാപിക്കുവാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന സ്ത്രീ
കൾ കെണികളിൽ കടുങ്ങാതിരിക്കുന്നതു ദുർല്ലഭമാണു അ
ങ്ങിനെയുള്ള സ്ത്രീയുടെ മനോഭാവം അന്യന്മാർക്കും ദുർമ്മുഖം
ഭർത്താവിനുമായിരിപ്പാണു വഴിയുള്ളത്. ഭാര്യ അസതിയാ
ണെന്നു ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടും ആ സ്ത്രീയോടു സഖൈ
സിദ്ധിക്കുവാൻ ജീവൻമുതന്നാണു എന്നുവേണം പറയാൻ.
പ്രേമവിശ്വാസങ്ങൾക്കു ഭംഗം നേരിടുന്നതുതന്നെ ആപൽ
കർമാകയാൽ അവിശ്വാസത്തിന്നിട കൊടുക്കുന്നതും അ
ക്കതായ കാരണം കൂടാതെ സംശയിക്കുന്നതും അവിവേക
മാണ്. വിവാഹം ജന്മപത്രവും എന്തെങ്കിലും ഒരു കരാറാക
യാൽ മതിയായ നീതിക്കുറങ്ങുകൂടാതെ ഭാര്യയെ ഉപേക്ഷി
ക്കുന്നതു ധർമ്മവിരുദ്ധമാണു. അതുകൊണ്ടു ഭാര്യയെ തിര
ഞ്ഞെടുക്കുന്നതിൽ കലശലായി ചാരിയതിനു എന്നീ സംശ
തികളെക്കുറിച്ചു കഴിയുന്നോടത്തോളം ആത്മമറുപ്തി വരു
ത്തേണ്ടതാണ്. മറ്റു സഖ കാര്യങ്ങളിലും ഉചിതമായ 'മി
തം' പാതിവ്രത്യത്തിൽ മാത്രമേ അവജ്ഞാവാഹമാക്കേണ്ട
നുള്ളൂ. എന്നാൽ പുരുഷന്മാരുടെ സ്നേഹം അന്യസ്നേഹം
പിടിച്ചു ഭാര്യമാരിൽ ഉപേക്ഷയും അശ്രദ്ധയും സംഭവിക്ക
ത്തോൾ അവരും അപ്രകാരം തന്നെ അനുഷ്ഠിക്കുന്നതിൽ
ആശ്ചര്യമില്ല. പുരുഷന്മാർ അന്യസ്ത്രീകളിൽ രമിക്കുന്നതും
വിശ്വാസവഞ്ചനതന്നെ; വിശ്വാസവഞ്ചന മഹാപാതക

ജലിൽ ഒന്നുമാണ്. പ്രൗഢശക്തി മുന്പായി ഭർത്താക്കന്മാർ മരിച്ച ധൈര്യം സംഭവിക്കുന്ന സ്ത്രീകൾക്കു പുനർവിവാഹം നടത്തുന്നതിൽ പാരിതോഷം കല്പിച്ചുകൂടാ.

3. സ്വഭാവഗുണം - സൽസ്വഭാവത്തെ മുൻകൂട്ടി മനസ്സിലാക്കാൻ വളരെ പ്രയാസമാണ്. യഥാർത്ഥത്തെ തല്ക്കാലം മറച്ചുവെച്ചു മരിച്ചു കാണിപ്പാൻ മനുഷ്യന കഴിവുണ്ട്; പഞ്ചിരി സുലഭവുമാണ്. സൗശീലം എന്നു വെച്ചാൽ മെഴനമല്ല; മെഴനം ആലസ്യത്തേയും ഉൾക്കൊള്ളിയെന്നും സൂചിപ്പിക്കുന്നു. രാവുപകൽ ഒന്നിച്ചിരിക്കുക, എന്നാൽ ഏതും തുറന്നു സംസാരിക്കാതിരിക്കുക-ഇത് അവസ്ഥ ആർക്കും ഹൃദയഭേദകമായിരിക്കും. ഐദയം തരിച്ചിരിക്കുകയേക്കാൾ കലശൽ കൂടുന്നതു കൂടി കർദ്ദഭേദമാണ് എന്നു വേണം പറയാൻ. പറ്റിയതെക്കു കാരണങ്ങളൊന്നുമില്ലാതെ എന്തെങ്കിലും അറിവും തോന്നുന്നതുകൊണ്ടും വിചാരിച്ചുതന്നുശ്രീകൾ മെഴനമു വലംബിക്കും. പ്രണയകലശത്തിനുള്ള പ്രതിവിധി ആതു തന്നെത്താൻ കത്തിക്കാളി അടക്കുവാനായി ഒഴിച്ചുവിടുകതന്നെ. എന്നാൽ ആവൃദ്ധിയെ തന്റെ കണ്ണിന്നുമുമ്പിൽ കണ്ടുകൊണ്ടിരിപ്പാൻ ഇടവരാതിരിക്കുക തന്നെയാകുന്നു ഉത്തമം. എല്ലാപ്പോഴും ഭ്രമഭവിഷ്യഭവത്തമാനങ്ങളെക്കുറിച്ചു മെഴഡ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ദുസ്വഭാവിയായ സ്ത്രീ ഭർത്താവിനെ നരകശിക്ഷ അനുഭവിക്കാതിരിക്കയില്ല. ഓരോരുത്തരുടെ ഓരോ വിധത്തിലുള്ള മോടികൾ കാണുമ്പോഴെല്ലാം അപ്രകാരം തന്നെ തനിക്കും വേണമെന്നു ശരിച്ചും, ഒന്നു കിട്ടിയാൽ വേറൊന്നു

കീട്ടേണമെന്നു മുൻപിതും, സ്വസ്ഥിതീയിൽ തൃപ്തിപ്പെടാ
തെ മെഴുപ്പുപുട്ടും, ഇടക്കിടക്കു ഭർത്താവിനോടു വാഗ്വാദം
ചെയ്തും ഇരിക്കുന്ന ഒരു ഭാര്യ ഉണ്ടായിരിക്കുകയേക്കാം സമ്പ്ര
സിക്കുകതന്നെയാണു ഭേദം. എപ്പോഴും ആവലാതികളും
കയർത്ത ചോദ്യങ്ങളും തട്ടത്തരങ്ങളും കേട്ടുകൊണ്ടിരിക്കു
ന്നതു ആക്കും സുഖമായിരിക്കയില്ല. തന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നി
ല്ലെന്നോ, തന്റെ ഇഷ്ടപ്രകാരം നടന്നില്ലെന്നോ, തന്റെ
കാര്യത്തെപറ്റി അന്വേഷിച്ചില്ലെന്നോ, തനിക്കു സുഖമി
ല്ലെന്നോ ഇടക്കിടക്കു പുലമ്പുന്നതു കേട്ടുകൊണ്ടിരിക്കു
ണ്ടതായ്ക്കുന്നതു ഖലിയൊരു നിദാഗ്രമാകുന്നു. എപ്പോഴും
വിവാദംചെയ്തും “താൻപിടിച്ചു മുതലിന്നു കൊമ്പു രണ്ടു”
എന്നു മട്ടിൽ ശരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സ്ത്രീ ഏകശ്വാസ
ന നടത്തി ഗൃഹസ്ഥാനാത്മം അസഹ്യമാക്കി തീക്കാതിരിക്ക
യില്ല. ഭർത്താവു ഒരാളോടു സംസാരിക്കുന്നതിനിടയിൽ ത
ന്റെ അഭിപ്രായത്തെ കുത്തിചെലുത്തുകയോ, സ്വാഭിപ്രാ
യത്തെ സിദ്ധാന്തിച്ചുപറുകയോ, ഭർത്താവിനെ ശാസിക്കു
കയോ ചെയ്യുന്ന സ്ത്രീയെ ഭാര്യയായി ലഭിച്ച പുരുഷനു സ്വ
ശക്തിയുണ്ടാവുന്ന കാര്യം വളരെ പ്രയാസമാണു. സ്ത്രീകൾ
സാധാരണയായി പുരുഷന്മാരേക്കാൾ സൂക്ഷ്മതയും ഉൾപോ
രും കരുത്തും ഉള്ളവരാകയാൽ അവർ ക്രമേണ കയ്യേറി ഭ
ർത്താക്കന്മാരെ തങ്ങളുടെ ആജ്ഞക്കു കേവലം കീഴടക്കുവാൻ
ചരിത്രമിരിക്കുന്നതിനെ അപ്പോഴോൾ തന്നെ നിരോധിക്കേ
ണ്ടതാണു. എന്നാൽ അവർക്കു സഹനീശക്തിയും ക്ഷമയും
സ്നേഹവും പുരുഷന്മാരേക്കാൾ കൂടിയിരിക്കുമെന്നു തത്വവും

കാർമ്മവേഷേണതാണ്. ഭർത്താവു ഭാര്യയെ പുണ്യമായി സ്നേഹിക്കേണ്ടതും സമത്വമുഖരിക്കേണ്ടതും ഭാര്യയുടെ അഭിപ്രായത്തെക്കൂടി ഗണിക്കേണ്ടതും തന്നെ. എന്നാലും പൂർവ്വജന്മ സപരകതി ഉണ്ടായിരിക്കുകതന്നെ വേണം.

•സ്രീകളുടെ ഭാരം ശുചിയായും മുഖം സദയോഷ്ഠി പ്രസന്നമായും പുഞ്ചിരിക്കാണ്ടും, സംസാരം മധുരമായും, ഭാഗ്യം അനുകൂലമായും ആദരവോടുകൂടിയും ഏതെങ്കിലും ഭർത്താവിനോടു തുറന്നും ഭർത്താവിനെ കേവലം ആശ്രയിച്ചുതന്നെ ഇരിക്കണം. അങ്ങിനെ കാണ്മാനില്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു തമ്മിൽ അടുപ്പം കുറയുമെന്നതന്നെ തീർച്ചപ്പെട്ടതാണ്. സ്രീകൾ അഞ്ചലകളും ചാപലമുള്ള പരുമാകയാൽ ഭർത്താക്കന്മാർ കഴിയുന്നതും ഭാര്യമാരെ ഹിതപ്പെട്ടതുപോലെ പരിശ്രമിക്കേണ്ടതുതന്നെ. എന്നാൽ ഭർത്താക്കന്മാരോടു വിനയപൂർവ്വമല്ലാതെ പരുമാക്കന്മാർ സ്രീകൾക്കു അർഹതയില്ല.

4. ഗൃഹഭരണപ്രാപ്തി— ഗൃഹഭരണത്തിന്നു വകതിരിവും ഗൃഹകൃത്യങ്ങൾ നടത്തുന്നതിൽ ഉത്സാഹവും ഇല്ലാത്ത സ്രീയെ ഭാര്യയായി പരിഗണിക്കാവുന്നവനെ അനുപശ്യ ചിലവുകളും സൗകര്യങ്ങൾക്കുവകയും മനസ്സിന്നു മുഷിച്ചിലും നേരിടുകൊണ്ടിരിക്കും. ഭർത്താവു തന്റെതന്നെ സ്വപ്നസംഗതികളിൽ കൂടി സുകൃതമായി ദൃഷ്ടിവെച്ചു തുടങ്ങിയാൽ ഭാര്യ മുഷിഞ്ഞു കുടുംബജീവിതത്തെ സുഖമില്ലാതാക്കിത്തീർത്തുവെന്നുവരും. വൃഥാ വാദങ്ങളിൽ ഏല്പാഴ്ന്നു ഉൽകണ്ഠയോ

ഭക്തിയും, പാർവ്വതീയും ചെല്ലും, കെട്ടി തെളിഞ്ഞു നട
 കാണിപ്പോട്ടും, ഭോഗങ്ങളിൽ കൊതിച്ചും ഇരിക്കുന്ന സ്ത്രീ
 കൾക്കു ഗൃഹകൃത്യങ്ങളിൽ ഉത്സാഹം വളരെ കുറവായിരി
 പ്പോയെന്നു സംഗതിയുള്ളു. പുരുഷൻ അല്പാനിച്ഛ കൊണ്ടു
 വന്നു കൊടുക്കുന്നതിനെ പാകംപോലെ വെച്ചൊരുക്കി
 കൊടുപ്പാൻ കഴിയാത്ത സ്ത്രീ ഒരു വെറും ഭാരംതന്നെ.
 ഭർത്താവിന്നു ഭാര്യയെ രക്ഷിക്കേണ്ട ബാല്യതയുണ്ടെങ്കിൽ
 ഭാര്യക്കു പതിശതശതമാനം യഥാർത്ഥം നടത്തിക്കൊ
 ള്ളിരിക്കേണ്ട ബാല്യതയുണ്ടു. ഗൃഹകൃത്യങ്ങൾ ഉത്സാഹ
 തോടുകൂടി നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതു സ്ത്രീകൾക്കു ആ
 രോഗപ്രഭവമാകുന്നു. പുലർച്ചെ നേരത്തെ എഴുന്നീല്ക്കുക,
 ചുറ്റും ശുചിയാക്കി ഗൃഹജോലികൾ ജാഗ്രതയായി നട
 ത്തുക, ഭർത്താവിന്നും മക്കൾക്കുമെല്ലാം പാകംപോലെ ഒരു
 കിടക്കൊടുക്കുക, മക്കളെ വാത്സല്യത്തോടുകൂടി വളർത്തിസ്സൽ
 സ്വഭാവമാക്കിത്തീർക്കുക, ഇതെല്ലാം ശ്രീതപത്തെ സൂചി
 പ്പിക്കുന്നു. മൊത്തമായ ചിലവു ഭർത്താവുതന്നെ ക്ലിപ്തപ്പെടു
 ത്തി അതിന്നകമായി ഭാര്യയുടെ ഹിതപ്രകാരം ചിലവുകഴി
 പ്പിച്ചുവെന്നായി ഒഴിച്ചുവിടുകയെന്നു ഉത്തമം. അത്രക്കുമാ
 യം അവസ്ഥയും ആവശ്യവും ഉണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ പരിചര
 കന്മാരെ നിയന്ത്രണമുള്ളൂ. അല്ലെങ്കിൽ ഗൃഹകൃത്യങ്ങളെ
 ഭാര്യതന്നെ നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതാണ്. ഭരതീയന്മാർ നിമിത്തം
 സ്ഥിതിയിലധികം ആഭിജാത്യം നടിച്ചു ഭൃത്യന്മാരെ പോ
 റി കടക്കാരായിത്തീർന്നത ജന്തുസ്വാർത്ഥമാണ്. "തന്നിഷ്ഠ

“വേണ്ടിപ്പെട്ടതൊന്നുമില്ല” എന്ന ബോധമുണ്ടായിരിക്കയാണെന്നു കടംപിടിച്ച മുടിഞ്ഞു നഷ്ടഭാരിദ്രുത്തിലകപ്പെട്ട അധോഗതി പ്രാപിക്കാറി-വരുണതിനെക്കാരും അല്പം കഷ്ടപ്പെടുക തന്നെയുണ്ടെന്നു ഉത്തരം. പരിചാരകന്മാരെ നിന്തുവാൻ തക്ക അവസ്ഥയുണ്ടെങ്കിൽകൂടി സ്ത്രീകൾ ഗൃഹകൃത്യങ്ങളിൽ ജാഗ്രതയായി മേലന്വേഷണം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കേണ്ടതാണ്. ഗൃഹകൃത്യങ്ങളാണങ്ങളിൽ പരിചയമില്ലാത്തവർക്കു ശരിയായ മേലന്വേഷണം ചെയ്യാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല.

5. സൗന്ദര്യം = ഭോമത്തിന്റെ ആകൃതിയും സൗന്ദര്യവും ചൊടിയും, അവയുടെ ഘടനയും ഔഷ്ണവും പ്രത്യേകിച്ചു മുഖത്തും കണ്ണിലും സ്പ്രിങ്ങുന്ന കാന്തിയും ശ്രീയുമാണ്. സൗന്ദര്യം; തൊലിയുടെ വെളുപ്പും പക്ഷെ ഓരോരുത്തരുടെ അഭിരുചിക്കനുസരിച്ചിരിക്കും അർത്ഥമുണ്ട്. ഒരാൾക്കു പ്രിയം തോന്നുന്നതിൽ വേറൊരാൾക്കു തൃപ്തി തോന്നേണ്ടമെന്നില്ല. സൗന്ദര്യമുള്ള സ്ത്രീകൾ സാധാരണയായി, ആ ബോധം തങ്ങൾക്കുതന്നെ ഉണ്ടായിരിക്കുക നിമിത്തം, “സൽസ്വഭാവികളും” മനുഷ്യസമൂഹമുള്ളവരുമായിരിക്കും. സൽസ്വഭാവം വിലമതിപ്പാൻ കഴിയാത്ത ഒരു ഗുണവുമാണ്. സുന്ദരിമാർ തങ്ങൾക്കു സ്വാഭാവികമായ പകിട്ടുള്ളതിനാൽ, മനുഷ്യകുലീതങ്ങളായ ആ ഭാണാലങ്കാരമോടികൾക്കു അധികം ഇഷ്ടിക്കയില്ല. സുന്ദരിയായ ഭാര്യയുള്ളവൻ, തനിക്കു ലഭിച്ച സഹകരിണിയോടുള്ള ആത്മതൃപ്തി നിമിത്തം, വല്ല കററങ്ങളും ഭാര്യയുടെ

വകൽ ഉണ്ടെങ്കിൽ തന്നെയും അവയെ പൊന്തളിക്കാതെ സന്തോഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. വിശുദ്ധിയായ ഭാര്യയുള്ളവൻ മയ്യോളസ്ഥനായിരുന്നാൽകൂടി, സൗന്ദര്യമുള്ള സ്ത്രീകളെ കാണുമ്പോഴെല്ലാം തന്റെ സ്ഥിതിയെക്കുറിച്ചു തന്നെ താൻറിയാതെ മെഴുവെച്ചപ്പോഴെന്ന് വരാം. കറെ പ്രായാധിക്യമായാൽ മാത്രമെ ആ വക സംഗതികളെ ലക്ഷ്യം കരിക്കുവാൻ കഴിയുള്ളൂ. ഒരു ജന്മത്തിനിടയിൽ എന്തൊക്കെയൊ കഷ്ടങ്ങളും ആപത്തുകളും മനുഷ്യനു നേരിടുന്നു. ആ സമയത്തെല്ലാം മനുസ്സംതൃപ്തിക്കു വിഷയമായ ഒരാളുടെ മില്ലെങ്കിൽ മനുഷ്യൻ അധഃപതിക്കുകയോ ഉള്ളു. നിഷ്കളങ്കമായ സ്നേഹം സത്യ കഷ്ടങ്ങളെയും ആപത്തുകളെയും തുണപ്രായമാക്കിയുമുള്ള ആശ്വാസം നല്കുന്നു. ഇങ്ങിനെല്ലാമാണെങ്കിലും വിവാഹാനന്തരം സൗന്ദര്യവിഷയത്തെപ്പറ്റി ആർക്കും ചിന്തിപ്പാൻവകാശമില്ല.

വിദ്യാഭ്യാസവും സംഗീതവും സ്ത്രീകൾക്കു ആവശ്യവും അലങ്കാരവുമായാൽ അവയെ ഈ വകപ്പിൽ തന്നെ ഉൾപ്പെടുത്താം. എഴുതുവാനും വായിപ്പാനും ഹൃദഭരണ സംബന്ധമായ കണക്കുകൾ ചെയ്യാനുംകൂടി അറിയാത്ത സ്ത്രീ മൂഢതന്നെ. സ്ത്രീകൾക്കും പ്രാഥമികവിദ്യാഭ്യാസമെങ്കിലുമില്ലെങ്കിൽ അതൊരു വലിയ തൂണായായിരിക്കും. എന്നാൽ വിവാഹത്തിനു ശേഷവും ഭർത്താക്കന്മാർ ശുദ്ധ മതിക്കുന്ന തയ്യാൾ ഭാര്യമാരെ വിദ്യാഭ്യാസവിഷയത്തിൽ പങ്കുചേർത്താണെന്നതാണ്. സംഗീതത്തെപ്പറ്റും സ്ത്രീ

16 OCT 1946

കൾക്കു ഒരുപങ്കാറവും, ഭർത്താവിന്നു ക്ഷമയായ അലാപനത്തിന്നു ശേഷം വിശുദ്ധാവസ്ഥയിൽ ആയിത്തീർന്നുവെന്നുമാണ്. മധുരമായ ശാസനം ഏതു പ്രാണിക്കാണു ഇത്തരം നൽകാത്തതു! ജീവിതയോടനുബന്ധിച്ച് കഷ്ടം കഴിയുന്നത്ര വിസ്മരിക്കേണ്ടതിനുള്ള സാമഗ്രികൾ സമ്പാദിക്കേണ്ടതുതന്നെയാണ്.

6. സുവിശേഷം— പുരുഷൻ തുല്യമായതന്നെ സ്ത്രീക്കും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്നർഹതയുണ്ടെന്നുള്ള വാദം ഇക്കാലത്തു തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, അബലകൾക്കു പുരുഷന്മാരെപ്പോലെ സ്വതന്ത്രമായിത്തീരാനും തന്നിമിത്തം പുരുഷന്റെ ആശ്രയത്തിൽനിന്നു അതൃപ്തി കടക്കുന്ന സ്വാതന്ത്ര്യം നൽകിയായി പരിണമിക്കുകയും സൂക്ഷ്മശാക്തീകൾക്കു ഏകീകൃതമായി മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്. സ്ത്രീകൾക്കു മനസ്സിന്നു സ്വൈര്യവും, ദ്രവ്യനിഷ്ഠയ്ക്കും വർദ്ധിച്ചുവരുമ്പോൾ മാത്രമേ മാനുഷചാരപദ്ധതിക്കു വശംവദമാരാകാതിരിക്കുകയുള്ളൂ. ആ ഘട്ടമെത്തുന്നതുവരെ ദുഷ്ടമനുഷ്ഠാനത്തിന്നിടവരാത്ത നിലയിലുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യമെല്ലാം അവർക്കു അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ പരസ്പരശ്രീതമായ സ്ഥിതിയാണു് ഭാഗ്യവശമായ സ്വാതന്ത്ര്യമെന്നും തന്നിഷ്ടപ്രകാരം നടക്കുന്നതു മിതഗ്രാസ്വാതന്ത്ര്യമാണെന്നും മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണ്. ആധുനികസാഹചര്യത്തിന്റെ ഗുണഭോജങ്ങളിൽ ഒരു പ്രധാന ഭോജ്യവുമായ മിതഗ്രാസ്വാതന്ത്ര്യം നിമിത്തമാണു് ആത്മവികാസം വ്യാപാരരീ

തിയിൽ നടത്തപ്പെട്ടുവന്നിട്ടുള്ളതൊന്നും ഈ ഘട്ടത്തിൽ പ്രസ്താവിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പ്രസ്തുത വ്യാപാരം വളർച്ച വരുത്തുന്ന രാജ്യം അതി ദൈന്യത പ്രാപിച്ചു നാമാവശേഷമായിത്തീരുന്നതാണെന്നുള്ള തത്വം തെളിയിപ്പാൻ ഭൂമിശാസ്ത്രത്തിൽ പല സംഭവങ്ങളുമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ സ്വാർത്ഥതലുരുന്നിമിത്തം വികടമായി പ്രയോഗിച്ചുതുടങ്ങിയപ്പോൾ അതിനെ കുടിഞ്ഞാണിട്ടു പിടിച്ചു നിൽക്കേണ്ടതും സമാർത്ഥങ്ങളിലേക്കു തിരിച്ചു വിടേണ്ടതും സമുദായത്തിന്റെ ചുമതലയാണ്. മുൻപറഞ്ഞ ഫീനമായ വ്യാപാരത്തെ നിയമത്താൽ ഉന്മൂലനം ചെയ്യാൻ സാധിക്കുന്നതായാലും ഇല്ലെങ്കിലും നിരാശ്രയികളായ സ്ത്രീകളെ പുരുഷികളായിത്തീർന്നിടവരാതെ മാനുഷമൃഗങ്ങളിലേക്കു ആകർഷിക്കാനായി സ്ത്രീകൾക്കു പുറത്തുതായ തൊഴിലുകൾ കൊടുപ്പാൻ തക്ക തൊഴിൽശാലകൾ മുഖ്യമായ സ്ഥലങ്ങളിലെല്ലാം ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. ആക്ഷേപിക്കുകമാത്രം ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടു പ്രയോജനമൊന്നുമില്ല.

7. സന്താനവേഷണം = ജനസംഖ്യ വളരെ വളർച്ച വരുത്തുന്നതിനാൽ സന്താനോല്പാദനത്തെ പല പ്രകാരത്തിലും ക്ലിപ്തപ്പെടുത്തേണ്ടതെന്നു ചിലർ ഇക്കാലത്തു അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ടു. അപന്ത്രങ്ങളെ 'കുടും കണക്കുമില്ലാതെ' ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്നതു ഒരു പ്രകാരത്തിലും നന്മയല്ലെന്നുള്ളതു തീർച്ചയെന്നു. ഏകപത്നീവ്രതം മിതമായ സംഭോഗം ഇത്യാദികളാണ് അതിനുള്ള ന്യായമായ പ്രതിവിധികൾ. "അതി സർവ്വത വർദ്ധയേയം" എന്നുള്ള ന്യായമാണു ഈ വിഷയത്തിലും ആവരിക്കേണ്ടത്. പലേ വിധ

ത്തിലും സന്താനോല്പാദനം മാത്രമില്ലായ്മയെ ജഡപ്രായമായ ഭോഗത്തിൽ ആസക്തന്മാരായിത്തീർന്നതു ധർമ്മലോപവും പ്രകൃതിവിരോധവും പൈശാചികത്വത്തിലേക്കുള്ള പടവുമാണ്. ഉദ്ദേശത്തിലുത്പിച്ചിരുന്നില്ലാത്ത തത്വത്തിനാണല്ലോ വൈശിഷ്ട്യമല്ലാം.

അപത്ത്യങ്ങൾ പ്രായം തികഞ്ഞ ശേഷിയിലുള്ളവരെ അവരെ പോറ്റി രക്ഷിപ്പാനും അവർ ജീവിതസമരത്തിന്നു വേണ്ടപ്പെട്ട സാമഗ്രികളെയെല്ലാം കഴിയുന്നത്ര ഒരുക്കിക്കൊടുപ്പാനും മാതാപിതാക്കൾക്കു നിർബന്ധമായ ബാല്യവൃത്തിയുണ്ട്. അന്യായമായും, ലോഭിച്ചും ശരണം സ്വന്തമാക്കിയിട്ടുള്ളവരെ നന്മയല്ലെന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നതിൽ പ്രസ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ളല്ലോ. വിദ്യാഭ്യാസം, അദ്ധ്വാനശീലം, സ്വഭാവമുറപ്പും, സദാചര്യവും എന്നിവയെയാണ് ചെറുപ്പം മുതൽ തന്നെ സൂക്ഷ്മതയോടുകൂടി നിത്യം പ്രാപ്തമാക്കേണ്ടതു്.

“ചെറുപ്പകാലങ്ങളിലുള്ള ശീലം

മറക്കുമോ മാനുഷനുള്ള കാലം”

എന്ന പഴഞ്ചൊല്ലു അനവർത്തിതമാണ്. ഇളയ മരത്തെയിന്നെ ഇപ്പോഴോളം വളയ്ക്കാവുന്നതാണെങ്കിലും മുത്ത മരത്തിന്നെ അങ്ങിനെ വളയ്ക്കുന്നതിന്നു സാദ്ധ്യമല്ലല്ലോ. നിരീക്ഷണപരീക്ഷണാദികളെക്കൊണ്ടു ജ്ഞാനത്തെ ദൃഢീകരിക്കുവാനുള്ള കാലം ബാല്യദശയാണ്. മാതാപിതാക്കൾക്കു നേരിട്ടു തന്നെയാണ് കുട്ടികളുടെ മുഖ്യമായ മാതൃക. ആയതിനാൽ ആന്തരികമായ ആസ്ഥിതിയെയാണ് സമൃദ്ധം പ്രധാനമായി സ്വന്തമാക്കുകയോ

ഞ്ഞു. അനുസരണക്കേട്, ദുഷ്ടതയും, ദുസ്വഭാവവും, ബുദ്ധി
 കുറവ്, പോക്കിരിത്തം മുതലായ ബാധകാലാപരാധങ്ങൾ
 കട്ടികളിൽ അങ്കുരിപ്പാനിടം കൊടുക്കാതിരിക്കേണ്ടതും, അവരുടെ
 വാസനാജന്യങ്ങളായ അഭിരുചികളെ മലിനപ്പെടുത്താത്ത
 മിത്രങ്ങളുമായി സംസർജ്ജം ചെയ്യാതിരിപ്പാൻ ഭ്രഷ്ടി
 വെക്കേണ്ടതുമാണ്. എന്നാൽ കട്ടികളെ കഠിനമായി
 നിർബന്ധങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതും ശിക്ഷിക്കുന്നതും, അവരുടെ
 സ്വഭാവത്തിൽ ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന താകയാൽ നടവടി മാതൃക
 യാലും, സദാചാരങ്ങളാലും, നയത്താലും, സാമ്പത്തിക
 കളാലും അവരെ സമ്മർദ്ദത്തിലേക്കു തിരിക്കേണ്ടതാണ്.
 നിർദ്ദോഷവിനോദങ്ങൾ ഖാലികമാകാതെ ആവശ്യവുമാണ്.
 പക്ഷേ വിവേകവുമില്ലാത്ത അധികലാളന കട്ടികളെ
 ചിത്തയാക്കിയില്ലാൻ സംഗതിയുണ്ട്.

VIII ആരോഗ്യം.

“ശരീരമാത്രം ഖലുധർമ്മസാധനം”

(ശരീരമാണ് ആദ്യത്തെ ധർമ്മസാധനം)

“ശരീരാഭോഗ്രന്തഃ സഖൈ ജായന്തേ സുഖസംയുതം”

കപിലശീതാ.

(ശരീരാഭോഗ്രന്തയിൽ നിന്നാണ് സർവ്വവും സുഖമാ യ്ക്കുണ്ടാകുന്നത്.)

1. ആരോഗ്യം — ജീവിതയാത്രക്കുള്ള റഥം ഭേദിതമാകയാൽ ഭേദമന്തിന്നു യാതൊരു കേടും സംഭവിക്കാതെ നിലനിൽക്കുന്ന അനുഗ്രഹശാക്തന്മാരായിരിക്കേണ്ടതു സർവ്വാപരി മുഖ്യമായ ഒരു സംഗതിയാണെന്നു ആരെയും മനസ്സിലാക്കേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഭേദാഭോഗ്രന്തവും മനുഷ്യസാദൃശ്യവും പരസ്പരബാധിതങ്ങളാകയാൽ ആരോഗ്യമില്ലെങ്കിൽ മറ്റൊന്നുതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നാലും സൗഖ്യത്തിന്നും അഭിവൃദ്ധിക്കും സംഗതി വരുന്നതല്ല. ദാരിദ്ര്യത്തേക്കാളും ഏതായാ നിർഭാഗ്യമായ ഒന്നുതന്നെയാണു മഹാദ്വേഷി. ആരോഗ്യമില്ലെങ്കിൽ ബുദ്ധിസാമത്ത്വവും മനോശക്തിയും ഉപയോഗപ്പെടുകയില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, അവ നിലനില്ക്കുകയുമില്ല. ആരോഗ്യമില്ലാത്തവർക്കു പൈശ്വര്യവും, മനസാധനവും, സ്വഭാവഗുണവും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതു മൂലം എണ്ണ ധാരാളമുണ്ടായിരുന്നാൽ കൂടീ തിരി മോശമായോയാൽ ദീപം ശോഭിക്കുന്നതല്ലല്ലോ. ആയതിനാൽ ശരീരസ്ഥിതിക്കു യാതൊരു ഉന്മൂലവും തട്ടാതിരിപ്പാൻ

പ്രത്യേക സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്. “ചുമരുണ്ടെങ്കിലേ ചിത്രം ഏഴതുവരെ തരമുള്ള.” രോഗം ചിഹ്നപ്പെട്ട ‘കിടമടക്കത്തിലായി’ ചികിത്സക്കൊരുങ്ങേണ്ടതിനേക്കാൾ, ദിനചര്യ കൂട്ടപ്പെടുത്തി രോഗനിവാരണം ചെയ്യുന്നതാണ് ഉത്തമം. മനുഷ്യാസ്വസ്ഥം, ശുദ്ധി, മിതമായ ഭക്ഷണം, മിതമായ വ്യായാമം ഇവയാകുന്നു ആരോഗ്യത്തിന്റെ ആസ്ഥിഭൂമി.

2. വ്യാധി—ചിലർ തെറ്റിധരിച്ചു വരുന്ന പ്രകാരം അല്പാപനം ഏറിയതുകൊണ്ടും, ആഹാരക്കുറവിനാലുമല്ല ഇക്കാലത്തു അനുരോഗ്യമുള്ളവരെ അധികം കാണുന്നത്. ആഹാരവിഹാരസുഖാധിക്യങ്ങളാലാണ് അനുരോഗ്യം മിക്കവാറും സംഭവിക്കുന്നതെന്ന് നവീന ശരീരശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരും ഡാക്ടർമാരും അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പഞ്ചേന്ദ്രിയസുഖം അമിതമായി അനുഭവിക്കുമ്പോഴേങ്ങനേക്കും ബന്ധനാഗാരമാണ് അത്. “അമിതമായാൽ അമൃതം വിഷം” തന്നെ. അഹോവൃത്തിക്കായി ദേഹാല്പാപനം ആവശ്യമില്ലെങ്കിൽ തന്നെയും ആരോഗ്യത്തിനും മനുഷ്യാസ്വസ്ഥത്തിനും ക്രിയാനുഷ്ഠാനപ്രാപ്തിക്കും മിതമായ ദേഹാല്പാപനം അത്യാവശ്യമാണ്. ഉദരപുരണം മാത്രം ചെയ്ത്, വെളിച്ചവും കാരവും വെയിലും തട്ടാതെ ബന്ധവസ്ത്രമായി സൂക്ഷിപ്പാനല്ല പ്രകൃതി നമ്മുടെ ദേഹയന്ത്രം നിയമിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന് ആർക്കും അല്പം പരിചിന്തെത്താൽ മനസ്സിലാക്കും. ദേഹാല്പാപനം ഒട്ടുമില്ലാത്തമാനുസൃത പ്രവൃത്തിക്കുമാത്രം ഏഴത്തുപണിക്കുമാകും മറ്റും പറ്റുകളിയെ, കായികാഭ്യാസ

ഷഭോ, ഇശരണ്ടുനാഴിക ചുരുചുരുപ്പായ നടത്തമോ സുഖ
 പ്രദമായിരിക്കും. സമുചിതവുമാമം രക്തപരിവാഹത്തെ
 വേഗതപ്പെടുത്തി നാഡിഞ്ഞരമ്പുകൾക്കു അയവു കൊടുക്കു
 കയും, ദഹനത്തിനെ ക്രമപ്പെടുത്തുകയും ഭേദത്തിനു
 ഹിതമല്ലാത്ത അന്യപദാർത്ഥങ്ങളെ (foreign matter) മ
 ലമുത്രവിയർപ്പുകളായി തള്ളിക്കളയുകയും, ജാഘ്രമാനമായ
 ശോണിമ നൽകുകയും ചെയ്യും. ദഹനം ശരിയായി നട
 കാതിരിക്കുമ്പോൾ ഭക്ഷണഭുവുങ്ങൾ ഉദരത്തിൽ കിടന്നു
 ജീണ്ണിച്ചു നരച്ചു പളിക്കുന്നു. അപ്പോൾ അന്യപദാർത്ഥങ്ങൾ
 ഉണ്ടാക്കിന്മേൽ ത്രിദോഷങ്ങളായ വാതപിത്തകഫങ്ങളെ
 ഇളക്കി ദഹമാസകലം വ്യാപിപ്പിച്ചു സർവ്വ ശോശവീര്യ
 ഷഭേയും വിതെക്കുന്നു.

3. ശുചി ശുദ്ധവായുവിന്റെയും ശുദ്ധജലത്തി
ന്റെയും പ്രാധാന്യത്തെപ്പറ്റി വിശേഷിച്ചു ആരെയും ശു
ചിപ്പിക്കേണ്ടതില്ലല്ലോ. പ്രാകൃതമായ ശുദ്ധവായുവിന്മേ
ശുദ്ധജലത്തിന്നും സമമായി അരോഗ്യപ്രദങ്ങളായ വസ്തു
ക്കൾ മരൊന്നുമില്ല. അതിനാൽ വീടും വളപ്പും ജലാശയ
ങ്ങളും എത്രയും വൃത്തിയായി ഏല്പാഴും വെക്കേണ്ടതാ
ണ്. ഇരിപ്പാനും കിടപ്പാനും ഉപയോഗിക്കുന്ന മുറികളെ
ല്ലാം വിശാലങ്ങളായും വായുസഞ്ചാരത്തിനു വേണ്ടി
ത്തോളം വിസ്താരമുള്ള ജനലുകളോടുകൂടിത്തന്നെയും തട്ടുര
മുള്ളതായും ഇരിക്കേണം. കിണറിലെ ജലം ഇലകളും മ
റ്റും വീണു ചീഞ്ഞു കേടപററാതിരിപ്പാൻ സൂക്ഷിക്കണം.
കൃപത്തിന്റെ ഉപരിഭോഗത്തെ കെടിനില്പുന്ന അയക്കു

മറ്റും ക്രൂപത്തിലേക്കിറങ്ങാതിരിപ്പാൻവേണ്ടി ആറുമാറും
 ചാലുകളും ഉണ്ടായിരിക്കണം.

ദേവയന്ത്രത്തിൽനിന്നു ദേവത്തിലേക്കുപയോഗി
 പ്പാത്തതായ അനുപലാതങ്ങൾ മലമുത്രവിയ്പ്കളായി
 സദാ പൊയ്ക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടു. അവ രോമസൂഷിരങ്ങ
 ളിൽ തങ്ങി നില്ക്കുന്നതു ദേവസുഖത്തിന്നു ഹാനികരമാക
 യാൽ ദിവസേന ഒരിക്കൽ കുളിക്കേണ്ടതാണ്. പ്രാതഃ
 സ്നാനം മനഃപ്രസാദത്തെ അൽകുന്നു; സായാഹ്നസ്നാനം ഉ
 രക്കത്തിന്നു സുഖം കൊടുക്കുന്നു. തണുത്ത വെള്ളത്തിൽ
 കുളി രക്തപരിവാഹത്തെ പ്രേരണപ്പെടുത്തി ഉത്സാഹ
 തെ കൊടുക്കുന്നു. പഴകളിലെ സ്ഫടികനിർമ്മലമായ പ്ര
 സ്തുവണജലം ഏകദൈവം ആരോഗ്യപ്രദമാണ്. ഉഷ്ണജലം
 സാധാരണരോഗങ്ങളെ ശമനമാക്കിത്തീർക്കുന്നു. കുട്ടികൾക്കു
 വൃദ്ധന്മാർക്കും, ക്ഷീണിച്ചവർക്കും, തണുപ്പുകൊണ്ടുപോ
 ള്ള ഉഷ്ണജലമാകുന്നു. ഹിതം. നല്ല ആരോഗ്യമുള്ളവർക്കു ത
 ണുത്ത ജലം തന്നെയാകുന്നു ഇതും കുളിക്കുമ്പോൾ ദേവ
 തെ നല്ലവണ്ണം തേച്ചു കഴുകേണ്ടതാണ്. എണ്ണ സാധാര
 ണ രേച്ചുകുളിക്കുന്നതുകൊണ്ടു പ്രത്യേകം ഗുണമൊന്നുമില്ല.
 അങ്ങിനെ ശീലിച്ചുപോയാൽ അതൊഴിച്ചുകൂടണം മാത്രം
 വരും. മുടി കുളിക്കുന്നില്ലെന്നുണ്ടതിനായി മൂന്നുനാലു ദിവസം
 കൂട്ടുമ്പോൾ അല്പം എണ്ണ നെരുകയിൽ തേച്ചാൽ സാധാ
 രണയായി മതിയവെന്നുതാണ്.

ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നതിന്നു മുമ്പായി എപ്പോഴും കൈ
 വെച്ചു കഴുകേണ്ടതാണ്. ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ

പാകം ചെയ്തതിന്ന ശേഷം ഈച്ച മുതലായ ജന്തുക്കൾ
 വന്നിരിക്കാതിരിപ്പാനും യാതൊരഴക്കം വീണപോകാ
 തിരിപ്പാനുംവേണ്ടി പാത്രങ്ങളെല്ലാം അടച്ചുവെക്കേണ്ട
 താണ്. ഈച്ചയാണ് സർവ്വ രോഗങ്ങളെയും പരത്തുന്നത്.
 ഈച്ചകൾ നിമിഷത്തോളം കൃമികളെ ഉൽപാദനം ചെയ്
 യ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് നാം കാണാറുണ്ടല്ലോ. ഭക്ഷണ
 സാധനങ്ങളെല്ലാം വിളമ്പുന്ന സമയത്തു ചുടോടുകൂടിയിരി
 ക്കണം. ചൂടിന്നു സർവ്വ വിഷബീജങ്ങളെയും നശിപ്പിപ്പാൻ
 ശക്തിയുണ്ട്. നാം കൈകൾകൊണ്ടു ഭക്ഷണം കഴിക്കു
 ന്നു സമ്പ്രദായക്കാരാകയാൽ വിരലുകളുടെ നഖങ്ങൾക്കി
 ടയിൽ അഴുക്കു തങ്ങിനില്ക്കാതിരിപ്പാൻ സൂക്ഷിക്കേണ്ട
 തുമാണ്.

ഇപ്രകാരമെല്ലാം സൂക്ഷിച്ചിരുന്നാൽ മിക്കതും രോഗ
 ങ്ങളൊന്നും ബാധിക്കാതെത്തന്നെ കഴിച്ചുകൂടാം. പ്രകൃതി
 നിയമം നമുക്കാരോഗ്യത്തിന്നനുക്രമമായ വിധത്തിൽ ത
 ന്നെധാകുന്നു. പ്രകൃതിനിയമത്തെ ലംഘിക്കുമ്പോഴാകുന്നു
 ഉരിദ്രരൂപികളായ ശക്തികൾ പുറപ്പെടുന്നത്. നഗരങ്ങ
 ലിൽ വസിക്കുന്നവർക്കു ശുദ്ധവായു ലഭിക്കുന്നതിന്നു പ്രയാ
 സമാകയാൽ അവർ ഇടക്കിടെക്കു നാട്ടുപുറങ്ങളിലേക്കു
 പോയ്ക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത് ആരോഗ്യപ്രദമായിരിക്കും. ജന
 നിബിഡങ്ങളായ നഗരങ്ങളിൽ ശുചീകരണവിഷയം ഏ
 രാവും മുഖ്യമായ ഒരു വിഷയത്തെ.

ഒരു ജീവിച്ചിരിക്കരുത്. ജീവനെ നിലനിർത്തേണ്ടതിന് ആവശ്യമില്ലാത്ത ഭോഗസാധനങ്ങളെ സ്വീകരിക്കാതിരിക്കുകയാകുന്നു നല്ലതു. ഭക്ഷണം കൃത്യസമയത്തുതന്നെ ആവുന്നതും കഴിക്കണം.

“ചൈതന്യമുള്ള പൂരയേടത്തെ സ്നേഹേനൈകം

[പ്രപുരയേൽ,

പാശ്ചാത്യജ്ഞാനമായ ചതുർത്ഥവശേഷയേൽ”

എന്ന പ്രമാണത്തിന്നനുസരിച്ചു പകുതി അന്നത്താലും കാലോഹരി പാനീയത്താലും ഉദരപൂരണം ചെയ്തു നാലിലൊരോഹരി വായുവിന്റെ ഗതാഗതത്തിനായി കഴിച്ചുവിടണം. വായുവാകുന്നു ദേഹത്തെ ഭരിക്കുന്നത്. വായുവിന്റെ സ്വഭാവം നൽകുന്നതനുസരിച്ചാണ് ദേഹാരോഗ്യവും മനുഷ്യസാദവും. വിഴുങ്ങുന്ന സമ്പ്രദായം ചീത്തയാണ്; സർവ്വ പദാർത്ഥങ്ങളേയും തിരിച്ചറിയുന്ന ചവച്ചിറക്കണം. പദാർത്ഥങ്ങൾ അറഞ്ഞു ഉമിനിമിത്തം പിറണ്ടു ഉദരത്തിലെത്തിയാൽ ദഹനകർമ്മത്തിനു എളുപ്പമുണ്ടാകുന്നു. അത്യാർത്തിയും അതിഭക്ഷണവും മുഗസപാദത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതും മനുഗതിയെയും കാര്യങ്ങൾക്കു ഉന്മേഷഹാനിയേയും ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നതുമാണ്. പോഷകവും ഹൃദ്രവും ലഘുവുമായ പദാർത്ഥങ്ങളാകുന്നു ഭക്ഷണത്തിന്നുത്തമം. ധാന്യങ്ങൾ, ഫലമൃഗാദികൾ, കായുനികൾ, ഗവ്യങ്ങൾ മുതലായവ ഹീനകരമാണ്. എരിവും, പളിയും, മധുരവും, മസാലയും, എണ്ണയും ത്രിദോഷങ്ങളെ ക്ഷോഭിപ്പിക്കുന്നവയാകയാൽ കഴിയുന്നതു വർജ്ജിക്കേണ്ടതാണ്. കാപ്പി,

ലായ മുതലായ പാനീയങ്ങൾ ദീപനക്ഷയം, മലബന്ധം, നിദ്രാഭംഗം മുതലായ ദോഷങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നവ തുകയാൽ പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽകൂടി അവരുടെ ഉപ യോഗം കറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ശാപ്പാട്ടു ചിലവിനേക്കാൾ കപ്പി- ലായച്ചിലവു അധികരിച്ചിരുന്നിട്ടും, അഷ്ടിപ്പ കഷ്ടിയും ക ണ്ടവും ഉള്ളവർകൂടി ദുരഭിമാനപരിഷ്കാരമുണ്ടാകാൻ അവ യെ ശിക്ഷിക്കുന്നതു ശോചനീയമായ ഒരു സംഗതിതന്നെ. മട്ടുപാനത്തിന്റെ പ്രാരംഭരംഗങ്ങൾ 'ലായക്കട'കളാണ് എന്നുകൂടി ഇവിടെ പരയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

മത്സ്യമാംസങ്ങൾ മനുഷ്യനു അത്യാവശ്യമായ ഭക്ഷ ണദ്രവ്യങ്ങളല്ല-

* ജീവിതവും പ്രിയം നാനം
സർവ്വേഷാം സർവ്വഭാക്തിലീ

എന്ന തത്വത്തെ ഓർത്തു ആരും ഹിംസക്കുനുകൂലിക്കാതി രിക്കേണ്ടതാണ്. അതു കൂടാതെ മത്സ്യമാംസങ്ങൾ ഹൃദയം, ലാഭികളെക്കാൾ വേഗത്തിൽ കെട്ടഴിയുന്നതായി നാം കാ ണുന്നുണ്ടല്ലോ. ദൈനംദിനത്തിന്നും അവകളെ ദഹിപ്പിക്കു വാൻ സാധാരണയിലധികം അല്പാണ്ടു വേണ്ടിവരുന്നു പരിവയത്താൽ മാത്രമാണ് നമുക്കു അവയിൽ അവജ്ഞ തോന്നാതിരിക്കുന്നത്. ഇതിനെല്ലാം പുറമെ മത്സ്യമാം സങ്ങൾ കഫമാംസമേദസ്സുകളെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നവയുമാ

• മി.ചി.പി.രി.ക്കുന്നുണ്ട് ഏറ്റവും ഹൃദയം പ്രിയം, നി യമം.

ണ്. “അന്നമയം ഹിസൗമ്യമനുഃ” എന്ന ഗൃഷിപ്രോക്ത വചനത്തിന്നനുസരിച്ചു ഭക്ഷണപദാർത്ഥത്തിന്നനുരൂപമായ സ്വഭാവവും ആകുണയ്ക്കത്തീരുന്നു. പാശ്ചാത്യ പണ്ഡിതന്മാരിൽ ചിലർ ഈ അഭിപ്രായത്തോടുകൂടി യോജിക്കുന്നുണ്ട്. അവിടങ്ങളിൽകൂടി മത്സ്യമാംസങ്ങളെ ഇതയിടെയായി വർജ്ജിച്ചു തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്.

5. ലഹരിവസ്ത്രങ്ങൾ—മദ്യപാനം പലേപ്രകാരത്തി

ലും ഭോഷപ്രദമാണ്. നിത്യവൃത്തി സുഖത്തിലും ബാല്യതകളെ നിരവേറുപാഠനം സാധുസംരക്ഷണത്തിനും ഉപയോഗപ്പെടുത്തേണ്ട പൈസ്സയെ കൊടുത്തു “കയ്യിൽ ഇരിക്കുന്ന കാശുകൊടുത്തു മുഖത്തു കിടക്കുന്ന നായയെ വാങ്ങുക” എന്ന തരത്തിൽ ബോധക്ഷയം വിലക്കുവാങ്ങി ‘പാടിയാടി’ വേഷത്തിലും പ്രസംഗത്തിലും അഭിനയത്തിലും മദോന്മത്തന്മാരായി ‘കലുനാലുവാക്കി’ മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തെകൂടി നിന്ദാമുക്കിത്തീർക്കുന്നവർ ഭ്രാന്തന്മാർ തന്നെ. മദ്യപാനം നിമിത്തം മനശ്ചാപലതയും, ദുസ്വഭാവവും, ഇട്രിയക്ഷോഭവും, മസ്തില്ലാത്ത സമയത്തെല്ലാം മനോമെഘശൃവും, ക്രമേണ ഹൃദ്രോഗവും സംഭവിക്കുന്നു. ബീഡി, സിഗറേറ്റ്, ചുരുട്ടു മുതലായ പുകവലികളും ശ്വാസകോശത്തിന്നു ഹാനികരമാണ്. പുകയിലപ്പെട്ടാടി വൃത്തികേടും കണ്ണിനു ഭോഷകരവുമാണ്. പുകയിലമുരുകു വൃത്തികേടും ദീപനക്ഷയമുണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നതുമാണ്. “മലകടി മാറിയാൽ ഒരു കുടി വേണം” എന്ന റവീന പരിഷ്കാരത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ പഠിപ്പിനാൽ ലഹരിസാധനങ്ങൾ യാതൊന്നും ഉപയോഗിക്കാത്തവർ ഇക്കാലത്തു ദുർ

പ്രമാണകിലും നിശ്ശേഷ ലഹരിവസ്തുപരിവർത്തനം വരിയൊരു മോചനം തന്നെ എന്ന് പറയാം.

6. ഉടുപ്പം—ഇതായ സാധാരണവസ്ത്രങ്ങളെയാണ് പരിശീലിക്കേണ്ടതു. എന്നാൽ സ്ഥിതിക്കനുസരിച്ചു ഉടുപ്പുകൾ, സന്ദർഭാധിതപോലെ ധരിക്കേണ്ടതുതന്നെ. ബാഹ്യമായ വേഷധാരണസമ്പ്രദായത്തിൽനിന്നാണ് ബഹുജനങ്ങൾക്കു പ്രഥമദൃഷ്ടിയിൽ റൊളെക്കുറിച്ചു അഭിപ്രായം ജനിക്കുന്നത്. എങ്കിലും വസ്ത്രാധിഷ്ഠിതങ്ങളിലുള്ള ഭ്രമം അനാവശ്യമാണ്, സച്ചിജനങ്ങളും തന്റെ ഉടുപ്പിൽ തന്നെയാണ് ദൃഷ്ടിവെക്കുകയെന്നോ, ഉടുപ്പിന്റെ പകിട്ടിന്നനുസരിച്ചാണ് ലോകം തന്നെ ബഹുമാനിക്കുകയെന്നോ തെറ്ററിധരിക്കുന്നതിലാണ് കെട്ടിച്ചമയുവണമുള്ള മോചനം ജനിക്കുന്നത്. ഉടുപ്പിനാലും ആഭരണങ്ങളാലും മാത്രം റൊളെ വിലമതിക്കുന്ന വകുമാർ ലോകത്തിൽ അധികമില്ല. അവസ്ഥയിലധികരിച്ചു മോടിയും പകിട്ടും ഹാസ്യത്തിന്നു മാത്രമെ ഇടയായി തീരുകയുള്ളു. സത്യമുവാദകളോടു കൂടിയ നടപടി തന്നെയാണ് മനുഷ്യനു അലങ്കാരം.

7. വിശുദ്ധം—ഉറക്കം ഭേദമനോബുദ്ധികളെ പണർജീവിപ്പിക്കുന്ന ഒരു പൂണ്ണ വിശുദ്ധമാണ്. ഏരിപ്പോയാൽ നിദ്രയും വിപരീതഫലപ്രദമാണ്. കാരണത്തന്മയുടെ ഭേദപ്രകൃതിക്കും പരിവിന്നും അനുസരിച്ചാണ് ഉറക്കത്തിന്റെ ദൈർഘ്യം. പൂണ്ണാരോഗ്യവും ഉത്സാഹശീലവും

മുട്ടു പ്രായം തികഞ്ഞ ഒരാൾക്കു ആദ്യ മണിക്കൂറുനേരത്തെ ഉറക്കം മതിയാകേണ്ടതാണ്. അതിലധികം വേണ്ടി വരുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതു നീന്തുചരിശീലനത്താൽ മാത്രമാണ്. നീന്തുചരിവഴത്തിന്നനുസരിച്ചുകൊണ്ട് സ്വഭാവങ്ങളെല്ലാം ഉണ്ടായിത്തീരുന്നതെന്നു പ്രഥമഘ്യായത്തിൽ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. എന്നാൽ ക്ഷീണിച്ചവർക്കും, രോഗികൾക്കും, ബാലവൃദ്ധന്മാർക്കും കഠിന അധികം നേരം ഉറക്കത്തിനായി വേണ്ടിവന്നേക്കാം. അത്തരഗ്ഗത്തിന്നു ശേഷം ഒരു മണിക്കൂർ നേരം കഴിഞ്ഞിട്ടേ ഉറങ്ങാവൂ. രാത്രി പത്തുമണിക്കു കിടന്നു പ്രഭാതത്തിന്നു മുമ്പായി എഴുന്നീല്ക്കുന്ന സമ്പ്രദായമാകുന്നു ഉത്തമം. പുലർച്ച സമയം ഏതുവിധമുള്ള മാനസികമായ പ്രവർത്തികൾക്കും അതുത്തമമാണ്. പ്രകൃതിക്കനുസരിച്ചു ഉണരേണ്ട സമയം പുലർച്ചയാണെന്നു പക്ഷിമൃഗങ്ങളിൽനിന്നു കൂടി നമുക്കു തുഹിക്കാം. സൂര്യോദയത്തിന്നു ശേഷവും പകൽ ഏതു സമയത്തും ഉറങ്ങുന്ന സമ്പ്രദായം അന്നുരോഗപ്രദവും അശ്രീകരവുമാകുന്നു. ഉറങ്ങാൻ കിടന്നാൽ സർവ്വ ചിന്തകളേയും അകറ്റി മനസ്സിനെ സ്വസ്ഥമാക്കി ഉടൻതന്നെ ശാധനിച്ചു പ്രാപിക്കണം. എന്നാൽ മാത്രമേ ഉറക്ക സുഖകരമായി ഭവിക്കയുള്ളൂ.

പ്രസുപ്തിക്കു പരമേ പ്രവർത്തികളുടെ ഇടയിൽ കറുപ്പു നേരെമെങ്കിലും സ്വസ്ഥവൃത്തിയായിരുന്നു വിശ്രമിക്കേണ്ടതാണെന്നു പറക്ക ഒരു ബോധ്യമുണ്ട്; പക്ഷെ അതു ശരിയല്ല, ഒരു പ്രവർത്തി തുടരത്തുടരെ അധികനേ

രം എടുക്കുന്നത്. ദേഹസുഖത്തിന്റേ ഹാനികരമാണ്. എന്നാൽ അതിന്നിടയിൽ കറച്ചുനേരത്തേക്കു സ്വസ്ഥമുട്ടത്തി അവലംബനം ചെയ്യേണ്ടമെന്നില്ല. പ്രവൃത്തിയുടെ തരം മാറിയാൽ ധാരാളം മതിയാവുന്നതാണ്. ദേഹാപാനത്തിന്നുശേഷം പട്ടുകവായന മുതലായ മാനസികമായ പ്രവൃത്തികളും വിപരീതക്രമത്തിലുള്ള അനുഷ്ഠാനങ്ങളും ഒരു വിധം വിശ്രമം തന്നെയാണ്. കേവലം മെഴുന ഭാവമല്ല വിശ്രമം; പ്രവൃത്തിയുടെ തരത്തിന്റെ ഒരു മാറ്റമാത്രമാണ്. ഓരോരുത്തരുടെ പ്രകൃതിക്കനുസരിച്ചു ഉല്പാസവും ഉദ്ദേശ്യവും നൽകുന്നവയെല്ലാം വിശ്രമപ്രദം തന്നെ.

8. ചികിത്സ - രോഗമൊന്നുമില്ലാതിരിക്കുമ്പോൾ ദേഹപുഷ്ടിക്കും മറ്റുമായി പലേ ശുദ്ധധങ്ങളും ശീലിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം വളരെ അഞ്ചലമാണ്. പ്രകൃതിക്കനുസരിച്ചു ദിനചയ്യക്രമം തന്നെ മേകുന്ന ഉത്തമമായ രോഗനിവാരണമാണ്. ദേഹാരോഗ്യത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന ബരോമീറ്റർ (കാഠിന്യം) ശക്തിയെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന ഒരു യന്ത്രം ആകുന്നു മലശോധന. ഏതു രോഗത്തിന്നും ആദ്യത്തിൽ മലശോധനയിലാണ് ക്രമക്കേട് കാണപ്പെടുക. തുടലുദേശം ഒട്ടാ മലിനപ്പെടാതെയുള്ള മലശോധനയാകുന്നു പൂർണ്ണമായ ആരോഗ്യത്തിന്റെ ലക്ഷണം. രോഗങ്ങളുടെ ആരംഭത്തിൽ സെറുമായ വിരോധനെരൂഷധങ്ങളാൽ സുഖശോധന വരുത്തുന്നത് ഏതു രോഗത്തിന്റെയും ശക്തിയെ കറക്കുന്നു. എന്നാൽ രോഗമൊന്നുമില്ലാ

പ്ലാതിരിക്കുമ്പോഴും കൂടാതെ വിരോധപരമായ ധർമ്മങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിൽ ചില ഭാഗങ്ങളിലൂടെ.

അല്ലാത്ത സുഖമില്ലാത്തതും അസ്വസ്ഥതകളുമെല്ലാം ഒരു ദിവസത്തെ വെറും പട്ടിണിയാൽതന്നെ സുഖപ്പെടുന്നതാകുന്നു. മതസ്ഥാപകന്മാരെല്ലാം ഉപവാസം വിധിച്ചിരിക്കുന്നതു അനുപാതങ്ങളുടെ ശുദ്ധത മൂലമായി ഭവിക്കുകയും കാമക്രോധാദിഷ്ടപാപങ്ങൾ മൂലമായി മനശുദ്ധിക്കും വേണ്ടിയാണ്. ഒരു ദിവസത്തെ വെറും പട്ടിണിയാൽ നല്ല സുഖം കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ തന്നെയും ഉടനെ ഒരു സെന്റമിയം ഭക്ഷണങ്ങൾ വിരോധം ചെയ്ത നല്ല സുഖം തോന്നുന്നതുവരെ പാൽ, കഞ്ഞി മുതലായ ലഘുഭക്ഷണങ്ങൾ അല്ലാത്തതായി കഴിച്ചെന്നാൽ താല്പര്യമുള്ളവർക്ക് രോഗങ്ങളും സുഖപ്പെടുന്നതാണ്. പ്രത്യേക ചികിത്സകളൊന്നും കൂടാതെതന്നെ ഇപ്രകാരം ആരോഗ്യത്തോടുകൂടിയതും നിലനിൽത്താൻ സാധിക്കും. ശക്തി കൂടിയ രോഗങ്ങൾക്കു കഴിയുന്ന വേഗത്തിൽ വിശ്രാമമുള്ള ഒരു വൈദ്യനോടോ ഡോക്ടറോടോ കൺസൾട്ടേഷൻ ചെയ്ത ചികിത്സകൾ ഉണ്ടാക്കിയെടുത്താൽ വിചാരിച്ചാൽ ചെയ്യാനുള്ളതാണ്. സമൂഹത്തിലും വെച്ചു വില കൂടിയ ഒന്നാണ് പ്ലാ ആരോഗ്യം. എന്നാൽ പരസ്പരം ശുശ്രൂഷയും ശുദ്ധവായുവുമാണ് ഭക്ഷണങ്ങളെക്കാൾ രോഗികൾക്കു നൽകേണ്ടതെന്ന് എല്ലാവരും സാധാരണ പ്രത്യേകം ഓർമ്മപ്പെടുത്തണം. രോഗശാന്തിക്കു രോഗിയുടെ മനസ്സിന്റെ

മനുഷ്യാസ്വസ്ഥ്യത്തിന്റെ ശക്തിയെപ്പറ്റി IV-ാം അദ്ധ്യായത്തിൽ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. പ്രാണായാമം രക്തത്തെയും നാഡീതന്തുക്കളേയും പൊന്തമോക്കി ദീപനശക്തി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതു കൂടാതെ മനുഷ്യാസ്വസ്ഥ്യത്തേയും നഷ്ടി ആഘാതം പറ്റിപ്പിടിച്ചിട്ടുള്ളതുമെന്നതിൽ യാതൊരു സംശയവുമില്ല. “പ്രാണായാമേന യകേതൻ സർവ്വരോഗക്ഷയോ ഭവേൽ” എന്നൊക്കെ യോഗശാസ്ത്രത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതു അനുഭവത്തിലും ഈ സംഗതി എത്രയോ ദൃഢമായി കണ്ടുവരുന്നുണ്ട്. മനുഷ്യന്റെ ഖലനം ശ്വാസത്തിന്നനുസരിച്ചാണ്; ശ്വാസം കൂടപ്പോൾ മനുഷ്യം സ്വസ്ഥമാക്കിത്തന്നു.

മരണത്തെപ്പറ്റി ആർക്കും ഭയം തോന്നേണ്ടതില്ല.

* “ദേഹിനോസ്തിൽ യഥാ ദേഹേ കൈശമാനം

യേശവനം മരം

തഥാ ദേഹാന്തര പ്രാപ്തിഃ ധീരസ്തത്ര ന മഹതി.”

“ജനനമുണ്ടാകിൽ മരണവും നിണ്ണയം” എന്നും മറ്റുമുള്ള തത്വങ്ങളെ കുറിച്ചാലോചിച്ചാൽ ആർക്കും മരണത്തെ സംബന്ധിച്ച ഭയത്തിന്നു യാതൊരുവകാശവുമില്ല. ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന കാലം ആരോഗ്യശാസ്ത്രസമേതം കഴിഞ്ഞു കൂടി ബുദ്ധിക്ക് വികാസവും സ്വഭാവത്തിന്നു സംസ്കാരവും

* “ദേഹത്തിൽ ദേഹിക്ക്” ഭയശയവും ഭയവേദനവും മറ്റും ഏതൊരു സംഭവിക്കുന്നതും അങ്ങിനെ തന്നെ ഒരു ദേഹം വിട്ടു പോകാനിടയും പ്രാപിക്കുന്നു, അതിൽ ധീരൻ മോഹിക്കപ്പെടുന്നില്ല.

ഏകദയത്തിന്നു വിശുദ്ധിയും ഉപയുപരി വർദ്ധിപ്പിക്കേണമെന്നു മാത്രമെ ആരും ആലോചിക്കേണ്ടതുള്ളൂ. രോഗത്തിൽ കിടന്നു കഷ്ടപ്പെട്ടാറെയും അസ്ത്രാശ്രയത്തിന്നിടവരാതെയും അന്തിമദശയിൽ മണസ്സിന്നു പൂണ്ണസമാധാനം പ്രാപിക്കാനിടവരുന്നവൻ തന്നെയാണ് അതീ ഭാഗ്യവാൻ. സമാധാനത്തിന്റെ പൂർത്തിതന്നെയാകുന്നു ജീവിതത്തിന്റെ മകുടം. അതിന്റെ കുറവുതന്നെയാണ് മനുഷ്യനുള്ള നവ്വേദം. സമാധാനത്തിന്റെ പരിപൂർത്തി തന്നെയാണ് മോക്ഷം.

IX ക്ലൈമക്സ്

“ക്ലൈമക്സ് മഹാബലം”

(യോജിപ്പ് മഹാബലം ശക്തികൾ)

1. സ്വാതന്ത്ര്യം—പരസ്പര സംബന്ധവും ഉപയോഗവും ഇല്ലാതെ പ്രകൃതിയിൽ യാതൊന്നുമില്ല. പരസ്പരോപയുക്തമായ വ്യവസ്ഥയാകുന്നു തഥാർത്ഥമായ സ്വാതന്ത്ര്യം. ഓരോരുത്തരും തന്നിഷ്ടം മാത്രം നോക്കി ‘തേനീയവാസം’ ആചരിക്കുന്നത് ദുസ്വാതന്ത്ര്യമാണ്. നമ്മുടെ ഭേദമന്തിനുള്ള ചരതം ശരീരാവയവങ്ങളുടെ പരസ്പര സംബന്ധവും സ്വയമ്ങ്ങൾ നടത്തുന്നതിലുള്ള വ്യവസ്ഥയും നിമിത്തമാണ്. അവയവങ്ങൾ ഓരോന്നും തമ്മിൽ മത്സരിച്ച സ്വയമ്ങ്ങൾക്കു വീഴ്ചവരുത്തിയാൽ രോഗവും ക്ഷീണവും മരണവുമായിരിക്കുമല്ലോ ഫലം. ആയതിനാൽ നമ്മുടെ ഭേദമന്തിലെ സ്വയമ്ങ്ങൾക്കും ഏകപ്രകാരം ചേർച്ചയോടും രീതിയോടുംകൂടി സ്വയമ്ങ്ങളെ നടത്തി പൊതുവായ ഭേദമന്തി നിലനിർത്തി താങ്ങാക്കളും നില നിർത്തപ്പെടുന്നുവോ അപ്രകാരം തന്നെ രാജ്യനിവാസികളെല്ലാവരും തങ്ങൾക്കു പൊതുവായ മാതൃഭൂമിയുടെ ക്ഷേമത്തിനായ്ക്കാണ് ഐക്യത്തോടുകൂടി സഹകരണമെടുത്ത് സമ്പ്രദായങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി സ്വയമ്ം നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നാൽ മാത്രമേ തങ്ങൾക്കും അഭിവൃദ്ധി ഉണ്ടായിത്തീരുകയുള്ളൂ. നമ്മുടെ ചുറ്റുമുള്ളവരുടെ അഭിവൃ

ലിക്കുന്നുണ്ടിട്ടു മാത്രമേ നമുക്കു അഭിമുഖീകരിക്കാവൂവെന്ന് തോന്നുന്നു. കെട്ടിയിടുന്ന ചില പദാർത്ഥങ്ങളുടെ മദ്ധ്യേ സൗജന്യമായ ഒരു പദാർത്ഥം നിലനില്ക്കുന്നതല്ല. തീയിന്റെ നടുവിൽ തണുപ്പുണ്ടാവിരിക്കുക എന്നതു അസംഭാവ്യമാണ്. ചുറ്റുമുള്ളവരുടെ സ്ഥിതിയിൽ അധികരിച്ചു ആർക്കും ഒരു നന്നായുണ്ടാകുന്ന കാര്യം അസംഭാവ്യമാണെന്നു “ജലം സ്ഥിതിരല്ലെന്ന്” (Water finds its level) എന്നുള്ള തത്വത്താലും നമ്മുടെ സ്വഭാവത്തിന്റെ സ്ഥിതിയെ കുറിച്ചും ലോലിച്ചാലും മനസ്സിലാക്കണം. രാജ്യസ്ഥിതി എന്നോ ആവട്ടെ, നമുക്കു നമ്മുടെ സ്വന്തം കാര്യംമാത്രം നോക്കി ക്ഷേമത്തോടുകൂടിയിരിക്കാം എന്നുവെങ്കിലും വിചാരിക്കുന്ന ഓരോരുത്തരിൽ അതു ശുദ്ധമേ മുഖ്യതയാണ്. ചൊതുരനക്ഷേപത്തിൽ ആസക്തവിത്തന്മാർ അധികമുള്ള രാജ്യങ്ങളാണ് ഉന്നതി പ്രാപിച്ചുകാണുന്നത്.

സർവ്വ മനുഷ്യർക്കും ഭൂമണ്ഡലത്തിൽ സമാവകാശവും സമാനത്വവും സ്വതസ്സിദ്ധമായാണ്. ഏവർക്കും അതാതു സ്ഥാനനിലകളിൽ പ്രാധാന്യമുണ്ട്. ദേഹസൗഖ്യത്തിലോ ഭൂമിയിലോ കൂടി എപ്രകാരം മദ്ധ്യമായ ഒന്നുതന്നെയാണുപ്രകാരം തന്നെ കൂലിപേലക്കാർ കൂടി രാജ്യത്തിന്റെ ക്ഷേമത്തിന്നു ഒട്ടും അപ്രധാനമാരല്ല. ആയതിനാൽ സർവ്വരും വാസ്തവത്തിൽ പരസ്പരോപയുക്തന്മാർ എന്നും ആർക്കും നിസ്സാരതയില്ലെന്നുള്ള തത്വത്തെ ഏല്പാവതും മനസ്സിലാക്കി ഐക്യമന്ത്രത്തോടുകൂടി സമുദയം കയ്യടക്കുകയും അതിന്റെ ഐക്യമന്ത്രത്തോടുകൂടി സമുദയം കയ്യടക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

2. അഭിപ്രായഭേദങ്ങൾ—ഭിന്നഭവിയായ ലോകത്തിൽ തലകളുള്ളതോളം അഭിപ്രായഭേദങ്ങളുമുണ്ടാകാതിരിക്കയില്ല. എന്നാൽ വാദപ്രതിവാദങ്ങൾ നിമിത്തം അന്യോന്യം വിരോധബുദ്ധിയുണ്ടാകാനിടയെന്നതു അഹംകാരത്താലും സ്വീയാന്തത്താലും വിവേകശൂന്യതയാലുമാണ്. സംസ്ഥാനികളിൽ പൂണ്ണത പ്രാപിച്ചവർ ആരുമില്ലെന്നും എന്നാൽ അഭിമുഖീകളുള്ള മോഹം സർവ്വകുടുംഭരൂപാലേതന്നെ ഉണ്ടെന്നും അതിന്നായ്ക്കൊണ്ടുള്ള മാറ്റങ്ങൾക്കും, സ്വാധനങ്ങൾക്കും, യന്ത്രങ്ങൾക്കും മാത്രമാണ് വ്യത്യാസം ഭരണാനന്തരം എല്ലാവരും മുഖ്യമായി മനസ്സിലാക്കേണ്ട ഒരു സംഗതിയാണ്. നമ്മുടെ പരമ്പരാഗതങ്ങളുടെ അതൃപ്തികളിൽ ഇന്ധിക്കപ്പെട്ട പരിമിതമായ ജ്ഞാനജീവിതത്തിന്റെ അങ്കുരം ഏറ്റെടുക്കുന്ന നമ്മുടെ വ്യത്യാസത്തിൽ വികസിച്ചുകൊണ്ടു സർവ്വകുടുംഭങ്ങളെന്നല്ലാതെ സർവ്വജ്ഞത വാസ്തവത്തിൽ, ആർക്കുമില്ല. നമുക്കു കേവലം അഗോചരവും ആലോചിക്കുകയുണ്ടാകാത്തതുമായ അത്യന്തമുതൽക്കും എന്തൊക്കെയാണു പ്രകൃതിയിലുണ്ടെന്നുള്ള സത്യം, ജീവിതപ്രോക്തമായ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ നമുക്കു വിശ്വാസമില്ലെങ്കിൽ കൂടി, നവീനതത്വശാസ്ത്ര വിശാരദന്മാരുടെ പുതിയ പുതിയ തത്വസമാപനങ്ങളാലും യന്ത്രനിർമ്മാണങ്ങളാലും തെളിയുന്നുണ്ട്. നമ്മുടെ സ്വന്തം സൃഷ്ടി വൈവിധ്യത്തിന്റെ മഹിമയെക്കുറിച്ചുതന്നെ കൃപ്തമായ യാതൊരു ജ്ഞാനവും നമുക്കു ഇനിയും ഗ്രഹിപ്പാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഭൂഗോളത്തിന്റെ ദ

ക്ഷിണോത്തര ശുവങ്ങളിൽ മനുഷ്യപദങ്ങൾ ഇനിയും സ്ഥിതിചെയ്തിട്ടില്ല. ഈ കാരണങ്ങളാൽ മനുഷ്യർ ഇപ്പോൾ ശിശുപ്രായം കഴിഞ്ഞ ബാലാവസ്ഥയിൽ മാത്രമേ എത്തിട്ടുള്ളുവെന്നും ഇനിയും എത്രയോ അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്നും പ്രത്യേകം ധരിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

“അല്പവിദ്യാൻ മഹാശാസ്ത്രി” എന്ന നിലയിൽ മരി വിദ്യാന്മാർക്കാണ് സിദ്ധാന്തങ്ങളും ഭൗതികങ്ങളും ശുഷ്ക വൈദഗ്ദ്ധ്യങ്ങളും. സമുദായകാര്യങ്ങളിൽ സിദ്ധാന്തം കാണിക്കുന്നവർക്ക് സ്വതന്ത്ര പ്രതിഭയുടെ നാട്ടുമല്ലാതെ പ്രജയെ ഞാലിയിക്കുന്നതല്ല. പരസ്പരോപയുക്തമായ വ്യവസ്ഥയാണ് സ്വതന്ത്രവും എന്ന അല്പായാമഭത്തിൽ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. വിദ്യയുടെ ഫലം വിനയമാണ്. “നീറക്കടം തുളുമ്പുകയില്ല.” ഏതു കാര്യത്തിലും അഭിപ്രായഭേദങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നാൽ തന്നെയും ആരും ‘മക്കടമുഷ്ടി’ക്കൊരുങ്ങാതെ മറുക്കുകയുടെ ഏകതന്ത്രം നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാക്കി ഏകദേശം വിട്ടുവിട്ടതിനാൽ സർവ്വകക്ഷികളും അനുസരിച്ചു. പരസ്പരവിരോധം ലേശമേപോലും വിമർശിപ്പാതെ “ഭൂരിപക്ഷ ഭൂരിസഖ്യ”മെന്ന തത്വത്തെ ആസ്പദപ്പെടുത്തി കാര്യങ്ങൾ തീർച്ചപ്പെടുത്തുകയും ആ നിശ്ചയത്തെ ഹിരവേരാനായ്ക്കൊണ്ടു സർവ്വതും സഹകരണം ചെയ്തും വേണ്ടതാണ്. ഏകദേശങ്ങൾക്കു തമ്മിൽ അടുപ്പമുണ്ടെങ്കിൽ, അകൃത്രിമങ്ങളായ അഭിപ്രായങ്ങൾക്കു എത്രതന്നെ അന്തരമുണ്ടായിരുന്നാലും, അതുനിമിത്തം സ്വലയും മത്സരവും ഒരിക്കലും സംഭവിക്കുന്നതല്ല. രാജ്യത്വം ഏകതന്ത്രിനാ

ഒന്നാം ശിരസ്സിന് മന്ത്രിത്വം മാത്രമേ ഉള്ളുവെന്നും ഈ സന്ദർഭത്തിൽ മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണ്. ക്ഷമയോടുകൂടി പരസ്പരം മനസ്സിലാക്കാൻ ശ്രമിക്കാത്തതിനാൽ മാത്രമാകുന്നു സിദ്ധാന്തങ്ങളും, മത്സരങ്ങളും കക്ഷിവഴക്കുകളും സംഭവിക്കുന്നത്. കക്ഷിവഴക്കുകളും മത്സരങ്ങളും അവിവേകത്തെയും കാര്യത്തിനുള്ള ശേഷിയില്ലായ്മയേയും സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

പണ്ടു ചില വഴിപോക്കർ ആനയുടെ മാറിമാറി കൊണ്ടിരിക്കുന്ന വണ്ണത്തെക്കുറിച്ചു വാദിച്ചു 'അടിപിടി' കൂടിയ പോലെയും ചില കുരുടന്മാർ ഒരു ആനയുടെ വിവിധാംഗങ്ങളെ തപ്പിനോക്കി ആനയുടെ ആകൃതിയെക്കുറിച്ചു തക്കിച്ചുപോലെയുമാണ് സഖ് കക്ഷിവഴക്കുകളുടെയും മേതുകൾ. ഒരു രാത്രി ഒരാൾ ഒരു കുന്നിന്റെ ചരിവിൽ കൂടിയുള്ള വഴിക്കു തന്റെ ഗ്രഹത്തിലേക്കു മടങ്ങിപ്പോകുമ്പോൾ കരകൂടെ എന്തോ ഒന്നിളകുന്നതു കണ്ടു. അതു ഒരു നരിയോ കരടിയോ ആയിരിക്കുമെന്നു മറിച്ചു കറെ അടുത്തപ്പോൾ അതു ഒരു ഉപെത്താനോ കള്ളനോ ആയിരിക്കുമോ എന്നു ശങ്കതോന്നി. കരകൂടി അടുത്തപ്പോൾ അതു താൻ മുമ്പു കണ്ടിട്ടുള്ള ഒരാളാണെന്നു മനസ്സിലായി. അരികെ എത്തിയപ്പോൾ അതു തന്നെ തിമഞ്ഞുവരുന്ന തന്റെ സഹോദരനാണെന്നു ബോദ്ധ്യമായി. ഇപ്രകാരം തന്നെയാണ് അഭിപ്രായഭേദങ്ങളുടേയും സ്ഥിതി. ആയതിനാൽ ക്ഷമാപുഷ്പം ഇരുകക്ഷികളും തങ്ങളുടെ ധാരണകളെ അന്യോന്യം വ്യക്തമായി മനസ്സിലാക്കി അല്ലാപ്പും വിട്ടുവിട്ടുകൾക്കനുസരിച്ചു യോജിച്ചു കാര്യങ്ങളെ

നടത്തുന്നതാണ് വിവേകവും, കാര്യപ്രാപ്തിയും, നന്മയും, ആത്മസംയമനവും സമഭാവനയും പരമമനഃനിരൂപണവും ശീലിക്കാതെ ഐക്യം നിലനില്ക്കുന്നതു അസംഭാവ്യമാണ്.

8. ഐക്യമന്ത്രം—ജനങ്ങൾ ഇടിക്കിടക്ക യോഗം ചേർന്ന് സമോദരഭാവത്തിൽ കൂടിയാലോചനകൾ നടത്തി തങ്ങളുടെ പൊതുവായ ക്ഷേമത്തിന്നു പ്രയത്നിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നാൽ മാത്രമേ രാജ്യം പുഷ്ടി പ്രാപിക്കുള്ളൂ. കൂടിക്കാഴ്ചകളാൽ മാത്രമേ അന്യോന്യം മനസ്സിലാക്കുവാനും ഐക്യങ്ങൾക്കു തമ്മിൽ അടുപ്പം ഉണ്ടാകുന്നതിനുള്ളൂ. പരസ്പരം നേസ്സിലാക്കിത്തുടങ്ങുന്നവഴിയാണ് രഞ്ജിപ്പിന്റെ ഉദ്ദേശം. പട്ടരെ ജനങ്ങൾ ഐക്യമനസ്സോടു കൂടി ചേർന്ന് നില്ക്കുന്നവിടത്തെയെന്ന ഒരു പ്രത്യേക ചൈതന്യമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ് എന്നാൽ സത്യമയ്യോടുകൂടി ഉണ്ടാകിൽ മാത്രമേ പരസ്പര വിശ്വാസവും സ്നേഹവും ഉറന്ന ഐക്യം നിലനില്ക്കുള്ളൂ. ക്ഷമാപൂർവ്വമായ കൂടിയാലോചനകളും വ്യവസ്ഥാക്രമങ്ങളോടു കൂടിയ സംഘീകരണവുമാകുന്നു, ജനസമുദായത്തിന്റെ ശക്തി. സ്വശക്തി നിലധികരിച്ചു യാതൊരു ഭയവും ആർക്കും നിലവില്ലാൻ നിർവ്വാഹമില്ല.

“നാനിന്നു പാലാഴിയിലെത്തിയാലും നക്കിക്കടിക്കേ ഗതിയുള്ളതാണ്.”

ലോകഗതിക്കനുസരിച്ചു കാലഭേദാവസ്ഥകൾ നോക്കി സമുദായപരിഷ്കാരങ്ങൾ ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കേണ്ടതു മുമ്മായ ഒരു സംഗതിയാണ്. ഇടക്കിടെക്കു പൊതുജന

യോഗങ്ങൾ കൂടി സാമൂഹികമായ കാര്യങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച കൂടിയാലോചനകൾ നടത്തി, ഓരോവിഷയത്തെ സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക നിർദ്ദേശസംഘങ്ങളെ സ്ഥാപിച്ചു രീതിപ്പെടുത്തി, സ്വരാജ്യത്തിന്റെ ഭാഗമാണെന്ന നിലയിൽ സർവ്വതരം സ്വദേശാഭിമാനത്തോടുകൂടി തങ്ങളുടെ പൊതുവായ ക്ഷേമത്തിനായുള്ള നയസംഹാരങ്ങളെക്കുറിച്ചു കോണ്ടിറ്റിനാൽ മാത്രമേ നന്മ വരിച്ചുവരികയുള്ളൂ. ഏതൊരു സമുദായമോ രാജ്യമോ മുൻപറഞ്ഞ പ്രകാരം ചെറുകാര്യത്തോടുകൂടി തങ്ങളുടെ ബാല്യതകളെ നിറവേറ്റുന്നില്ലയോ ആ സമുദായവും രാജ്യവും അയോഗ്യതയിൽ പ്രാപിച്ചു തങ്ങളുടേതായ യോജിപ്പും തന്നിരിക്കണം എന്നുള്ള ഇതര സമുദായങ്ങളോടൊന്നും രാജ്യത്തോടൊന്നിമുഖത്തു നിൽക്കുന്നതാണ്. സ്വയംകരുതലുള്ളവരും സ്വാർത്ഥതലുരത കരുത്തവരുമായ ചില മഹാമാർ പൊതുജനക്ഷേമത്തിന്റെ നിലനില്പിലേക്കു ഭൂരിജനസമ്മതമായ തത്വപ്രകാരങ്ങളെ അനുഷ്ഠാനങ്ങളായി പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നതിൽ മാർഗ്ഗശീതമായി പരിശ്രമിച്ചാൽ അതു ഓരോമുഖത്തു “മുഖിൽഗമിച്ചിടുന്ന ഗോപുതന്റെ പിഞ്ചെ ഗമിക്കും ബഹു ഗോളങ്ങളല്ലാം” എന്ന നിലയിൽ ജനസമൂഹം അവരെ പിന്തുടരുന്നതു സ്വാഭാവികമാണ്.

X മാഹാത്മ്യം.

“ഏക ഏകമനോ ദൈവമേന്തയെ സർവ്വത്വസിലിഖി
അന്യത്ര വിഹലഃ ക്ലേശഃ സർവ്വേഷാം തജജയം വിനാ”

വാസിഷ്ഠം.

(സർവ്വത്വസിലികളെയും ഭാരം ചെയ്യുന്ന ഏക ദൈവൻ മനുഷ്യരെ
കൊന്നു തിരിച്ചെടുക്കുകയാണ്. മനുഷ്യർ കൂടാതെ മാത്രമേ സർവ്വത്വ
ജ്ഞ ക്ലേശങ്ങളും വിഹലങ്ങളാണ്.)

1. മാഹാത്മ്യം—സമസ്തജീവികളോടുമുള്ള അപാരമായ സ്നേഹം നിമിത്തം ജീവിതസർവ്വസംഭരണവും പ്രയത്നം കൊടിപ്രായം നിറഞ്ഞു അവരുടെ നന്മക്കുവേണ്ടി പ്രയത്നിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവരെയാണ് മാഹാത്മാർ എന്നു പറയുന്നത്. ആരെത്തുപറഞ്ഞാലും വേണ്ടതില്ല, തന്റെ സ്വത്തും ശക്തിയും സമയവും ജീവിതവും കൂടി സർവ്വത്വപ്രതിപത്തിയും പ്രതിഫലിച്ചും കൂടാതെ “പരോപകാരാർത്ഥമിദംശരീരം” എന്ന നിലയിൽ തന്റെ സർവ്വജീവികൾക്കു വേണ്ടി സമർപ്പിക്കുന്ന ഒരു പരമമയാലു ജപയ്യാനഭജനങ്ങളിലും, ഉപാസനയിലും, പ്രതീക്ഷാപരങ്ങളിലും അനാഹാരത്തിലും യോഗത്തിലും, സത്യാനന്തിലും, തപസ്സിലും എത്രയോ ഉപരി കടന്നെത്തി ദൈവപദത്തിനു സമീപിച്ചു നില്ക്കുന്ന ഒരാളാണെന്നു നിസ്സംശയം തീർച്ചപ്പെടുത്താം. മാഹാത്മാർ തന്നെയാകുന്നു യഥാർത്ഥഭക്ത

മാർ. സമസ്ത ക്ലിക്കളെ ഉദ്ധരിപ്പാൻ പരിശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കാൻ ആരേയും മറ്റൊരു യോഗ്യതകളുണ്ടെങ്കിലും മഹാൻ എന്ന പദത്തെക്കൂടാ.

മഹാമാർ വീരന്മാരെക്കാളും എത്രയോ യോഗ്യന്മാർ തന്നെ. യുദ്ധത്തിൽ ജയം പ്രാപിച്ച രാജ്യക്കാർക്കുടി സമസ്തഭാഷങ്ങളും ഉണ്ടായിത്തീരുന്നതേയുള്ളൂ. എന്നാൽ മഹാമാരുടെ നടപടി മാത്രക സർവ്വജനങ്ങളിലും ആവേശിച്ചു നന്നു ചെയ്യുന്നു. മനോഹരങ്ങളിലും സത്യമായ നടപടിയിലും എന്തൊരു വിജയം ആർക്കെങ്കിലും ലഭിക്കുന്നുവോ അതു സമുദായത്തിലേക്കു നന്മതന്നെ. ധനവിഷയത്തിൽ ഒരൊക്കുള്ള വിജയം മറ്റു ആരാളുകൾക്കു കയ്യായെന്നു സൂചിപ്പിക്കുന്നു. മനോഹരങ്ങളിലും സത്യമായ നടപടിയിലുമുള്ള വിജയം ഒരൊരടിപത്താൽ അസംഖ്യം മറുപടികൾ കൊടുത്തപ്പോഴെന്നപോലെ എത്ര ചേക്കാണു ആത്മപ്രകാശം കൊടുക്കുന്നതെന്നു നിണ്ണയിച്ചു കൂടാ. ഏതെങ്കിലും ഒരു ശക്തി ഫലിക്കത്തക്കതായി ലോകത്തിലുണ്ടെങ്കിൽ അതു മഹാത്മ്യമാകുന്നു. മഹാമനസ്സു തക്ക രക്തം പ്രവഹിക്കുന്ന പോക്കളത്തിൽകൂടി മറ്റുസർവ്വത്തെക്കാളും എത്രയോ ശക്തിയുണ്ട്.

നാഗരികത്വത്തിലും, വിദ്യാഭ്യാസത്തിലും പരിഷ്കൃതത്തിലും, യുക്തിയിലും, ശക്തിയിലും, ഗുണത്തിലും, അധികാരത്തിലും, സ്ഥാനമാനങ്ങളിലും ജനങ്ങൾ വിശ്വസിച്ചു ഭവിക്കുന്നു. അവയെക്കൊണ്ടു മാത്രം ഒരിക്കലും യഥാർത്ഥ

മായ ഉന്നതിയും സമാധാനവും ലഭിക്കുന്നതല്ല. കലാവിദ്യ, സുഖസമൃദ്ധി, സമാർത്ഥത, അലസത, ചപലത, കലഹം, നാശം എന്നിവയാകുന്നു അവയുടെ പശ്ചാത്താപം. മനുഷ്യൻ ധനം, വിദ്യ, കീർത്തി, ജീവിതം, മുതലായവയെക്കാൾ, മഹത്തായ ഏതോ ഒരു തത്വം ജീവനത്തിലുണ്ടെന്നുള്ളതു തീർച്ചതന്നെ. അതു സമാധാനമാണെന്നു മനസ്സാക്ഷി നമ്മെ അറിയിക്കുന്നു. മാനുഷചാര്യങ്ങളാണു സമാധാനത്തെ ഭംഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. മാനസചാര്യങ്ങളെ ഇല്ലാതാക്കി പ്രശാന്തതപ്രാപിക്കുന്നതാണ്, സർവ്വോൽകൃഷ്ടമാമവിജയം. സമാധാനത്തെ നിലനിർത്തി ക്ഷേമത്തെ ലഭിപ്പിക്കാത്തതൊന്നും അശരീകതപമല്ല. സമാധാനഭംഗത്തിന്നു തന്നിമിത്തം കഷ്ടങ്ങൾക്കും ഇടവരുത്തുന്നതെല്ലാം പൈശാചികതപമാണു.

തത്വങ്ങളെപ്പോം ആലോചിച്ചാണു പ്രസംഗിച്ചാണു കാട്ടിക്കൂട്ടുവാനും ആർക്കും നിഷ്പ്രയാസം സാധിക്കുന്നതാകുന്നു. എന്നാൽ അപ്രകാരം തന്നെ അനുഷ്ഠിക്കുന്നതിലാകുന്നു മാഹാത്മ്യം. അറിവെടുമില്ലാത്തവർ ലോകത്തിൽ ചുരുക്കമാണു. എന്നാൽ തക്കതക്കവിവുള്ള തത്വങ്ങളെ അനുഷ്ഠാനത്തിൽ അനുസരിക്കുന്നവർ ഒർല്ലഭമേ ഉള്ളു. ക്രിയാനുഷ്ഠാനമാണു ശക്തിമത്തായ പ്രഖ്യാപനം. അറിയപ്പെട്ട തത്വങ്ങളെ അനുഷ്ഠാനത്തിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതിലാണു ശ്രേയസ്സിരിക്കുന്നത്.

ഏടയത്തിന്റെ വികാരങ്ങൾ മുഖത്ത്, പ്രത്യേകിച്ചു കണ്ണിൽ സ്പരിക്കാതിരിക്കയില്ല, കണ്ണു മനസ്സിന്റെ പ്ര

ധാനമാവ കണ്ണാടിയാണ്. മഹാമാർക്കു അസാധാരണമായ ഒരു തേജസ്സു മുമ്പത്ത് ദീപ്തമായി കാണാം. അതിനെ ലോകം അറിഞ്ഞിട്ടൊ, അറിയാതെയോ ബഹുമാനിക്കാതെ കഴികയുമില്ല. ആത്മീയശക്തിയുടെ പരമോൽകൃഷ്ടതയെ നാം പലപ്പോഴും പ്രത്യക്ഷമായി കണ്ടുവരുന്നുണ്ട്. മഹിമയുള്ളവരെ മറ്റു സർവ്വരിലും ഉറക്കിക്കിടക്കുന്ന മഹിമ ഉണർന്നു എത്തിരേണ്ടും. അതാകുന്നു “സത്യേന ലോകം ജയതി” എന്നു തത്വത്തിന്നനുസരിച്ചു ചില മഹാമാർക്കു ജനസമൂഹങ്ങളെ പൊടുന്നണവെ ആകർഷിപ്പാനുള്ള ശക്തി. സർവ്വ മനുഷ്യരുടെയും ഹൃദയാന്തരത്തിൽ സാതപി കുന്നത്തിന്റെ ബീജമുണ്ട്. അതു നജസ്സമോതണാധി കൃഷ്ടളാൽ മരഞ്ഞുകിടക്കുകയാണ്. മാതൃകയാലും അനുക്രമഭാവത്താലും, ഭയത്താലും അതു ദീപ്തമാക്കപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ പ്രതികൂലഭാവത്താലും, ക്രൂരതയാലും, ദുർജ്ജനസംസർഗ്ഗത്താലും അതു നിരസ്തരിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. സൽഗുണത്തിന്റെ അഭാവം ലേശമെങ്കിലും ഒരു വിഷയത്തിലു മില്ലാത്ത മനുഷ്യർ ആരുമില്ല. സംസ്കരികളിൽ പൂണ്ണമായും ആരുമില്ല. സർവ്വ മനുഷ്യരുന്നല്ലവർതന്നെ എന്നു വിശ്വസിക്കുന്നതാണ് താന്താങ്ങളുടെ പരമാർക്കും നന്മ. പക്ഷേ വിശ്വാസമുള്ളപ്പോൾ മാത്രമേ സൽഗുണങ്ങൾ സ്പർശിക്കുകയുള്ളൂ. ദോഷൈകദൃഷ്ടി ഇരുവഴിക്കാർക്കും ആപൽകരമാകുന്നു.

“എല്ലാത്തികഞ്ഞിട്ടൊരുവസ്തുപോലും

തണ്ടാർമകൻ ഹന്ത ചമപ്പതുണ്ടോ”

എന്ന തത്വത്തെ ഓർത്തു വല്ല സ്മനതകളും ഒരാൾവക്കൽ അധികമായി ഉണ്ടെങ്കിൽതന്നെയും അവയെ സ്നേഹ

ത്താൽ പരിഹരിപ്പാൻ എല്ലാവരും ശ്രമിക്കേണ്ടതാണെന്നും ആരെയും അകറ്റിനിർത്തുന്നതും ഭോഷിക്കുന്നതും വെട്ടുപ്പല്ല. ദുർമ്മർദ്ദികളേയും പോക്കിരികളേയും റീവന്മാരേയും കൂട്ടി ബഹിഷ്കരിക്കാതെ അവരേയും സ്നേഹിച്ചു നന്നാക്കിത്തീർപ്പാൻ സാധിക്കുന്നതാണെന്നും മുഖ്യമായി ഓർമ്മ വെക്കേണ്ടതാണ്. പ്രകാശത്തിന്റെ ഉദയമുണ്ടാകുമ്പോൾ ഇരുൾ തനിയെ അകന്നുപോകുന്നതാണല്ലോ. ധന്യാത്മാക്കൾ ഉള്ളവിടെയെല്ലാം ചൈതന്യവും തേജസ്സും സ്നേഹവും ഉണ്ടായിരിക്കും. മനോനൈർമ്മല്യം സമഭാവന, സ്വൈര്യം, സത്യം എന്നിങ്ങനെ നാലാണ് മാഹാത്മ്യത്തിന്റെ അംശങ്ങൾ. മനോനൈർമ്മല്യത്തിന്റെ ഹലമാകുന്നു ഭയം. പരമാർത്ഥബോധത്തിന്റെ അടയാളമാകുന്നു സമഭാവന. സ്വൈര്യത്തിന്റെ സൂചകമാകുന്നു ശാന്തി. സത്യത്തിന്റെ പ്രകാശമാണു വ്യവസ്ഥ.

9. മനോനെമ്മലും - ഭാഗഭാഷ ക്രോധമോഹമ
ഭമാത്വങ്ങളെ അടക്കിയാൽ മാത്രമേ മനസ്സു നിർമ്മലമാക്കി
തക്കയുള്ളൂ. മനസ്സു സ്വപ്നമായിത്തീർത്തെ ആത്മാവു അ
രിൽ ശരിയായി പ്രതിബിംബിക്കുന്നതല്ല. സ്വാത്മപ്രതിപ
ത്തിയുടെ ആധിക്യത്താലാകുന്നു പ്രസ്തുത ദർശനങ്ങളെല്ലാം
ഉത്ഭവിക്കുന്നത്. നിത്യപരിശീലനത്താൽ പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങ
ളെ ക്രമേണ അടക്കി മനസ്സിനെ നിർമ്മലമാക്കിത്തീർക്കു
ന്നു സാദ്ധ്യമാകുന്നതാണ്. “മനസശ്ചേന്ദ്രിയാണാഞ്ച നിഗ
രഃ പരമം തപഃ” എന്ന പ്രമാണവശാൽ ഇന്ദ്രിയനിഗ
രമാകുന്നു ഉപരിയായ തപസ്സ്. ശമവും ദമവും ശീലി

പ്ലാൻ സർവ്വം യോഗികളാവേണമെന്നില്ല. ചെറുതായതെങ്കിലും തന്നെ അതിനു സാധ്യമാകുന്നു. തന്നെത്താൻ ഭരിപ്പാൻ കഴിയാത്തവർക്കു മറ്റെന്തു ഭരണത്തിന്നാകുന്നു അർത്ഥമുള്ളതു. എന്നാൽ പ്രകാശത്തിന്റെ ഉദയംകൂടാതെ ഇരുൾ നീങ്ങുന്നതല്ലായ്താൽ സർവ്വങ്ങളെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതാണ് ഓർത്തുണ്ടാക്കുള്ള പ്രതിവിധി.

നിഷ്കളങ്ക ഹൃദയമാർക്കു വർത്തമാനജന്മത്തിൽ തന്നെ സ്വർഗ്ഗലോക സുഖാനുഭവമുണ്ടാകാതിരിക്കയില്ല. ബാലന്മാർക്കു കാണുന്ന മനുഷ്യകുഴി ഇതിലേക്കു ഒരു തെളിവാണ്. പ്ലോ. രാഗം മനുഷ്യതെ ബന്ധിച്ച അസ്വസ്ഥതയാകുന്നു. ഭേഷം ഉമിയിൽ നീരുന്ന അഗ്നിക്കു സമമാകയാൽ ക്രമേണ തന്നെത്തന്നെ പുകയ്ക്കുകയും. ക്രോധമുഷ്പലിക്കുമ്പോൾ തന്നിലുള്ള സൂക്ഷ്മശക്തി കതിന്നുപോലെ പൊട്ടുന്നതിനാൽ ആത്മശക്തിക്കു ക്ഷയം നേരിടുന്നു. മോഹം മനുഷ്യനെ അന്ധനാക്കിത്തീർത്തു വഴി തെറ്റിച്ചു കണ്ടിൽ ചാടിക്കും. മദം കൊള്ളു ഉന്മത്തനാക്കിത്തീർത്തു പാറകൾ തീയിൽ ചാടി നശിക്കുന്നതുപോലെ സ്വയംകൃതാത്മനങ്ങളെ ഉത്തേജിപ്പിക്കും. മഠസത്യം പൗരീകങ്ങളുടേതു തന്നെത്താൻ വെറുക്കുവെപ്പിക്കും. ഇതു ആദ്യ ഓർത്തുണ്ടാക്കിലുംവെച്ചു ഭേഷവും അസുഖമായാണ് അത്യന്തം നികൃഷ്ടമായവ. അന്യോല്ലാഷത്തിൽ പരിതപിക്കുന്ന അസുയാകക്ഷികളെ പൈശാചാധമന്മാർ എന്നു പറഞ്ഞുകൂട്ട. 'മേലേ കണ്ടത്തിൽ ഉവ്വെണ്ടായാൽ താഴെ കണ്ടത്തിലും വരും' എന്നത് സത്യം ഓർമ്മവെക്കേണ്ട ഒരു തത്വമാണ്. സ്വ

സ്ഥവൃത്തി അവലംബിക്കുന്നവർക്കകന്നു. ഈ ദ'ഗ്ഗണങ്ങൾ അധികം ബാധിച്ചു കണ്ടെന്നതു. ആയതിനാൽ സന്മാർദ്ദങ്ങളായ കാര്യങ്ങളിൽ യത്നിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു ആത്മസംയമനത്തെ നിത്യപരിശീലനം ചെയ്യേണ്ടതാണ്. റിഷ്ണുഷതപമാണ മാഹാത്മ്യത്തിന്റെ നാരായ വേർ. ഹൃദയത്തിന്റെ സംസ്കാരം തന്നെയാണു സർവ്വപരിയാധ സാധ്യം. ബുദ്ധിയും വിദ്യയും മറ്റും അതിലേക്കുള്ള ആയുധങ്ങൾ മാത്രമാണ്. വൻകള്ളന്മാരിൽ കൂടി ചില കശാഗ്രബുദ്ധികളുണ്ടല്ലോ.

ഭക്തി, സ്നേഹം, ഭയം, ഖാത്സല്യം എന്നീ ഗുണങ്ങൾ സ്ഥാനഭേദങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചു ഹൃദയത്തിൽനിന്നു സ്പർശം ചെയ്യുന്ന ഒരേ വികാരമാകുന്നു. ഭയാലുതപത്താലാകുന്നു ആരുടേയും ഹൃദയശുദ്ധിയെ ഗണിക്കേണ്ടതു. പക്ഷേ ശം കാണുമ്പോൾ പ്രതിഫലേച്ഛകൂടാതെ, അതിനെ പരിഹരിക്കത്തക്ക നിലയിൽ ഹൃദയം ആദ്യമായ് അതിൽനിന്നു ഉറങ്ങൊഴുകുന്ന ഒരു ഉപദ്രാകുന്നു ഭയം. “ഭയാസമം കാസ്തി പണ്ഡിതം” എന്ന അഭിജ്ഞാപചനപ്രകാരം മനുഷ്യനു ആത്മശക്തി സിദ്ധിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു ധർമ്മങ്ങളിൽവെച്ചു ഏറ്റവും പരിശുദ്ധവും ദിവ്യവുമായ് ഭയമാകുന്നു. ഈശ്വരസാന്നിദ്ധ്യത്തിനതകുന്ന വിധത്തിൽ ഹൃദയത്തെ പാവനമാക്കുന്നതിന്നു ഈ ദിവ്യൗഷധത്തിന്റെ സംസ്കർമ്മില്ലാതെ ശത്രുന്തരമില്ല. സർവ്വേശ്വരൻ കരുണാസിന്ധുവാണല്ലോ. സമസ്തജീവികളോടുള്ള സ്നേഹം ഹൃദയത്തെ പാശാത്തശീതളവും പരമാനന്ദഭരിതവുമാക്കി

തീർന്നതായാൽ അതിലേക്കു ഏല്പത്തെ പശ്ചാത്താപമാക്കിതിക്കാനായിരിക്കേണം മനുഷ്യരുടെ സർവ്വോൽകൃഷ്ടമായ പരിശ്രമം. ഭാതാവിനേയും ശുചീതാവിനേയും ഭരണപോലെ അനുഗ്രഹിച്ചു ആനന്ദിപ്പിക്കുന്ന നീധി ദയ മാത്രമാകുന്നു. സർവ്വവസ്തുക്കളാലും താൻ ആകർഷിക്കപ്പെടുന്ന ആശയാകുന്നു മനുഷ്യന്റെ പരമശത്രു, തന്നിൽനിന്നു ഏല്പാറിയിരിക്കും പ്രവഹിക്കുന്ന ദയയാകുന്നു മനുഷ്യന്റെ ഉറെ ബന്ധ.

3. സമഭാവന—“സർവ്വഭൂതസ്വമമാത്മാനം സർവ്വഭൂതാനിചാത്മനീ” എന്നു നിലയിൽ സർവ്വജീവികളിലും ഇരശ്ചരവിലാസത്തെ കണ്ടു തന്നെപ്പോലെ സർവ്വസൃഷ്ടികളെയും കരുതി യാതൊരു പക്ഷഭേദവും സിദ്ധാന്തവും ഇല്ലാതെ സർവ്വ പ്രാണികളോടും ഒരു പീതിയിൽ പെരുമാറുന്നതാകുന്നു സമഭാവന. “ശൂന്യീ ചൈവ ശപഥാകേ ച പണ്ഡിതാസ്സമഭീനഃ” എന്നു ആപ്തവാക്യത്തിന്നനുസരിച്ചു സമഭാവനയെ അവലംബനം ചെയ്യാത്ത ജ്ഞാനത്തിന്റെ നാട്ടുമെല്ലാം മിതഗ്രന്ഥാകുന്നു. സർവ്വ പ്രാണികളിലും ആത്മചൈതന്യം ഏകൈകൈ എന്നു നിലയിൽ ജഗദഗ്രന്ഥാവസ്ഥ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു മാത്രമല്ലാതെ ദൈവസാന്നിദ്ധ്യമില്ലാത്ത ജീവികളൊന്നുമില്ല. സൂര്യചന്ദ്രന്മാർ സർവ്വ വസ്തുക്കളിലും ഒരുപോലെ പ്രകാശിക്കുന്നതല്ലാതെ വസ്തുക്കളുടെ ആകൃതിക്കും പ്രകൃതിക്കും തരങ്ങൾക്കുമുള്ള വ്യത്യാസങ്ങളും ഉത്തമമല്ലാത്തവയെക്കൊണ്ടും ഗണിക്കുന്നില്ല. രാജധാനിയിലാവട്ടെ, ചണ്ഡാലപുരക്കുലാവട്ടെ,

വിനോദരത്നിലാവട്ടെ പൂക്കുന്ന ഒരുജാതി പുഷ്പങ്ങൾ തമ്മിൽ യാതൊരു വ്യത്യാസത്തെയും നാം കാണുന്നില്ല. അതുപോലെത്തന്നെ നാമും ഏവിയേയും, എപ്പോഴും, ആരോടും ഒരുപോലെത്തന്നെ ആചരിക്കേണ്ടതാണ്. ഒന്നിൽ അസംഖ്യങ്ങളേയും അസംഖ്യങ്ങളിൽ ഒന്നിനേയും ഭരിക്കുന്നതു തന്നെയാകുന്നു പരമാർത്ഥബോധം.

4. സ്വൈര്യം - “ഓരോപ്പൈതൃകഗുണമനഃ സുഖേഷു വിഗതസ്സഹൃദഃ” എന്നു പോലെ സുഖദൈവങ്ങളിലും ഭാഗ്യനിഭാഗ്യങ്ങളിലും അനുകൂലപ്രതികൂലതകളിലും എപ്പോഴും ഒരു നിലയിൽ ശാന്തിയോടുകൂടി വർത്തിക്കുന്ന അസ്വമയാകുന്നു സ്വൈര്യം. ക്ഷമയുലാകുന്നു മനഃശ്വൻ വിധി യെ ജയിച്ചു സർവ്വ നന്മകളും പ്രാപിക്കേണ്ടതു ക്ഷമ മൂലമാകുന്നു ദൈവം പ്രകൃതിയെ ഭരിക്കുന്നതും, ആത്മാ ജഡത്തെ അനുസരണപ്പെടുത്തുന്നതും; ഭ്രമി നന്മ വരിക്കുന്നതും അപ്രകാരംതന്നെ “വിചലി പൈതൃമഹാദ്വൈത ക്ഷമഃ” എന്നു ഭർത്താക്കുറി വചനത്തിന്നനുസരിച്ചു ആപത്തുകൾ നേരിടുമ്പോൾ യൈതുമവലംബിക്കുകയും സബത്തു പ്രാപിക്കുമ്പോൾ ക്ഷമയെ അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്താൽ മാത്രമെ സ്വമാധാനം ഐത്തുടന്തിൽ കടികൊള്ളുകയുള്ളൂ.

5. സ്വത്വം - ദൈവവും ലോകവും തിരഞ്ഞുകൊണ്ടി സ്നേഹിക്കുന്നതായൊണ്ണെ വെച്ചാൽ: - ആത്മ വിക്രയം ചെയ്യാത്തവരെ, സ്വത്വം മുഖത്തു പ്രകാശിക്കുന്നവരെ, വടക്കു നോക്കിയെപ്പോലെ യഥാർത്ഥത്തെ വ്യവസ്ഥ

യോടുകൂടി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നവരെ; ആകാശം വീണാ
ലും ഭൂമി മറിഞ്ഞാലും കൂടി തത്പാഠശ്വാസത്തിനായി ഒ
രമ്പെട്ടു നില്ക്കുന്നവരെ; സഭയെയും സത്രം തുറന്നുപറ
ഞ്ഞു ലോകത്തെയും ആപത്തിനെയും മുഖത്തു നോക്കാൻ
ക്രൂരപിച്ഛാത്തവരെ; മനസ്സാക്ഷിക്കനുസരിച്ചു വിചാരിക്ക
കയും, റിപ്പോർട്ടുതുതന്നെ സംസാരിക്കുകയും, സംസാരി
ച്ചതുതന്നെ പ്രവൃത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരെ; പ്രാണമോ
നി നേരിടുന്നതായാൽ കൂടി ക്ഷത്രുവൃത്തിന്നു മടിക്കുക
യൊ, സംശയിക്കുകയൊ, അതിൽനിന്നു പിൻമാറുക
യൊ അതിൽ കളുവൊ ചതിയൊ പ്രയോഗിക്കുകയൊ
ചെയ്യാത്തവരെ; സ്വപ്രയത്നം തന്നെത്തന്നെനിന്റെ പ്രവൃത്തി
ക്കുന്നവരെ; പരഭക്തേശം കാണുമ്പോൾ ഏകാന്തിപ്രദിക്ക
ുന്നവരെ, വിരോധികൾക്കുകൂടി ആപത്തിങ്കൽ യഥാശ
ക്തി സഹായം ചെയ്തു അവർക്കു പശ്ചാത്താപം തോന്നി
ക്കുന്നവരെ, ധൃതി, സ്വൈര്യം, തിതിക്ഷ, ക്ഷാന്തി എന്നീ
മുണങ്ങുളള ദൈവസ്വീകളെ ഈ തരക്കാണെയെല്ലാമാ
ണ്. ഇപ്രകാരമുള്ള തീർത്ഥാടനങ്ങൾ യശസ്സു ആവ
ദ്രതരകം നിലനിന്നു കാണുന്നതുമുണ്ടല്ലോ.

‘അലോക്യം’ തോന്നാതിരിപ്പാൻ വാസ്തവത്തിന്റെ
മറച്ചുവെച്ചു ഭംഗിയായി സംസാരിക്കുക, സത്രം തുറന്നു
പറയാതെ മൗനമവലംബിക്കുക, ഉദ്യോഗത്തിൽ സം
സാരിക്കുക, വർക്കുകൾ എണ്ണിത്തുകി വിഴുങ്ങിക്കൊണ്ടു
സംസാരിക്കുക വാസ്തവത്തിൽനിന്നു ഒഴിയുക, ഇരുതല
കോത്തു പിടിക്കുക, അങ്ങമിടും തട്ടാതെ വഴുക്കി വഴുക്കി

അഭിപ്രായം പറയുക, വഴ്ത്തിക്കുക; ഇളക്കിപ്പറയുക, അഭി
പ്രായത്തിന്നു വിപരീതമായി നൽകുക, നോട്ടംകൊണ്ടോ
തലകലുക്കിക്കൊണ്ടോ പൂർത്തിയാക്കിക്കൊണ്ടോ ആംഗ്യംകൊ
ണ്ടോ പൂർത്തിയാക്കുക; മനഃപൂർവ്വമല്ലാതിരിക്കുക - ഇതെല്ലാം
അസത്യത്തിന്റെ പടച്ചീകളാകുന്നു. സത്യമാകുന്നു മനഃ
സത്യത്തിന്റെ അസ്ഥിഖാരം. ഏതും ശരിയായി പ്രതിഫ
ലനം ചെയ്താൽ മാത്രമേ അതു ലാലുവായിരിക്കയുള്ളൂ.

XI ദൈവ ഭജനം.

“ഏക ഏവ പരോത്ഥാത്മാ ഭൂതഷ്ഠാത്മസ്തുവസ്ഥിതഃ
യഥാദൃശ്യപാരോഷ്ട്യ ഭൂതാത്മേകാത്മകാനിച്ഛ”

ഭഗവതഃ.

(പ്രാണികളുടെ ജീവനിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പരമാത്മാവു ഒന്നുതന്നെ. അനേകപാത്രങ്ങളിൽ പ്രതിബിംബിച്ചു കാണുന്ന ഒരേ ചന്ദ്രനെപ്പോലെ ഭൂതങ്ങളെല്ലാം ഒരേ ആത്മമയം തന്നെ.)

“യതകരോഷി യദഗ്നീശി യജ്ജുഃശോഷി ദദാസി യത
യത്തപസ്ത്വസി കെരന്തേയ തൽകരഷപ മദദ്വണ്ണം.”

ഭഗവൽഗീത.

(ഹേ കെരന്തേയ, യാതൊന്നു ചെയ്യുന്നുവോ, യാതൊന്നു ഭജിക്കുന്നുവോ യാതൊന്നു മോഹിക്കുന്നുവോ, യാതൊന്നു ദാനം ചെയ്യുന്നുവോ യാതൊന്നു തപസ്സുചെയ്യുന്നുവോ അതെല്ലാം എന്റെ അർപ്പണമാക്കുകൊണ്ടു ചെയ്യൂ.)

1. മതം—മതം എന്നുവെച്ചാൽ ‘വിശ്വാസം’ എന്നുമാത്രമേ അർത്ഥമുള്ളൂ. പരമാത്മാവു അർത്ഥപര്യായം സർവ്വപ്രാണികൾക്കുണ്ടെന്നും സർവ്വലോകജനങ്ങൾക്കുണ്ടെന്നും അനുഭവിച്ചറിഞ്ഞാൽ ഏതുവിധം സങ്കല്പിക്കുന്നതിലും നെറ്റില്ല. പൂജിച്ചാൽ പ്രതിഫലം കൊടുക്കുന്ന ഒരു മുള്ളുതറിയോ ദേവനോ ആകുന്നു ദൈവം എന്നു കല്പിക്കുന്നതു ആദ്യത്തെ പട്ടവാകുന്നു. സർവ്വകത്തനായ ഒരു ജഗദീശ്വരൻ ലോകത്തെ സൃഷ്ടിച്ചു പണ്ഡുപാപങ്ങൾക്കനുസരിച്ചു രക്ഷ

ശിക്ഷ വിധിച്ചുകൊണ്ടു നീതിസ്തര്യത്തോടും കരുണയോടും കൂടി ലോകം ഭരിക്കുന്നുണ്ടെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നതു മദ്ധ്യമായ പടവുകളാണു. തന്നിൽതന്നെ ദൈവസന്നിധാനമുണ്ടെന്നു താൻതന്നെയാകുന്നു തന്നെ ഭജിക്കുന്നതെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നതു ഉപരിഭാഗത്തുള്ള പടവാകുന്നു. “അഹം ബ്രഹ്മാസ്മി” എന്നു വേദവാക്യത്തിന്നനുസരിച്ചു താൻതന്നെയാകുന്നു സർവ്വാരമാവു എന്നു ബോധമുണ്ടാകുന്നതാകുന്നു പരമകാഷ്ഠ. ലോകപരിവർത്താൽ ജ്ഞാനം വലിക്കത്തോറും സ്വഭാവം ക്രമേണ ഉപയുപരിയായി പൊങ്ങിനില്ക്കുന്ന പടവുകളിലേക്കു കയറുന്നതുമാണ്. ഓരോരുത്തരുടേയും തല്പോലത്തെ ബുദ്ധിവികാസത്തിന്നനുസരിച്ചു മാത്രമെ അവർക്കു ഗ്രാഹ്യശക്തി ഉണ്ടായിരിക്കയുള്ളൂ.

ഓരോ മതങ്ങളിലും ബ്രഹ്മമായ അനന്യാനങ്ങൾക്കു വളരെ പ്രത്യാസം തോന്നുന്നുണ്ടെങ്കിലും അവയിലെ അത്തരമായ തത്വം ഒന്നതന്നെയാണെന്നു സമദർശികൾക്കു എളുപ്പത്തിൽ മനസ്സിലാക്കാം. സർവ്വ നദികളും ഒരേ സമുദ്രത്തിലേക്കുതന്നെയാകുന്നു ഒഴുകിച്ചെല്ലുന്നത്. ദൈവം ഏക സത്യപരിപൂർണ്ണനാണെന്നും, സർവ്വദിക്കിലുമുണ്ടെന്നും, എന്നാൽ നിമ്നലവ്യംശാത്മവുമായ ഹൃത്തടത്തിൽകൂടിമാത്രമേശോഭിക്കയുള്ളവെന്നും, സത്യത്തെ ആശ്രയിച്ചു സമസ്തജീവജാതോടുകൂടി പ്രവസ്ഥയായി സ്വയംഭം നടത്തുന്നതാണു ഉൽകൃഷ്ടതത്വമെന്നും ദീർഘദർശികളായ സർവ്വ മതസ്ഥർ പകരായും പൂർണ്ണബോധത്താൽപരിഞ്ഞു ലോകനന്മകായി

ആ തത്വങ്ങളെ ഉൽഘോഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. മതസ്ഥാപകന്മാർ
 റെല്ലാം അമാനുഷന്മാരായിരുന്നുവെന്നു അവരുടെ ചരിത്ര
 ങ്ങൾ വെളിപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ചില വിപ്ലവാത്മാ
 ങ്ങളുടെ വണ്ണനാലങ്കാരപ്രകടനങ്ങളാൽ ആന്തരമായ തത്വ
 സാരം, ഫലം ഇലകളാലെണ്ണപോലെ, മരയ്ക്കുകത്താക്കപ്പെട്ടു
 ടുകയും സ്വാതന്ത്ര്യലബ്ധനായ ചില സമത്വന്മാർ അവ
 യെ വികടമായി പ്രാച്യംനില്പിച്ച ചില അനാചാരങ്ങളെ
 അനുഷ്ഠാനത്തിൽ വരുത്തുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഏതെ
 കിലും ഒരു വിഷയത്തിൽ ബ്രാതിനേടാൻ സംഗതിവന്നി
 ട്ടുള്ള ഒരാളെ അന്ധവിശ്വാസത്തോടുകൂടി പിന്തുടരുക എ
 ണ്ടുള്ള ഗതാഗതഗതികതപം ലോകസാധാരണ സ്വഭാവമാ
 ണല്ലോ ക്രമേണ ഖരാഖ്യാനങ്ങളിലും സമുദായാചാ
 രങ്ങളിലും അഭിപ്രായവ്യത്യാസങ്ങൾ വലിച്ചു വന്നതി
 നാൽ മൗനമെന്നതു സിദ്ധാന്തവും കലഹത്തിനുള്ള ഹേതു
 വുമായി പരിണമിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. മതഭ്രാന്തന്മാ
 റെല്ലാം വേദാന്തമെന്തൊന്നെന്നറിയാത്ത വേദാസമന്മാർ
 തന്നെ. സ്വന്തഭവം സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള യാതൊന്നുംകേൾക്കും സി
 ധ്യാനമുണ്ടായിരിക്കയില്ല; ഭാദത്തിന്നൊരുക്കുകയുമില്ല. ഒ
 ശീഞ്ഞ ഭരണീയിൽ വെള്ളമൊഴിക്കുമ്പോഴാണ് ശബ്ദം;
 നിറഞ്ഞു വരുമ്പോൾ ശബ്ദത്തിന്നു കുറവുണ്ടാവും. മത
 ഭ്രാന്തി ഏറ്റവും നിന്ദ്യമാകുന്നത്

“നീരിനാൽ ശുദ്ധമാം ദേഹം നേരിനാൽ ശുദ്ധമാം മതം”

എന്നുള്ള തത്വത്തെ എല്ലാവരും ഓർമ്മവെക്കേണ്ടതാണ്.
 ഏതു മതാന്തരസ്ഥന്മാരിലും ‘കലയിൽ കേടുണ്ടെന്നല്ലാതെ

ഭവയോടെ കേടില്ല.' ഏതു മതത്തിലും യോഗ്യന്മാരും ഭക്തപ്രഭമായി ചില അമാനുഷന്മാരും ഉള്ളതായി കാണുന്നതുമാണ്.

മൻപറഞ്ഞ സംശതികളെക്കുറിച്ചാലോചിച്ചാൽ നെരാളുടെ വിശ്വാസത്തെ മറ്റൊരാൾക്കു പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കുന്നതല്ലാതെ നിർബുദ്ധമായി കത്തിച്ചെലുത്തേണ്ട ആവശ്യമില്ലെന്നു ആർക്കും മനസ്സിലാവുന്നതാണ്. നങ്ങളുടെ വിശ്വാസമാകുന്ന ശരി, മറ്റൊല്ലാം തെറ്റാണെന്നു പ്രതീക്ഷാഭാവം ഉള്ളവരും, അന്യന്മാരെ ശങ്കാവിഹീനം അങ്ങിനെ ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്തുവാൻ കഴിവുള്ളവരും, ആരുമില്ല. ഭാവനക്കല്ല, വിശ്വാസത്തിന്നാകുന്നു പ്രാധാന്യം. ഭാവന ഏതു മഹിമയേറിയതിന്നാലും വിശ്വാസത്തിനു പുണ്യതയില്ലെങ്കിൽ നിഷ്പ്രഭമാകുന്നു. ഓരോരുത്തരുടെയും ബുദ്ധിവികാസത്തിന്നനുസരിച്ചു വിശ്വസിക്കുന്നതിൽ യാതൊരു അബദ്ധവുമില്ല. ഭാഷയിലധികരിച്ചു പദവി പ്രാപിക്കുകയില്ലെന്നു മാത്രമെ വ്യത്യസ്തമുള്ള ഏകയത്തിന്റേയും ബുദ്ധിയുടേയും സ്വഭാവത്തിന്റേയും സ്ഥിതികളുടെ ഏകരൂപവിഭാകണം മനുഷ്യന്മാർ തമ്മിലുള്ള അജഗജാന്തരം. മൃഗപ്രാകാരം വിട്ടയന്നിട്ടില്ലാത്ത മനുഷ്യന്മാരുമാണ്. ദേവതപത്തിലേക്കു ഉയർന്നു തുടങ്ങിപ്പോകുന്നവരുമാണ്. തമോമയന്മാരും ദിവ്യതപം പ്രാപിക്കുന്നവകാശികളാണെന്നു മാത്രമെ സർവ്വരും ചിന്തിക്കേണ്ടതുളളു. ആചാരങ്ങളിലും സമ്പ്രദായങ്ങളിലും മറ്റൊല്ല മതത്തിന്റെ ആസ്സഭം, മനുഷ്യർക്കുമായ ഭക്തിയിലും ഏകയത്തിന്റെ ശുദ്ധിയിലുമാണ്.

2. ദൈവം — പ്രകൃതിയിൽനിന്നു നമുക്കു ഇതേവരെ ഗ്രഹിച്ചാൻ സാധിച്ചിട്ടുള്ള ജ്ഞാനത്താൽ തന്നെ ദൈവത്തെ മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാകുന്നു. സൂര്യൻ നക്ഷത്രഗണങ്ങളിലുൾപ്പെട്ട ഒന്നാണെന്നും, നമ്മുടെ സൂര്യനേക്കാൾ 500 ഇരട്ടിയോളം വലിപ്പമുള്ള പ്ലാസ്മാ എന്നൊരു സൂര്യനുണ്ടെന്നും ഭൂദശിനി യന്ത്രം മുലമായി ഭൂമി എത്തുന്നോടത്തോളം അസംഖ്യം സൂര്യമണ്ഡലങ്ങളെ കാണാൻ ഉണ്ടെന്നും, നമ്മുടെ ഭൂമിയിൽ ശോചനമല്ലാത്ത അസംഖ്യം അണുജീവികളെ ഭൂതകണ്ഠാടി മുലം കാണാൻ ഉണ്ടെന്നും സ്വാഭാവികരൂക്ഷകൃതി ജീവസ്സും ചുരുക്കിയ നിലയിൽ സുഖദുഃഖങ്ങളുടെ സ്തംഭവും ചില ശക്തികളുമുണ്ടെന്നും നവീനതത്വശാസ്ത്രവിശാരദന്മാർ കണ്ടുപിടിച്ചിരിക്കുന്നു. ചൊവ്വ, ബുധൻ, ശുക്രൻ മുതലായ ഗ്രഹങ്ങളിൽ നമ്മേക്കാൾ ഉന്നതി പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന ജീവികളുണ്ടെന്നും അവരിൽ ചിലർ ഉൾക്കാഴ്ചയുണ്ടെന്നുമുണ്ട്. കോട് നകോടി ബ്രഹ്മാണഡകൾ യഥാർത്ഥത്തിലുമുണ്ടെന്നും നമ്മുടെ വേദശാസ്ത്രങ്ങളും പ്രതിപാദിക്കുന്നുണ്ട്. തന്നെ പ്രകൃതിയിൽ നിന്നെത്തുകാണുന്ന ഈശ്വരവിഭാവങ്ങളെ നോക്കി ശ്രുതിയുക്തിയനുഭവവും ആലോചിക്കുന്നതായാൽ ഏകസത്യപരിപൂർണ്ണനായ ദൈവത്തിന്നു സ്വരൂപവും ആഗ്രന്തങ്ങളും കാലദേശങ്ങളായ അതുത്തികളും വികാരങ്ങളും അസംഭാവ്യമാണ്. “സർവ്വം വലപിദംബ്രമ” എന്ന ഋഷിപ്രോക്തവചനപ്രകാരം എക്കും എന്നും പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന അപാരസൂക്ഷ്മതയോടുകൂടിയ പരമമാർത്ഥം ദൈവം. ആ കാശ്ചിത്തപ്രാപ്തിയെന്ന സർവ്വവിഷ്വസം

കിടും സന്നാതനനായ ദൈവത്തിന്റെ അന്തർലോകമുണ്ടു. പരമാർത്ഥതയ്ക്കു തുടങ്ങി സർവ്വലോകപരമാധാരങ്ങളും ഉത്ഭവിൽ പാവപ്പെട്ടപോലെ ബ്രഹ്മത്തിങ്കൽ കോത്തു പരസ്പരബന്ധത്തോടുകൂടി സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. കനലിൽനിന്നു മൂട എല്ലാകാരും ഭിന്നമല്ലയോ അല്ലാതെ തന്നെ പ്രകൃതി ദൈവത്തിങ്കൽനിന്നു ഭിന്നിച്ചു നില്ക്കുന്നില്ല.

സച്ചിദാനന്ദപരിപൂർണ്ണനായ ബ്രഹ്മത്തിങ്കൽ ജാഗ്രൽ സ്വപ്നസുഷുപ്തിയെന്ന ത്രിമൂർത്തിയായ പ്രകൃതി മൂലമായി ഉൽപത്തിസ്ഥിതിനശനസംഭാവമായ പഞ്ചഭൂതപ്രപഞ്ചമാസകല മുതലായി പ്രപഞ്ചമായ സംസാര ചക്രപരിവർത്തനാകാരമായി കാത്താൽ സൂചിയെന്ന പോലെ തന്നെത്താൻ പ്രവൃത്തിക്കുന്നു. പ്രകൃതിയുടെ ജാഗ്രൽസ്വപ്നസുഷുപ്താവസ്ഥകൾ മൂലമായിട്ടാകുന്നു സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരങ്ങളുണ്ടാക്കുന്നതു. സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരങ്ങൾ അനേകമായില്ലാതെ സദാ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടു. ഓരോ ലോകത്തിന്റെ സംബന്ധിച്ച മാത്രമാകുന്നു പ്രളയം. ഏതുകാലത്തും ലോകങ്ങളിൽ ചിലതു നശിച്ചും ചിലതു പുതുതായി ഉണ്ടായെന്നുണ്ടാകുന്നതു ഇരിക്കുന്നു ജഗന്നിയന്താവിന്റെ മഹിമ വാചാമഗോചരമാണ്. കാരണം, കരണം, കർത്താ ഇവ എല്ലാം സർവ്വേശ്വരൻ തന്നെയാണ്. സൃഷ്ടിസ്ഥിതി സംഹാരങ്ങൾ സർവ്വാത്മാവിന്റെ വിലാപ്രകൃതിമൂലമാണെന്നു മാത്രമെ സങ്കല്പിച്ചുകൂട.

3. മനുഷ്യൻ==അതേത്തിരില്ലാത്തതും എന്നാൽ ഓരോ സ്ഥാനത്തു മദ്ധ്യവുമായ ഒരു അപാരമായ വൃത്തമാണു മനുഷ്യൻ. ദൈവമോ, അതേത്തിരില്ലാത്തതും എന്നാൽ സ

3. ചില കേന്ദ്രമായ ഒരു അപാരമായ വൃത്തമാണ്. ആ
 തത്വബോധത്തിന്റെ കേന്ദ്രസ്ഥാനം അസംഖ്യം പെരുക്കി
 യാൽ മനുഷ്യനും ഈശ്വരനായിത്തീരും. ഇതു കാരണത്താ
 ലാണ് സമജീവികളെ സ്നേഹിക്കുന്നതാണ് ശരിയായ ഈ
 ശ്വാഭാവികമായ എന്തെ പരയുന്നതു. സമഷ്ടിയിൽനിന്നു പെരു
 കിയപ്പിച്ചിയിലും, ആത്മചൈതന്യത്തിങ്കൽ നിന്നു സത്വര
 ജന്മമാകുന്നതായതായ അന്തഃകരണംമൂലമായി ജനനജീവി
 തമരണസംഭാവമായ പഞ്ചഭൂത തന്മാത്രകളടങ്ങിയ ദേഹം
 ഉത്ഭവിച്ചു സുഖദുഃഖപരിഭ്രമത്തോടുകൂടി ആത്മസന്നിധി
 മാത്രത്താൽ തന്നെത്താൻ പ്രവൃത്തിക്കുന്നു. ആത്മാവിങ്കൽ
 നിന്നു വേറിട്ടുനില്ക്കുന്ന ഒന്നല്ല അന്തഃകരണം. അന്തഃകര
 ണത്തിന്റെ ഭാവനയെ ആശ്രയിച്ചു ആത്മാവിങ്കൽത
 ന്നയാകുന്നു ദേഹം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതു. തൈലം വശ്തി
 യേയും പ്രഭയേയും കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നപോലെ മനുഷ്യ ആത്മാ
 വിന്റേയും ഉപാധിയായ ദേഹത്തേയും കൂട്ടിച്ചേർത്തിരിക്കുന്നു.
 എണ്ണയുടെ കട്ടിയും കലർപ്പും നാളത്തെ ബന്ധിക്കുന്ന മാ
 തിരിതന്നെ മനുഷ്യന്റെ കാരിന്ദ്രവും കളങ്കവുമാകുന്നു ആ
 ത്മപ്രകാശത്തെ ബന്ധിക്കുന്നതു. ചളി അടന്നപോയ ഇരി
 ന്ദുമാത്രമേ കാണത്താൽ ആകർഷിക്കപ്പെടുകയുള്ളൂ. ആയ
 തിനാൽ സൂചിവിധ പരിഷ്കാരങ്ങളും മനുഷ്യിന്നു തന്നെയാ
 കുന്നു ആചര്യം, മനുഷ്യാനിലുള്ള അന്തഃകരണത്തോളം അ
 തുല്യതാവഹമായി മരണമില്ല, സർവ്വ ജാലങ്ങളെയും പ്ര
 കടിപ്പിച്ചു മോഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മായാശക്തി തന്നെ
 യാകുന്നു അതുകൊണ്ടും, കോടാനുകാടി മനുഷ്യൻ ജീവി

കൾക്കും വസ്തുക്കൾക്കും, ആകൃതിക്കും, പ്രകൃതിക്കും, അസം-
ഖ്യം പ്രകാരേണ മൂല്യസങ്കല്പം തേരുന്നതും, പരമാർത്ഥം
ബാഹ്യപ്പെട്ടാൽ കൂടി ഭേദങ്ങൾ നേരിട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതും
മായ നിമിത്തമാണ്. തേനീച്ച തേൻ കുടിക്കാൻ വെണ
പ്പോൾ തേൻപാത്രത്തിൽ കടുക്കിയ മാന്തിരിയാണ്. നമ്മ
ടെ സംസാരബന്ധനം. ഭേദംകൊണ്ടുള്ള കമ്മം മാത്രം ഇ
ല്ലാതാക്കുന്നതുകൊണ്ടു പ്രയോജനമില്ലെന്നു മാത്രമല്ല വി
പരീതഫലങ്ങളുണ്ട്. മനസ്സിനെ അനുസരണപ്പെടുത്താൻ
കഴിയുന്നതുവരെ ഭേദത്തെ നിരന്തരം ഉപയോഗിച്ചു
കൊണ്ടിരിക്കേണ്ടതാവശ്യമാണ്.

യാതൊരു പ്രാണിക്കും ഒരു നിമിഷമെങ്കിലും മനസ്സാ
യതൊരു കർമ്മവുമില്ലാതെ ഇരിപ്പാൻ സാധിക്കുന്നത
ല്ല. ധർമ്മത്താൽ മനസ്സിനെ പ്രവൃത്തിപ്പെടുത്തി പരോപ
കാരത്താൽ മനസ്സിനെ പ്രവഹിപ്പിച്ചു, സത്യത്തിൽ ദൃഢ
പ്പെടുത്തിയാൽ മാത്രമേ മനസ്സിനെ സ്വാധീനിക്കാൻ
കഴിക്കുള്ളൂ. ആഗ്രഹങ്ങളെല്ലാം അർക്കി മനസ്സിനെ
ആത്മാവിങ്കൽത്തന്നെ ലയിപ്പിച്ചു ഐക്യം പ്രാപിക്കുക
യാകുന്നു യോഗം. സ്വാതന്ത്ര്യം, ജ്ഞാനം, സമാധാനം
എന്നീ അവസ്ഥാരൂപങ്ങളുടെ പരിപൂർണ്ണയോഗമാകുന്നു
മോക്ഷം എന്നുള്ള അവസ്ഥ. ആത്മാവിന്നു ഐച്ഛം
ഴം പരിണാമങ്ങളെണ്ണമില്ല. എന്നാൽ സാത്വിക
തൂണത്താൽ നിമ്നലമയീതിയ്ക്കു മനസ്സിൽ കൂടി മാത്രമേ
ആത്മപ്രകാശം പ്രകടമായി പ്രതിബിംബിക്കുള്ളൂ. വി
മിന്നിക്കുന്ന സരിച്ചാണല്ലോ ദീപത്തിന്റെ പ്രഭ.

4. ദൈവഭജനം = സംസാരിക്കളെല്ലാം പ്രകൃതിക്കു
ധീനന്മാരാണ്. ഈശ്വരനെ സമീപിച്ചുവരുന്തോറും പ്ര
കൃതിയെ ജയിപ്പാൻ നാധിക്കുന്നു. മനുഷ്യൻ മനുഷ്യ
പ്രകാരമാണോ അപ്രകാരമാണ്. ഈശ്വരൻ പ്രകൃതി,
പക്ഷേ പ്രകൃതി ഈശ്വരനായിത്തീർന്നു. മനുഷ്യനെ
അതന്മാവികപ്പെട്ടു ഉന്മൂലമാക്കിത്തീർക്കുകയാകുന്നു ദൈവ
ഭജനത്തിന്റെ ഉദ്ദേശം. മോക്ഷം ലഭിക്കേണമെങ്കിൽ സ
ർവേശ്വരൻ സമമായ വിഭൂതികളെ ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്ക
തന്നെ വേണം. അന്താന്റെ മനുഷ്യൻ ഹിതമായ ദൈ
വത്തിന്റെ ഒരു സാക്ഷാത്കരപത്തെ ശ്ലാഘിച്ചു വിശ്വാസ
ത്തിനനുരൂപമായ ഒരു നാമത്തെ സദാ ഉച്ചരിച്ചുകൊ
ണ്ടിരിക്കുന്നത് വിശ്വാസത്തെ പ്രബലപ്പെടുത്തുന്നു. സ
ദാവിചാരത്തിന്റെ പ്രകാശമുള്ളപ്പോൾ ദർശിച്ചവരുള്ളൊ
ന്നും മനുഷ്യയിൽ സ്ഫുരണം ചെയ്യുന്നതുമല്ലല്ലോ. പലരും
ഏഴുന്നൂറോളം ഉടനെയും രാത്രി അന്താഴ്ത്തിയും മുഖം
അപ്പുറമേ ഈശ്വരയ്ക്കായിത്തീർന്നായി നിൽക്കുന്നത് മ
നുഷ്യ ഈശ്വരോന്മുഖമായ തീരേണ്ടതിലേക്കു ഹിതകരമാ
കുന്നു. എന്നാൽ മനുഷ്യന്റെ ഏകാഗ്രതക്കനുസരിച്ചാ
ണ് ധ്യാനത്തലമുളവാക്കിത്തീരുന്ന ആശ്വാസം. നിഷ്പേക്ഷ
മായ ഭക്തി മനുഷ്യസ്വരൂപത്തെ അനുരൂപമായി ആശ്വാസത്തെ
നൽകുന്നു. ദൈവഭജനത്തിനായി ഓരോ പ്രത്യേക സ്ഥ
ലങ്ങളിൽ (ക്ഷേത്രം, പള്ളി മുതലായവ) സംഘം കൂടുന്ന
തും വിശ്വാസത്തെ പ്രബലപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. ജനങ്ങൾ
സംഘം കൂടി നില്ക്കുന്നവിടത്തന്നെ ഒരു പ്രത്യേക ദൈവ

തന്ത്രമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്. ഒരു ജനസംഘം മഴുവൻ ഭക്തിരസത്തിൽ മുഴുകിനില്ക്കുന്ന അവസരത്തിൽ നന്മക്കായ്ക്കൊണ്ടുള്ള മനോശക്തി അനിർവ്വചനീയമാണ്. ആത്മാവിൽ സർവ്വശക്തികളും അന്തർവിചിരിപ്പുള്ള അവസ്ഥയ്ക്കു ഉള്ളഴിഞ്ഞ പ്രാർത്ഥനയ്ക്കു ആത്മപ്രകാശമാകുന്ന ഫലം അല്പമെങ്കിലും ലഭിക്കാതിരിക്കയില്ലല്ലോ. ഈശ്വരപ്രഭവേശനത്തിന്നു ഐദയകവാടം സന്തോഷപൂർവ്വം തുറന്നിട്ടുണ്ടു ആൾക്കു സ്വർഗ്ഗം തന്നിൽതന്നെ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതാണ്. ദൈവസാന്നിധ്യത്തെ സർവ്വത സ്മരിപ്പാൻ കഴിവെത്താത്തവർക്കു പ്രതിമാലികളിൽ സ്ഥൂലങ്ങളായ പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങളെ ഉദ്ദീപിക്കുന്നതു നല്ലതുതന്നെ. ദൈവം ആത്മീയവസ്തുവെന്നെന്നു പൂർണ്ണമായി വിശ്വസിച്ചു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതു ധർമ്മമാണെന്നതിന്നു അമ്മ ശക്തരാക്കുകയും ആപൽകാലത്തു നമ്മുടെ ധൃതിയെ നിലനിർത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.

വിചാരങ്ങൾ നിസ്സാരമല്ല. വിചാരങ്ങളെല്ലാം കമ്പിയില്ലാക്കമ്പിയെന്നപോലെ സർവ്വ ദിക്കിലേക്കും വ്യാപിച്ച ആകാശതത്വത്തിൽ പതിഞ്ഞു ഭ്രമിക്കുകയുണ്ടു്. ദിവ്യവക്ഷസ്സു—എന്നുവെച്ചാൽ പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങളുടെ അതൃപ്തിയിൽനിന്നു കവിഞ്ഞുനില്ക്കുന്ന ബോധം മനുഷ്യനു ലഭിക്കാവുന്നതുതന്നെ. ആത്മീയശക്തി വർദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള ദിവ്യപുരുഷന്മാർക്കു നിമിത്തമാണത്രാശക്തി ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്നുള്ള സംഗതിയും ധാരണയെന്നും എന്നാൽ ഏതു ശക്തിയും സ്വാർത്ഥതല്ലതന്നിമിത്തം തിന്മക്കായി ഉപയോഗിക്കരുത്.

ഗിച്ചതുടങ്ങുമ്പോൾ ക്ഷയിക്കുന്നതുമാണ്. നമ്മുടെ പഞ്ചേ
 റിയങ്ങൾക്കു വിഷയിഭവിക്കാത്ത സൂക്ഷ്മതത്വങ്ങൾ ഏ
 നെല്ലാമോ പ്രകൃതിയിലുണ്ട്. അതുതന്നെ കുറിക്കപ്പെട്ട പ
 ഞ്ചേറ്റി ങ്ങൾ മുഖമായി നമുക്കുള്ള പരിമിതജ്ഞാനത്താൽ
 അപാരമായ പ്രകൃതിയെ അളന്നു നോക്കുന്നതു ട്ലോ
 ചുവും അപരയ്ക്കു ശോചനീയമാകാത്ത സംഗതികളെയൊന്നും
 വിശ്വസിക്കാതിരിക്കുന്നതു അല്പജ്ഞതയുമാകുന്നു. പുരാണ
 ങ്ങളിൽ പ്രസ്താവിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള വിമാനം ഇക്കാലത്തു
 നടപ്പായിത്തീർന്നപ്പോൾ മാത്രമല്ല പരക്കെ അതിൽ
 വിശ്വാസം ജനിച്ചതുള്ള? സർവ്വേശ്വരനെ സങ്കല്പത്തി
 നന്നത്രപമായി പരിശുദ്ധമായ ഹൃദയത്തിൽനിന്നു പ്രത്യ
 ക്ഷപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. പരാപരനെ കണ്ടു കഴിഞ്ഞ
 ആറുക്കു സകല സംശയങ്ങളും തീർന്ന ശാന്തി ലഭിക്കുന്നു.
 ആ ഓർമ്മ വരുമ്പോഴെല്ലാം ദോഷാഞ്ചമുണ്ടാകുകയും ആന
 നബാഷ്പങ്ങൾ പൊഴിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

മന്ത്രോച്ചാരണത്തിന്നും ശക്തിയുണ്ട്. ശബ്ദത്തിന്നു
 ശക്തിയുണ്ടെന്നുള്ള സംഗതിക്കു ഗ്രാമഫോൺ ഒരു തെളി
 വാണല്ലോ. ഇക്കാലത്തു മനുഷ്യർക്കുള്ള ജന്മസ്വയം ശ
 ക്തിയും പാപാലതപത്തിന്റെ ആശ്രയിച്ചാണല്ലോ കാണു
 ന്നതു. മനസ്സിന്റെ നൈർമ്മല്യത്തിന്നും ഏകാഗ്രതക്കും
 അനുസരിച്ചാകുന്നു ജപത്തിന്റേയും ശ്യാനത്തിന്റേയും മ
 ന്ത്രോച്ചാരണത്തിന്റേയും പ്രാവീണ്യവുടേയും ശക്തി. ദേ
 ഹംകൊണ്ടു മാത്രമുള്ള ആരാധന വിഫലമാണു. നിന്ദ
 കൊണ്ടുണ്ടുള്ള ആരാധന തന്നിലെക്കുതന്നെ പ്രതിഫ

നീക്കുന്നതുമാണ്. ആത്മപ്രസാദത്തിന്നു എളുപ്പവും സുഖം
കൂടും ഒരുപോലെ അനുഷ്ഠിക്കത്തക്കതുമായ ഉത്തമമാർഗ്ഗം ഭി
ക്ഷുനിഷ്ഠതയെന്നുമാണ്.

ഭൈവത്തിന്നു മനുഷ്യൻ ആഹാരമൊന്നും കൊടുക്കേ
ണ്ടതില്ലെന്നു ന്ന ശരീകതപ്രാപിച്ച ഏവർക്കും അറിയാം
എന്നാൽ ഇപ്പോഴത്തെക്കാൾ എത്രയോ അഭിവൃദ്ധിപ്രാപ്തി
ച്ചിരുന്ന നമ്മുടെ പുരീഷന്മാർ പ്രാതഃനെയും വഴിപാടും ന
ടപ്പാക്കിയതു സാധാരണക്കണത്തിന്റെ ഉദ്ദേശിച്ച മാത്ര
മാണെന്നു സൂക്ഷ്മഗ്രാഹികൾക്കെല്ലാം മനസ്സിലാക്കാവുന്ന
താണ്. പക്ഷേ കാലക്രമംകൊണ്ടു ആയുരകൾ ഉദ്ദിഷ്ടകാര്യ
ത്തിലക്ഷപകരിക്കുന്നതിന്നു പകരം കേവലം ബാഹ്യാത്മ
ജ്ഞായ ഒരു മാമുലായിത്തീർന്നു ചിലരുടെ പ്രത്യേക സു
ഖത്തിലേക്കു മാത്രം ഉതകി വശമായിട്ടുണ്ടു. നാഡകൾക്കു
കഴിയുന്നതു രക്ഷ എപ്പോഴും എവിടെവെച്ചും ചെയ്യുന്നതു
നന്മതന്നെ എന്നുള്ള ആ തരമായ തത്വത്തെ എല്ലാവരും
ശരിയായി മനസ്സിലാക്കിയാൽ മതി.

5. ഹിന്ദുമതം = ഭൈവാരാധനത്തിന്നു വേണ്ടിയ
വിവിധങ്ങളായ പടവുകളെല്ലാം ഹിന്ദുമതത്തിലടങ്ങിയിരി
ക്കയാൽ ചില അല്പജ്ഞന്മാർ ശാസ്ത്രങ്ങൾക്കു തമ്മിൽ പര
സ്പരവിരുദ്ധങ്ങളാണെന്നു കല്പിക്കുന്നുണ്ട്. തത്വസാരങ്ങളെ
വിവേചനചെയ്തു മനസ്സിലാക്കുവാൻ കഴിച്ചുള്ളവർക്കു ശാ
സ്ത്രങ്ങളിലെ ആന്തരിയമായ തത്വം ഐകകണ്ഠ്യം എന്നു
തന്നെയാണെന്നു സംശയംവിനാ ബോദ്ധ്യപ്പെടാനിരിക്ക
യില്ല. ഇലകൾക്കുള്ളിൽ മറിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന കായ്കളെയാകുന്നു

തിരഞ്ഞു പിടിക്കേണ്ടത്. ഇവകളെ മാത്രം നോക്കി മരത്തിനെ കുറിച്ചു വിവിധങ്ങളായ അഭിപ്രായങ്ങൾ പറഞ്ഞു വരികുന്നതു മൂഢതയാണെന്നു മാത്രമെ ഗണിച്ചുകൂട്ടൂ. വേദാന്തത്തിലെ തത്വങ്ങൾക്കുസമം മഹിമ ഏറിയ തത്വജ്ഞാനം മറ്റൊരങ്ങും കാണുന്നതല്ല.

പുരാണങ്ങളും സമുദായങ്ങളുമെല്ലാം ചൈതനികജ്ഞാനത്തെ സുസ്സഷ്ടമായി രൂപീകരണവൽക്കരിച്ചു. സാമ്പ്രദായത്തിനു സമമാണ തത്തുല്യമെന്നു കരുതുന്നവർക്കു യഥാർത്ഥത്തിന്നു അധർമ്മത്തിന്റെ മേൽ ഉണ്ടായ വിജയത്തെയാണ് മറ്റൊരാൾക്കു സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. സത്യസമുദായത്തിന്മേൽ, ഇരുഭക്തി മുതലായ തത്വങ്ങളെക്കാര്യമാണു പഠിപ്പിക്കുന്നു. പുരാണങ്ങളിൽ റിഖരിച്ചിരിക്കുന്ന ദൈവസുരയുദ്ധങ്ങളിലെല്ലാം തമോമയന്മാരായ അസുരന്മാരായ നാ അധികശക്തിയെന്നും എന്നാൽ ഇരശ്ചരന്മാരും നിമിത്തം സാത്വികപ്രകൃതന്മാരായ ദേവന്മാരായിരുന്നു അവസാനത്തിൽ വിജയം നേടിയിരുന്നതെന്നും കാണുന്നു. ദ്രുപദ്രാക്ഷരോടുകൂടി തപസ്സു ചെയ്തപ്പോഴെല്ലാം അസുരന്മാർക്കു സർവ്വഭീഷണവരപ്രസാദങ്ങളെ ഇരശ്ചരൻ നല്കിയെന്നും ആ ശക്തികളെ ലോകോപദ്രവത്തിനായി ഭൂതപ്രായോഗിച്ചു തുടങ്ങിയപ്പോൾ അവതാരം (വിശേഷപ്പെട്ട തന്ത്രവികാസത്തോടുകൂടിയ ജന്മം എടുത്തു അവരെ ഹനിച്ചുവെന്നുമുള്ള കഥകൾ മനസ്സിന്റെ ശക്തിയേയും ആത്മാവിന്റെ സ്വത്വസന്ധാനത്തെയും സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ശക്തി സമ്പാദിക്കേണ്ടതുതന്നെ; പക്ഷേ അതിനെ വിവേ

കുചുർച്ചയും ലോകോപകാരത്തിനായി ഉപയോഗിച്ചാൽ മാത്രമേ അതു നിലനില്പുണ്ടു അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിപ്പാനും ഇടവരികയുള്ളൂ എന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ടല്ലോ. സാമ്പ്രദായികതയ്ക്കെതിരെ തന്നെയാണ് അവസാനത്തെ വിജയം എന്നതു വാദമറെ ഒരു സംഗതിയാണ്.

സർവ്വതും ഇന്ദ്രിയസാന്നിദ്ധ്യത്തെ ദർശിക്കുകയും സദാ സ്മരിക്കുകയും ചെയ്തു, മനോവാക്കായങ്ങളാലുള്ള നവ കർമ്മങ്ങളേയും നിഷ്കാമമായി പരമാർത്ഥമായി നടപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുവാൻ പരമോൽകൃഷ്ടമായ ഭക്തി. ഇങ്ങിനെ ആയിരിക്കട്ടെ ലോകത്തിന്റെ ഭാവിമതം. കാഴ്ചയിൽ വീരവിധങ്ങളായി തോന്നുന്നവയെല്ലാം സൂക്ഷ്മത്തിൽ ഒന്നു തന്നെയാണെന്നു മനസ്സിലാക്കി. അസംഖ്യങ്ങളിൽ ഒന്നിന്റെയും ഒന്നിൽ അസംഖ്യങ്ങളേയും കാണുന്നതാണ് പരമാർത്ഥബോധം.

XII ഭാഗം.

“ദർപ്പണം ത്രയമേവൈതൽ ദൈവാനുഗ്രഹം മേതുകം,
മനുഷ്യത്വം മമക്ഷുത്വം മഹാപുരുഷസംഗ്രഹഃ”

(മനുഷ്യജന്മം ലഭിക്കുക, മോക്ഷത്തിനായ്ക്കുണ്ടുള്ള
അനുഗ്രഹം ഇനിക്കുക, മഹാപുരുഷന്മാരെ അനുഗ്രഹിക്കുക ഇ
വർണ്ണം ദർപ്പണമായിട്ടുള്ളതും ദൈവാനുഗ്രഹത്താൽ സിദ്ധി
ക്കുന്നതുമാകുന്നു.)

1. വിധി.—“വിതച്ചതു കൊളുത്തും” എന്ന തത്വത്തി
ന്നനുസരിച്ചു കർമ്മങ്ങൾക്കനുരൂപമായി അനുഭവങ്ങളു
ണ്ടായിത്തീരുന്നതിനെയുമാണ് വിധി എന്നു പറയുന്നത്.
സർവ്വകർമ്മങ്ങൾക്കും പ്രതിഫലനശക്തിയുണ്ട്. വിത്തിൽ
ഭാവിവൃക്ഷം അന്തർഭവിച്ചിരിപ്പുണ്ട്, മൊട്ടിൽ കായം പൂവും
അങ്ങിയിരിപ്പുണ്ട്. സർവ്വ ജീവികൾക്കും ജീവിതയാത്രക്കു
നുകൂലമായി ത്രികരണങ്ങളാലും പ്രവൃത്തിക്കുന്നതെല്ലാം പ
ണ്ണമാകുന്നു. ഏതു പ്രാണിക്കും ജീവിതയാത്രക്കു ത്രികരണ
ങ്ങളാലുമുണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്ന പ്രതിബന്ധങ്ങളാണ് പാപം.

“പരോപകാരമേ പണ്ണും, പരപീഡന പരപമം”
എന്നാണല്ലോ ശാസ്ത്രോക്തിയും. മറ്റൊരല്ലാ സങ്കല്പ
ങ്ങളും അജ്ഞാനത്താലുള്ള മൃഗമതമാത്രമാണ് നിർവ്വാജമാ
യ പശ്ചാത്താപത്തോടുകൂടിയ പ്രാപശ്ചിത്തമാണ് പാപ
ത്തിനുള്ള പരിഹാരം. സർവ്വജ്ഞികൾക്കും ചെയ്യുന്ന ദ
യാനപിതമായ ഉപകാരമാണ് പണ്ണത്തിന്റെ ആസ്ഥാനം.
പണ്ണപാപങ്ങളിൽവെച്ചു ശക്തികൂടി നില്ക്കുന്നതാണ്

പ്രാർത്ഥനകൾ. പ്രാർത്ഥനകൾമാണ് വർത്തമാനകളെ
 ത്തിന്റെ ബാണമെന്ന്. താങ്ങാത്തതെത്ര ഗ്രീക്കുക്കളെ
 ലഭിച്ച സർവ്വ കർമ്മങ്ങളും അപ്പോസ്തലന്മാരെന്ന തങ്ങളുടെ കർ
 മങ്ങൾക്കിടയിൽ പതിഞ്ഞു മരണശേഷം വാനുകൾ
 ആകാശത്തിനനുസരിച്ചു സംസ്കാരം ചെയ്തു വീണ്ടും വീ
 ങ്ങും പുനർജന്മമെടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. തേനീച്ചകൾ
 പുഷ്പങ്ങളേയും ഇഴച്ചുകൾ അമേച്ഛത്തേയും ഇഷ്ടപ്പെട്ടു തി
 രഞ്ഞുചെയ്യുന്ന വിധമാകുന്നു വാസനകളുടെ ആകാശം.
 മറ്റേ മാതാപിതാക്കളുടെ മക്കൾ തമ്മിൽ കാണുന്ന അ
 തൃപ്തിവിപരീതസ്വഭാവങ്ങളും ഓരോരുത്തർക്കും അപേക്ഷകര
 മായി കാണുന്ന വിശേഷതകളും പ്രത്യേകതകളും, ഇടക്കി
 ടക്കി ഉൾപ്പെട്ടതായി നാം കാണുന്നതും കേൾക്കുന്നതുമായ
 വിപരീതവ്യത്യാസങ്ങളും ആലോചിച്ചു നോക്കിയാൽ
 സർവ്വ മതങ്ങളിലും ഐക്യകണ്ഠേന ഉൽപാദിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള
 മരണാനന്തരസ്ഥിതി യഥാർത്ഥവും യുക്തിയുക്തവുമാണെന്നു
 ആർക്കും ബോദ്ധ്യപ്പെടാതിരിക്കയില്ല. നമ്മുടെബാല്യകാലത്തു
 ണ്ടായ അനുഭവങ്ങളെത്തന്നെ നമുക്ക് ഓർമ്മതോന്നാതിരി
 ക്കെ പൂർവ്വജന്മങ്ങളെക്കുറിച്ചു ഓർമ്മയുണ്ടാകുന്നതു അസംഭ
 വ്യമാണ്ല്ലോ. പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ ന്യായനിഷ്ഠയും വ്യവ
 സ്ഥയും പുനർജന്മവിശ്വാസം ഏറ്റവും ഉപയുക്തവു
 മാണ്.

വാസ്തവമല്ലാത്തതായാൽ ഓരോരുത്തരുടേയും ഭാഗ്യ
 നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കും നന്മനിർദ്ദേശങ്ങൾക്കും വിശ്വകർമ്മാവു അവ
 നവൻ തന്നെ, "ആദൈവം ഏതെങ്കിലും ബന്ധുരാത്മം

വ റിപ്പോർത്തർ എന്ന തത്വപ്രകാരം തന്നിട്ടു താൻതന്നെയും ബന്ധവും ശത്രുവും. താൻതാൻതന്റെ അനുഭവങ്ങൾ അനുഭവവും യദൃച്ഛാസംഭവങ്ങളാലുമായിത്തീരുന്നതാണെന്നു സങ്കല്പിക്കുന്നതു മൂലമത നിമിത്തമാകുന്നു. കാരണമില്ലാതെ യാതൊരു കാര്യവും ജഗത്തിലില്ല. സത്യസ്വരൂപമായ ജഗന്നിയന്താവിന്നു യാതൊരു പക്ഷഭേദവും സിദ്ധാതവും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതുമല്ലല്ലോ. ദൈവം സാക്ഷി മാത്രമാണ്. ദൈവസ്വാനിജ്യത്താൽ പ്രപഞ്ചമാസകലം കാണത്താൽസൃഷ്ടിയെന്നപോലെ തന്നെത്താൻ പ്രവൃത്തിക്കുന്നതേയുള്ളൂ. ഓരോരുത്തരുടെ കർമ്മസ്വയയന്തിന്റെ തുണദോഷങ്ങൾക്കനുരൂപമായിട്ടാണു അവരുടെ ആത്മസ്വഭാവം. ആത്മാവിന്നു സർവ്വജ്ഞതയുണ്ടു. പാപങ്ങൾ ആത്മാവിന്നു ആവരണമായും പണ്യങ്ങൾ സൂടിക (പ്രേമ) സദൃശമായും ഭവിക്കുന്നു. മുൻപറഞ്ഞ ഇരുളിനേയും പ്രകാശത്തേയുമാണ് വിധിയെന്നും ഭാഗ്യമെന്നും പറയുന്നത്. തമസ്സ് തമസ്സിനേയും തേജസ്സ് തേജസ്സിനേയും ആകർഷിക്കുന്നതാണല്ലോ.

ആത്മചൈതന്യം നമ്മിലുള്ളതിനാൽ വിധിയെക്കൂടി ജയിപ്പാൻ നമുക്കു സാധാതന്ത്ര്യമുണ്ടു. എന്നാൽ ക്ഷമപൂർവ്വമായ പരിശ്രമങ്ങളാൽ ഉണർത്തപ്പെടുന്ന സ്വശക്തിക്കനുസരിച്ചിരിക്കും നമ്മുടെ സ്വാതന്ത്ര്യം. എല്ലാം വിധിയാണെങ്കിൽ മനുഷ്യൻ ജലപ്രവാഹത്തിൽപെട്ടൊഴുകിപ്പോകുന്ന ഒരു വസ്തുവെപ്പോലെ ഒരു വെറും പാവക്കോസമനുഭവിക്കുന്നതെന്നു പറയണം. അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ

മനുഷ്യൻ സ്വാതന്ത്ര്യശക്തി ഇല്ലാത്തതിനാൽ പുണ്യ
പാപങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചാൽ കാരണമില്ല. ഒരിക്കലും അ
ങ്ങിനെയല്ലെന്ന തീർച്ചപ്പെടുത്താം. വിധി എന്നൊരു ഭേ
ദം നീതിയുണ്ടെന്ന ആർക്കും സമ്മതിക്കാതെ കഴികയില്ല.
ഒരേയിരട്ടക്കളികളും തട്ടെല്ലാസംഭവങ്ങളും ഒന്നുതന്നെ
നാം പ്രകൃതിയിൽ എവിടെയും കാണുന്നില്ല. കാരണമില്ലാ
തെ കാര്യത്തെ എങ്ങും കാണുന്നില്ല, രണ്ടാളുകൾ ഒരേ ത
രത്തിലുള്ള കമ്മം ഒരേ ദിക്കിൽത്തന്നെ അനുഷ്ഠിച്ചാലും
ഫലപാകത്തിൽ വ്യത്യാസം കാണപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഒരേ പ്ര
കൃതിയും സന്ദർഭങ്ങളും രണ്ടുപേർക്കും ഒരുപോലെ കാണാൻ
പ്രയാസമാണ്.

വിധി എന്ന നീതിശ്രദ്ധയും നീമിത്തം താന്താൻ മ
നുഷ്യ ചെയ്തപോലെ കമ്മങ്ങൾക്കനുസരിച്ചു ബീജക്ഷേത്രശു
ദ്ധിയും സമജമായ സ്വഭാവവും പരിത്വസ്ഥിതികളും സന്ദ
ർഭങ്ങളും ഉള്ളവായിത്തീരുന്നു. * “യഥാ ധേനുസഹസ്രേഷു വ
ത്സോവിന്ദതി മന്തരം, തഥാപൂർവ്വകൃതം കമ്മം കർത്താരമനു
ശ്ലബ്ധി” എന്ന അഭിജ്ഞവചനംപോലെ പൂർവ്വകമ്മങ്ങൾ
ഉള്ളപ്പോൾ അവയുടെ ഉടമസ്ഥനെ പിന്തുടരുന്നു. പൂർവ്വകമ്മ
ഫലം ജലപ്രവാഹം പോലെയുള്ള ഒരേഴുക്കാണ്. എ
ന്നാൽ സ്വശക്തി ഉപയോഗിച്ചാൽ നമുക്കു ക്ഷമാപൂർവ്വം

* ആയിരക്കണക്കായ പശുക്കളുടെ ഇടയിൽ പശുക്കളി ഏതി
നെ മാകുവാനെ തിരിച്ചറിയുന്നുവോ അങ്ങിനെ തന്നെ പൂർവ്വകമ്മങ്ങളും
അവയുടെ ഉടമസ്ഥനെ പിന്തുടരുന്നു.

ആ പ്രവാഹത്തിൽ നിന്നിതുഴഞ്ഞുനിന്ന പ്രവാഹത്തിന്റെ ശക്തി കരയുമ്പോൾ രക്ഷപ്രാപിച്ചാൻ സാധിക്കുന്നതിന്നു സന്ദേഹമില്ല. പക്ഷെ പ്രവാഹത്തിന്റെ ശക്തിക്കും ദൈർഘ്യത്തിന്നും അനുസരിച്ചു തുഴഞ്ഞുനിന്നു കഷ്ടപ്പെട്ടുണ്ടിരുന്നതെന്നു മാത്രമേയുള്ളൂ. സ്വശക്തി മുലമായി മാക്കുമ്പോൾ ഏതൊക്കെ വിധിയേയും ജയിപ്പാൻ നമുക്കു സാധിക്കുമെന്ന തത്വത്തെ പ്രത്യേകം ഗ്രഹിക്കേണ്ടതാണ്. സംഘർഷത്തിൽക്കൂടി ഏകാഗ്രമായ പരിശ്രമം തന്നെയാകുന്നു സ്വ വിജയങ്ങൾക്കുമുള്ള ഏക മാർഗ്ഗം.

കാലചക്ര പരിവർത്തനത്താൽ സ്വർക്കും നല്ല കാലവും ദോഷകാലവും ഇടകലന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടു്. പക്ഷെ ഗുണദോഷങ്ങളും ഭാഗ്യനിദാഗ്രങ്ങളും ബാഹ്യത്തിൽനിന്നു വന്നുപോകുന്നതല്ല; അവ താന്താങ്ങളിൽനിന്നുതന്നെ ഉത്ഭവിക്കുന്നതേയുള്ളൂ.

* “പ്രായഃസമാപന്ന വിപത്തികാരോധീയോപി പുംസഃ മലിനാഭവന്തി”

എന്ന ആപ്തവാചനം എത്രയും സത്യമാണ്. എന്നാൽ സ്വശക്തി ഉണർന്നിട്ടുള്ള ഒരാൾക്കു ബുദ്ധി ക്കു മലിനം ബാധിക്കാതെ സ്വസ്ഥിതിയിൽതന്നെ നിലനിൽക്കാൻ കഴിയുന്നതാകുന്നു. വിധി എന്നു പറയുന്നതു യഥാർത്ഥത്തിൽ മനസ്സിന്റെ ഭാവനയാണ്. വിധിയെ ജയിക്കുന്നതുതന്നെ

* ആപത്തുകാലം അണഞ്ഞുവരുമ്പോൾ പ്രായേണ മനുഷ്യരുടെ ബുദ്ധി മലിനപ്പെടുന്നു.

യാണ് മനോജയം. ആ സ്ഥിതി എഴുന്നേതാവരെ “കാലാവലോകനം കായ്സാദ്ധ്യം ഇണാം” എന്നുള്ള തത്വത്തിന്നനുസരിച്ചു കാലദേശാവസ്ഥകളെ നോക്കി കായ്ക്കളെല്ലാം നടത്തുന്നതാണ് നന്മ.

2. കലിയുഗം— കലിയുഗം സർവ്വ ദോഷങ്ങളും തികഞ്ഞ കാലമാണെന്നും മറ്റും ചിലർ ഈ നടക്കുന്ന കാലത്തിനെക്കുറിച്ചു അധിക്ഷേപിക്കുന്നതു ശരിയല്ല.

• “സതാം സത്യയുഗം സാക്ഷാൽ സർവ്വൈ
വം സതാംകലിഃ”

എന്നാണല്ലോ ശാസ്ത്രം. സതപരജന്മമോ തുണങ്ങും അത്യന്തം പ്രത്യേകത പ്രാപിക്കുന്ന ഈ കലിയുഗദോഷങ്ങൾക്കെന്നു മാത്രമല്ല, തുണങ്ങൾക്കും മൂല്യമായ കാലമാകുന്നു. പണ്ടത്തെക്കാൾ ഇപ്പോൾ ആയുസ്സ് ചുരുക്കമാണെങ്കിലും നമ്മുടെ പൂർവ്വികന്മാർ അനേക പരമ്പരകളായി സമ്പാദിച്ച സിദ്ധികളെല്ലാം നമുക്കു കിട്ടിയിരിക്കയാൽ ചുരുങ്ങിയ ആയുഷ്കാലംകൊണ്ടു നമുക്കു ജീവിതയാത്രയിൽ അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിക്കുവാൻ എളുപ്പമായ് തീർന്നിരിക്കുന്നു. തീർത്ഥാടനം, കമ്പിയും, മോട്ടോറും, വിമാനവും, തീക്കപ്പലും മറ്റും നമ്മുടെ ഗതിക്കു വളരെ വേഗത കൂട്ടിയിരിക്കുന്നു. പണ്ടു ദർപ്പണം ചില ആശ്ചര്യമാക്കി; ഇപ്പോൾക്കു മാത്രം ജ്ഞാനം ലഭിച്ചാൽ സാധിച്ചിരിക്കെ ഇപ്പോൾ ഭ്രമം

• സമയനങ്ങൾക്കു എന്തും സത്യയുഗമാണ്, എന്നാൽ ദർശനങ്ങൾക്കു ഇപ്പോഴും കലിയുഗമാണെന്നു.

ഉം മുഴുവനും കമ്പിത്തപാലുകൾ മൂലം അന്യോന്യം ബന്ധപ്പെട്ടു. അച്ചടി യന്ത്രത്തിന്റെ സഹായത്താൽ ഓരോ രാജ്യക്കാരും മാതാ വിഷയങ്ങളിൽ പാരമ്പര്യമായി സ്വദേശിച്ചിട്ടുള്ള ജ്ഞാനം പരസ്പരം പ്രകാശിച്ചു. സർവ്വ മനുഷ്യർക്കും ലഭിക്കത്തക്ക നിലയിലെത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇത്ര കാലത്താൽ തന്നെയാകുന്നു കലിയുഗം മോക്ഷത്തിന്നെടുപ്പായ കാലമാണെന്നു ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ ഘോഷിച്ചിട്ടുള്ളതു. ഭൂഗോളത്തിൽവെച്ചു പരമോൽകൃഷ്ടമായ മനുഷ്യജന്മവും ഗതിവേഗത്തിന്നു എടുപ്പമായ ഈ കാലവും പ്രാപിച്ചിട്ടു കൂടി ജീവിതയാത്രയിൽ അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിക്കാതിരുന്നാൽ ആ ഉപേക്ഷനിമിത്തം നാം എത്രകാലം ഇനിയും ദുഃഖങ്ങളനുഭവിച്ചിരിപ്പാൻ ഇടവരുമെന്നു നിശ്ചയിച്ചുകൂടും. ലോകഗതി നമ്മുടെ സൗകര്യത്തിന്നനുസരിച്ചു നിലകുന്നതല്ല. ലോകഗതിക്കനുസരിച്ചു നാമും ഒഴുകുന്നതാകുന്നു വിവേകം. എന്നാൽ, മനുഷ്യിനെ വരുത്തു പൊരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ബാഹ്യപരിഷ്കാരങ്ങളെയെല്ലാം നിരസിച്ചു മനുഷ്യിന്റെ ശീതളമാക്കി വികസിപ്പിക്കുന്ന - ആന്തരിയമായവയെയാണ് സ്വീകരിക്കേണ്ടതു്.

3. മോക്ഷം - സ്വാതന്ത്ര്യം, ജ്ഞാനം, ആനന്ദം എന്നീ അവസ്ഥാരൂപങ്ങളുടെ നിത്യപരിപൂർണ്ണതയാകുന്നു മോക്ഷം എന്ന പ്രഥമാജ്ഞാത്തിൽതന്നെ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളല്ലോ. സച്ചിദാനന്ദബിന്ദവായ 'ഞാൻ' എന്ന ജീവാത്മാവിനെ നിർമ്മലമാക്കി പ്രവഹിപ്പിച്ചു, അന്നമ

യം, പ്രാണമയം, മനോമയം, വിജ്ഞാനമയം, ആനന്ദമയം എന്നീ പഞ്ചകോശങ്ങളെയും ഉൾഗമിച്ചു, “തപമസി” എന്ന ബോധത്തോടുകൂടി സൂചിദാനന്ദസിന്ധവായ പരമാത്മാവോടുകൂടി ലയിക്കുന്ന രവസ്ഥാവിശേഷമാണ് അതു. അതു സമാധാനപരിപൂർണ്ണവുമാണ്.

‘കരസ്ഥം പായസം തൃക്തം ഭിക്ഷാമടതി ഭുമതിഃ’ എന്നു പരാത്മപോലെ നിത്യാനന്ദം നമ്മുടെ ഹൃത്തടത്തിൽ തന്നെ സ്ഥിതിചെയ്യുമ്പോൾ അതിനെ മനസ്സിലാക്കാതെ നാം പുറത്തു തിരയുന്നതു അജ്ഞതയാൽ മാത്രമാണ്. സ്ഥൂലശരീരത്തിനെ സംബന്ധിച്ച മായാപ്രകൃതിയായ മനസ്സിന്റെ സ്വാർത്ഥപ്രതിപത്തിയാണ് ആ നിത്യാനന്ദത്തെ ആവരണം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. സ്വാർത്ഥതല്ലാതെയെ ബലികൊടുത്താൽ മാത്രമേ നിത്യാനന്ദം സ്പർശിക്കുകയുള്ളൂ. ‘സ്വാർത്ഥത്തെ ബലികൊടുക്കുക’ എന്നു വെച്ചാൽ തന്റെ സ്ഥൂലശരീരത്തിനകത്തു സന്ധിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത ‘ഞാൻ’ എന്ന മമതയെ നിർമ്മലമാക്കി പവഹിപ്പിക്കുക എന്നാകുന്നു ശരിയായ താല്പര്യം. ഏതിലും സ്വാർത്ഥവും പ്രതിഫലേച്ഛയും ഇല്ലാത്തതാണ് വിജയത്തിന്റേയും സൗഖ്യത്തിന്റേയും രഹസ്യം. ‘അഹം’ എന്ന ബോധം മനുഷ്യനു എപ്പോഴും ഇല്ലാതിരിക്കയില്ല, ആ ബോധം ഇല്ലാതാവുന്നത് ശുശ്രൂഷസ്ഥനാണല്ലോ. എന്നാൽ സത്യം, ദയ, ക്ഷമ ശാന്തത മുതലായ ഗുണങ്ങളുൾപ്പെട്ട സാത്വികഗുണത്തെ അവലംബനം

ചെയ്യുമ്പോൾ മനസ്സു നിർബലമായിത്തീരുകയും അപ്പോൾ സ്വാതന്ത്ര്യം സ്വപ്നലോകത്തിനെ വിട്ടു സ്നേഹരൂപേണ വികാസം പ്രാപിക്കുന്നതിനാൽ ആത്മപ്രകാശം ഉദിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. സ്വപ്നകാലം മുഖമായി സത്യധർമ്മമുൾക്കൊള്ളാൻ പരസ്പരാശ്രിതമാക്കി നിരന്തരം നിരവേററിക്കൊണ്ടിരുന്നാൽ മാത്രമേ സാത്വികതയും പശ്ചിച്ഛേദകയുള്ളൂ. സാത്വികതയും പശ്ചിച്ഛേദകയുമാകാൻ മാത്രമേ മനസ്സിനെ കീഴടക്കുവാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. മനസ്സ് സ്വധർമ്മപ്രകൃതി ആത്മാവിൽ കേവലം ലയിക്കുമ്പോൾ മാത്രമാണ് പരമശിവമുഖം ഉദിക്കുന്നത്. മോക്ഷത്തിൽ മാത്രമേ ദൈവവിചിന്തയായ ആനന്ദമുള്ളൂ. എന്തിനേറെ? “മനോജയ ഏവ മഹാജയഃ” എന്ന ആപ്തവാക്യപ്രകാരം മനോജയം തന്നെയാണ് വിജയത്തിന്റെ കേന്ദ്രം.

ബ്രഹ്മസത്യം ജഗന്മിത്വാ

ജീവേം ബ്രഹ്മൈവ നാപരഃ”

എന്നാണ് സർവ്വ തത്വജ്ഞാനങ്ങളുടേയും സാരം. സർവ്വ ലോകചരവരങ്ങളും സർവ്വജ്ഞാന സിന്ധുവിലെ തിരകൾ പോലെയും ചൊള്ളയായവയുമാണ്. തിരകൾ സമുദ്രത്തിലുൾപ്പെട്ടതാണ് എന്നാൽ സമുദ്രമല്ലതാനും.

മോക്ഷത്തിനായി പരിശ്രമിക്കുന്നതിനിടയിൽ പലേ തരത്തിലുള്ള അവാന്തരസിദ്ധികളുമുണ്ട്. ആത്മാവിൽ സർവ്വസിദ്ധികളും അന്തർവിച്ഛിരിപ്പിച്ച് മനസ്സിനെ അന്തസ്തർന്നപ്പെടുത്തി ആത്മാവിന്നനുവദമായി ഉപയോഗിക്ക

നോട്ടത്തോളം ആ സിദ്ധിക്കുള്ള ലഭിക്കാവുന്നതുമാണ്. എന്നാൽ ആ അവാന്തരസിദ്ധികൾക്കു മാത്രമായി പരിശുദ്ധിച്ചാൽ അവ ലഭ്യങ്ങളല്ല. രത്നാകരത്തിന്റെ ഉപരിഭാഗത്ത് ജലം, സര, തീരകൾ മുതലായവയെ മാത്രമെ കാണുകയുള്ളൂ. അതിന്നുതാഴെത്തുള്ള നിധികളെ ജലത്തിൽ മുക്കുവാൻ ശീലിച്ചുവന്ന മാത്രമെ ലഭിക്കുകയുള്ളൂ. അപ്രകാരം തന്നെ ലോകപരിചയത്താൽ മാത്രമെ ജ്ഞാനം സിദ്ധിക്കുകയുള്ളൂ. വിചിത്രവും ജ്ഞാനമല്ല, ജ്ഞാനത്തിന്റെ മാർഗ്ഗമേ ശിയാണു. പഞ്ചേന്ദ്രിയ സുഖഭോഗങ്ങളിൽ ആസക്തചിത്തത്താലായിരുന്നാൽ അജ്ഞാനം തമോമയത്തരായ് തന്നെ ഇരിക്കും. ലൌകികാനുഭവങ്ങളെ രസകരമായി ഭവിക്കുക, എന്നാൽ വിചാരിക്കുമ്പോഴെല്ലാം അവയിൽ ആസക്തിയൊട്ടുമില്ലാതെ പിൻവലിപ്പാൻ കഴിവുണ്ടായിരിക്കുക, ഇതാണ് പ്രപഞ്ചാസിക്തത്വം.

4. വിജ്ഞാപനം—ലൌകികവിഷയങ്ങളിൽ ആ

ലസ്യം അവലംബിക്കുന്നതു നന്മയാണെന്നു വേദശാസ്ത്രങ്ങളിൽ എങ്ങും അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ലൌകികവിഷയങ്ങളിൽ ആസക്തിയും ഫലാകാംക്ഷയും പരിത്യജിച്ചു സ്വധർമ്മങ്ങളെ നിരവേരറുവാൻ നീക്കത്തരം പരിശുദ്ധിച്ചുകൊണ്ടു “താമരയിലയിൽ ജലം”മെന്നപോലെ ലോകത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യേണമെന്നു തന്നെയാണ് സർവ്വവേദശാസ്ത്രപുരാണങ്ങളുടേയും ആന്തരമായ താല്പര്യം. “മാതേ സംഗോസ്തപകമണി” എന്നാണല്ലോ ഭഗവദ്വചനം. ആലസ്യം തമോമയമാണ്. ആലോചന സ്വച്ഛപ്രായമാ

ഞ്. ഉദ്ദേശങ്ങൾകൊണ്ടുമാത്രം യാതൊരു വിജയവും സി
 ലിക്കുന്നതല്ല. കർമ്മാനുഷാസനമാണ് ജാഗ്രത്ത്. ആലോചന
 കളെ അനുഷ്ഠാനമായി രൂപാന്തരപ്പെടുത്തിയാൽ മാത്രമെ
 ഏതു വിജയവും സിദ്ധിക്കുകയുള്ളൂ. മരണതാമര രുദ്രേശം,
 പൂണ്ണാരോഗ്യം, വിവേകത്തോടും ദൃഢനിശ്ചയത്തോടും കൂ
 ടിയ ഏകാഗ്രമായ പരിശ്രമം, ആത്മവിശ്വാസം ഇവയാ
 ണ് ജീവിതവിജയത്തിന്റെ സാമഗ്രികൾ. പൂണ്ണതപ്രാപ്തി
 ചുവക്കുപോലും വർത്തമാനജന്മം അവസാനിക്കുന്നതുവരെ
 സമസ്ത ക്ലിപ്തകളെ നന്നാക്കിത്തീർപ്പാൻ പരിശ്രമിച്ചുകൊണ്ടി
 രിക്കേണ്ട ബാല്യതയുണ്ട്. ലോകത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങളെ
 ല്ലാം നൽകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ജഗന്നിയന്താവിന്റെ ഹിത
 ത്തിന്നനുസരിച്ചു നാം പ്രവൃത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതാണ്
 ദൈവാനുഗ്രഹത്തിനുള്ള മാർഗ്ഗം “ലോകസംഗ്രഹമേവാപി
 സംപശ്യൻ കർത്തുമർഹസി” എന്നാണ്ല്ലോ. ഭഗവാന്റെ
 വചനം.

പരിശ്രമം ശീലിക്കാതെ സ്വപശക്തി ഉണ്ടെന്നുതല്ല.
 കഷ്ടം അനുഭവിക്കാതെ ഇഷ്ടം സിദ്ധിക്കുന്നതല്ല.
 സത്യധർമ്മമയ്യാദികളെ അംഗീകരിക്കാതെ അഭിവൃദ്ധി
 ഉണ്ടാവുന്നതല്ല.

ലോകപരിപയമില്ലാതെ പരമാർത്ഥബോധം
 ഉദിക്കുന്നതല്ല.

സ്വാത്മത്യാഗമില്ലാതെ മനസ്സുനിമലമാക്കിത്തീരുന്നതല്ല.
 അനുസരണമഭ്യസിച്ചല്ലാതെ ആജ്ഞാശക്തി
 ലഭിക്കുന്നതല്ല.

മനുഷ്യ കീഴടങ്ങാതെ ആത്മാവികവേക്കു

പ്രവഹിക്കുന്നതല്ല.

ഏകദേശലിപ്പിക്കും സമാധാനത്തിനും കാരണമായ് തീരാത്തതൊന്നും യഥാർത്ഥമായ അഭിവൃദ്ധിയല്ല.

സർവ്വ നന്മകളേയും അനായാസേന സിദ്ധിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്ന നാം മോഹിക്കുന്നു. എന്നാൽ കഷ്ടപ്പെട്ടു കൊണ്ടുതന്നെ ക്രമേണ അഭിവൃദ്ധിപ്രാപിക്കേണ്ട തരം ദൈവം നിയമിച്ചിരിക്കുന്നു. ആത്മശക്തി നിഷേധിച്ചിരിപ്പുള്ള ഏകദേശത്തിന്റെ താഴ്ക്കൽ കിട്ടേണ്ടതെങ്കിൽ സർവ്വതന്ത്രജ്ഞനായിത്തീർന്നുള്ള മനുഷ്യപാപാപങ്ങളെ ജയിച്ചു നിഷ്കളങ്കമായ ഭക്തിയാൽ പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങളുടെ അനന്തവിട്ടുതരണം മോടിയിലും പകിട്ടിലും, സാധുതയിലുമല്ല പരിഷ്കാരം, സത്സമാധാനത്തിലാണു. സ്ഥൂലമായ ഭോഗങ്ങളിലല്ല സുഖം, സമാധാനത്തിലാണു. സ്ഥാനത്തിലും അധികാരത്തിലുമല്ല യോഗ്യത, സത്യമായ നടപടിയിലാണു. കെട്ടിപെപ്പിലല്ല സ്വത്ത്, മാഹാത്മ്യത്തിലാണു. ധനത്തിലല്ല ശാശ്വതമായ വിജയം മനോജയത്തിലാണു. സ്വശക്തിയുള്ളവൻ തന്നെയാകുന്നു സർവ്വസഞ്ചാരി. സച്ചിദാനന്ദസിന്ധവെന്നു ദൈവത്തിനുള്ള വിശേഷത സർവ്വശക്തി നിമിത്തമാണു.

താൻതാങ്ങുളോടും, ലോകത്തോടും, ദൈവത്തോടും തുങ്ങുളുള്ള ബാഹ്യതകളെ വേർപിരിക്കുന്നതിലാണു സർവ്വഭാവസ്ഥകളുമുണ്ടാകുന്നത്. ത്രികരണങ്ങളാലുമുള്ള സർവ്വവ്യപാരങ്ങളിലും മുൻപറഞ്ഞ മൂന്നു ബാഹ്യതകളേയും

പരസ്പരാശ്രിതങ്ങളാക്കി അനുഷ്ഠിച്ചാൻ പരിശീലനം ചെയ്താൽ മാത്രമേ ജീവിതമാത്രയിൽ അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിക്കുകയുള്ളൂ. സച്ചിദാനന്ദസ്വരൂപമായ പരമാത്മാവിന്റെ സാന്നിധ്യത്തെ സർവ്വ ദർശിച്ചും സ്തരിച്ചുംകൊണ്ടു സ്വയം, സത്യമുമാകുകയോടുകൂടി, ഇശ്വരപ്രാപ്തിയെന്ന നിലയിൽ നിഷ്കാമമായി നിരവേരെന്നതുതന്നെയാണ് ജീവിതത്തിന്റെ പ്രഭാവം. ജലത്തിന്റെ ഒരു കടത്തിലാക്കി ചുമക്കുമ്പോഴാണ് അതു ഘനം തോന്നുന്നത്. ജലത്തിൽ മുക്കിയാൽ ചുറ്റുമുള്ള ജലസമുദയം ഭാരമായിരിക്കുന്നില്ല. അപ്രകാരംതന്നെ പ്രതിഫലേച്ഛ നിമിത്തം സ്വപ്നങ്ങളോടു മാത്രമുള്ള മമതയുടെ ഭ്രമം മായയും സർവ്വതങ്ങളോടും സമാനമായ സ്നേഹം ജ്ഞാനവുമാണ്. ഇതാണ് സർവ്വ തത്വങ്ങളുടേയും മറി. ദൈവം സ്നേഹപരിപൂർണ്ണപ്രകൃതിയോടുകൂടിയവനാണ്.

സ്നേഹവും ഭയവും ഭക്തിയും സൂക്ഷ്മത്തിൽ ഒരു സൂക്ഷ്മവികാരത്തിന്റെ സങ്കല്പപ്രത്യാസങ്ങൾ മാത്രമാണ്. സ്നേഹിക്കുന്നതുകൊണ്ടല്ല, പ്രതിഫലം ഇച്ഛിക്കുകയെന്നതാണ് നാം ബന്ധിതനായിത്തീരുന്നത്. ആന്തരികമായ സ്നേഹത്തിനു പ്രതിഫലേച്ഛയോ ഭയമോ ഉപേക്ഷിക്കുമ്പോഴാണ് ഉണ്ടായിരിക്കുകയല്ല. മറ്റു സർവ്വ ഉദ്ദേശങ്ങളിലുംവെച്ചു കവിഞ്ഞ ഒരുദേശമായിരിക്കുകയും ചെയ്യും. സംസാരവിജയം തന്നെയാണ് ദൈവസന്നിധിക്കുള്ള മാർഗ്ഗം. താനാൽ കളിക്കുന്നതിനേക്കാൾ കളി കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതാണ് സുഖം. സംസാരസംഗരത്തിൽ ഭേദമെന്നു കല്പവിനെ

വ്യവസ്ഥയോടുകൂടി നടത്തി സംസാരപരിചയം പുത്തി
 യായി ലഭിച്ചല്ലാതെ മറ്റേതെങ്കിലും അങ്ങനെയൊന്നും അസംഭാ
 വ്യമാണ്. ഒരൊരർത്ഥത്തിൽ സംസാരസാഗരത്തെ കട
 ക്കാമെന്നു ആരെങ്കിലും വിചാരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതു
 ഭോഷതയാണ്. സൽപഥത്തിൽക്കൂടി ക്ഷമാപൂർവ്വം പരി
 ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നാൽ മാത്രമേ ജ്ഞാനപ്രകാശം ലഭി
 ക്കയുള്ളൂ. മാത്രമല്ല സിദ്ധിച്ചവർക്കു മോക്ഷം “ഉള്ളംക
 യിൽ നെല്ലിട” പോലെയാണ്. സ്നേഹവും, സ്നേഹിക്ക
 ന്നവരും, സ്നേഹിക്കപ്പെട്ടതും, ഒന്നായിത്തീരുന്ന ഒരവസ്ഥ
 ക്കു മാത്രമേ സ്നേഹമെന്നു നാമകരണം ചെയ്യുകയു
 കൂ. അതുകൊണ്ട്, രാജാവു, മാതാപിതാക്കൾ, സ്നേഹിതൻ, ദമ്പ
 തി എന്നീ ഭേദത്തിന്നനുസരിച്ചാണ് ദൈവഭക്തി ക്രമേ
 ണ വർദ്ധിച്ചുവരുന്നത്. പ്രായം ചെല്ലുന്തോറും പ്രപഞ്ച
 സാഗരത്തിലെ ചുഴികളിൽ ചെട്ടക നിമിത്തം ഭോഷെ
 കട്ടപ്പിയും ഹൃദയത്തിന്നു ശാന്തയുണ്ടെങ്കിൽക്കൂടി തരിപ്പും
 വണ്ണമേറിയവർ സംഗതിയുണ്ടു. ഹൃദയം യാതൊന്നും പ്ര
 വൃത്തിക്കാതെ മുതിർപ്പടുത്തുന്നതിനേക്കാൾ ക്ഷുഭിതഹൃദയങ്ങ
 യിരിക്കുകയാണു ഭേദം. തനിക്കു നേരിട്ട ആപത്തുകൾക്കു
 താൻ തന്നെ മാണ് കാരണം എന്നു സമാധാനിക്കുന്നതാ
 യാൽ ഹൃദയകാരിന്റേ ഉണ്ടായിത്തീരുന്നതല്ല. തനിക്കു ച
 റുമുള്ള ലോകത്തെക്കൊക്കെയും തന്റെ ഇഷ്ടത്തിന്നനുസരിച്ചാ
 ക്കിത്തീർപ്പാൻ ആർക്കും കഴികയില്ല. എന്നാൽ താന്താങ്ങളെ
 തന്നെ താന്താങ്ങളോടു ഹിതപ്പെടുത്തുവാൻ ആർക്കും സാ
 ധിക്കുന്നതാണ്. താന്താങ്ങളെ നന്നായിത്തീരുവാൻ ച
 റുമുള്ള ലോകവും നന്നായിത്തീരുന്നതാണ്.

അയ്യിനാൽ ഈ പസ്കകത്തിൽ സംഗ്രാമിച്ഛിരിക്കുന്ന തപസ്വാർക്കളെയെല്ലാം നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാക്കി അവയെ സദാനുഷ്ഠാനത്തിൽ വരുത്തി ക്ഷേമം വളർപ്പിച്ചുവെന്നും സദാനുഷ്ഠാനം അനുയവ്വാനം അശ്രാന്ത പരിശ്രമം ചെയ്യുകക്കുണ്ടു സർവ്വതരം ജീവിതത്തെ പ്രഭാവത്തോടുകൂടി നയിക്കുമാറാകട്ടെ.

“സ്വാത്മമെല്ലാം സന്തുജിച്ചു ലോകദാസ്യം കൈക്കൊണ്ടു മിതഗ്രയാംകീടാതെ നന്നായി ജീവിതത്തെപ്പെപ്പാക്കുകിൽ ഹൃത്തടത്തിൽ വാണിരിക്കും സച്ചിദാനന്ദാത്മകൻ അത്തലെല്ലാം തീർത്തടക്കിക്കാത്തുകൊള്ളും സാമ്പ്രതം.”

ഓം ശുഭം.

സ ശ്വം. ത. ന. ന. മ. ॥

അഭിപ്രായങ്ങൾ (Extracts from Opinions)

1. West Coast Spectator.—The "Glory of Life" is an excellent treatise on the rules of conduct and morality adopted by the wise men of all nations for their guidance and inspiration. The opinions and inferences of the author are so true and convincing that even a casual reader will emerge from its pages with a brighter and more laudable outlook upon life. The "Glory of Life" will be found to be an excellent Text book for moral instruction for school-boys.
2. West Coast Reformer.—In fact, the book contains high moral ideals to be studied—especially at such a time when the public are upholding the study of morals in institutions. We hope the book will get its whole-hearted approval of the Text-book Committee in view of the wholesome influence it will have on young minds.
3. Champion.—The book is instructive and thought-provoking and will be a guide to youth.
4. Mr. C. K. Nayar (Deputy Inspector of Schools)—I read the book with much interest and profit. I am sure that it will guide many a person thro' life's journey.

5. പുന്നത്തൂരിനമ്പി നീലകണ്ഠശർമ്മ അവർകൾ—

ഇതിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന ഒരോ വിഷയങ്ങളും ജനസംഗ്രഹം പ്രത്യേകിച്ചു വായിച്ചു ഗ്രഹിക്കേണ്ടതും അതിന്നനുസരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതും പ്രവൃത്തിപ്പിക്കേണ്ടതുമാകുന്നു. തിരുവിതാംകൂറിലും കോച്ചിയിലും മലബാറിലും ഉള്ള പാഠശാലകളിലെ പാഠ്യപുസ്തക നിർണ്ണായക സംഘങ്ങൾ ഈ പുസ്തകത്തിന് അങ്ങുളെ പസ്തകപ്പട്ടികയിൽ തക്കതായ സ്ഥലം കണ്ടെത്തുകയിരിക്കയില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

6. വള്ളത്തോൾ—ആക്ഷേപങ്ങൾക്കുതക്കതായും ആപ്തവാക്യങ്ങളെയും മുൻനിർത്തി സരളമായ ഭാഷയിൽ എഴുതപ്പെട്ട ഈ ഗദ്യപ്രബന്ധം മുതൽക്കുപുറകുതന്നെക്കിട്ട് ഭിവിതയോധനത്തിന്നിറങ്ങുന്ന യുവാക്കൾക്കു അനുയോജനം വരിക്കാവുന്നതും അപരങ്ങളിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടുത്തുന്നതും വിജയത്തെ പ്രദാനം ചെയ്യുന്നതുമായ ഒരു നവീനയുധമാകുന്നു.

7. തരുവത്ത് അമ്മാളുഅമ്മ—ഇതു മലയാളികൾക്കു കേന്ദ്രീകൃതമാണെന്നു തന്നെ പറയാം. എന്നാൽ ഈ പുസ്തകത്തിൽ ശോണിതമാക്കിയ സന്ദർഭങ്ങളെല്ലാം തന്നെ എഴുതി അറിയിക്കുവാൻ സാധ്യമാകുന്നില്ല. ഈ പുസ്തകം ശുദ്ധരൂപത്തിൽ പാഠ്യപുസ്തകമായി കിട്ടുന്നതായാൽ മലയാളവിദ്യാർത്ഥികളുടെ ജന്മം സഫലമായി.

8. ദിവാൻബഹദൂർ മന്ദത്ത് കൃഷ്ണൻനായരവർകൾ.

(Law Member of Madras Govt.) ഇതിൽ ആനേകം സന്നതന്തകങ്ങൾ അടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. ഒരു മനശ്ശാസ്ത്രം ജീവകാലത്തെ നല്ല പണ്ഡിതകൂടി കൊണ്ടുപോകേണ്ടതിലേക്കു നിങ്ങളുടെ പുസ്തകം ഒരു നല്ല മാർഗ്ഗമാകുന്നു. വിദ്യാലയങ്ങളിൽ ഒരു പാഠ്യപുസ്തകമായി സ്വീകരിക്കേണ്ടതായൊക്കെ ഇതിന്നുണ്ട്.

9. റാവുസാഹിബ് എം. കുഞ്ഞിരാമൻനായരവർകൾ.

ബി. എ. (ഡി.പി.ടി.കൾ), ആബാഖ്വുലും ജനങ്ങൾക്കും ഉപകാരപ്രദമായും അഥവാ അപ്രാവശ്യമായും ഏല്പാവകം ഒരുപോലെ തുടർക്കുന്നു.

തായും വേറെ ഒരു പുസ്തകം ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ലെന്ന് തന്നെ പറയും. ഈ പുസ്തകം വിദ്യാലയങ്ങളിൽ ഒരു പാഠ്യപുസ്തകമാക്കുന്നതിൽ കൽക്കരവാ ഫിക്ടറു വേണ്ടുന്ന ഏല്പാടുകൾ ചെയ്യുമെന്ന് വിചാരിക്കുന്നു.

10. ഗ്രീജിത് മഞ്ചേരി രാമയ്യരവർകൾ—ഈ 12 ഉപ ന്യാസങ്ങളെ വായിച്ചു അതിലടങ്ങിയ സാരങ്ങൾക്കനുസരിച്ചു ജീവിതം നയിക്കുന്ന ഏല്പാടുകൾ അവരുടെ ലോകത്തു സുഗമമാകുമെന്ന കിന്നു യാതൊരു സംശയവുമില്ല.

11. പി. എം. സെയ്ത് അഹമ്മദ് ജിഫറി-ആര
ക്കോയതങ്ങൾ അവർകൾ—ഈ പുസ്തകത്തിലെ ആചാരങ്ങൾ ഏല്പാം സർവ്വതും അതിൽ വ്യക്തസമെന്നിവയെ വായിച്ചു മനസ്സിലാക്കി അനുകരിക്കത്തക്കവയാണ്.

12. മിതവാദി - ജീവിതം സംഗ്രഹിച്ചതാകട്ടെ കഴിച്ചതാണമെന്നു കരുതുന്ന ആചാരപദ്ധതികൾ എന്നർത്ഥം ഇതിനെ മനസ്സിലാക്കു പുസ്തകമാണെന്നു ഞങ്ങൾ വീണ്ടും ഉൽക്കലിക്കുന്നു.

13. ഗജകേശരി—ഈ ജീവിതം പ്രദാനമുള്ള അക്കിതി കേൾക്കുന്ന ഉപകരണ മാതൃകയെ വിശദപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു സാമ്പത്തിക ഗ്രന്ഥമാണ്. ഈ പുസ്തകത്തിൽ കുട്ടികൾക്കും തുടങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നവർക്കും വിശദീകരിക്കേണ്ടുന്ന സംഗതികൾ നല്ല ഭാഷയിൽ എഴുതിയിരിക്കുന്നു. ഈ പുസ്തകത്തെ പഠിപ്പിക്കുകയാണെന്നു അധികൃതന്മാരോട് ബഹുമാന്യ ശിപാർശചെയ്യുന്നു.

14. സ്വാഭാമാനി - സമാധാനപരമായ മുള്ളെ തൊപ്പങ്ങളടങ്ങിയ ഈ പുസ്തകം തത്വപരമായ അറിവിനോടുകൂടിയ ഒരു മാതൃകയിലാണെന്ന് പറയുവാൻ മടിക്കേണ്ടതില്ല.

15. മനോരമ - മലയാള സാഹിത്യഭണ്ഡാരത്തിൽ ഇപ്പോൾ മുമ്പായി സ്ഥലം പിടിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു അമൂല്യരത്നമാകുന്നു ഈ പുസ്തകം. പല ഉപദേശങ്ങളും സൂക്ഷ്മതയുള്ള വിശിഷ്ടാഭിരുചികളും അടങ്ങിയ

“ജീവികപ്രദം” പാഠശാലകളിൽ സമാധാനപര്യപുസ്തകമായി സമീകരിക്കപ്പെടുന്നതായാൽ അതു അദ്ധ്യയനക്കൂടെ ജീവികപ്രഭാവത്തിന്നു ഏറ്റവും ഉപയുക്തമാക്കുന്നതാകുന്നു.

16. കേരളപത്രിക — ഇതു ഏല്പാവരം വായിക്കേണ്ട പുസ്തകമാണെന്നതിന്നു രണ്ടു പക്ഷമുണ്ടാകയില്ല. ഇതിലെ ഭക്ഷണം നല്ല ലാഭകൃത്യമുണ്ട്.

17. ഖസ്തമതി — വിവിധവിഷയങ്ങളെ സംബന്ധം എന്നാൽ സമുച്ചലവമായ ഭാഷയിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്ന ഈ ഗ്രന്ഥം മലയാളഭാഷയിലുള്ള ഉത്തമ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഒട്ടത്തിൽ ഒരു സ്ഥാനത്തെ അർഹിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ പുസ്തകം വിദ്യാർത്ഥികൾക്കിന്നു പ്രായുകിച്ച്, ഉപകാരപരമായിരിക്കുമെന്നാണ് ഞങ്ങൾക്കു കോണുന്നത്.

18. അറൽ അമീൻ — ഇതു ഗ്രന്ഥപരിചയത്തെയും ലോകപരിചയത്തെയും അടിസ്ഥാനമാക്കി രചിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വിജ്ഞാനരത്നമാലയാണെന്നാണ്. ഭാഷാരികി ഉത്തമസ്വലമെന്നതാണു പറയാം. യുവാക്കന്മാർ ഇതു അവഗ്രഹിക്കുന്നതിരിക്കേണ്ടതാണ്.

19. സമദർശി — ഇതാകിരി പുസ്തകങ്ങൾ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ സ്വഭാവരൂപവൽ കരണത്തിന്നു ഏതൊരു പ്രയോജനപ്പെടുമെന്നു പറയേണ്ടകില്ല.

20. പ്രബുദ്ധകേരളം — ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ സകലമനുജന്മാരും ജീവിതം വിജയകരമായി നയിക്കുന്നതിന്നു അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ട സാഗതികൾ പട്ടിപായയും മറ്റിനെയും വിജ്ഞിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

Sheela